

Jaarverslag
2010/2011

Plan Nederland Jaarverslag

1 juli 2010 tot en met
30 juni 2011

Inhoud

1 Verslag van de Raad van Toezicht	07
2 Directieverslag	17
3 In actie voor kinderen – een jaar in beeld	27
4 Plan Nederland in 2011	28
4.1 Visie, missie, identiteit, rechtenbenadering	28
4.2 Onderscheidend vermogen van Plan	29
4.3 Organogram Plan Nederland	31
4.4 Strategie en beleid	32
4.5 Bestuur en governance	35
4.5.1 Governance	35
4.5.2 Verantwoordingsverklaring (inclusief de Code Wijffels)	41
4.5.3 De Ondernemingsraad	51

Inhoud

4.6 Duurzaamheid	52
4.6.1 Economische duurzaamheid	52
4.6.2 Risicomanagement	58
4.6.3 Ecologische duurzaamheid	63
4.6.4 Maatschappelijke duurzaamheid	68
4.6.5 GRI-dashboard	71
5 Resultaten 2011 per afdeling	77
5.1 Internationale Programma's	80
5.1.1 Programma's van Plan	80
5.1.2 Impactmeting	98
5.2 Educatie en Participatie	103
5.3 Institutionele Donoren	108
5.4 Corporate Partnerships	114
5.5 Marketing en Particuliere Fondsenwerving	117
5.6 Communicatie	120
5.6.1 Communicatie met doelgroepen: communicatiematrix	128
5.7 De vrijwilligers van Plan Nederland	131
5.8 Human Resources	135
6 Plan International	141
6.1 Profiel van Plan International	141
6.2 Plan-organen	150

Inhoud

---

7 Verantwoording over 2011	152
7.1 Niet-financiële resultaten	152
7.2 Jaarrekening	154
7.2.1 De gecombineerde balans	154
7.2.2 De gecombineerde staat van baten en lasten	156
7.2.3 Kasstroomoverzicht	159
7.2.4 Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	160
7.2.5 Materiële vaste activa	165
7.2.6 Rekening courant met Plan International	165
7.2.7 Overige vorderingen	166
7.2.8 Voorraad goederen	166
7.2.9 Liquide middelen	167
7.2.10 Reserves en fondsen	168
7.2.11 Voorzieningen	170
7.2.12 Overige schulden	173
7.2.13 Niet uit de balans blijvende bezittingen en verplichtingen	173
7.2.14 Baten	175
7.2.15 Lasten	192
7.2.16 Internationaal beschikbaar gesteld	201
7.2.17 Bezoldiging Raad van Toezicht en directie	202

Inhoud

7.3 Overige gegevens	204
7.3.1 Gebeurtenissen na de balansdatum	204
7.3.2 Genormaliseerd resultaat op hoofdlijnen	204
7.4 Controleverklaring	205
8 Blik in de toekomst: meerjarenbegroting	207
9 Verkorte jaarrekening Plan International	212
10 Aanvullende informatie omtrent de bestedingen	225

---

1 Verslag van de Raad van Toezicht

De sleutel voor het oplossen van de wereldwijde armoede ligt bij het realiseren van gelijke rechten en kansen voor meisjes. Onderzoeken tonen dat steeds duidelijker aan, zoals bijvoorbeeld het onderzoek van Plan uit 2008 ‘Paying the Price – the Economic Cost of Failing to Educate Girls’ en ‘Smarter Economics: Investing in Girls’, een onderzoek uit 2011 van de Wereldbank. Uit deze onderzoeken blijkt dat er geen effectiever instrument is voor de sociale ontwikkeling en de economische groei van een land dan meisjes onderwijs te bieden, zodat zij later kunnen meedoen in het arbeidsproces en in de samenleving.

Meisjes staan wereldwijd op grote achterstand en moeten de kans krijgen deze in te halen zodat zij zich volledig kunnen ontwikkelen. Ook voor meisjes moet het vanzelfsprekend zijn dat ze naar de basisschool gaan, doorstromen naar het middelbaar onderwijs, een baan vinden en economisch zelfstandig kunnen worden, op het platteland net zozeer als in de steden.

Daarom besteedt Plan de komende jaren extra aandacht aan meisjes om hen in staat te stellen een inhaalslag te maken. In dit proces spelen jongens en mannen een belangrijke rol. Juist bij hen moet het besef komen dat het onrechtvaardig, onterecht en schadelijk is dat meisjes worden

achtergesteld alleen omdat ze meisjes zijn. Daarom betreft Plan ook jongens en mannen bij meisjesprojecten, onder meer met trainingen en voorlichting. Deze bijzondere aandacht voor gelijke rechten en kansen voor meisjes en jongens is er in de projecten tegen meisjesbesnijdenis in Mali, bij het bestrijden van seksuele uitbuiting van meisjes in de toeristenindustrie in Brazilië en in het noodhulp- en wederopbouwprogramma in Haïti. De economische wereldcrisis, natuurrampen en maatschappelijke trends vragen onze aandacht en leiden wel eens af. Maar de focus ligt bij gelijke rechten en kansen voor alle kinderen.

Samenstelling

De Raad van Toezicht van Plan Nederland bestaat uit tien leden. De criteria met betrekking tot de samenstelling en de deskundigheid van de leden van de Raad van Toezicht zijn in profielschetsen opgenomen. De leden van de Raad van Toezicht worden aangesteld voor vier jaar en zijn eenmaal herkiesbaar.

Zittingstermijn, functie(s) en eventuele nevenfunctie(s)

Onderstaand een overzicht van de leden van de Raad van Toezicht van Plan Nederland, hun zittingstermijn, functie(s), expertisegebied in de raad en hun eventuele nevenfunctie(s).

Naam	Sinds, voor, herkiesbaar	Functie(s) einde boekjaar	Deskundigheid en/of rol binnen de Raad van Toezicht	Neven functie(s) einde boekjaar
Drs. D. (David) Vriesendorp	26-9-07, 4 jaar, ja	Directeur 'Eb en Vloed', Adviseur van overheden, ondernemers en stichtingen op het gebied van people, planet & profit	Voorzitter, lid Internationale Commissie, Strategie en HR, lid van de Remuneratie Commissie, lid Audit & Compliance Commissie Plan International	Afgevaardigde Members Assembly van Plan International Lid bestuur Eduardo Frei Foundation Lid bestuur Maatschappij Nijverheid en Handel Voorzitter Koning Willem II Genootschap Voorzitter Raad van Bestuur Mountain Child Care Nepal Lid Raad van Bestuur van True Heroes filmfestival
Mr. P. (Paul) Arlman	20-03-03 per 01-03-06 herkozen voor 4 jaar, nee	Gepensioneerd	Strategie, lid Financiële Audit Commissie en de Remuneratie Commissie, lid Internationale Commissie en Ontwikkelings-samenwerking	Voorzitter Internationaal Bestuur Plan International Voorzitter Dutch Chapter Transparency International Lid Raad van Toezicht Vereniging van Effectenbezitters, Bestuurslid World Legal Forum
Mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf	20-03-03 per 01-03-09 herkozen voor 4 jaar, nee	Partner Allen & Overy LLP	Strategisch, financieel en juridisch	Docent Vrije Universiteit Law Academy Docent Nyenrode Business University Lid Raad van Bestuur De Persgroep N.V./S.A. (België) Voorzitter Stichting Heronymus

Naam	Sinds, voor, herkiesbaar	Functie(s) einde boekjaar	Deskundigheid en/of rol binnen de Raad van Toezicht	Neven functie(s) einde boekjaar
De heer R.A. (Rudolf) Jordaan	20-03-03, per 01-03-06 herkozen voor 4 jaar, nee	Managing Partner Egon Zehnder International	Strategisch, juridisch en human resources	Lid Raad van Advies Gilde Investment Management BV
Drs. P.B. (Peter) Mensing	20-3-03, per 01-03-07 herkozen voor 4 jaar, nee	Senior Vice-president, Booz & Company B.V.	Strategie en Voorzitter Audit Commissie en de Remuneratie Commissie	Voorzitter Raad van Toezicht Stadsschouwburg Amsterdam Voorzitter Stichting Education Fund Lid van Raad van Toezicht Veerstichting Lid Raad van Commissarissen Logispring Bestuurslid Loita Lodge Foundation Lid Raad van Toezicht Nederlands Philharmonisch Orkest Lid Raad van Advies Nederlandse Orde van Advocaten
De heer G.J. (Gerard) Mezenberg	06-9-04, per 01-03-08 herkozen voor 4 jaar, nee	Gepensioneerd	Vertegenwoordiger vrijwilligers en sponsors, lid van de Audit Commissie en de Remuneratie commissie	Vrijwilliger Stichting Welzijn Groesbeek, docent computer gebruik
Drs. F.M.J. (Frans) Röselaers	01-09-08, voor 4 jaar, ja	Gepensioneerd	Kinderrechten, strategie en ontwikkelingssamenwerking	Afgevaardigde Members Assembly van Plan International Bestuurslid van IREWOC (Foundation on International Research on Working Children) Adviseur van KidsRights International Adviseur van International Cocol Initiative

Naam	Sinds, voor, herkiesbaar	Functie(s) einde boekjaar	Deskundigheid en/of rol binnen de Raad van Toezicht	Neven functie(s) einde boekjaar
Drs. B.J.M. (Bernadette) Langius	16-02-09, 4 jaar, ja	Lid College van Bestuur Vrije Universiteit Amsterdam	Strategie en financieel	Lid Raad van Toezicht Het Nationale Ballet Lid Raad van Toezicht Het Muziektheater
Prof.dr. E.M. (Esther-Mirjam) Sent	16-11-09, 4 jaar, ja	Hoogleraar Economische Theorie en Economisch Beleid Radboud Universiteit Nijmegen Lid Eerste Kamer der Staten Generaal	Economie	Lid bestuur International Network for Economic Methodology Redacteur Routledge INEM Advances in Economic Methodology Redacteur Journal of Institutional Economics, Voorzitter sectie economie, Radboud Universiteit Nijmegen Lid Raad van Advies Erasmus Journal for Philosophy and Economics Lid redactieraad Me Judice Lid Raad van Advies De Groene Zaak Lid redactieraad Academische Boekengids Lid curatorium Wiardi Beckman Stichting Lid curatorium Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging Lid Sociaal-Wetenschappelijke Raad (SWR) van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW)
Mevrouw F.E.M. (Elsemieke) Havenga-Hillen	16-11-09, 4 jaar, ja	Directeur/eigenaar EHC Communicatie en Consultancy	Media	Directeur ABN AMRO Ladies Open (golf) Bestuurslid Bas van der Goor Foundation

Naam	Sinds, voor, herkiesbaar	Functie(s) einde boekjaar	Deskundigheid en/of rol binnen de Raad van Toezicht	Neven functie(s) einde boekjaar
Mevrouw N.P. (Natascha) Jacobovits de Szeged BA	22-11-10, 4 jaar, ja	Consultant Egon Zehnder International	Digitaal, strategisch en human resources	Lid Marketing Advies Raad Rijksmuseum

Nevenfuncties algemeen directeur

Algemeen directeur Monique van 't Hek is bestuurslid van Stichting Alle Beetjes en van Stichting Projects for Change. Dit zijn kleine stichtingen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Toezichthoudende rol

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de statutaire directie, de algemene gang van zaken in de stichting en verstrekt adviezen en opdrachten aan de directie. De Raad van Toezicht krijgt de relevante informatie door formeel bilateraal overleg, financiële kwartaalrapportages, het Management Informatie Systeem (MIS) en via beleidsdocumenten en analyses – veelal ondersteund door informatie van de betrokken manager – voor de zaken waarover de Raad van Toezicht zich moet uitspreken. De Raad van Toezicht is algeheel bevoegd te handelen ten aanzien van de statutaire directie.

- Tot het jaarverslag van de stichting behoort de verantwoordingsverklaring van de Raad van Toezicht.
- Het toezicht strekt zich uit tot de realisatie van de doelstellingen van de stichting, toezicht op de strategie en de risico's die zijn verbonden aan de activiteiten, toezicht op de opzet en werking van de interne systemen voor risicobeheersing en controle, en toezicht op de financiële verslaglegging en daarmee de verantwoording daarvan.
- De Raad van Toezicht bespreekt minstens eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van de directie het eigen functioneren (inclusief dat van de individuele leden) en het functioneren van de directie.
- De Raad van Toezicht behandelt periodiek de strategie en risico's van de stichting en de uitkomsten van de beoordeling door de directie van de opzet en werking van de interne systemen voor risicobeheersing en de controle, via de Auditcommissie en door middel van de updates van het internationale bestuur van Plan International.

- De Raad van Toezicht formeert uit de eigen gelederen een Audit- en een Remuneratiecommissie, die als taak hebben om de besluitvorming van de Raad van Toezicht op het gebied van de begroting, de jaarrekening en het systeem van interne en externe audits voor te bereiden en de honorering en het arbeidsvoorwaardenbeleid van de statutaire directeur te toetsen.
- De leden van de Raad van Toezicht werken onbezoldigd. Aan de leden wordt een vergoeding in het kader van de functie gemaakte onkosten toegekend (op voordracht van de directie en vast te stellen door de Raad van Toezicht).

de leden van de Raad van Toezicht hebben geen zakelijke relaties met Plan Nederland. Er zijn maatregelen getroffen die belangenverstrengeling tegengaan. Deze zijn vastgelegd in de statuten van Stichting Plan Nederland.

Commissies

De Raad van Toezicht heeft een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie. Beide commissies hebben gedurende het afgelopen boekjaar eenmaal vergaderd.

De Auditcommissie

Het doel van de Auditcommissie is het voorbereiden van de besluitvorming over de begroting, de jaarrekening inclusief het jaarverslag en de bespreking van de jaarstukken met de accountant van de stichting. De commissie is daarnaast belast met de toetsing van de werking van de interne administratieve organisatie, in het bijzonder de betalingsorganisatie. De externe accountant, benoemd door de Raad van Toezicht, kan over zijn verklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening worden bevraagd door de Raad van Toezicht. De accountant woont de vergadering van de Auditcommissie bij en waar wenselijk, de vergadering van de Raad van Toezicht waarin over de vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De accountant rapporteert zijn bevindingen ten aanzien van de jaarrekening aan de directie, de Auditcommissie en de Raad van Toezicht. De directie en de Auditcommissie beoordelen minstens een keer in de vijf jaar het functioneren van de externe accountant. De Chief Financial Officer (CFO), die de systemen voor risicobeheersing en controle beoordeelt en daarover rapporteert, heeft vrije toegang tot de directie en de Raad van Toezicht. De externe accountant en de Auditcommissie nemen kennis van de bevindingen van de CFO.

Behalve de goedkeuring van de jaarrekening heeft PwC geconcludeerd dat de interne beheersing van Plan Nederland gedurende 2011 van goed niveau is.

Remuneratiecommissie

Het doel van deze commissie is de toetsing op goede besluitvorming over de honorering van de statutaire directeur, alsmede de toetsing op wijzigingen in het arbeidsvoorwaardenbeleid.

De voorzitter van de Raad van Toezicht is tevens voorzitter van de Remuneratiecommissie.

Contact met de ondernemingsraad

De voorzitter van de Raad van Toezicht vergaderde één keer met de ondernemingsraad.

De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Sollicitatieprocedure algemeen directeur;
- Sollicitatieprocedure manager HR;
- Nieuw CRM-systeem;
- Eventuele verhuizing (verhuisplannen zijn uitgesteld);
- Visie 2016;
- Jaarplannen;
- Koerswijziging (Girls first).

Beoordeling en evaluatie van de activiteiten in relatie tot de doelstellingen

De Raad van Toezicht heeft door de periodieke verslagen van de directie en de resultaten zoals die zijn opgenomen in het jaarverslag geconstateerd dat de inkomsten uit particuliere fondsenwerving zijn achtergebleven en heeft de directie gevraagd hier maatregelen voor te nemen.

Vergaderonderwerpen

In 2010/2011 heeft de Raad van Toezicht vier keer vergaderd. De belangrijkste onderwerpen die daarin aan de orde kwamen, waren:

- Jaarverslag en jaarrekening 2009-2010;
- Najaarscampagne 2010;
- MFSII;
- Programmastrategie;
- ICT- strategie;
- ICT- pakketselectie;
- ICT- Budgetmodificatie;
- Update Huisvesting;
- Presentatie Postcode Loterij;
- Overeengekomen sponsorcontracten ;
- Plan Nederland en EU funding;
- Onderzoek medewerkerstevredenheid;
- Plan International: Members Assembly en verslag bezoek; Frans Röselaers aan Asunción (april 2011);
- Functioneren Raad van Toezicht
  - Opvolging en uitbreiding Raad van Toezicht (rooster van aftreden),
  - Bespreking evaluatie Raad van Toezicht,
  - Eis CBF tot openbaarmaking notulen Raad van Toezicht,
  - Vaststellen reglement Auditcommissie en Remuneratiecommissie,
  - Opvolging en uitbreiding Raad van Toezicht (benoeming

Natascha Jacobovits de Szeged),

- Beroepscommissie,
- Travel Policy Raad van Toezicht,
- Offsite themamiddag Raad van Toezicht in april 2011,
- Vergaderdata Raad van Toezicht/Audit- en Remuneratiecommissie 2011,
- Jaarplan verslagjaar 2012 en meerjarenplanning verslagjaren 2012-2015;
- Meerjarenstrategie 2013-2016.

Evaluatie van de directie

Door het tussentijdse vertrek van algemeen directeur Tjipke Bergsma eind januari 2011 naar Plan International heeft de laatste evaluatie plaatsgevonden in oktober 2010. Deze is toegelicht in het jaarverslag 2009-2010. Met de in maart 2011 nieuw aangetreden algemeen directeur Monique van 't Hek zal eind 2011 een evaluatiegesprek plaatsvinden. In het maandelijkse periodieke overleg tussen de algemeen directeur en de voorzitter van de Raad van Toezicht zijn de lopende zaken en het toekomstig beleid behandeld en hierna in hoofdlijnen aan de vergadering van de Raad van Toezicht gemeld.

Inzicht in de beloning van de directeur is te vinden in de jaarrekening.

Evaluatie Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft het individuele en collectieve functioneren in maart 2011 geëvalueerd. Naar aanleiding daarvan heeft de Raad dilemma's aangaande de koers van Plan besproken. De themadag van de Raad van Toezicht (off site) was hiervoor een goede aanzet. Bovendien heeft de Raad besloten om meer aandacht te vestigen op de toegevoegde waarde van de Raad van Toezicht op het gebied van netwerken en strategie.

Evaluatie van de risico's en risicobeheersing

De Raad van Toezicht houdt nauw toezicht op de risico's en mate van risicobeheersing in de organisatie. Jaarlijks wordt dit onderwerp intensief besproken tijdens de vergadering van de Raad. Tevens vraagt de Raad de accountants of naast de opzet ook de werking goed is. In de managementletter van de accountant is opgenomen dat de interne beheersing binnen Plan goed is. Een overzicht van de belangrijkste risico's en de manier waarop Plan Nederland deze beheerst, is te vinden in het hoofdstuk Plan Nederland en duurzaamheid.

Evaluatie van de toegevoegde waarde en effectiviteit van samenwerkingsverbanden

Met het oog op de toekomst heeft de Raad van Toezicht meermalen met de directeur gesproken over samenwerkingsverbanden. Te denken valt aan allianties (zoals de alliantie die gevormd is voor het Medefinancieringsprogramma MFSII), maar ook aan verdergaande vormen van samenwerking. Intensivering van bestaande samenwerkingsverbanden is mogelijk en wenselijk. Daarbij wordt zowel gekeken naar organisaties in de sector als naar bedrijven, universitaire instellingen, overheden en publiek-private partnerschappen.

Evaluatie van de organisatiestructuur

Plan Nederland is een vrij hiërarchische organisatie met relatief veel verschillende afdelingen (zie het organogram op pagina 31). Gezien de toename in verschillende soorten subsidies en de afnemende inkomsten via particuliere fondsenwerving, zal Accenture in het boekjaar 2011-2012 pro bono een organisatieanalyse uitvoeren van de efficiency, de kosten en de structuur van de organisatie. Het doel: een bij de nieuwe strategie passende structuur voor de toekomst.

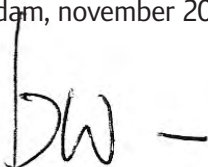

Toekomstige ontwikkelingen en de Raad van Toezicht

Het is voor Plan Nederland een grote uitdaging om nieuwe sponsors te vinden om de teruglopende inkomsten door particuliere fondsenwerving te pareren en om de fondsen verder te spreiden. Plan merkt dat het Nederlandse publiek zich zeer betrokken voelt bij de situatie van kinderen in ontwikkelingslanden. De keuze van Plan Nederland te focussen op gelijke rechten en kansen voor meisjes (Girls first) wordt in de ontwikkeling van Visie 2016 verder uitgewerkt en getoetst en zal naar verwachting grote invloed hebben op de beleving van het merk Plan.

Amsterdam, november 2011

A handwritten signature in black ink, consisting of the letters 'DW' followed by a horizontal line.

Namens de Raad van Toezicht
David Vriesendorp, voorzitter

---

2 Directieverslag

In ontwikkelingslanden leven miljoenen kinderen nog steeds in grote armoede. Voor hen is het hoogst haalbare vaak niet meer dan één maaltijd per dag en een dak om onder te schuilen. En ontelbare kinderen kunnen zelfs daar niet op rekenen. Plan komt op voor de rechten van deze kinderen en steunt hen met blijvende en vaak tastbare verbeteringen in hun levensomstandigheden. Scholen waar ze les krijgen, veilig drinkwater, inentingen, een kliniek in de buurt en een beter inkomen voor ouders en verzorgers. Maar ook met bescherming – tegen misbruik en geweld of tegen de verschrikkelijke gevolgen van de aids-epidemie. In Nederland hebben we hier in het verslagjaar opnieuw aan bijgedragen. We zijn er trots op dat we dankzij onze trouwe sponsors ruim 93.000 kinderen en hun familie zicht geven op een betere toekomst.

Wereld in crisis

Als ontwikkelingsorganisatie is ons uiteindelijke doel natuurlijk onszelf te kunnen opheffen omdat hulp niet meer nodig is. Voorlopig zal dit helaas niet gebeuren, want we leven in een wereld in crisis, die ook ons dwingt nieuwe antwoorden te vinden. Zo plaatst de economische crisis ons voor de uitdaging wegen te vinden om voldoende nieuwe kindsponsors aan ons te binden. De klimaatcrisis confronteert ons met een toenemend

aantal natuurrampen in onze programmalanden. De cholera-uitbraak in het door een aardbeving verwoeste Haïti, een tsunami en een vulkaanuitbarsting in Indonesië, overstromingen in Colombia, de tsunami in Japan, een verwoestende orkaan in El Salvador... En zoals altijd betalen de allerarmsten en meest kwetsbaren daarvoor de hoogste prijs. Een onderzoek van Plan in het verslagjaar maakt duidelijk dat vooral meisjes daarbij gevaar lopen. We nemen dat mee in onze kindgerichte noodhulp- en wederopbouwprogramma's. Bovendien benadrukt het de noodzaak méér te doen voor meisjes.

Girls first

Met de campagne 'Because I am a Girl' vragen we al een paar jaar aandacht voor de situatie van meisjes in de landen waar wij werken. Onze ervaringen en bevindingen in die jaren hebben alleen maar duidelijker gemaakt hoe zorgwekkend de situatie van meisjes is. Bij Plan Nederland verbinden we daaraan de consequentie ons extra voor meisjes te gaan inspannen. Sinds 1 mei kiezen we een nieuwe koers en zeggen met overtuiging Girls first omdat we meisjes gelijke rechten en kansen willen geven.

Blijvende ommekeer voor kinderen

We hebben bij Plan het verslagjaar positief en hoopvol afgesloten. We kunnen de grote crises in de wereld niet oplossen, maar we kunnen wel stap voor stap werken aan duurzame armoedebestrijding. De successen die we daarmee boeken, zijn nog niet op wereldschaal, maar voor individuele kinderen betekenen ze een blijvende ommekeer in hun leven. Voor de meisjes bijvoorbeeld uit het district van de Zambiaanse chieft Kasoma Lwela, die na lobby van Plan het uithuwelijken van meisjes heeft verboden, voor de pottenbakkerskinderen in Shebedino (Ethiopië) die met steun van Plan nu naar school gaan in plaats van elke dag loodzwaar werk te doen of voor Salamatu uit Sierra Leone die dankzij een microkrediet via Plan nu toch haar droom kan waarmaken en de Business School in Freetown kan gaan volgen.

Het zijn maar een paar voorbeelden van de resultaten van Plan, resultaten die als stapstenen de weg markeren naar een betere toekomst voor meisjes en jongens in ontwikkelingslanden.

Belangrijke ontwikkelingen in het verslagjaar

Plan Nederland kiest een nieuwe koers – Girls first.

Plan gaat zich nog meer inspannen voor meisjes en voor het verbeteren van hun levensomstandigheden en toekomstkansen. Niet omdat we meisjes belangrijker vinden dan jongens; wel omdat meisjes zo ver

op achterstand staan dat Plan zich verantwoordelijk voelt om meisjes gelijke rechten en kansen te geven.

Plan Nederland krijgt een nieuwe directeur

Tjipke Bergsma is per 1 februari 2011 aangetreden als deputy CEO van Plan International. Monique van 't Hek is per 1 maart begonnen als algemeen directeur bij Plan Nederland.

Nieuwe corporate partners en bijdragen van institutionele donoren

Voor het programma Girl Power hebben we in het kader van het MFSII-stelsel een subsidie gekregen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van 52 miljoen euro voor een periode van vijf jaar. Plan krijgt die subsidie samen met vijf andere organisaties – Child Helpline International, Defence for Children/ECPAT, Free Press Unlimited, ICDI en Women Win – waarmee we in alliantie het Girl Power-programma gaan uitvoeren. Plan krijgt ongeveer 63 procent van de subsidie. Het programma loopt in tien landen.

Van de EU hebben we een subsidie gekregen van 700.000 euro voor een voedselzekerheidsproject in Nicaragua.

Van de Postcode Loterij ontvingen we een prachtige extra trekking van 4,6 miljoen euro voor het project Missing Child Alert, dat grens-

---

overschrijdende kinderhandel in de landendriehoek India, Bangladesh, Nepal gaat aanpakken.

En we zijn ongelooflijk blij met de samenwerking met Accenture, een wereldwijd bedrijf voor management consulting, technologie en outsourcing. Accenture steunt ons met 1,7 miljoen euro voor een periode van 3 jaar. Bovendien geeft Accenture ons 250 consultancydagen, waarvan 200 ten behoeve van onze projecten in ontwikkelingslanden en 50 voor ondersteuning van ons werk op het Nederlandse kantoor.

Deze bijdragen en subsidies zijn dit verslagjaar nog niet allemaal zichtbaar op onze balans, omdat een aantal van de bijdragen nog niet volledig aan de doelstelling is besteed.

Waarom Girls first?

Met de campagne 'Because I am a Girl' vragen we al een paar jaar aandacht voor de situatie van meisjes in de landen waar wij werken. Onze ervaringen en bevindingen in die jaren hebben alleen maar duidelijker gemaakt hoe zorgwekkend de situatie van meisjes is. Want meisjes in ontwikkelingslanden dragen nog steeds de last van cultuur en traditie die bepalen dat zij minder waard zijn dan jongens. Het onrecht tegen meisjes, dat daaruit voortvloeit, is groot en diepgeworteld. Bovendien krijgen meisjes niet de kans mee te bouwen aan een betere toekomst.

De keuze meer te doen voor meisjes, betekent niet dat we minder gaan doen voor jongens. In onze projecten blijven we ons onverminderd inzetten voor meisjes én jongens. Wat verandert, is dat we extra aandacht gaan besteden aan meisjes en hun de kans geven hun achterstand in te lopen. Plan is ervan overtuigd dat dit goed is voor alle kinderen.

Een groeiend aantal onderzoeken bevestigt dat in meisjes een enorme kracht besloten ligt, die de sleutel is voor het terugdringen van armoede. Als een meisje bijvoorbeeld simpelweg dezelfde kans krijgt als haar broertjes om naar school te gaan en haar opleiding af te maken, verdient ze later meer. Ze kan daardoor ook beter voor haar kinderen zorgen, want als moeder besteedt ze net als andere moeders het leeuwendeel van haar inkomsten aan haar gezin. Als geschoolde moeder weet ze beter wat goed is voor haar kinderen; de kans is dus groter dat ze haar kinderen gezond kan laten opgroeien. En ze zorgt ervoor dat haar kinderen – ook haar dochters – naar school gaan, omdat ze weet hoe belangrijk dat is. Daarmee ontstaat een sneeuwbaaleffect dat de armoedespiraal doorbreekt. Voor een meisje, voor haar kinderen, voor haar kleinkinderen. De sneeuwbal rolt door en het positieve effect wordt groter en groter. Als meisjes gelijke rechten en kansen krijgen, is dat uiteindelijk dus beter voor iedereen. Armoede kan blijvend worden opgelost, als ook meisjes zich kunnen ontplooien en hun kracht kunnen inzetten.

Een jaar in cijfers: waar staat Plan Nederland in vergelijking met het vorige jaar?

Particuliere sponsors

Bij de sluiting van het verslagjaar, op 30 juni 2011, werden via Plan Nederland 93.347 kinderen gesponsord door Nederlandse kindsponsors. Dit zijn er per saldo 9.277 minder dan in het vorige verslagjaar. De afname is het resultaat van een natuurlijk verloop door vergrijzing bij particuliere kindsponsors en een te geringe instroom van nieuwe kindsponsors om dit verloop te compenseren. Het percentage opzeggingen was met 9,2 procent identiek aan het vorige verslagjaar. Wervingsactiviteiten resulteerden in 904 nieuwe kindsponsors in het verslagjaar. Per 30 juni 2011 heeft Plan 27.534 projectsponsors; dit zijn er per saldo 7.796 meer dan het vorige verslagjaar. De instroom was 15.603 projectsponsors en de uitstroom 7.807 projectsponsors. Er waren 8.246 eenmalige projectsponsors in het verslagjaar.

Baten

- De baten kindsponsoring uit eigen fondsenwerving zijn ten opzichte van het budget voor 100 procent gerealiseerd. Ten opzichte van verslagjaar 2010 is dat een daling in baten van 1,4 miljoen euro. Deze daling werd beperkt door een succesvolle wervingscampagne voor verhoging van de maandelijkse sponsorbijdrage van 21,50 naar

25,00 euro

- De totale baten uit giften en schenkingen (2,4 miljoen euro) zijn voor 68 procent gerealiseerd ten opzichte van het budget. Gebudgetteerd waren meer structurele projectsponsors. Ten opzichte van het verslagjaar 2009/10 is hierbij sprake van een lichte stijging van 0,05 miljoen euro. Baten uit acties waren 0,2 miljoen euro met betrekking tot noodhulp in Pakistan. De bijdragen van het bedrijfsleven (Corporate Partnerships) van 0,6 miljoen euro zijn ten opzichte van het budget voor 46 procent gerealiseerd.
- De baten uit nalatenschappen bedroegen in het verslagjaar 2,1 miljoen euro. Dit is een stijging van 95 procent ten opzichte van verslagjaar 2009/10. Ten opzichte van het budget is sprake van een stijging van 0,6 miljoen.
- De bijdrage uit acties van derden, deze heeft betrekking op de bijdrage van de Postcode Loterij, bedroeg in totaal 7,3 miljoen euro (inclusief een extra trekking van 4,6 miljoen euro). Verder werd 0,2 miljoen euro ontvangen van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) in verband met noodhulp in Haïti. Plan Nederland ontving deze bijdrage als gastdeelnemer.
- De bijdrage van de overheid in het kader van het medefinancieringsstelsel bedroeg in het verslagjaar 5,0 miljoen euro. Overige subsidies (ministerie van Buitenlandse Zaken, EU en anderen) bedroegen 0,9 miljoen euro.

Kosten en bestedingen in het kader van de doelstelling

- De besteding aan de doelstelling was 38,9 miljoen euro. Dit is 0,2 miljoen euro minder dan gebudgetteerd. Ten opzichte van het vorige verslagjaar is de daling 3,2 miljoen (-8 procent). In dit verslagjaar is 29,0 miljoen euro beschikbaar gesteld aan Plan International.
- Bestedingen aan de doelstelling in Nederland bedroegen in het verslagjaar 1,5 miljoen euro meer dan gebudgetteerd. Dit heeft groten-deels te maken met extra kosten ten behoeve van de nieuwe koers van Plan (Girls first). De totale bestedingen in Nederland waren in het verslagjaar 2,1 miljoen euro meer dan in het vorige verslagjaar. Dit wordt veroorzaakt door de ontvangen bijdrage van 2,0 miljoen euro van het ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van de MFSII-subsidie, bestemd voor de coalitiepartners.
- Het kostenpercentage eigen fondsenwerving is met 9,5 procent ruim onder de norm van het Centraal Bureau Fondsenwerving, dat een maximaal kostenpercentage van gemiddeld 25 procent voorschrijft. Het kostenpercentage is 1,6 procentpunt hoger ten opzichte van het verslagjaar 2009/10 door hogere verwervingskosten in 2009/10 vanwege de herpositioneringscampagne en doordat een (klein) deel van de fondsen pas laat in het boekjaar zijn ontvangen en nog niet konden worden besteed.

Wat is bereikt in het verslagjaar?

- Met de bijdragen van ruim 100.000 particuliere sponsors, het bedrijfsleven en institutionele donoren heeft Plan bijgedragen aan betere levensomstandigheden en toekomstkansen voor 93.347 sponsorkinderen en hun familie, aan kindgerichte armoedebestrijding en aan het realiseren van de millenniumdoelen.
- De situatie van meisjes is nadrukkelijk onder de aandacht gebracht en hun schrijnende problemen worden structureel aangepakt in de landen waar Plan werkt. Daarmee is in Nederland ook een voedingsbodem gecreëerd voor fondsenwerving.
- Plan Nederland legt transparant verantwoording af. Het jaarverslag over verslagjaar 2009/2010 eindigde in de koploeg van de Transparantprijs (de 8e plaats).

Fondsenwerving

Op het gebied van particuliere fondsenwerving hebben we de doelstelling niet gehaald. Het aantal kindsponsors loopt terug als gevolg van de vergrijzing van onze sponsors en het natuurlijke verloop daardoor. Een keerzijde daarvan is dat we veel legaten krijgen en daar zitten echt grote giften bij. We zijn er dankbaar voor dat mensen een deel van hun vermogen aan ons nalaten.

Het achterblijven van het aantal particuliere sponsors heeft ook te maken met de nieuwe generatie jongeren, die zeer betrokken zijn bij ontwikkelings samenwerking, die goed willen doen, die graag bij bedrijven werken die ook goed doen en waar ze trots op kunnen zijn, maar die minder snel kiezen voor structureel geven en het aangaan van een commitment voor een aantal jaren. Het gaat voor hen allemaal sneller en daar hoort een structurele binding niet bij. Ze zappen en hoppen meer projectmatig van het ene goede doel naar het andere. Dat is met het oog op onze kindsponsoring een probleem.

We zoeken dus naar een goede manier om hen aan te spreken voor de langere duur.

Want de betrokkenheid is er. Je ziet dat ook aan de initiatieven die ze zelf ontplooiën. Jammer genoeg zijn zulke initiatieven lang niet altijd duurzaam. Enthousiast opgezette kleine projecten verzanden vaak binnen twee of drie jaar. Dat is vooral schrijnend voor de mensen daar. Want er zijn verwachtingen gewekt en dan wordt een project stopgezet omdat de initiatiefnemers het te druk hebben met hun werk of hun energie weer ergens anders op willen richten.

Dat is het verschil met het werk van Plan: wij verbinden ons voor de lange termijn aan lokale gemeenschappen en werken wel duurzaam. Dat is voor de mensen daar heel belangrijk, want ze kunnen ergens op vertrouwen en voor langere tijd samen met ons aan hun toekomst werken.

Formeel hebben we ook de doelstelling niet gehaald voor het werven van fondsen bij bedrijven en institutionele donoren. Toch hebben we het op die terreinen heel goed gedaan in het verslagjaar. We hebben subsidies van de Nederlandse overheid en de EU toegezegd gekregen en bijdragen van onder meer Accenture en de Extra Trekking van de Postcode Loterij. Maar een aantal van deze bijdragen wordt pas komend verslagjaar zichtbaar op onze balans, als ze worden besteed aan de doelstelling.

De baten uit subsidies zijn door onderbesteding daarom lager dan groot.

Hoogtepunten in het verslagjaar

- Een hoogtepunt in Nederland was het Girls first concert op 9 juni op het Amsterdamse Java-eiland als uitrol van onze nieuwe koers. Voor dit concert heeft een grote groep bekende Nederlandse zangers en zangeressen zich belangeloos ingezet. Een kleine 10.000 bezoekers genoten van het concert en werden tegelijkertijd bewust van de situatie van meisjes in ontwikkelingslanden en waarom het zo belangrijk is meisjes te steunen.
- Succesvolle noodhulp in onder meer Haïti. Het is natuurlijk vreemd om een verschrikkelijke ramp een hoogtepunt te noemen. Maar als organisatie hebben we heel veel kunnen doen in Haïti en doen dat nog steeds. We boeken goede resultaten en werken goed en con-

structief samen, met andere organisaties en met de bevolking. Het zegt veel over de professionaliteit van onze organisatie dat in de opvangkampen van Plan niemand aan cholera is overleden.

Teleurstellingen in het verslagjaar

- Plan ijvert al jaren voor het instellen van een kinderrechtenkamer in het Internationaal Strafhof in Den Haag. Daar kunnen kinderen van wie de rechten ernstig zijn geschonden hun recht halen. Wij denken dat zo'n kinderrechtenkamer er echt moet komen, maar het is in het verslagjaar helaas weer niet gelukt daar fondsen voor te vinden.
- De vertraging bij de lancering van PlanLive, een digitaal platform waarvoor Plan in Nederland de pilot verzorgt. Wij staan als Plan voor kindsponsoring en het contact tussen kindsponsors en de kinderen die worden gesponsord, waarbij de kinderen ambassadeurs zijn voor hun hele gemeenschap. Wij werken al geruime tijd aan een digitaal platform – PlanLive – om dat contact te vergemakkelijken en uit te breiden. Maar voor wat betreft het digitale een-op-eencontact tussen kinderen en hun sponsor stuiten we op teveel veiligheidsrisico's voor de kinderen en te weinig mogelijkheden hun veiligheid te garanderen. Om de kinderen te beschermen hebben we dat idee daarom moeten laten varen. We kijken nu hoe we PlanLive kunnen inzetten voor interactief contact tussen enerzijds groepen kinderen (onder begeleiding), community

leaders en Plan-medewerkers in onze programmalanden en anderzijds groepen donateurs, Plan-medewerkers en andere betrokkenen in Nederland. In dat kader was gekozen voor een technisch pakket, dat toch niet bleek te voldoen. Daardoor is vertraging ontstaan. Maar we gaan opnieuw met volle kracht vooruit, want de wens blijft via PlanLive contact mogelijk te maken en meer real live te kunnen vertellen over onze programma's en projecten en deze met online filmpjes, foto's en verhalen en blogs te laten zien.

- De instroom van nieuwe kindsponsors is minder dan we hadden gehoopt.
- De naamsbekendheid van Plan is minder gestegen dan we hadden gehoopt (de spontane naamsbekendheid was 13,1 procent in plaats van de begrote 20 procent; de geholpen naamsbekendheid was 42 procent in plaats van de begrote 56 procent).

Geleerde lessen

- Met betrekking tot PlanLive hebben we een aantal zaken onderschat:
  - innovatie is altijd riskant en gaat altijd met vallen en opstaan;
  - een pilot uitvoeren brengt kinderziektes en onvoorziene omstandigheden met zich mee en kost meer tijd dan gedacht. Zo valt het internetbereik in een aantal programmalanden tegen.
  - Voortrekker zijn in een grote internationale organisatie als Plan loopt altijd trager dan je zou willen.

- Een geleerde les is ook dat we meer moeten doen aan diversiteit op de werkvloer. Als organisatie vinden we dat erg belangrijk, maar toch werken bij Plan Nederland overwegend vrouwen. We zouden dat wel anders willen, maar er solliciteren vooral vrouwen. Maar als we diversiteit echt serieus nemen, moeten we ons niet bij die status quo neerleggen. Want een goede balans tussen mannen en vrouwen is gezond voor een organisatie. We moeten ons dus meer gericht inspannen om mannelijke collega's te trekken. Overigens heeft Plan Nederland voor het eerst in 36 jaar een vrouwelijke algemeen directeur.

Global Reporting Initiative (GRI)

- Het was dit jaar de bedoeling een geïntegreerd duurzaamheidsverslag te maken, maar daarin zijn we nog niet geslaagd. De uitdaging blijft alle voor jaarverslaglegging geldende richtlijnen met elkaar in lijn te brengen (zoals de Richtlijn 650, CBF en de richtlijnen van VFI, GRI en de adviezen van de Transparant Commissie). In het komende verslagjaar hopen we daarin weer een grote stap te hebben gezet. Ook willen we ons ervoor gaan inzetten om al deze richtlijnen meer te integreren. We zullen dit bij de verschillende instanties aankaarten.

Plannen voor 2012 – doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Meer kindsporsors werven en kijken of we juist jongere groepen kunnen bereiken. In de werving richten we ons op specifieke doelgroepen, zoals de groep vrouwen 30+ met jonge kinderen, omdat zij zich aangesproken voelen door waar wij voor staan: duurzame armoedebestrijding, Girls first en een lange-termijn-commitment aan de toekomst van kinderen. We gaan daarvoor alle kanalen inzetten, inclusief internet en de social media. Wij verwachten dat onze nieuwe koers – Girls first – deze groep vrouwen zeker zal aanspreken. Het verbindt een nijpend probleem van meisjes in ontwikkelingslanden en de steun die Nederlandse sponsors hun kunnen bieden en geeft bovendien de hoopvolle, positieve boodschap dat ze hiermee structureel bijdragen aan de oplossing van het armoedeprobleem: the smartest investment. Investeren in meisjes is goed voor de economie, is goed voor de harmonie, is goed voor de maatschappij. Ook die meer zakelijke component in onze boodschap zal mensen aanspreken.
- Verder uitrollen van de nieuwe koers met betrekking tot publiciteit, werving en bestendiging.
- In november 2011 organiseren we onze tweejaarlijkse scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water. De opbrengst gaat deze keer naar Mali, waar 150.000 kinderen en hun familie toegang krijgen tot veilig drinkwater en betere hygiëne.

- Plan bestaat 75 jaar in 2012 en daar zullen we natuurlijk op allerlei manieren aandacht aan besteden, wereldwijd en in Nederland. Bovendien wordt internationaal de campagne 'Because I am a Girl' uitgerold.

Wat moet volgend jaar in elk geval zijn bereikt?

- Dat het ons lukt meer kindsporsors aan ons te binden om daarmee de duurzaamheid van ons werk voor meisjes en jongens in ontwikkelingslanden zeker te stellen.
- Dat we stappen hebben gezet in onze steun aan meisjes wereldwijd en daarin zichtbare resultaten hebben geboekt.
- Het spreiden van inkomstenbronnen en meer inkomsten via internationale foundations, Nederlandse vermogensfondsen en het bedrijfsleven.

Risico's voor Plan Nederland

- De grootste risico's zijn natuurlijk de financiële crisis en de schulden-crisis nu ook Europa schudt op de grondvesten. Dat is een punt van zorg. Al is het interessant dat uit onderzoek blijkt dat Nederlanders gul en vrijgevig blijven, ondanks de economische crisis.
- Een ander risico is het politieke klimaat. De overheid draagt nu nog bij aan ontwikkelingssamenwerking met een percentage van ons Bruto

Nationaal Product, maar het is maar de vraag hoe dat er over een tijdje uit gaat zien. Dat zal zeer sterk afhangen van de regering die we dan hebben. Het huidige kabinet is van mening dat het bedrijfsleven ook verantwoordelijkheid moet nemen voor het armoedeprobleem, maar de core business van bedrijven is produceren en winst maken en niet maatschappelijke veranderingen teweeg brengen. Daar zijn maatschappelijke organisaties voor en die blijven dus hard nodig. De sleutel zit 'm in samenwerking tussen overheden, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties als Plan.

- Ook het maatschappelijke klimaat is een mogelijk risico. Onze samenleving is kritischer en sceptischer ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking en stelt veel verworvenheden ter discussie. Maar vooralsnog is daarvan in het geefgedrag van mensen gelukkig niet veel te merken. Uit een doorlopend onderzoek van de VU ('Geven in Nederland') blijkt dat mensen in 2009 meer hebben gegeven dan ooit, en dat was een post-crisisjaar. Dat is zeer hoopgevend.

Kansen – positieve trends

In de afgelopen tien jaar zijn maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven steeds meer naar elkaar toegegroeid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is in toenemende mate mainstream en veel maatschappelijke organisaties werken nauw samen met bedrijven. Plan ook. Wij hebben een aantal mooie partnerschappen, zoals met

Accenture, Akzo Nobel, ASN Bank, Beiersdorf/NIVEA, Cisco Systems, Crystal Clear, TUI en de Vodafone Foundation. Het verrijkende daarvan is dat we elkaar complementeren en van elkaar leren. En dat komt de resultaten in ontwikkelingslanden alleen maar ten goede.

Amsterdam, 1 december 2011

Monique van 't Hek
Algemeen directeur

---

3 In actie voor kinderen - een jaar in beeld

Plan is een wereldwijde organisatie met een wereldwijde ambitie. Ruim 7.000 medewerkers, 50.000 vrijwilligers in gemeenschapsprojecten over de hele wereld en ruim anderhalf miljoen kinderen en hun sponsors werken samen aan één doel: een beter leven voor kinderen in ontwikkelingslanden. Ook in 2011 werkte Plan aan duurzame armoedebestrijding in duizenden communities in vijftig landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. En Plan steunde de kinderen en hun familie bij de rampen die ook dit jaar het leven van miljoenen heeft ontwricht. Plan

is geen noodhulporganisatie. Maar als een ramp een werkgebied treft, staat Plan klaar om noodhulp te verlenen.

Op www.plannederland.nl/jaarverslag staat een uitgebreide impressie van een jaar actie voor kinderen in ontwikkelingslanden, in Nederland en wereldwijd van kinderen. Plan komt wereldwijd op voor de rechten van kinderen en betere naleving van het Verdrag voor de Rechten van het Kind.

4 Plan Nederland in 2011

4.1 Visie, missie, identiteit, rechtenbenadering

Visie

Plan Nederland wil een wereld waarin meisjes en jongens dezelfde rechten en kansen krijgen, zodat alle kinderen zich volledig kunnen ontwikkelen; een wereld waarin de rechten en de waardigheid van volwassenen en kinderen worden gerespecteerd.

Missie

Plan Nederland is ervan overtuigd dat meisjes én jongens een betere toekomst tegemoet gaan als de achterstand van meisjes wordt ingelopen. Want de samenleving kan alleen in balans zijn als ook meisjes zich kunnen ontplooiën. Alleen als ook meisjes hun kracht kunnen inzetten, kan armoede blijvend worden opgelost.

Met het accent op gelijke kansen en rechten voor meisjes, werkt Plan aan concrete en blijvende verbeteringen in het leven van kinderen door:

- naar kinderen te luisteren en met hen samen te werken,
- uit te gaan van de kracht van ieder kind,
- kinderen, hun familie en de gemeenschap waarin zij leven in staat te

stellen in hun basisbehoeften te voorzien (onderwijs, gezondheidszorg, inkomen en veiligheid) en hun mogelijkheden te vergroten om volledig mee te doen in de samenleving,

- op te komen voor de rechten van kinderen, waar ook ter wereld.

Identiteit:

Plan Nederland is lid van Plan International, een internationale, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie. Plan werkt op basis van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind aan duurzame armoedebestrijding en blijvende verbeteringen in de levensomstandigheden van kinderen, met speciale aandacht voor gelijke rechten en kansen voor meisjes. Plan voert kindgerichte gemeenschapsprojecten uit in vijftig landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika in de directe leefomgeving

Rechtenbenadering

In 1989 is in VN-verband het Verdrag voor de Rechten van het Kind aangenomen. Dit verdrag is een mijlpaal in het internationale denken en handelen ten aanzien van de positie van kinderen en jongeren in de samenleving. Plan heeft zich internationaal gebonden aan deze kinderrechtenbenadering. Dit is een fundamentele keuze met verregaande

consequenties voor het werk in het veld en voor fondsenwerving. Voor het werk in het veld betekent het dat kinderen rechten hebben en volwaardig participeren en dat lokale overheden worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Voor fondsenwerving betekent de rechtenbenadering dat de charitatieve aanpak wordt losgelaten: kinderen verdienen niet alleen alle steun die ze nodig hebben om een toekomst op te bouwen, ze hebben er recht op.

Inmiddels hebben vrijwel alle landen in de wereld het kinderrechtenverdrag ondertekend. Dit biedt Plan een stevige basis voor beleidsbeïnvloeding op alle niveaus, van lokale en nationale overheden tot de VN.

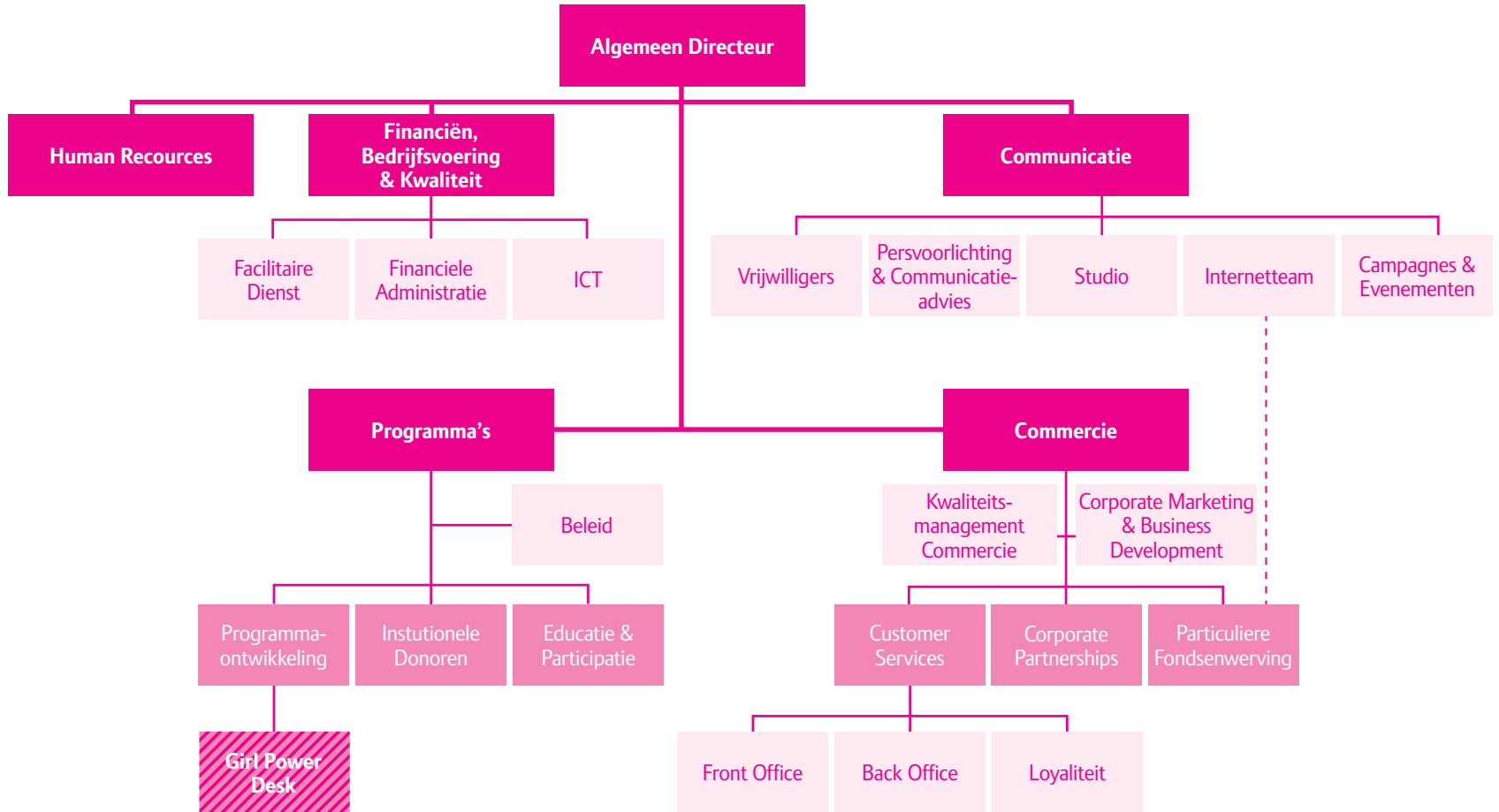
4.2 Onderscheidend vermogen van Plan wereldwijd

1. Plan werkt structureel, direct en aan de basis met lokale mensen aan armoedebestrijding in de communities – dorpen en wijken. Plan doet dit door middel van programma's en projecten in de directe omgeving van kinderen. Plan blijft een aantal jaren om samen met de mensen tot oplossingen te komen voor hun armoedeprobleem.
2. Plan betreft kinderen bij de projecten. Plan luistert naar kinderen, hun familie en de communities en geeft hun een stem. Daardoor krijgen ze meer kansen, want zij geven aan wat voor hen belangrijk is.
3. De nadruk op gelijke rechten en kansen voor meisjes. Want armoede kan niet worden opgelost als niet ook gelijkheid tussen meisjes en jongens en vrouwen en mannen wordt gerealiseerd.
4. Plan werkt samen met alle betrokkenen. Plan verwacht dat ook zij verantwoordelijkheid nemen en meedoen. Plan stelt aan de communities materialen ter beschikking voor gemeenschapsprojecten. De betrokkenen dragen ook altijd zelf bij aan de projecten, hetzij door arbeidskracht (bijvoorbeeld bij het bouwen van een school), hetzij door ook zelf fondsen te werven (bijvoorbeeld door lootjes te verkopen). De achterliggende gedachte daarvan is, dat projecten alleen maar succesvol kunnen zijn als de mensen zelf vanaf het allereerste

- begin meedoen en zelf verantwoordelijkheid nemen. Alleen dan kan een project duurzaam zijn.
5. Plan werkt in de programmalanden intensief samen met (lokale) overheden en instanties om grote(re) problemen aan te pakken, zoals meisjesbesnijdenis, kinderhandel en HIV/aids. Via lobby oefent Plan invloed uit op wijzigingen in wetten en regels ten gunste van de kansarmen in de samenleving.
  6. Plan is een wereldwijde organisatie, maar heeft in alle vijftig programmalanden een eigen nationale en lokale infrastructuur met lokale medewerkers die ter plekke werken aan armoedebestrijding, met de voeten in de klei.
  7. Plan faciliteert communicatie tussen sponsors en kinderen. Ontwikkelingssamenwerking krijgt daardoor een persoonlijk gezicht. Plan kent alle kinderen bij naam en monitort de families die meedoen aan de projecten. Uniek voor Plan is, dat sponsors naar het veld kunnen. Op bezoek bij het kind dat ze sponsoren en kunnen ze met eigen ogen zien hoe Plan werkt en welke projecten Plan uitvoert in de directe omgeving van kinderen.
-

4.3 Organogram van Plan Nederland

4.4 Strategie en beleid

De maatschappelijke omgeving van Plan Nederland, de mogelijkheden voor samenwerking met het bedrijfsleven en de houding in de samenleving ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking zijn aan grote veranderingen onderhevig. Het management van Plan Nederland neemt deze mee in de ontwikkeling van het beleids- en strategiestuk Visie 2013-2016.

Centraal hierin staat de wens zoveel mogelijk kinderen in ontwikkelingslanden kans te geven op een betere toekomst. Kindsponsoring blijft hierbij het belangrijkste instrument, net als de persoonlijke en langdurige betrokkenheid van Plan en van de sponsors van Plan.

Om de duurzaamheid van de steun aan kinderen zeker te stellen, is kindsponsoring toe aan modernisering. Plan werkt daarom aan nieuwe communicatiemogelijkheden voor sponsors en gesponsorde kinderen, onder meer met de inzet van social media, en zet in op internet om nieuwe particuliere sponsors te betrekken en te binden. Ook kijkt Plan kritisch naar de match van producten en doelgroepen en zoekt daarbij naar verbetering.

Los van kindsponsoring breidt Plan de samenwerking uit met het bedrijfsleven, institutionele donoren (Nederlandse overheid en EU) en vermogensfondsen.

Omdat werving, bij welke doelgroep dan ook, alleen succes kan hebben als de organisatie onderscheidend is en het vertrouwen heeft van de stakeholders, heeft Plan Nederland gedurende het verslagjaar gekozen voor een nieuwe koers, Girls first.

Daarmee worden de schrijnende problemen van meisjes in ontwikkelingslanden aangepakt en wordt een nieuwe en onderscheidende positionering in de markt gezocht waarmee nieuwe doelgroepen worden aangesproken.

Strategische keuzes

Ontwikkelingssamenwerking en duurzame armoedebestrijding vragen tijd en commitment.

Daarom blijven de drie strategische keuzes van de afgelopen jaren onveranderd van kracht:

1. Duurzame relaties met individuele donoren, corporate partners (bedrijven), institutionele donoren (Nederlandse overheid en EU) en vermogensfondsen
2. Innovatie en modernisering van het aanbod
3. Strategische samenwerking en allianties. Door samenwerking met bedrijven, overheden en ander organisaties kan Plan haar boodschap sneller en verder verspreiden, kan meer worden bereikt en kunnen de doelstellingen sneller worden behaald.

Nieuwe koers

Aan deze strategische keuzes is in het verslagjaar een vierde strategische keuze toegevoegd: de nadruk op gelijke rechten en kansen voor meisjes als sleutel tot het doorbreken van de armoedespiraal. Alle armoedestatistieken laten zien dat armoede voor 65 tot 70 procent meisjes en vrouwen betreft. Onderzoeken, waaronder een studie van de Wereldbank, tonen bovendien aan dat juist investering in ontplooiingskansen voor meisjes per saldo leidt tot een betere situatie voor alle kinderen. De keuze van Plan Nederland om te focussen op gelijke rechten en kansen voor meisjes (Girls first) wordt in de ontwikkeling van Visie 2016 verder uitgewerkt en getoetst en zal naar verwachting grote invloed hebben op de beleving van het merk Plan.

Communicatie met sponsors en draagvlak voor Plan

Contact tussen gesponsorde kinderen en hun sponsors

Met het oog op grotere verbondenheid en begrip tussen mensen uit verschillende landen en culturen en bewustwording over de rechten van kinderen, stimuleert en faciliteert Plan contact tussen gesponsorde kinderen en hun sponsors. Abstracte ontwikkelingsthema's en –problemen komen zo dichtbij en krijgen een gezicht: het gezicht van een kind.

Draagvlak voor het werk van Plan

Om de duurzaamheid van Plan's werk voor kinderen zeker te stellen, is draagvlak voor het werk van Plan nodig. Plan blijft sponsors en potentiële sponsors betrekken en voorlichten, onder meer met campagnes, evenementen, jaarlijkse rapportages, nieuwsbrieven, het sponsormagazine 'Girls first magazine', een transparant jaarverslag en (vrije) publiciteit in de media.

Onderwijs en jongerenparticipatie

Als ontwikkelingsorganisatie heeft Plan ook de verantwoordelijkheid bij te dragen aan het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking en solidariteit in de Nederlandse samenleving. Voorlichting en verantwoording aan de eigen achterban, goede contacten met de media, bewezen transparantie en betrouwbaarheid en het betrekken van kinderen en jongeren, blijven hiervoor de belangrijkste instrumenten.

Het reguliere onderwijs is niet langer de belangrijkste weg om kinderen en jongeren te betrekken bij ontwikkelingssamenwerking. Het educatieve aanbod is groot en scholen zijn steeds minder bereid of in staat extra projecten in hun onderwijsprogramma in te passen. Om toch ontwikkelingseducatie te kunnen aanbieden, zoekt Plan naar nieuwe kanalen om kinderen en jongeren te bereiken, zoals festivals, social media, buitenschoolse opvang (BSO) en jongerenmedia. Daartoe sluit

---

Plan strategische samenwerkingsverbanden met organisaties die ofwel een groot netwerk onder jongeren en kinderen hebben, of expertise op het gebied van jongerencultuur.

Daarnaast zal Plan nog meer inzetten op peer-to-peer-educatie, een vorm van educatie waarbij jongeren en kinderen hun leeftijdsgenoten op hun eigen manier, in hun eigen taal en waar mogelijk op basis van hun eigen ervaringen informeren over ontwikkelingssamenwerking en het werk van Plan. Deze vorm van educatie, zo blijkt in de praktijk, is zeer effectief en leidt tot grote betrokkenheid onder de doelgroep. Omdat juist de eigen ervaring van jongeren en kinderen een krachtig middel is gebleken, zal Plan de uitwisseling van kennis en ideeën tussen Nederlandse jongeren en kinderen en hun leeftijdsgenoten in ontwikkelingslanden stimuleren en hun bovendien mogelijkheden bieden om zelf in actie te komen. Daarbij ondersteunt Plan kinderen en jongeren die, gebruikmakend van hun eigen creativiteit en netwerken, campagne voeren voor de rechten en toekomstkansen van kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden.

Programma's

In de programmastrategie van Plan Nederland voor de komende vijf jaar staat empowerment van meisjes centraal. Plan gaat zich daarbij concentreren op programma's in het kader van zes thema's. Van deze

thema's is aangetoond dat ze cruciaal zijn voor meisjes, zoals de toegang tot middelbaar en beroepsvormend onderwijs. Daarnaast richt Plan zich op zestien landen waar achterstelling en discriminatie van meisjes nog aan de orde van de dag zijn. De komende jaren komt, nog meer dan voorheen, de nadruk te liggen op het versterken van lokale organisaties en overheidsinstanties. Ook de samenwerking met andere ontwikkelingsorganisaties en met bedrijven bij de uitvoering van programma's krijgt meer aandacht.

Internationale afdracht

Het bedrag dat Plan besteedt via Plan International wordt lager dan in voorgaande jaren. Dit komt doordat een steeds groter deel van de geldstroom niet meer via Plan International loopt, maar conform de eisen van de EU en het ministerie van Buitenlandse Zaken direct wordt overgemaakt aan de landenkantoren van Plan die de programma's uitvoeren. Omdat Plan Nederland penvoerder is van de Child Rights Alliance en van andere allianties, zullen meer internationale programmabestedingen ook buiten Plan International worden gedaan. Deze geldstromen vallen binnen het bestedingspercentage voor het CBF. Plan werkt meer dan in het verleden samen in allianties, een werkwijze die een resultaat is van de eis van de Nederlandse overheid in het kader van het Schokland Akkoord en het MFSII om allianties te vormen en een internationaal programma met partnerorganisaties uit te voeren.

4.5 Bestuur en governance

4.5.1 Governance

Plan Nederland streeft naar een duurzame bedrijfsvoering en een duurzame samenleving en geeft dit vorm met duurzaamheidsbeleid. Plan Nederland is lid van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) en hanteert met betrekking tot de fondsenwerving de gedragscode van de VFI. Deze is gestoeld op de basiswaarden respect, openheid, betrouwbaarheid en kwaliteit. Plan Nederland blijft, onder meer door lidmaatschap van de VFI en van de branchevereniging Partos, op de hoogte van nieuwe brancheontwikkelingen.

CBF-Keur

Plan Nederland voldoet in de bedrijfsvoering aan de Code voor Goed Bestuur, conform de richtlijnen van de Commissie Wijffels uit 2005. Deze code is in 2008 vervlochten met het reglement van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Als drager van het CBF-Keur hanteert Pan Nederland bij de fondsenwerving bovendien de gedragscode van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Deze gedragscode schrijft voor dat:

‘Bij fondsenwerving, voorlichting en communicatie de identiteit, de doelstelling, de programma’s en de financiële situatie van de instelling duidelijk omschreven zijn. De instelling kan deze informatie te allen tijde

beschikbaar stellen. De externe communicatie van de organisatie geeft inzicht in de doelstellingen van de organisatie en de realisatie daarvan. Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende principes:

- De instelling onthoudt zich van misleiding en vergelijking met andere fondsenwervende instellingen.
- Fondsenwervende activiteiten zijn gericht op het verwerven van vrijwillige bijdragen en zijn niet intimiderend.
- De instelling beschikt over een klachtenprocedure. De regels die hiervoor gelden, worden op verzoek verstrekt aan belanghebbenden.
- De kosten voor de fondsenwerving bedragen gemiddeld over drie achtereenvolgende jaren niet meer dan 25 procent van de baten uit eigen fondsenwerving.

Plan Nederland heeft het CBF-Keur sinds januari 1998 en werd in 2003 hertoetst op de naleving van de CBF-criteria. In januari 2008 is het keurmerk opnieuw toegekend voor een periode van vijf jaar, tot 1 januari 2013.

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Plan Nederland beschikt sinds de invoering in januari 2008 over een ANBI-verklaring. Deze verklaring garandeert dat de Belastingdienst Plan Nederland erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit biedt fiscale voordelen voor zowel Plan Nederland als voor sponsors.

Kwaliteitsmanagementsysteem

Plan Nederland is sinds februari 2006 ISO:9001-2008-gecertificeerd. Plan's kwaliteitsmanagementsysteem is grotendeels op deze werkwijze gebaseerd.

Tweejaarlijks vindt een (externe) audit plaats in het kader van de ISO-certificering van Plan Nederland. Het afgelopen jaar heeft de kwaliteitsauditor van Lloyds onder meer een kwaliteitsaudit uitgevoerd bij Plan Mali. Aandachtsgebied in deze audit was het vaststellen dat de door Plan Nederland uitbestede programmamanagementprocessen via Plan International voldoen aan het Supply Quality-proces van ISO (SQA). Focus lag daarbij op het project 'Fight against Female Genital Mutilation' (de strijd tegen meisjesbesnijdenis). Plan Nederland is in deze een verplichting aangegaan met Plan Mali voor de periode van vijf jaar en gefinancierd door Nederlandse projectsponsors. De scope van de audit was:

- Inzicht in de doeltreffendheid van de beheerssystemen van projecten op locatie.
- Identificatie van verbetermogelijkheden van de doeltreffendheid van beheersmaatregelen.
- Inzicht in de effectiviteit en efficiency van de organisatie en structuren van de uitbesteedde processen.
- De mate van borging van bovenstaande doelstellingen in de projecten.

Op 1 december 2008 werd de ISO-certificering 9001:2008 van Stichting Plan Nederland verlengd tot 30 november 2011. De ISO-audits in 2010 en 2011 leverden geen onvolkomenheden op en hadden dus een goed resultaat. Op 1 december 2011 wordt de ISO-certificering 9001:2008 van Stichting Plan Nederland dan ook verlengd tot 30 november 2014.

Tevredenheid van sponsors en klachtenmanagement

Plan Nederland wil graag dat de sponsors tevreden zijn en tevreden blijven. In dat kader heeft Plan Nederland een vragen- en klachten-procedure om de tevredenheid van belanghebbenden te bewaken en

blijvend te verbeteren. Klachtenrapportages worden ieder kwartaal in het MT besproken, waarna, indien van toepassing, bijsturingsacties plaatsvinden.

Meest voorkomende klachten FY11	Totaal FY11	in % totaal	Totaal FY10	in % totaal
Administratieve zaken, bijvoorbeeld achterstanden, betaalmethoden en attesten (officiële verklaringen)	294	7%	349	14%
Met betrekking tot opzegproces	471	12%	414	17%
Over de werkwijze en procedures van Plan Nederland	1.460	36%	538	22%
Over communicatie-uitingen (onder andere mailings, jaarverslag)	136	3%	105	4%
Klachten en opmerkingen over de uitschrijving van gesponsorde kinderen	210	5%	117	5%
Over briefwisseling met gesponsorde kinderen	228	6%	115	5%
Met betrekking tot communicatie vanuit het veldkantoor	179	4%	152	6%
Over voorkeur ten aanzien van te sponsoren kinderen of projecten	52	1%	56	2%
Overige	976	24%	614	25%
Totaal	4.006	100%	2.460	100%

Toelichting op de tabel

In de tabel is een toename van het aantal klachten zichtbaar ten opzichte van het boekjaar 2009-2010. Het percentage klachten op het aantal sponsors in boekjaar 2009-2010 was 2,4 procent. In het boekjaar 2010-

2011 was het percentage 3,6 procent: een toename van 1,2 procent ten opzichte van het vorige boekjaar. Ook zijn de absolute aantallen fors gestegen, van 2.460 in boekjaar 2009-2010 naar 4.006 in het boekjaar 2010-2011. Een stijging van ruim 38 procent in de absolute aantallen.

Klachten over werkwijze en procedures

De stijging ten opzichte van het vorige boekjaar komt voornamelijk door de door-to-door wervingsacties van Plan in het verslagjaar. De klachten betroffen hoofdzakelijk onjuiste afspraken die met de nieuwe sponsors werden gemaakt. De lopende acties zijn inmiddels ondergebracht bij één wervingsbureau, waarvan de werwers zo zorgvuldig mogelijk worden gebriefd. Naar verwachting zal daarmee het aantal klachten over wervingsacties het komende boekjaar sterk afnemen.

In de briefwisseling met de gesponsorde kinderen is ook een lichte stijging van het aantal klachten te zien. Dit komt onder andere door onduidelijkheden bij het aanvragen van de e-card, de digitale kaart die sponsors via Plan naar het door hen gesponsorde kind kunnen sturen. De applicatie hiervoor is inmiddels aangepast, waardoor het aantal klachten in het laatste kwartaal van het boekjaar 2010-2011 sterk is afgenomen.

Afname klachten bij de andere onderwerpen

Bij de andere onderwerpen is een daling van het aantal klachten te zien. Dit komt vooral door de periodieke analyses van de klachten, waarbij gekeken wordt hoe procesverbeteringen kunnen worden doorgevoerd. Zo is het aantal klachten onder administratieve zaken sterk afgenomen

door direct contact op te nemen met de sponsor zodra een betalingsprobleem wordt gesignaleerd. Dit voorkomt escalatie van een probleem en zorgt ervoor dat in een vroeg stadium en in overleg met de sponsor naar een oplossing kan worden gezocht. Een werkwijze die – zo blijkt uit de cijfers – door de sponsors op prijs wordt gesteld en klachten voorkomt.

Het aantal klachten met betrekking tot het opzeggingsproces is afgenomen, maar blijft schommelen. Het betreft vooral klachten over het uitblijven van een bevestiging van uitschrijving of onduidelijkheid over het afronden van de betalingen. Ook komt het nog regelmatig voor dat het verzoek tot opzegging (verzonden per brief of e-mail) Plan niet bereikt. Het opzeggingsproces blijft dus continue aandacht vragen.

Ook het komend boekjaar zal de focus liggen op eenduidige registratie van vragen en klachten, zodat trends en problemen in de processen tijdig kunnen worden gesignaleerd.

Controlemaatregelen in de Plan-organisatie

De interne accountantsdienst van Plan International voert regelmatig controles uit, zowel op financieel-administratief (financial audits) als op inhoudelijk gebied (program audits). Deze controles worden op basis van roulatie uitgevoerd bij de Plan-landkantoren in ontwikkelingslanden en bij hun lokale partnerorganisaties. De bevindingen worden twee keer per jaar gerapporteerd aan de Audit Committee van Plan International. Jaarlijks wordt bij het internationale kantoor een externe accountantscontrole uitgevoerd door PwC ten behoeve van de internationale gecombineerde jaarrekening van Plan International. Er zijn specifieke afspraken gemaakt met de externe accountant ten aanzien van onder meer de aanpak en de frequentie van de financiële audits in de Plan-programmalanden. Met Nederlandse uitvoerende partners is overeengekomen dat zij een controleverklaring overleggen voor projecten met een besteding boven de € 150.000. Deze aanvullende controlemaatregel is ingericht voor programma's die niet onder de interne accountantscontrole van Plan International vallen.

Behalve deze interne en externe accountantscontrole via Plan International, worden de door Plan Nederland met MFP-gelden gefinancierde projecten en programma's onderworpen aan een jaarlijkse accountantcontrole door de externe accountant PwC. Deze controle vindt op ver-

schillende niveaus in de keten plaats: bij het landenkantoor ter plaatse - inclusief een bezoek aan de MFP-projecten, bij het internationale kantoor van Plan International en bij Plan Nederland. De bevindingen worden jaarlijks gerapporteerd aan de Auditcommissie van Plan Nederland.

In het kader van het penvoerderschap voor de Child Rights Alliance (MFSII), waarmee Plan Nederland het Girl Power-programma uitvoert, wordt in 2011 een begin gemaakt met operationele audits die worden uitgevoerd door medewerkers van Plan Nederland en de leden van de Child Rights Alliance. Doel van deze audits is ervoor te zorgen dat de alliantie blijvend voldoet aan de eisen die de overheid stelt.

In het kader van het kwaliteitsmanagementsysteem heeft Plan Nederland ook een team van tien medewerkers die naast hun reguliere werk als interne auditors periodiek operationele audits uitvoeren. Doelstelling van deze audits is te leren van gemaakte fouten en voortdurende verbetering van processen.

Het kwaliteitsmanagementsysteem, en daarmee de beheersmaatregelen van de afdeling Internationale Programma's, is ook onderdeel van de externe kwaliteitsaudit van Lloyds.

De conclusie van de controle van PwC is, dat de interne beheersing van Plan Nederland gedurende 2011 van goed niveau is.

Allianties en samenwerkingsrelaties

Plan onderhoudt meerdere allianties en samenwerkingsrelaties. Zo is Plan Nederland penvoerder voor de Child Rights Alliance, waarmee Plan het Girl Power-programma uitvoert, dat wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse zaken (MFSII). Deze alliantie bestaat uit Child Helpline International, Defence for Children, Ecpat, Freepress Unlimited, International Child Development Initiative (ICDI), Women Win en Plan Nederland.

Plan Nederland is ook de penvoerder van de Publiek-private-partnerschapprogramma voor het project Sanitation in Peri-Urban Areas in Africa dat Plan samen met WASTE uitvoert. Plan heeft van dit penvoerderschap geleerd dat bij het opstarten van een project voldoende tijd moet worden vrijgemaakt voor het afstemmen van de werkzaamheden van de afzonderlijke organisaties en van de Plan-organisatie in het veld.

4.5.2 Verantwoordingsverklaring

In de verantwoordingsverklaring geeft Stichting Plan Nederland aan hoe invulling wordt gegeven aan de hoofdprincipes:

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden;
2. Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen;
3. Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden.

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden

Bij Stichting Plan Nederland wordt statutair onderscheid gemaakt tussen besturen en toezicht houden. Gekozen is voor het Raad van Toezicht-model (two tier). De verhouding tussen de statutaire directeur en de Raad van Toezicht is, behalve in de wet en statuten¹, vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement² van de Raad van Toezicht en in een afzonderlijk Directiestatuut³. Het Huishoudelijk Reglement en het Directiestatuut zijn statutair voorgeschreven. Het Huishoudelijk Reglement sluit aan bij de richtlijnen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, zoals vastgesteld door de Commissie Goed Bestuur voor Goede Doelen (Commissie Wijffels) in juni 2005.

1. Zie Statuten Stichting Plan Nederland 3-11-2009

2. Zie Huishoudelijk Reglement Stichting Plan Nederland, Raad van Toezicht, april 2008

3. Zie Directiestatuut Stichting Plan Nederland, 10 november 2008

Code goed bestuur voor goede-doelenorganisaties (Code Wijffels)

Plan Nederland (hierna ‘Plan’) heeft de criteria van de Code Wijffels getoetst aan alle interne en externe rapportages, procedures en controles.

Nagenoeg alle van de circa 160 punten van de Code Wijffels zijn bij Plan in de bedrijfsvoering geïntegreerd. Onderstaand een overzicht van de mate waarin Plan voldoet aan de Code.

Code Wijffels	Status
Besturen	
Doelstellingen	voldoet
<ul style="list-style-type: none"> • De meerjarendoelen, visie en missie van Plan zijn voor de afdelingen en de staf in het meerjarenbedrijfsplan vastgelegd. De financiële weerslag daarvan is opgenomen in onder de ‘Overige gegevens’ in hoofdstuk 7. • Het meerjarenbedrijfsplan vormt de basis voor het jaarlijkse marktwerkingsplan en voor de gedetailleerde uitwerking in de begroting van het volgende jaar. • Directie en Raad van Toezicht beschikken over relevante informatie door maandelijkse, financiële rapportage, het Management Informatie Systeem (MIS) en geformaliseerd bilateraal overleg. 	
Besteding van middelen	voldoet
<ul style="list-style-type: none"> • Plan besteedt geworven fondsen aan de hand van vastgestelde thema’s en domeinen. • Plan werkt met twee grote geldstromen: kindsporsoring en projectsporsoring. • Een klein deel van de projectsporsoring wordt in Nederland besteed via een vastgestelde procedure op basis van autorisatiedocumenten. • Kindsporsoring en het merendeel van de projectsporsoring loopt via Plan International. • Voortgangsrapportages voeden de evaluatie en het monitoren van projecten. • De interne auditafdeling van Plan International controleert bovendien een substantieel deel van de jaarlijkse uitgaven in het veld. • De externe accountant PwC controleert de processen en cijfers van Plan en voert jaarlijks veldcontroles uit. • Budgetverantwoordelijkheid en verantwoording met korte sturing daarop vormen een gezonde basis voor een goed gecontroleerde inzet van middelen. • Plan waakt ervoor om met het percentage uitvoeringskosten ruim onder de CBF-norm te blijven. • Jaarlijks worden de wervings- en uitvoeringskosten geëvalueerd. • Plan houdt giftreserves zo laag mogelijk en houdt geen vrije reserves aan. 	

Fondsenwerving

voldoet

- Ten aanzien van kindsporing, de grootste bate voor Plan, is transparant vastgelegd waar het geld besteed gaat worden. Voor de overige baten geldt dat deze verschillen per schenker of bron, van gedetailleerd tot volledig vrij qua besteding.
- Plan hanteert een gedetailleerd begrotingsproces, waarin geplande baten en kosten van activiteiten worden bepaald en vastgelegd.
- Plan stelt periodiek een vaste norm vast voor de 'cost per acquisition' en hanteert deze norm bij het selecteren van fondswervende programma's. Als de testcampagne de norm niet haalt, gaat de campagne niet door.
- De 'cost per acquisition' wordt ook achteraf vastgelegd na een grote wervingscampagne, om vast te stellen of de wervingscampagne zal worden voortgezet.

Omgaan met vrijwilligers

voldoet

- In het kader van het vrijwilligersbeleid werkt Plan met het interne Handboek voor Vrijwilligers. Hierin zijn onder meer beleid en organisatie, vrijwilligersfuncties en bijbehorende taken, en rechten en plichten van vrijwilligers vastgelegd.
- Vrijwilligers krijgen een introductiedag, een kennisverdiepingsdag en functiegerichte training. Ze doen mee in het regio-overleg, waarin ideeën, plannen en opvattingen worden gedeeld. Relevante issues speelt de regiocoördinator door naar Plan Nederland. De vrijwilligercoördinator van Plan informeert alle vrijwilligers over de Plan-organisatie en -activiteiten, onder meer via een periodieke digitale nieuwsbrief.

Functioneren van de organisatie

voldoet

- Plan beschikt over instrumenten voor planning, monitoren en rapportage (zoals Oracle, Afas, Cognos, Excel).
- In de inkoopprocedure zijn de autorisatieniveaus voor financiële en rechtshandelingen vastgelegd. De interne controles staan in het kwaliteitshandboek financiën.
- Om te grote afhankelijkheid van één inkomstenbron te voorkomen, streeft Plan ernaar om baten uit meerdere sponsorbronnen te ontvangen.
- Om te waarborgen dat de kans op fraude wordt geminimaliseerd, zijn bij zowel Plan als bij Plan International verantwoordelijkheden gescheiden. Plan International heeft bovendien een interne afdeling die periodiek controles uitvoert op de juiste besteding van de gelden in het veld. Accountant controleert ieder jaar projecten in het veld. Ook bij Plan Nederland controleert deze externe accountant twee keer per jaar grondig de Nederlandse activiteiten, de administratieve organisatie en de interne controles.
- Plan ontvangt fondsen in euro's, en gaat significante verplichtingen aan in Amerikaanse dollars in verband met de uit te voeren projecten in ontwikkelingslanden, waarbij is vastgelegd dat de verplichting gemaximeerd is tot het bedrag in euro's dat overeengekomen is met de donor.
- Plan is ISO-gecertificeerd, hetgeen mede zorg draagt voor een goede borging van de processen.

Toezicht houden**Het houden van toezicht vooraf en achteraf op vijf inhoudelijke terreinen**

voldoet

- De directie en de Raad van Toezicht kunnen beschikken over alle relevante beleidsdocumenten, analyses en rapportages - veelal ondersteund door informatie van de betrokken manager - waarover zij zich moeten uitspreken.
- De Auditcommissie houdt bovendien toezicht op de administratieve inrichting, de voorzieningen voor risicosignalering en de beloningsstructuur.
- Het mandaat van de Raad van Toezicht is vastgelegd in de statuten van Plan Nederland.

Organen voor besturen en toezichthouders**Onderscheiden van de functies besturen en toezichthouders**

voldoet

- In de organisatiestructuur van Plan Nederland is er een statutair onderscheid tussen besturen en toezichthouders, namelijk: 1. de Stichting Plan Nederland met de statutaire directie, de staf en de afdelingen en 2. de Raad van Toezicht.
- De onderlinge werkverhouding is vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement en een Directiestatuut. Beide zijn verankerd in de Statuten, die door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld.

De statutaire en titulaire directie

voldoet

- De Raad van Toezicht is statutair geheel bevoegd ten aanzien van de statutaire directie.
- Werving en selectie van de statutaire directie vinden, net als bij de andere functies, plaats op basis van een functieprofiel en een salaris dat past in het Plan-salarishuis en de VFI-Richtlijn Beloning Directeuren.
- Jaarlijks vindt een evaluatie plaats, die wordt vastgelegd in het personeelsdossier.

Verantwoorden**Verantwoorden over vijf inhoudelijke terreinen en de organen****voldoet**

- Omdat de communicatie-eisen voor de verschillende belanghebbenden van Plan Nederland uiteen lopen, is er voor iedere belangengroep een specifiek informatiepakket: 'Op maat'-rapportage voor de corporate partners; het jaarlijkse verslag MFP voor de overheid; het Verkort Jaarverslag via de website en een jaarlijks voortgangsverslag van het gesponsorde kind en diens leefgemeenschap voor de kindsponsors.
- Het Jaarverslag van Plan Nederland en de jaarcijfers van Plan International ('Plan International worldwide combined financial statements', te downloaden via www.plan-international.org) zijn bronnen van generieke informatie, die voldoen aan zowel de wettelijke eisen als aan de aanvullende eisen (zoals de Richtlijn Verslaglegging Fondsenwervende Instelling en het reglement van het CBF-Keur van het Centraal Bureau Fondsenwerving).
- Het Jaarverslag is digitaal beschikbaar via de website van Plan Nederland (www.plannederland.nl).
- De evaluatie van het functioneren en de prestaties van de Raad van Toezicht over FY11 is nog niet afgerond per jaareinde en wordt uitgevoerd in FY12. De uitkomsten worden besproken tijdens de vergadering van de Raad van Toezicht in maart 2012.

1.2 Verantwoordelijkheden van de statutaire directie

De statutaire directie is belast met het besturen van de stichting en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Per 30 juni 2010 bestond de statutaire directie uit de algemeen directeur (tot 31 januari 2010 de heer T. Bergsma, vanaf 1 maart 2011 mevrouw M.M. van 't Hek).

- De statutaire directie is verantwoordelijk voor het strategische beleid, het management en de presentatie van de stichting.
- De statutaire directie is voor de uitoefening van haar taak verantwoording verschuldigd aan de Raad van Toezicht en brengt elk kwartaal schriftelijk verslag uit aan de Raad van Toezicht.
- De algemeen directeur vergadert tweewekelijks in het Management

Team met de Chief Financial Officer (CFO), de hoofden Programma's en Commercie en met de managers van de afdelingen Corporate Communicatie en Human Resources. Besluiten worden vastgelegd. De statutaire directie evalueert jaarlijks de organisatie en het functioneren daarvan. De uitkomsten worden besproken met de Raad van Toezicht en aansluitend hierop voert de Raad van Toezicht een resultaatgesprek met de algemeen directeur.

- De statutaire directie ontvangt een bezoldiging conform de richtlijnen die dienaangaande door de VFI zijn opgesteld (voortvloeiend uit de Code Goed Bestuur van de Commissie Wijffels) en die valt binnen de DG-norm.

In het directiestatuut is omschreven welke besluiten de statutaire directie rechtsgeldig kan nemen en voor welke besluiten de goedkeuring van de Raad van Toezicht is vereist.

1.3 Verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak het interne toezicht te houden op het beleid van de statutaire directeur en in aangelegenheden die de statutaire directie aangaan ten aanzien van de algemene gang van zaken in de stichting. Tevens treedt de Raad op als vertegenwoordiger van de werkgever en klankbord van de statutaire directie.

In het verslag van de Raad van Toezicht wordt ingegaan op de werkzaamheden, de samenstelling (personalia, expertise, beroep, nevenfuncties en tijdstip van eerste benoeming en de bijbehorende termijn) en een reflectie op het eigen functioneren.

De statutaire directie en alle leden van de Raad van Toezicht hebben de standaard CBF-verklaring getekend inzake onafhankelijkheid en het voorkomen van tegenstrijdige belangen.

De ondernemingsraad is als wettelijk voorgeschreven instrument voor medezeggenschap onderdeel van de checks and balances in de stichting.

Sinds 2007 is er een klokkenluidersregeling bij Plan Nederland ingesteld, die medewerkers bescherming biedt bij het melden van mogelijke misstanden.

2. Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

2.1 Hoe worden de richtinggevende doelstellingen op alle relevante gebieden en niveaus benoemd?

De statutaire directie en de Raad van Toezicht geven richting aan de doelstellingen van Plan Nederland door het vaststellen van het beleidsplan, het meerjarige financiële kader van de stichting, alsmede de begroting voor het komende boekjaar en het daarmee verbonden uitvoeringsplan en de voor dat plan beschikbaar te stellen middelen.

2.2 Hoe controleert Plan Nederland de effectiviteit en efficiëntie van de projectbestedingen?

Plan Nederland hanteert een uitgebreid instrumentarium om de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen te monitoren. Partnerorganisaties, projectvoorstellen en uitvoering van projecten worden op meerdere momenten getoetst. Monitoring van de uitvoering vindt plaats door middel van analyse van financiële kwartaalrapportages en jaarlijkse inhoudelijke rapporten. Jaarlijks vinden monitoringsbezoeken plaats

---

aan projecten in uitvoering door de betreffende themadeskundigen van Plan Nederland. Ieder project wordt halverwege en bij afronding extern geëvalueerd.

De afspraak omtrent financiële bijdragen van Plan Nederland aan de programma's van Plan worden vastgelegd in een Grants Agreement Document, waarin ook een betalingsplanning is opgenomen. De financiële bijdragen van Plan Nederland worden in termijnen overgemaakt, op basis van goedgekeurde financiële en inhoudelijke rapportages. Mocht op enig moment blijken dat een partner zijn verplichtingen niet nakomt, dan past Plan Nederland haar fraude- en sanctiebeleid toe. Plan Nederland behoudt zich het recht voor om contractuele verplichtingen eenzijdig te ontbinden als de financiële middelen niet in overeenstemming met de gemaakte afspraken worden gebruikt door de partnerorganisatie.

In geval van fraude hanteert Plan Nederland de Anti Fraud and Anti Corruption Policy, die is vastgesteld door Plan International.⁴

Plan International controleert hoe fondsen worden besteed. Mede daarmee waarborgt Plan efficiënt beheer en kan oneigenlijk gebruik worden voorkomen. Het lokale veldmanagement is financiële verantwoording

schuldig aan de landendirecteur, die op zijn beurt verantwoording aflegt aan een van de vier regionale directeurs. De regionale directeurs leggen verantwoording af aan de directeur van Plan International, die weer verantwoording aflegt aan het internationale bestuur van Plan International.

Alle procedures, administratieve en controlling processen zijn vastgelegd in het Field Operation Book. De interne afdeling van Plan controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in het veld en rapporteert daarover aan de Financial Audit Committee van het internationale bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door externe accountants. Het management en de operaties van Plan International Inc. en Plan Limited worden gecontroleerd en onafhankelijk beoordeeld door het International Committee on Fundraising Organizations (ICFO). Beide voldoen aan de ICFO-standaarden en grondslagen.

In het verslagjaar 2010-2011 is het nieuwe monitoring- en evaluatiesysteem (Program Accountability and Learning System, PALS) voor heel Plan ingevoerd. Dit systeem komt beter tegemoet aan de moderne eisen van Corporate Planning, Monitoring & Evaluation (CPME), zoals complementariteit en outcome measurement, en incorporeert het belang van leren naast verantwoorden.

4. Goedgekeurd door Financial Audit Committee van Plan International, november 2007

2.3 Hoe wordt de uitvoering van de interne processen gemonitord en geëvalueerd?

Het monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten vindt plaats gedurende het jaar. Wat betreft de interne processen steunt de algemeen directeur in belangrijke mate op de bevindingen die voortkomen uit klachtenrapportages, interne kwaliteitsaudits en financiële en operationele audits van de CFO. Ook steunt de algemeen directeur op de bevindingen van de accountants, de externe ISO-auditor, het CBF, het VFI, het ministerie van Buitenlandse Zaken, Plan International en andere relevante belanghebbenden.

2.4 Hoe worden de aanpassingen in werking gesteld naar aanleiding van de evaluaties?

Verbeterpunten worden maandelijks gemonitord en besproken tijdens het overleg met het Management Team van Plan Nederland.

3. Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden

Plan Nederland ziet het als plicht om de sponsors en andere belanghebbenden een getrouw en helder beeld te geven van de wijze waarop de financiële middelen zijn besteed. Daarbij wordt gezocht naar een goede balans tussen maximale controle over de besteding van het geld en minimale kosten.

3.1 Wie zijn de belanghebbenden van Plan Nederland?

Al het werk dat Plan doet staat in het teken van de blijvende verbetering van de situatie van kinderen in ontwikkelingslanden. Daarnaast is er een aantal groepen belanghebbenden met wie Plan regelmatig contact onderhoudt. Allereerst zijn dat de sponsors in Nederland. De sponsor kan een particulier zijn, maar ook een corporate partner, een school, een vereniging of een institutionele donor. De groep belanghebbenden van Plan Nederland bestaat verder uit medewerkers, vrijwilligers, de overheid, beleidsmakers en beleidsbeïnvloeders, alliantiepartners, andere Plan-kantoren en Plan International.

3.1.1 Sponsors

Fondsenwerving is een belangrijke activiteit van Plan Nederland, waarbij de organisatie drie specifieke groepen belanghebbenden (donoren) onderscheidt:

- Particulieren,
- Bedrijven,
- Institutionele donoren, privaat-publieke partners en speciale relaties zoals de Postcode Loterij, de EU en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

3.1.2 Alliantiepartners

Plan heeft een aantal strategische alliantiepartners waarmee een gestructureerd samenwerkingsverband bestaat. Deze samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijk doel en komt direct of indirect ten goede aan partners en doelgroepen in landen waar de partners werkzaam zijn. De Child Rights Alliance (MFSII) is de grootste alliantie naast de Millennium Alliantie, de CLTS en de SPA-alliantie.

3.1.3 De Nederlandse samenleving

Een deel van de activiteiten van Plan Nederland is gericht op de Nederlandse samenleving. De essentie van de communicatie en bewustwordingsactiviteiten ligt in de meningsvorming en bewustwording over ontwikkelingsvraagstukken. Drie belangrijke doelgroepen zijn daarbij betrokken moeders en vrouwen (30+), jongeren en kinderen en beleidsmakers en beleidsbeïnvloeders.

3.1.4 Medewerkers en vrijwilligers van Plan Nederland

Bij Plan Nederland werkten gedurende het verslagjaar 90 medewerkers (86 FTE). Zij vormen het belangrijkste menselijke kapitaal van Plan Nederland. Gedragsregels zijn onder meer vastgelegd in een Code of Conduct, beleid inzake ongewenst gedrag, de Child Protection Policy, en een Safety & Security-beleid. Een ontbindende factor bij indiensttreding is ook het binnen drie maanden kunnen overleggen van een

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Medewerkers en vrijwilligers hebben de mogelijkheid om ongewenst gedrag of seksuele intimidatie aan te kaarten bij de vertrouwenspersoon van de arbodienst.

3.1.5 Plan International

Plan Nederland heeft een lidmaatschapsovereenkomst met Plan International, net als de andere nationale Plan-organisaties. Deze twintig Plan-organisaties werven fondsen, bieden technische ondersteuning aan de 50 landkantoren van Plan International en lobbyen in eigen land voor kinderrechten. Ook organiseren zij in eigen land activiteiten op het gebied van educatie en participatie.

3.1.6 De beneficianten van Plan Nederland

Een bijzondere categorie vormen de kinderen in ontwikkelingslanden, hun ouders of verzorgers en de gemeenschappen waarin zij leven. Zij zijn de directe beneficianten van de projecten en de programma's die door Plan Nederland worden gefinancierd. Om deze doelgroepen te bereiken, werkt Plan Nederland samen met de Plan-landkantoren en hun partnerorganisaties. De landkantoren werken samen met een lokaal netwerk van gemeenschapsorganisaties, niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en de (lokale) overheid, om zo maximale impact van de projecten en programma's te bereiken.

3.2 Is de communicatie zodanig ingericht dat de informatie relevant, duidelijk en toegankelijk is voor belanghebbenden?

De afdeling Corporate Communicatie en de afdeling Loyaliteitsmanagement zien erop toe dat adequaat wordt ingespeeld op de informatiebehoefte van belanghebbenden. Plan Nederland zorgt er met communicatie-uitingen voor dat mensen in Nederland warm lopen voor Plan en het werk van Plan, of ze nu potentiële donateur zijn, werken bij een overheidsinstantie, een informatiepakket willen opvragen of een handtekening onder een petitie willen zetten. Dit betekent dat Plan Nederland luistert naar al deze belanghebbenden en met hen in gesprek gaat. Alle contacten kunnen aanleiding zijn om communicatiemiddelen aan te passen, te verbeteren, stop te zetten of om nieuwe communicatiemiddelen te introduceren. De communicatie van Plan Nederland is erop gericht te luisteren naar de doelgroepen en hen daardoor op een aansprekende en effectieve manier te benaderen. Plan Nederland doet dit door de inzet van een breed palet aan communicatiemiddelen.

3.3 Op welke manier gaat Plan Nederland om met ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden?

Zowel voor sponsors als partnerorganisaties hanteert Plan Nederland een formele klachtenregeling. Klachten worden conform de ISO-richtlijnen geregistreerd en afgehandeld via de procedure Klachtenbehandeling. Onder klachten worden verstaan 'proactieve uitingen van de klager

waarin te kennen wordt gegeven dat aan bepaalde verwachtingen niet is voldaan'. Hieronder vallen in de praktijk ook ideeën, opmerkingen en wensen van belanghebbenden.

Ieder kwartaal wordt de analyse van de klachtenrapportage tijdens het directieoverleg besproken en worden, waar nodig, corrigerende acties ondernomen. Door het gebruiken van steekwoorden en het monitoren van de wijze van registratie van klachten, zijn de klachten beter te analyseren en kan Plan adequaat reageren.

3.4 Wat zijn de inhoud en kwaliteit van de aan belanghebbenden verstrekte informatie?

Verschillende doelgroepen worden op verschillende manieren geïnformeerd. De inhoudelijke en financiële rapportages worden daarbij aangepast aan de behoeften en wensen van de belanghebbenden.

Plan Nederland heeft ook in 2010-2011 de werkzaamheden uitgevoerd en verantwoord conform de eisen van het Reglement CBF-Keur. Ten aanzien van de financiële verantwoording van de organisatie gelden de regels op de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen (RJ 650).

Behalve een uitgebreid jaarverslag, maakt Plan Nederland ook een verkort jaarverslag voor de particuliere relaties in de vorm van een magazine (naar keuze digitaal of gedrukt). Ook zorgt Plan Nederland voor aparte verslagen voor grote donoren, zoals het verslag Medefi-

---

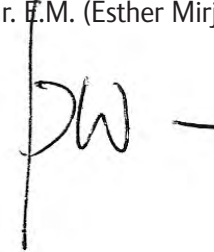
nancieringprogramma voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het jaarverslag en het verslag Medefinancieringsprogramma zijn voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Evaluatie van de werking versus de opzet van de verantwoordingsverklaring

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat binnen Stichting Plan Nederland de opzet en werking van de verantwoordingsverklaring en daarmee de invulling van de hoofdprincipes goed is. De hoofdprincipes zijn: functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden, het continu verbeteren van de effectiviteit en efficiency van de bestedingen en de optimalisatie van de omgang met belanghebbenden.

Namens de leden van de Raad van Toezicht:

de heer mr. P. (Paul) Arlman,
de heer J.L. (Jan Louis Burggraaf),
mevrouw E. (Elsemieke) Havenga-Hillen,
mevrouw drs. N.P. (Natascha) Jacobovits de Szeged BA,
mevrouw drs. B.J.M. (Bernadette) Langius,
de heer drs. P.B. (Peter) Mensing,
de heer G.J. (Gerard) Mezenberg,
de heer drs. F. (Frans) Röselaers en
prof. dr. E.M. (Esther Mirjam) Sent.

De heer drs. D. (David) Vriesendorp, Voorzitter Raad van Toezicht

4.5.3 De Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) van Plan Nederland bestaat uit vijf gekozen leden. In het verslagjaar heeft één OR- lid zich teruggetrokken, is één nieuw lid toegetreden en is één lid na het verlopen van de zittingstermijn herkozen.

Uitgangspunten OR

De OR verwacht goede samenwerking, transparantie, betrokkenheid en wederzijds respect in de omgang met de directeur en de manager HR. De OR vindt het belangrijk in een vroeg stadium geïnformeerd te worden over besluiten en tijdig de relevante informatie te ontvangen om een serieuze bijdrage aan organisatiebeslissingen te kunnen leveren.

Vergaderfrequentie en onderwerpen

Vergaderfrequentie

De OR heeft in het verslagjaar elke maand samen vergaderd en bijna elke maand met de directie en de manager HR. In het verslagjaar is één keer vergaderd met de directie en twee leden van de Raad van Toezicht.

Onderwerpen

In het verslagjaar kwamen de volgende belangrijke onderwerpen aan bod:

- Sollicitatieprocedure algemeen directeur.
- Sollicitatieprocedure manager HR.
- Adviesaanvraag nieuw CRM-systeem: de OR heeft positief geadviseerd.
- Eventuele verhuizing: de verhuizing is uitgesteld.
- Visie 2016.
- Jaarplannen.
- Adviesaanvraag Girls first-koerswijziging: de OR heeft positief geadviseerd.

Bovendien was de OR nauw betrokken bij het medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Communicatie met de achterban

Alle (niet-vertrouwelijke) notulen van de OR-vergaderingen en van de besprekingen van de OR met de directie en de Raad van Toezicht zijn via het Plan-intranet voor alle medewerkers beschikbaar. Ook maakt de OR gebruik van het intranet om de achterban op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen.

4.6 Duurzaamheid

Plan zet zich wereldwijd in voor betere levensomstandigheden en toekomstkansen van kinderen in ontwikkelingslanden en naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. Plan doet dit ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en streeft naar economische, ecologische en maatschappelijke duurzaamheid.

4.6.1 Economische duurzaamheid

De bedrijfsvoering van Plan Nederland is in overeenstemming met de Code voor Goed Bestuur, conform de richtlijnen van de Commissie Wijffels en de normen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Alle processen van Plan Nederland zijn ISO-gecertificeerd. Plan Nederland streeft te allen tijde naar operationele efficiency.

Planning- en controlcyclus

Plan Nederland heeft een strategisch meerjarenplan met een meerjarig financieel kader en een jaarplan met een begroting. Het strategisch meerjarenplan met het meerjarig financieel kader omvat de strategie en de speerpunten van het beleid voor een periode van vier jaar. In het jaarplan worden op basis van het meerjarenplan concrete (deel)plannen opgesteld. Over de uitgevoerde plannen wordt achteraf verantwoording afgelegd.

Dashboard Management

€ *1.000

Economische duurzaamheid	Werkelijk	FY11 Begroot	FY10 Verschil	FY10 Werkelijk
Fondsenwerving				
Aantal nieuw gesponsorde kinderen	904	3.818	-76%	1.937
Aantal nieuwe structurele projectsponsors	15.603	26.263	-41%	15.080
Aantal eenmalige sponsors	8.246	10.500	-21%	13.969
Nieuwe inkomsten Acties (Noodhulp Pakistan, SZvW)	€ 237	€ 375	-37%	€ 1.069
Nalatenschappen	€ 2.094	€ 1.500	40%	€ 1.072
Nieuwe inkomsten Corporate Partnerships	€ 647	€ 1.375	-53%	€ 528
Nieuwe inkomsten Institutionele donoren	€ 941	€ 2.551	-63%	€ 2.001
Relatiemanagement				
Aantal kindsponsors	84.744	89.291	-5%	93.345
Uitstroom kindsponsoring	10,1%	9,5%	6%	9,5%
Aantal structurele projectsponsors	27.534	40.126	-31%	19.738
Uitstroom structurele projectsponsors	22,3%	23,0%	-3%	25,9%
Aantal Corporate partners	17	30	-43%	30
Operational Efficiency				
Percentage kosten eigenfondsenwerving (CBF Norm)	9,7%	9,9%	-2%	8,0%
Percentage Beheer & Administratie (CBF Norm)	3,2%	3,5%	-9%	3,4%
Doelstellingbesteding CBF Norm	86,5%	87,3%	-1%	90,3%
Governance, compliance en kwaliteit				
Aantal uitgevoerde interne en externe (ISO-)audits	14	14	0%	14

Meerjarenplan en financieel kader

In het meerjarenplan (Visie 2012) zijn de strategische visie van de stichting en de doelstellingen voor een periode van vier jaar vastgelegd. Het bevat een uitwerking op hoofdlijnen van hoe deze doelstellingen kunnen worden bereikt. In Visie 2012 is ook het financiële kader opgenomen. Het huidige meerjarenplan loopt van 2008/2009 tot 2011/2012. In 2010 is een begin gemaakt met het nieuwe meerjarenplan, dat zal lopen van 2012/2013 tot 2015/2016. Hierin is vastgelegd dat Plan Nederland inzet op:

- diversiteit aan partnerschappen met kleine en grote gevers zoals individuele donoren, institutionele organisaties en corporate partners;
- innovatie en modernisering van het aanbod;
- strategische samenwerking en allianties.

Toekomstige ontwikkelingen

Plan ziet de volgende ontwikkelingen en gebruikt deze bij het bijstellen van haar strategie, beleid en meerjarenplan.

sterkte- zwakteanalyse

sterktes (intern)

- Gezien de slechte positie van veel meisjes in ontwikkelingslanden geeft de focus op gelijke rechten en kansen voor meisjes mogelijkheden tot verdieping voor het werk van Plan.
- Plan is een 'grass roots'-organisatie, Plan is lokaal aanwezig in de community en kent de kinderen bij naam.
- De Raad van Toezicht, de Raad van Advies en de directie hebben een zeer uitgebreid relatiernetwerk.
- Medewerkers met een goed netwerk en goede kennis van hun specifieke markt (onder andere corporate en institutioneel).
- Gepassioneerde medewerkers bij Plan.
- Nieuw MS Dynamics geïntegreerd CRM – NAV systeem zal efficiënter werken waardoor meer sponsors beter bediend worden.
- Plan heeft een relatief goede spreiding/diversificatie van soorten van inkomsten (van particulieren, bedrijven en overheden).

zwakte (intern)

- Plan kan onvoldoende duidelijk maken wat haar meerwaarde is.
- Plan is nog niet in staat gebleken om de groei in fondsenwerving in de markt bij te houden door in te spelen op de veranderende behoeften van groepen donateurs.
- Het niet tijdig kunnen vinden van nieuwe sponsors om de teruglopende inkomsten van sponsors op te kunnen vangen.
- Plan blijft relatief kwetsbaar voor reputatieschade: imagoschade uit de media. Dit is te voorkomen door als organisatie nog beter uit te dragen: 'promise what you deliver, and deliver what you promise' ('zeg wat je doet en doe wat je zegt').
- Naleving van relatief zware 'administratieve organisatie en interne controle' zijn vereisten bij subsidies die ontvangen zijn van de EU, MFS en een aantal corporate grants en trekken een wissel op resources voor andere projecten.

sterkte- zwakteanalyse

Kansen (extern)

- Grote bedrijven werken graag samen met grote NGO's.
- Het vinden van nieuwe sponsors tegen relatief lagere kosten via nieuwe kanalen (internet).
- Nieuwe technologieën bieden kansen om te innoveren en interactief te communiceren met de buitenwereld. Sociale media worden steeds meer ingezet. Dit maakt ook 'het nieuwe werken' mogelijk.
- Sport en fondsenwerving gaan goed samen (Schaatsen en Zwemmen voor Water, Marikenloop, Heldenrace).
- Sterkte positie van Plan Nederland in externe netwerken betekent dat Plan Nederland goed is aangesloten en daardoor goed kan inspelen op actuele veranderingen.

Bedreigingen (extern)

- Door de terugtrekkende overheid zullen meer NGO's zich voor fondsenwerving richten op de corporate en particuliere markt.
- Terugtrekkende overheid en onzekerheid over de beschikbaarheid van ontwikkelingssamenwerkingssubsidies na 2015.
- Ontwikkelingen op gebied van wet- en regelgeving ten aanzien van het werven en behouden van sponsors (bel me niet register, SEPA).
- Switchgedrag: de hedendaagse sponsor is minder lang sponsor van hetzelfde doel.
- Vergrijzing van de huidige sponsors (waardoor het verloop toeneemt).
- Geldstroom gaat steeds vaker rechtstreeks naar ontwikkelingslanden.

Jaarplan en begroting

In het derde kwartaal van het jaar worden het jaarplan en de begroting van het nieuwe jaar opgesteld. De behaalde resultaten worden afgezet tegen het meerjarenplan, en zo nodig vindt bijstelling plaats van de strategische meerjarenplanning en de meerjarenbegroting. Het jaarplan is naast het strategisch meerjarenplan gebaseerd op actuele ontwikkelingen. Het jaarplan met de begroting is een geïntegreerd plan voor de organisatie, waarvan afdelingsplannen zijn afgeleid. Alle afdelingen zijn betrokken bij het opstellen van het jaarplan en de daarbij behorende begroting. Het jaarplan met de begroting wordt door de directie goedgekeurd en daarna vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Werving en besteding

Om zo veel mogelijk kinderen in ontwikkelingslanden zicht te geven op een betere toekomst, werft Plan Nederland fondsen bij zo veel mogelijk sponsors. Het gaat daarbij om drie geldstromen:

1. de bijdragen van particuliere sponsors in het kader van kindsporing en projectsporing (inclusief noodhulpacties en nalatenschappen);
2. de bijdragen van institutionele donoren zoals de subsidies van de Nederlandse overheid en de Europese Unie;
3. sponsoring door bedrijven in het kader van maatschappelijke betrokkenheid, inclusief de bijdrage van de Postcode Loterij.

Plan Nederland neemt in de begroting jaarlijks een kostenratio op voor besteding in het kader van de doelstelling van 80 procent, kosten Beheer & Administratie maximaal 5 procent en maximaal 15 procent kosten eigen fondsenwervende activiteiten. Hiermee blijft Plan Nederland ruim onder de norm van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Plan Nederland besteedt alle financiële middelen zo snel mogelijk aan de doelstellingen en streeft ernaar gelden binnen een jaar na ontvangst te verantwoorden en in het kader van de doelstelling te besteden. Intern heeft Plan Nederland een projectcommissie die op basis van de programmastrategie periodiek financieringsverzoeken voor projecten beoordeelt en waar mogelijk honoreert, rekening houdend met de vereisten van donoren. Deze projectcommissie bestaat uit de hoofden van Internationale Programma's en Commercie en de CFO.

Vermogens- en beleggingsbeleid

Plan Nederland houdt geen vrije reserve aan, zoals een continuïteitsreserve. Het vermogensbeleid van Plan is conform de richtlijn voor reserves en de richtlijn financieel beheer goede doelen van VFI. Het beleid van Plan Nederland is erop gericht liquide middelen onder te brengen bij een bank die volgens de ‘www.eerlijkebankwijzer.nl’ op een verantwoorde wijze met aan haar toevertrouwde gelden omgaat (ASN Bank). Omdat het niet mogelijk is de automatische incasso van sponsorgelden te laten plaatsvinden via een bank met een focus op duurzaamheid, is een deel van de liquide middelen ondergebracht bij de Rabobank. Verder is met ASN-bank een langdurige samenwerkingsovereenkomst afgesloten.

Tussentijdse rapportages

Maandelijks wordt in het Management Team de managementrapportage besproken. Deze rapportage bestaat uit de financiële rapportage en een rapportage over het bestuur van de organisatie, waarbij de vinger aan de pols wordt gehouden ten aanzien van kwantitatieve, niet-financiële doelen (zoals het aantal projectsponsors en het aantal klachten). Mede op basis van de managementrapportage brengt het Management Team per kwartaal verslag uit aan de Raad van Toezicht. Halverwege het jaar wordt in het directieoverleg de voortgang van het jaarplan besproken. De resultaten leiden tot een raming die de directie rapporteert en bespreekt met de Raad van Toezicht.

Verantwoording

Aan het eind van het jaar vindt een evaluatie plaats van het jaarplan en de vastgelegde doelstellingen. Op basis van de voorlopige cijfers worden in het Management Team de resultaten besproken van het afgelopen verslagjaar. Bevindingen en leerpunten worden door de directie gerapporteerd aan de Raad van Toezicht. De jaarcyclus wordt afgesloten met het jaarverslag. In het jaarverslag legt Plan Nederland verantwoording af over het gevoerde beleid en de resultaten. De jaarrekening wordt na controle door de accountant voorzien van een controleverklaring. Het jaarverslag met de jaarrekening wordt door de directie goedgekeurd, waarna deze door de Raad van Toezicht wordt vastgesteld.

Behalve het jaarverslag maakt Plan Nederland voor de verschillende belangengroepen ook een specifiek informatiepakket, omdat de communicatie-eisen voor de verschillende belanghebbenden uiteenlopen. Voorbeelden zijn:

- ‘op maat’-rapportage voor corporate partners;
- het jaarlijkse Verslag MFP/MFSII voor de Nederlandse overheid;
- de jaarlijkse verantwoording over projectsubsidies aan de Europese Unie;
- een jaarlijks voortgangsverslag van het gesponsorde kind en diens leefgemeenschap voor de kindsponsors;
- een jaarlijks projectverslag voor structurele projectsponsors.

Het jaarverslag van Plan Nederland en de jaarcijfers van Plan International (Plan International worldwide combined financial statements, te downloaden via www.plan-international.org) voldoen aan zowel de wettelijke eisen als aan aanvullende eisen, zoals de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen en het reglement van het CBF-Keur van het Centraal Bureau Fondsenwerving.

4.6.2 Risicomanagement

Net als iedere andere organisatie heeft Plan Nederland te maken met risico's die afbreuk kunnen doen aan het werk en het behalen van de doelstellingen van de organisatie. Om het afbreukrisico zo klein mogelijk te maken, handhaaft de organisatie een zero tolerance-beleid tegen fraude, belangenverstrengeling en de schending van de rechten van kinderen. Plan Nederland heeft:

- een systeem voor planning, monitoring en rapportage;
- richtlijnen en procedures voor de inrichting en procedures voor de financiële verslaglegging;
- richtlijnen voor financiële handelingen en rechtshandelingen waarbij verantwoordelijkheden en interne controles zijn vastgelegd.

Risicomanagement is een continu proces, waarbij aandacht wordt besteed aan het volgen en periodiek bijstellen van beheersmaatregelen om de verschillende risico's te managen.

Risicomanagement op strategisch niveau

Jaarlijks staat risicomanagement op de agenda van de Raad van Toezicht. Periodiek vindt bij Plan Nederland een strategische analyse plaats waarbij de risico's worden gerelateerd aan de strategische besluitvorming.

Leerpunten naar aanleiding van deze strategische analyse zijn:

- de inkomsten uit kindsponsoring lopen terug en de inkomsten van structurele particuliere projectsponsors hebben nog niet het volume bereikt om de terugloop van de inkomsten uit kindsponsoring te compenseren. Ombuiging van deze beweging is essentieel. Kernwoorden daarbij zijn: groei in vertrouwen, omzetgroeiversnelling in volume en het stimuleren van meer samenwerking in de organisatie om gezamenlijk de doelen te realiseren;
- invloed van de economische situatie in de wereld op het werk van Plan;
- Programs in the lead: meer focus op de vraag om financiering van projecten uit de Plan-programmalanden; deze zijn de drijvende kracht voor het handelen van Plan Nederland;
- de inkomsten uit subsidies van de EU groeien. De ingeslagen weg is succesvol en wordt voortgezet. Aandachtspunt vormt de kostenbeheersing van werving en het programmabeheer van deze subsidies.

Bescherming van kinderen - Gedragscode Kindbescherming

Als internationale kindgerichte ontwikkelingsorganisatie zet Plan zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en voor betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. Plan bestrijdt schendingen van kinderrechten, gaat uit van het belang van het kind en con-

formeert zich hiebij aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties voor kinderen).

Plan verdedigt de rechten en de belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan Nederland relaties onderhoudt. In het kader van de eigen bedrijfsvoering hanteert Plan daarom wereldwijd een reglement voor de bescherming van kinderen: de Child Protection Policy.

Alle medewerkers van Plan Nederland en iedereen die op enigerlei wijze aan Plan Nederland is verbonden (zoals sponsors, vrijwilligers of freelancers) verplichten zich kennis te nemen van de Gedragscode Kindbescherming en deze met een handtekening te onderschrijven. Het doel is ervoor te zorgen dat Plan (Nederland) beschikt over procedures om kindermisbruik te voorkomen, te signaleren en aan te pakken. Wie bij Plan Nederland wil werken of voor Plan op reis gaat, moet bovendien een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van de gemeente overleggen.

Reputatierisicomanagement

Plan Nederland is zich ervan bewust dat imagoschade een groot risico is voor een fondsenwervende ontwikkelingsorganisatie. Het reputatierisico beheerst Plan door een goed algemeen bewustzijn hierover, door

transparant te zijn over de activiteiten en door een effectief calamiteiten- en communicatieplan.

In de omgeving waarin Plan opereert, kunnen zaken misgaan. Plan wil dit op een transparante wijze communiceren aan de stakeholders. Omdat Plan Nederland opereert als penvoerder van een aantal allianties, neemt het belang toe van professioneel management van Plan's reputatie en die van de alliantiepartners.

Een uitdaging vormt het managen van de verwachtingen van (kind)sponsors ten aanzien van de projecten die worden uitgevoerd via Plan International. Plan Nederland moet ervoor waken niet meer te beloven dan kan worden waargemaakt. Ontwikkeling is een proces van de lange adem; het kan jaren duren voordat resultaten zichtbaar zijn. Bovendien hebben ook externe factoren invloed op de resultaten (bijvoorbeeld natuurrampen).

Operationele en veiligheidsrisico's

Het werk van Plan in ontwikkelingslanden brengt onvermijdelijk een aantal risico's met zich mee die consequenties kunnen hebben voor de voortgang van projecten en programma's of de veiligheid van medewerkers. Plan spant zich ervoor in operationele risico's zoveel mogelijk te beheersen door een goede planning vooraf, zorgvuldige monitoring en door zorgvuldig gebruik te maken van de expertise bij Plan.

Plan's wereldwijde Safety & Security-beleid beperkt de veiligheidsrisico's van medewerkers en bezoekers, die in het kader van hun werk naar programmalanden van Plan reizen, landen waar de veiligheidssituatie door natuurrampen, burgeroorlog, corruptie of een voedselcrisis niet optimaal is. Het veiligheidsbeleid van Plan Nederland bestaat uit een aantal risicobeperkende maatregelen voorafgaand aan een veldreis en een aantal contingency plannen, die aangeven wat te doen in geval van een incident. Medewerkers van Plan Nederland krijgen een safety & security-training die hen beter in staat stelt om te gaan met ongewone situaties in ontwikkelingslanden.

Voorkomen van calamiteiten in de bedrijfsvoering

Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te garanderen, bijvoorbeeld bij brand, bij het uitvallen van ICT-applicaties of het niet kunnen innen van sponsorgelden, is een crisismanagementprocedure vastgelegd, waarin ook een tijdelijk onderkomen is opgenomen. Periodiek wordt deze procedure geoefend. Een vaste procedure voor een back-up van alle fysieke databestanden voorkomt verlies van relevante documenten.

Informatiebeveiliging

In 2010 is een nieuw informatiebeveiligingsbeleid ontwikkeld. Informatiebeveiliging is de bescherming van informatie tegen een breed scala aan bedreigingen (zoals financiële schade en imagoschade). Dit

beleid is gericht op het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en het minimaliseren van de bedrijfsrisico's. Het informatiebeveiligingsbeleid heeft als doel de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie bij Plan Nederland zo veel mogelijk te garanderen.

Financiële risico's

Ieder kwartaal wordt in geval van belangrijke financiële voor- en nadelen een aangepaste raming opgesteld, teneinde tijdig financieel te kunnen bijsturen.

Spreiding van bestedingen

Door de aard van het werk loopt Plan Nederland financiële risico's. In ontwikkelingslanden is het soms onzeker of geld kan worden besteed zoals gepland (bijvoorbeeld bij natuurrampen). Spreiding over verschillende landen, programma's en thema's kan daarbij helpen.

Anticorruptie, fraude en integriteit

Plan Nederland voert een zerotolerancebeleid tegen fraude, dat wil zeggen het handelen of het opzettelijk nalaten van handelen, in combinatie met een element van bedrog, waardoor betrokkene(n) direct of indirect voordeel behalen ten nadele van Plan of partners van Plan. Het is Plan-medewerkers dan ook niet toegestaan onwettige betalingen te verrichten of te accepteren.

Bij vermoedens van oneigenlijk gebruik van financiële middelen volgt

Plan Nederland de procedures die door Plan International zijn vastgelegd in het beleidsdocument Anti Fraud and Anti Corruption Policy en het Field Operations Book: Reporting Fraud.

Door het gecentraliseerde controlesysteem en de duidelijk gedefiniëerde verantwoordelijkheden op alle niveaus van Plan International, is oneigenlijk gebruik van fondsen traceerbaar. Het betreffende beleidsdocument over fraude en corruptie geeft gedetailleerd aan wat onder oneigenlijk gebruik van middelen wordt verstaan en wat de consequenties zijn.

Als fraude of oneigenlijk gebruik van financiële middelen wordt geconstateerd, voorziet het internationale beleid in de geëigende disciplinaire en/of juridische sancties. De op te leggen sancties worden van geval tot geval vastgesteld. Sancties zijn onder meer het op non-actief stellen van medewerkers, ontslag, het stopzetten van betalingen aan of het terugvorderen bij partnerorganisaties of leveranciers, het verbreken van contractuele verplichtingen met partnerorganisaties of leveranciers, politieaangifte van strafbare feiten of het starten van civielrechtelijke procedures.

Periodiek worden alle geconstateerde fraudegevallen, inclusief de getroffen maatregelen, gerapporteerd aan de Financial Audit Committee van Plan International door de Audit Director en de CFO van Plan Nederland. In 2010 is een geval van fraude gemeld door Plan Indonesië

met betrekking tot één door Plan Nederland gefinancierd project. Follow-up heeft plaatsgevonden door Plan Indonesië en Plan Nederland.

Spreiding van inkomstenbronnen

Om te grote afhankelijkheid van één inkomstenbron te voorkomen, streeft Plan Nederland naar een zo groot mogelijke spreiding van inkomstenbronnen.

Concreet betekent dit:

1. dat Plan Nederland het verloop van particuliere sponsors minstens stabiel wil houden. Dat wil Plan Nederland doen met betere service en het aanbieden van interessante sponsorprojecten en door het werven van nieuwe structurele sponsors;
2. dat de programma-afdeling zich richt op diverse vormen van institutionele fondsenwerving, wat leidt tot meerjarige overeenkomsten met institutionele financiers, zoals de Europese Unie en het ministerie Buitenlandse Zaken;
3. dat Plan Nederland blijft inzetten op groei van de bijdragen uit het bedrijfsleven en de Postcode Loterij. De Postcode Loterij heeft sinds drie jaar een Droomfonds. In het afgelopen boekjaar heeft Plan van de Postcode Loterij 4,6 miljoen euro gekregen uit de extra trekking voor het project 'Missing Child Alert'. Door middel van additionele

aanvragen voor ambitieuze programma's hoopt Plan extra financiering te verkrijgen.

Compliance risico's

Plan Nederland conformeert zich aan de wet- en regelgeving die voor fondsenwervende instellingen geldt. Accountants van PwC controleren ieder jaar de projecten in het veld. Bij Plan Nederland controleert PwC de Nederlandse activiteiten en de administratieve organisatie en beoordeelt de interne controles. Plan Nederland heeft sinds 1998 het CBF-Keur, is lid van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) en hanteert in de bedrijfsvoering de Code voor Goed Bestuur, conform de richtlijnen van de Commissie Wijffels. Plan heeft derhalve maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving zoals subsidieregels, regelingen omtrent personeel, fiscale regels en privacyregels.

Contractuele verplichtingen

Om juridische risico's voortvloeiend uit contractuele verplichtingen tot een minimum te beperken, werkt Plan Nederland zo veel mogelijk met standaardcontracten en algemene inkoopvoorwaarden. Contracten met een waarde hoger dan 25.000 euro of met een relatief hoog risicoprofiel worden in principe extern juridisch getoetst. Afspraken die donoren maken met Plan Nederland inzake programma-

bestedingen die via Plan International plaatsvinden, worden in een Grant Agreement Document (GAD) met het betreffende Plan-landenkantoor vastgelegd. Bij Plan Nederland toetsen programmamedewerkers periodiek of aan de eisen wordt voldaan die zijn gesteld in de financiële reglementen van specifieke donoren. Hiermee wordt voorkomen dat gelden moeten worden terugbetaald aan de donor. Mocht op enig moment blijken dat een partner bepaalde verplichtingen niet nakomt, dan past Plan Nederland het fraude- en sanctiebeleid toe. Plan Nederland behoudt zich het recht voor om contractuele verplichtingen eenzijdig te ontbinden als financiële middelen door de partnerorganisatie niet in overeenstemming met de gemaakte afspraken worden gebruikt.

Pensioenrisico

Plan Nederland heeft een defined benefit pensioensysteem. Hiermee draagt Plan Nederland het pensioenrisico voor de medewerkers, indien de pensioenpremieafdrachten voor het pensioen van de medewerkers niet voldoende mochten zijn op het moment dat de medewerker ervan gebruik gaat maken. Dit in tegenstelling tot het defined contribution pensioensysteem, waarbij de medewerker dit risico zelf draagt. Plan heeft in lijn met anderen in de sector een middelloonregeling. Gezien de recente ontwikkelingen op pensioengebied, is Plan Nederland een onderzoek gestart naar de overdracht van dit risico aan een pensioenverzekeraar, waarbij medewerkers er niet op achteruitgaan en Plan

Nederland de jaarrekening IAS 19-proof kan maken. Plan verwacht dat hierdoor zowel de actuariële kosten als de kosten voor verantwoording en controle aanzienlijk zullen dalen.

4.6.3 Ecologische duurzaamheid

	FY11 werkelijk	FY11 Begroot	Vershil	FY10 Werkelijk
Ecologische duurzaamheid				
Ton CO2 uitstoot compensatie Plan Nederland	499	500	0%	485
Klimaatadaptie- en mitigatie-projecten via Plan International	1	1	0%	1
Groene stroom	100%	100%	0%	n.b.
Gebruik FSC papier	100%	100%	0%	100%
Vermindering gebruik kantoorpapier FY11 basis jaar	0%	-5%	-100%	n.b.

Een van de uitgangspunten in het werk van Plan is ecologische duurzaamheid. Het internationale bestuur van Plan heeft dat in 1996 als volgt vastgelegd: 'In al haar programma's bevordert Plan gelijkwaardige en duurzame toegang tot en gebruik van natuurlijke bronnen door de mensen met wie Plan werkt.'

Noodsituaties

In 2009 accordeerde Plan een strategie voor noodsituaties. Daarin staat onder andere: 'De programma's van Plan dragen ertoe bij dat gemeenschappen weerstand kunnen bieden aan natuurrampen, degradatie van het milieu en conflictsituaties.'

Plan is medeondertekenaar van het INGO accountability charter, dat Plan verplicht om 'internationale en nationale wetgeving voor de mensenrechten, bescherming van het ecosysteem, duurzame ontwikkeling en ander openbaar goed te ondersteunen.

Externe bedreigingen voor duurzaamheid

Uit de dagelijkse realiteit wordt steeds duidelijker dat de ecologische duurzaamheid wordt bedreigd door factoren als bevolkingsgroei, uitputting van hulpbronnen, consumptiepatronen, armoede en klimaatverandering. In steeds meer ontwikkelingslanden wijzen kinderen en medewerkers van Plan erop dat al die factoren een negatieve invloed

hebben op hun leven en op de duurzaamheid van de ontwikkelingsprogramma's.

De duurzaamheid van de internationale samenleving staat bovendien onder druk door schendingen van rechten, inclusief de schending van de rechten van kinderen. Dat uit zich in ongelijkwaardigheid, uitbuiting en onderdrukking.

Global Reporting Initiative

Over het duurzaamheidsbeleid rapporteert Plan Nederland volgens de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI www.globalreporting.org) voor maatschappelijke verslaggeving. De GRI-richtlijnen stellen Plan in staat om transparant te rapporteren en de verslaggeving bovendien te laten aansluiten bij het streven naar een duurzame bedrijfsvoering in een duurzame internationale samenleving. Het blikveld beperkt zich dus niet alleen tot efficiëntie en effectiviteit.

In dit tweede duurzaamheidsverslag kiest Plan opnieuw voor GRI-applicationiveau G3C (self declared). In de komende jaren wordt het duurzaamheidsbeleid aangevuld met een strategie en meetbare doelstellingen; eerst voor Plan Nederland en vervolgens voor de hele keten – van Nederland tot aan de dorpen en wijken in de landen waar Plan werkt met kinderen, jongeren, volwassenen, partners en autoriteiten.

Internationaal duurzaamheidsbeleid

Op internationaal niveau werkt Plan ook aan beleid voor ecologische duurzaamheid. Plan Nederland heeft het voortouw genomen door het vaststellen van een klimaatbeleid in 2009 en een duurzaamheidsbeleid in 2010. In 2011 is een aanzet gegeven voor uitbreiding van het beleid met meetbare doelen voor papiergebruik en huisvesting.

Brede kijk op duurzaamheid

Plan Nederland ziet klimaatverandering als deel van een brede kijk op duurzaamheid, waarvan juist kinderen in ontwikkelingslanden het slachtoffer worden. Plan Nederland levert naar vermogen een bijdrage aan de oplossing door:

1. bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke CO₂-uitstoot en compensatie van de resterende uitstoot;
2. bewustwording van de achterban van Plan;
3. de ontwikkeling van gecertificeerde klimaatadaptatie- en mitigatieprojecten in samenwerking met andere Plan-kantoren.

Een Klimaatwerkgroep van medewerkers adviseert de directie en begeleidt de implementatie van het klimaatbeleid.

Meetbare doelstellingen voor ecologische duurzaamheid zijn in voorbereiding, waaronder:

- huisvesting is per FY14 klimaatneutraal;

- In FY2012 gebruikt Plan Nederland 5 procent minder papier ten opzichte van 2011;
- In 2013 is de CO₂-uitstoot door vliegreizen verlaagd naar 350 ton.

Verlagen CO₂-uitstoot

- Plan maakt sinds 1 januari 2010 gebruik van groene stroom. Het gasverbruik is in 2010 gestegen als gevolg van de strenge winter.
- Plan ontmoedigt het gebruik van de auto en stimuleert het openbaar vervoer of de fiets. In aanvulling op het OV-fietsenplan zijn er twee fietsen voor algemeen gebruik door het personeel. De Postcode Loterij heeft Plan een elektrische scooter ter beschikking gesteld.
- Beleid is in voorbereiding om het nieuwe werken aan te moedigen.
- Plan Nederland past online conferencing toe om vliegreizen waar mogelijk te vermijden.
- De toename van de uitstoot door vliegreizen in het verslagjaar heeft vooral te maken met evaluatiebezoeken aan Plan-kantoren in ontwikkelingslanden voor de afronding van het MFP-exit-programma van het ministerie van Buitenlandse Zaken en met workshops voor de introductie van de tweede ronde van de medefinancieringsregeling.
- Plan maakt alleen gebruik van FSC-gecertificeerd papier. Deze doelstelling stond gepland voor 2012, maar is nu al gerealiseerd.
- Behalve de poging om de directe negatieve invloed op het milieu te beperken, kijkt Plan ook naar de secundaire effecten. Plan handhaaft

het beleid om oud papier en karton voor hergebruik aan te bieden en probeert het papiergebruik terug te dringen door steeds meer met de achterban te communiceren via het internet. Maatregelen zijn in voorbereiding om de communicatie van sponsors met de kinderen in ontwikkelingslanden steeds meer via e-mail te laten verlopen. Het kantoorpapier wordt standaard dubbelzijdig geprint.

Jaar	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Ton CO2-uitstoot door			
elektriciteit	59	48	0
aardgas	90	6	7
woon-werkverkeer (auto)	65	76	70
woon-werkverkeer (OV)	8	13	10
vliegereizen	371	334	404
papier	8	8	8
Totaal	601	485	499

Bewustwording achterban

- Bewustwordingsactiviteiten van de interne klimaatgroep richtten zich voornamelijk op de medewerkers van Plan Nederland. Dat gebeurde via een klimaatblog op het Intranet en door informatie over klimaatvriendelijke consumptie. Een schriftelijke enquête onder het personeel in 2011 toont aan dat de klimaatproblematiek leeft onder

een groot deel van de medewerkers.

- Via de afdeling Educatie en Participatie zijn 150 lespakketten over het onderwerp duurzaamheid op scholen ingezet (lespakket 'Grow your meal' en lespakket 'Make the Link- ClimateExchange').
- Bewustwordingsactiviteiten voor sponsors en corporate partners zijn gepland voor de periode 2011-2012.

Gecertificeerd klimaatproject

Compensatie van de resterende CO2-uitstoot vindt nu plaats via de Climate Neutral Group en GreenSeat. Dit is tijdelijk, want Plan stapt in het komende verslagjaar (2011-2012) over op compensatie via eigen gecertificeerde klimaatprojecten. Het eerste project in dat kader, is in de startfase in Ethiopië. Bij een gunstige evaluatie van het proefproject in 2012 wordt de schaal vergroot en in samenwerking met Gold Standard gecertificeerd.

Beperkingen

Door de aard van de huisvesting kan Plan Nederland geen duurzaamheidsmaatregelen te nemen, zoals hergebruik van (regen)water. Het verder scheiden van afval is nog niet mogelijk omdat het stadsdeel Amsterdam Buitenveldert daarvoor geen voorzieningen heeft. Het verminderen van het gebruik van kantoorpapier is nog onvoldoende succesvol: het gebruik blijft rond de 2.500 kg per jaar met een uitstoot van 8 ton CO2.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

In de periode 2011-2012 wil Plan Nederland het voortouw nemen om de ketenaansprakelijkheid voor ecologische duurzaamheid in kaart te brengen – tot aan de communities in de ontwikkelingslanden – en pleiten voor een internationale strategie voor ecologische duurzaamheid.

Ook sluit Plan Nederland zich aan bij het internationale initiatief om te rapporteren volgens GRI-normen.

4.6.4 Maatschappelijke duurzaamheid

	Werkelijk	FY11 Begroot	FY10 Verschil	FY10 Werkelijk
Maatschappelijke duurzaamheid **)				
Aantal gesponsorde kinderen	93.347	97.898	-5%	102.624
Aantal kindsponsors	84.744	89.291	-5%	93.345
Aantal structurele projectponsors	27.534	40.126	-31%	19.738
Aantal éénmalige projectponsors	8.246	28.844	-71%	13.969
Aantal Corporate Partners	17	30	-43%	30
Zero tolerance beleid tegen fraude, belangenverstregeling en schending van rechten van kinderen				
Periodieke fraude- en sanctierapportage ontvangen van Plan international	2	2	0%	2
Maatschappelijke betrokkenheid				
Aantal bezoekers website Plan in Nederland	217.155	n.b.		n.b.
Aantal volgers Hyves Plan	2.951	n.b.		n.b.
Aantal volgers Hyves Because I am a Girl	79.395	n.b.		n.b.
Aantal volgers Plan in Nederland op Facebook	1.313	n.b.		n.b.
Aantal volgers Plan in Nederland op Twitter	1.769	n.b.		n.b.
Aantal scholen betrokken bij acties van Plan	700	450	56%	450
Aantal vrijwilligers betrokken bij Plan	350	350	0%	350

	Werkelijk	FY11 Begroot	FY10 Verschil	FY10 Werkelijk
Naamsbekendheid NL Bevolking (juni 2011)				
Spontaan	13%	20%	-35%	10%
Geholpen	42%	56%	-25%	34%
Naamsbekendheid Plan Doelgroep (juni 2011)				
Spontaan	22%	30%	-28%	17%
Geholpen	64%	75%	-15%	60%
Imago				
Imago Plan Doelgroep (juni 2011)	35%	42%	-17%	40%

Dialogoog met de stakeholders

Plan Nederland betreft partners bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid, zowel in Nederland als daarbuiten: kinderen en jongeren, de Raad van Toezicht, de Raad van Advies, de directie, medewerkers, het bedrijfsleven, vrijwilligers, sponsors, overheden, major donors en andere landenkantoren van Plan.

Bescherming van kinderen

- Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en voor betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.
- Plan gaat altijd uit van het belang van het kind, wijst kinderarbeid af en conformeert zich daarbij aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties voor kinderen).
- Plan verdedigt de rechten en belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan Nederland relaties onderhoudt.
- Het kindbeschermingsbeleid van Plan Nederland is vastgelegd in de Gedragscode Kindbescherming. Werknemers en sponsors, partners of freelancers die voor Plan naar het veld reizen, zijn aan deze gedragscode onderworpen.

- Plan wijst sponsoring af van partijen die:
  - handelen in wapens, tabak of alcohol;
  - handelen in strijd met de universele rechten van de mens en de rechten van het kind (zoals kinderhandel en kinderarbeid);
  - worden vervolgd voor schendingen van internationale humanitaire, milieu of financiële standaarden of verdragen;
  - onvoldoende transparant zijn over activiteiten in sectoren of regio's waar schendingen van internationale standaarden regelmatig voorkomen.

Personeelsbeleid

Plan Nederland streeft naar diversiteit van de medewerkers. Plan Nederland moedigt de maatschappelijke betrokkenheid van medewerkers, vrijwilligers, corporate partners en leveranciers voor de doelstellingen van Plan aan.

Vrijwilligers

In het verslagjaar hebben 350 vrijwilligers zich ingezet om het werk van Plan voor kinderen in ontwikkelingslanden onder de aandacht te brengen van het brede publiek.

4.6.5 Dashboard Global Reporting Initiative (GRI)

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
PROFILE	
1.1 Strategy and analysis	Directieverslag/Strategie en beleid
Organizational Profile:	
2.1 Name of the organization	Organogram Plan Nederland
2.2 Primary brands, products and/or services	Missie, visie, identiteit
2.3 Organizational structure	Organogram Plan Nederland
2.4 Location of organizations headquarters	Toelichting op de jaarrekening
2.5 Number of countries where the organization operates	Organogram Plan International
2.6 Nature of ownership and legal form	Toelichting op de jaarrekening
2.8 Scale of the reporting organization	Jaarrekening
2.9 Significant changes during the reporting period	Directieverslag
Reporting Parameters	
Report Profile:	
3.1 Reporting period	1 juli 2010 tot en met 30 juni 2011
3.2 Date of most recent previous report	1 juli 2009 - 30 juni 2010
3.3 Reporting cycle	Jaarlijks

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
Report Scope and Boundaries:	
3.5 Process for defining report content	Jaarlijkse meeting met betrokkenen (Raad van Toezicht, directie, Financiën en Communicatie) om vorm en inhoud te bepalen. De inhoud van het verslag wordt bepaald door de richtlijnen van CBF, VFI, GRI, et cetera.
3.6 Boundary of the report	Het jaarverslag heeft uitsluitend betrekking op de activiteiten van Stichting Plan Nederland.
3.7 State any specific limitations to the report	In verband met de vele verschillende eisen en richtlijnen die gelden voor jaarverslaglegging, is het duurzaamheidsverslag nog niet volledig geïntegreerd in het jaarverslag
GRI Content Index	Dashboard Global Reporting Initiative
Governance, Commitments and Engagement	
Governance:	
4.1 Governance structure of the organization	Governance, Verantwoordingsverklaring
4.2 Indicate whether the Chair of the highest governance body is also an executive officer	Nee
4.3 State the number of members of the highest governance body	Verslag van de Raad van Toezicht
4.4 Mechanisms for internal stakeholders	Verslag van de Raad van Toezicht, de Ondernemingsraad

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
Stakeholder engagement:	
4.14 List of stakeholder groups engaged by the organization	<p>Kind sponsors</p> <p>Project sponsors</p> <p>Major donors, institutionele donoren (inclusief de Nederlandse overheid)</p> <p>Corporate partners</p> <p>Scholen</p> <p>Jongeren</p> <p>Alliantiepartners van het Girl Power-programma</p> <p>Personeel</p> <p>leden Raad van Toezicht/ Raad van Advies</p> <p>Vrijwilligers</p> <p>Leveranciers</p> <p>Kantoren van Plan International</p>
	<p>De realisatie van de visie en missie van Plan (een wereld waarin kinderen zich ten volle kunnen ontplooiën) via sponsoring van een kind, een project, een programma</p> <p>Lobby en bewustwording</p> <p>Uitvoeren van het Girl Power-programma in tien ontwikkelingslanden met financiering van de Nederlandse overheid</p> <p>Fondsenwerving voor de programma's van Plan International</p> <p>Houden toezicht op het functioneren van Plan Nederland, overeenkomstig de statuten, geven advies over het te voeren beleid</p> <p>Lobby, bewustwording, voorlichting, fondsenwerving.</p> <p>Levering van producten en diensten voor het goede functioneren van de kantoororganisatie van Plan Nederland</p> <p>De planning, uitvoering, bewaking en evaluatie van programma's en projecten, mede gefinancierd met fondsen van Plan Nederland</p>
4.15 Basis for identification and selection of stakeholders	Ecologische duurzaamheid (bescherming van kinderen)

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
PERFORMANCE INDICATORS	
Economic	
Economic performance	
EC1 Direct economic value generated	Jaarrekening
Environmental	
Materials:	
EN3 Direct energy consumption by primary source	Ecologische duurzaamheid
EN4 Indirect energy consumption by primary source	
EN7 Initiatives to reduce indirect energy consumption and reductions achieved	
Emissions, effluents and waste:	
EN16 Total direct and indirect greenhouse gas emissions by weight	Ecologische duurzaamheid
EN18 Initiatives to reduce greenhouse emissions and reductions achieved	
Products and services:	
EN26 Initiatives to mitigate environmental impacts [...] and extent of impact	Ecologische duurzaamheid

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
Labor Practices and Decent Work	
Employment:	
LA1 Total workforce	Plan Nederland en Human Resources
Occupational health and Safety:	
LA7 Rates of injury, occupational diseases, lost days and absenteeism	Plan Nederland en Human Resources
LA8 Education, training, counselling, prevention an risk-control programs	Plan Nederland en Human Resources
Training and Education:	
LA11 Programs for skills management and lifelong learning	Plan Nederland en Human Resources
Human Rights	
Investment and Procurement Practices:	
HR2 Percentage of significant suppliers and contractors that have undergone screening	Risicomangement (bescherming van kinderen)
HR3 Total hours of employee training on policies and procedures	240 trainingsuren

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
Child Labor:	Plan Nederland onderneemt in Nederland of daarbuiten geen activiteiten met gedwongen arbeid door kinderen of volwassenen. De projecten die Plan Nederland via Plan International mogelijk maakt, richten zich op het voorkomen van kinderarbeid en andere vormen van gedwongen arbeid en uitbuiting
HR6 Operations identified as having significant risk for incidents of child labor	
Forced and Compulsory Labor:	
HR7 Operations identified as having significant risk for incidents of forced labor	
Society	
Corruption:	
SO2 Percentage and total number of programs/business units analyzed for risks	Risicomanagement
Product Responsibility	
Product and Service Labelling:	
PR5 Practices related to customer satisfaction, including results of surveys	Governance
PR6 Programs for adherence to laws, standards and voluntary codes related to fundraising	Governance

5 Resultaten 2011 per afdeling

5.1 Internationale Programma's

Dit doet de afdeling Internationale Programma's

De afdeling Internationale Programma's is direct verantwoordelijk voor ontwikkeling en beheer van programma's en projecten die gefinancierd worden door de Nederlandse overheid, de EU en andere institutionele donoren. Technische ondersteuning, monitoring, evaluatie en rapportage zijn hiervan een integraal onderdeel. Ook werkt de afdeling aan beïnvloeding van beleid van Nederlandse, Europese en mondiale instanties. Bovendien wordt kennis gedeeld en de ontwikkeling van relevante netwerken bevorderd. Het doel van alle activiteiten is om met zo groot mogelijke kwaliteit van programma's een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan betere levensomstandigheden en toekomstkansen van meisjes en jongens in ontwikkelingslanden en het verminderen van de bestaande genderongelijkheid.

Plan Nederland heeft de programmastrategie voor de komende vijf jaar bepaald. Kernbegrippen hierin zijn:

- empowerment van meisjes als centrale doelstelling;
- programma's op het gebied van zes thema's waarvan bewezen is dat

ze cruciaal zijn voor meisjes, zoals de toegang tot middelbaar en beroepsvormend onderwijs;

- focus op 16 landen waar achterstelling en discriminatie van meisjes nog aan de orde van de dag zijn (namelijk Benin, Ghana, Mali, Togo, Liberia, Sierra Leone, Ethiopië, Zambia, Malawi, Mozambique, Kenia, Bangladesh, Pakistan, Nepal, Nicaragua en Bolivia);
- grote nadruk op het versterken van lokale organisaties en overheidsinstanties;
- meer samenwerking met andere ontwikkelingsorganisaties en bedrijven.

Doelstellingen in het verslagjaar

- In het verslagjaar werkte de afdeling Internationale Programma's de strategische keuzes verder uit. Zo is in een beleidsnotitie vastgelegd hoe Plan bijdraagt aan empowerment en gelijkheid van meisjes.
- de afzonderlijke thema's zijn verder uitgewerkt.

Resultaten in het verslagjaar

- De strategische keuzes van Plan Nederland in het kader van gelijke rechten en kansen voor meisjes (Girls first) zijn vastgelegd in een be-

-
- leidsnotitie, met nadruk op empowerment en gelijkheid van meisjes.
- De zes thema's zijn bepaald en verder uitgewerkt, namelijk:
    - Onderwijs, met name het middelbaar en beroepsvormend onderwijs;
    - Water en sanitatie;
    - Voedselzekerheid en economische zekerheid;
    - Participatie;
    - Bescherming tegen geweld;
    - Gezondheid, met de nadruk op seksuele en reproductieve gezondheid.
  - Voor het Girl Power-programma, dat wordt gefinancierd in het kader van het MFSII-stelsel, zijn concrete doelen geformuleerd en indicatoren opgesteld, zodat de voortgang van het programma jaarlijks kan worden bepaald.

Behaalde successen

- Plan versterkte de samenwerking met de vijf andere deelnemende Nederlandse organisaties in het Girl Power-programma. In de tien deelnemende landen is bepaald hoe de deelprojecten van elke organisatie optimaal op elkaar aansluiten. Ook bij nieuwe financieringsaanvragen (zoals bij de Europese Unie en de Postcode Loterij) wordt nu intensief samengewerkt met deze partijen.

- Plan sloot het MFP-exitprogramma, dat werd gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken, succesvol en verantwoord af. De financiering van 60 miljoen euro voor een periode van 4 jaar (2006-2010) was toegekend voor het afbouwen van de programma's die tussen 2003-2006 waren gestart.
- De huidige programmakoers, met bijzondere aandacht voor meisjes, leidt meer en meer tot betere profilering en erkenning van Plan als een expert op het gebied van genderongelijkheid en empowerment van meisjes. Een voorbeeld hiervan is Plan's betrokkenheid bij de ontwikkeling van een nieuw subsidiekader op het thema gendergelijkheid van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Teleurstellingen

- Plan Nederland heeft in de afgelopen jaren kritisch gekeken naar de wijze waarop Plan samenwerkt met lokale organisaties. In een eigen beleidsdocument over partnerschappen heeft Plan Nederland nieuwe uitgangspunten vastgelegd, bijvoorbeeld met betrekking tot het belang van gelijkwaardigheid in dergelijke samenwerkingsverbanden. In 2011 had Plan Nederland gehoopt dat dit nieuwe beleid ook door Plan International zou worden overgenomen. Dit is echter niet gelukt. De discussie over partnerschappen van Plan wordt internationaal voortgezet.
-

Geleerde lessen

- Bescherming van kinderen tegen geweld is een belangrijke doelstelling van veel Plan-programma's. Uit evaluaties blijkt dat voor het beschermen van kinderen tegen geweld veel instanties nodig zijn. Goede bescherming kan niet worden afgedwongen door alleen te kijken naar de mensen in de omgeving van het kind. Het is van wezenlijk belang om alle instanties op verschillende niveaus te betrekken, zoals onderwijsdiensten, gezondheidscentra, politie en justitie, dorpscomités en niet te vergeten de organisaties van kinderen en jongeren zelf. Daarom spreekt Plan Nederland tegenwoordig over het belang van het opbouwen en versterken van integrale kindbeschermingssystemen.
- Plan Nederland ondersteunt in Vietnam een programma dat jongeren begeleidt bij het vinden van betaald werk. Het programma is in de afgelopen jaren succesvol gebleken en is met de steun van Accenture steeds verder uitgebreid. De capaciteit van de uitvoerende organisatie ter plekke heeft zich in hetzelfde tempo ontwikkeld. Plan Nederland heeft geleerd dat een groei van een programma (in financiële omvang en bereik) ook vergezeld moet gaan van een verdere ontwikkeling van de organisatiecapaciteit.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Nog meer dan in het verleden zal resultaatmeting van programma's een speerpunt zijn. Dit stelt hoge eisen aan het Plan-personeel op alle niveaus en met name in de programmalanden. Plan Nederland zal daarbij in de komende jaren een constructieve rol spelen.
- Hoge kwaliteit van de dienstverlening van de Programma-afdeling is een voorwaarde voor succesvolle programma's. Door te specialiseren en te focussen kan de afdeling ook de landenkantoren beter ondersteunen in het internationale Plan-netwerk. Dit vraagt om een betere afstemming (thematisch en geografisch) met andere spelers in dit netwerk.
- De tevredenheid van de 'klanten' van de programma-afdeling zijn tot voor kort nauwelijks in kaart gebracht. Gezien het toenemende belang van samenwerking met andere organisaties heeft Plan Nederland een systeem ontworpen voor het meten van de tevredenheid van deze 'business-partners' (institutionele donoren, andere ontwikkelingsorganisaties, landenkantoren van Plan, lokale organisaties die vaak de programma's uitvoeren en de meisjes en jongens zelf). Vanaf FY12 gaat Plan jaarlijks meten hoe deze partners de samenwerking ervaren en zal daarover rapporteren.

5.1.1 Programma's van Plan

Projecten gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken

- Girl Power-programma - Eind 2009 heeft Plan in samenwerking met vijf andere Nederlandse ontwikkelingsorganisaties (Child Helpline International, Defence for Children/ECPAT, Free Press Unlimited, ICDI en Women Win) de eerste ronde van een aanvraag voor een Girl Power-programma ingediend in het kader van het Medefinancieringsstelsel van het ministerie van Buitenlandse Zaken. De tweede en laatste ronde van de gezamenlijke aanvraag werd in juli 2010 ingediend en in november van dat jaar goedgekeurd voor een totaalbedrag van ongeveer € 52 miljoen. Het Girl Power-programma loopt van 2011 tot 2015 en heeft als doel het bevorderen van gelijke rechten en kansen van meisjes en jonge vrouwen in de leeftijd van 10 tot 24 jaar in tien ontwikkelingslanden (Ghana, Liberia, Sierra Leone, Ethiopië, Zambia, Bangladesh, Nepal, Pakistan, Bolivia en Nicaragua). Het programma richt zich op (post)primair onderwijs, toegang tot werk, bescherming tegen geweld en politieke participatie van meisjes en jonge vrouwen in de tien ontwikkelingslanden.
- Community Led Total Sanitation - Plan Nederland ontvangt subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het Community Led Total Sanitation-project (CLTS) dat loopt van juli 2009 tot en met

juli 2014. Community Led Total Sanitation heeft een innovatieve aanpak waarbij gemeenschappen worden gemobiliseerd om zelf, zonder subsidie van buitenaf, hun sanitaire situatie te verbeteren. Plan is een voorloper met deze aanpak en heeft deze als eerste ontwikkelingsorganisatie succesvol in acht Afrikaanse landen geïntroduceerd.

- Publiek-privaat partnerschap: Sanitation in Peri-Urban Areas - Samen met WASTE voert Plan dit programma uit in vijf steden in vier Afrikaanse landen (Benin, Ethiopië, Malawi en Zambia). Het programma richt zich op een duurzame oplossing voor de sanitatieproblematiek in stedelijke gebieden. De samenwerking met gemeentes, banken, lokale ondernemers, niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en de lokale bevolking is daarbij essentieel. Banken verstrekken leningen aan lokale ondernemers zodat zij een bedrijfje kunnen starten (bijvoorbeeld latrines bouwen, fecaliën ophalen en transporteren). Maar ook de lokale bevolking komt in aanmerking voor een lening om zo een toilet te kunnen aanschaffen. NGO's richten zich op bewustwording over hygiëne en stimuleren de vraag onder de lokale bevolking naar sanitaire voorzieningen. De gemeente biedt onder andere de wettelijke structuren.
- Schokland Project Kenia (gefinancierd door het Millennium Fund van het ministerie van Buitenlandse Zaken) - Dit project draagt bij aan het bereiken van de millenniumdoelen 2 en 3 (onderwijs en gendergelijkheid) en wordt uitgevoerd door een consortium van

organisaties, ieder met hun eigen specifieke inbreng. Het project is erop gericht om geweld tegen kinderen, en in het bijzonder tegen meisjes, in twee districten in Kenia tegen te gaan. Het project geldt ook als voorbeeld van hoe een aanpak op verschillende niveaus en met de juiste betrokkenen positieve resultaten kan hebben.

Projecten gefinancierd door de Postcode Loterij

- Rainwater Harvesting in Nepal - Dit project is samen met Simavi en de RAIN Foundation uitgevoerd. Het gebruik van regenwater was aan het begin van het programma in Nepal nog vrij nieuw, terwijl de vraag naar veilig drinkwater mede als gevolg van het verdwijnen van gletsjers sterk toeneemt. Plan, Simavi en de RAIN Foundation ontwikkelden de afgelopen jaren daarom het gebruik van regenwater als blijvende drinkwatervoorziening in Nepal. De kracht van de samenwerking zat in de op- en uitbouw van het netwerk van organisaties die in Nepal betrokken zijn bij regenwateropvang. Het Rainwater Harvesting Capacity Centre (RHCC)/BSP (Biogas Support Program) in Nepal heeft geïnventariseerd welke organisaties zich bezighouden met regenwateropvang in Nepal en de kennis en ervaringen van deze organisaties gebundeld en verspreid. Onervaren organisaties worden opgeleid in de technieken van regenwateropvang en het ontwikkelen

van materialen. Bij beleidsmakers en organisaties is het gebruik van regenwater onder de aandacht gebracht (lobby en advocacy).

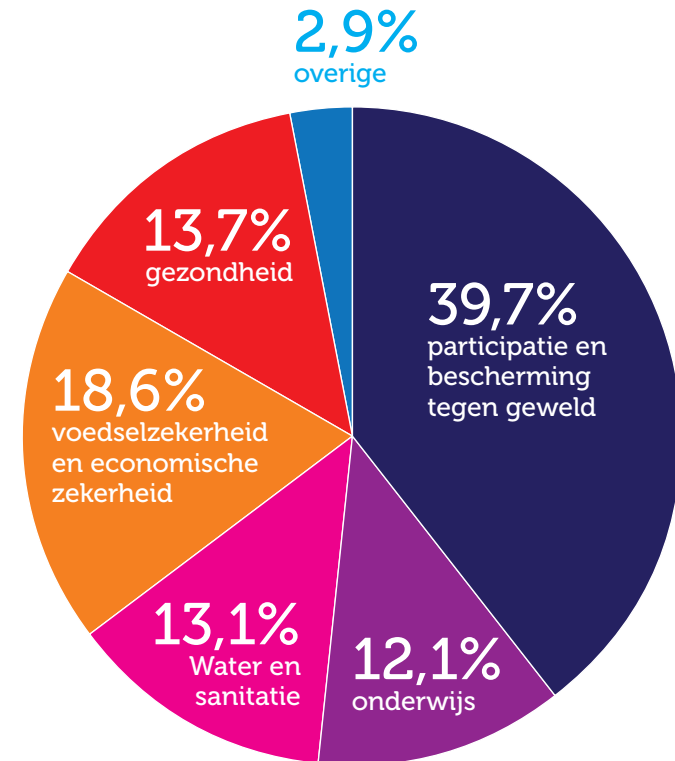
Projecten gefinancierd door de Europese Commissie

- Freed Kamaiyas Livelihood Development in Nepal – In het kader van dit project krijgen voormalige dwangarbeidsters (vrouwen die leefden en werkten onder de feodale verhoudingen die pas in 2000 zijn afgeschaft) steun bij het opbouwen van een zelfstandig bestaan. Het project loopt sinds 2008 en is vooral gericht op huishoudens met een vrouw aan het hoofd.
- Bestrijding van HIV/aids in Zambia - In het kader van dit project worden lokale overheden getraind. Zo wordt de lokale structuur voor de bestrijding van HIV/aids en het doorverwijssysteem in de provincie verbeterd.
- Make the Link - ClimateExChange – Educating Children and Young People in a Changing Climate - Dit project wordt uitgevoerd door de afdeling Educatie en Participatie, in samenwerking met de Bulgarian Foundation, Plan UK, Plan Senegal, Plan Malawi en Plan Kenia.

Themaprogramma's

De meeste programma's en projecten die in het afgelopen jaar werden beheerd door de afdeling Internationale Programma's hadden betrekking op de thema's kindparticipatie en bescherming tegen geweld: ongeveer 40 procent van alle bestedingen. De andere thema's ontlopen elkaar niet veel wat betreft de omvang van de bestedingen in het afgelopen jaar.

Thematische verdeling

Bescherming

Schoklandproject Kenia: recht op veilig onderwijs

Dit is het probleem

In Kenia vormt geweld, thuis en op school, een grote belemmering voor kinderen om naar school te gaan. Huiselijk geweld en de dwang te werken of mee te helpen met het huishouden zorgen ervoor dat kinderen, maar vooral meisjes, helemaal wegblijven van school. En onveiligheid en lijfstraffen op school werken voortijdig afhaken in de hand.

Dit doet Plan

In de Keniaanse districten Nairobi en Kwale pakt Plan geweld tegen kinderen aan met het project Fighting Violence to Ensure Education for All.

- Bewustwording over de rechten van kinderen en gedragsverandering van volwassenen vormen de kern van het project.
- In kinderrechtenclubs in Nairobi en Kwale leren kinderen over hun rechten en krijgen zij trainingen in het claimen van die rechten.
- Plan ondersteunt kinder- en jeugdorganisaties en geeft kinderen een stem met kinderfora, roadshows en radioprogramma's waarin geweld tegen kinderen aan de kaak wordt gesteld.
- In samenwerking met de kindertelefoon Childline Kenya maakt Plan het voor kinderen mogelijk om aangifte te doen van geweld en om hulp te krijgen.

- Plan ondersteunt beleidsmakers en politici bij het uitbannen van geweld tegen kinderen en lobbyt bij de Keniaanse overheid zich te houden aan het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.

Plan voert het project uit in samenwerking met Plan Kenia, ChildLine Kenya, Child Helpline International, Defence for Children International/ECPAT, International Research on Working Children (IREWOC) en International Child Development Initiative (ICDI).

Doel van het project

Het doel is geweld tegen kinderen te stoppen en alle kinderen de mogelijkheid te geven veilig naar school te gaan.

Omvang van het project

- In totaal profiteren 300.000 kinderen jonger dan 18 jaar uit de armste gemeenschappen van de kustdistricten Kwale, Kininango en Msambweni.
  - 1 miljoen mensen - behalve de kinderen ook ouders, onderwijzers, beleidsmakers en anderen - worden met het project bereikt.
  - Het totale budget van het project is 1,35 miljoen euro, waarvan ruim 800.000 euro door de partners wordt opgebracht en bijna 550.000 euro door het Schokland Fonds.
-

Stand van zaken

- De deelnemende kinderen in Nairobi en Kwale zijn getraind als agents of change. In deze rol promoten ze geweldloosheid, signaleren geweld en schakelen hulp in waar dat nodig is.
- Kinderen, hun families, leerkrachten, journalisten, beleidsmakers en overheidsinstanties worden zich steeds meer bewust van de rechten van kinderen en van hun verantwoordelijkheid bij te dragen aan het uitbannen van geweld tegen kinderen.
- Programma's en instanties voor de bescherming van kinderen in Nairobi en Kwale verbeteren hun werkwijze en effectiviteit.
- De Keniaanse overheid treft maatregelen om de bescherming van kinderen op nationaal niveau aan te pakken.

Duurzaamheid

- Het project is niet alleen gericht op kinderen, maar ook op families, leerkrachten, journalisten, beleidsmakers en overheidsinstanties. Deze integrale aanpak zorgt ervoor dat de resultaten blijvend zijn.
- De training van kinderen en de bewustwording van volwassenen van hun verantwoordelijkheid bij het uitbannen van geweld tegen kinderen draagt bij aan de duurzaamheid van het project.
- Het project is sectoroverschrijdend en betreft sociale diensten, de gezondheidszorg, juridische diensten, media, onderwijs en openbaar bestuur. Hierdoor overstijgt het project symptoombestrijding en wordt het probleem bij de wortel aangepakt.

Een einde aan uithuwelijking in Ethiopië

Dit is het probleem

In Ethiopië worden nog steeds veel meisjes uitgehuwelijkt als ze nog kind zijn. De meisjes moeten vaak van school af en gaan meestal een onzekere en angstige toekomst tegemoet. Nog los van de ernstige psychische gevolgen, kan een gedwongen huwelijk ook gezondheidsrisico's met zich meebrengen als de meisjes zwanger raken. Want hun lichaam is daar nog helemaal niet of maar nauwelijks klaar voor. Op het Ethiopische platteland trouwt de helft van de meisjes voordat ze 18 jaar oud zijn, terwijl de Ethiopische wet dit verbiedt, tenzij het huwelijk plaatsvindt met volledige instemming van beide partners.

Dit doet Plan

Om kindhuwelijken aan te pakken, geeft Plan voorlichting over de rechten van meisjes, onder andere via jeugdclubs en door middel van peer-to-peer-training.

- Plan werkt nauw samen met scholen, leerkrachten en oudercomités om de meisjes op school te houden.
- Plan lobbyt bij de Ethiopische overheid om bestaande wetgeving daadwerkelijk te handhaven, met name op het platteland.
- Plan maakt ouders ervan bewust dat ze strafbaar zijn als ze hun dochters te jong uithuwelijken.

Doel van het project

- Het project heeft tot doel om het aantal kindhuwelijken terug te dringen door voorlichting te geven aan ouders, kinderen, scholen, gemeenschappen en overheidsfunctionarissen, door het aanscherpen van de regelgeving en controle op de uitvoering van de wet.

Omvang van het project

- Het project is onderdeel van het Girl Power-programma. Dit programma beoogt behalve kindhuwelijken ook andere voor meisjes discriminerende praktijken uit te bannen, zoals seksueel geweld en meisjesbesnijdenis. Ook richt het programma zich op het terugdringen van geweld op scholen en op voortijdig schoolverlaten van meisjes als gevolg van onder andere tienerzwangerschappen en uithuwelijking.
- De integrale aanpak versterkt het effect en draagt bij aan een daadwerkelijke verandering in de achtergestelde positie van meisjes.
- Het totale budget van het Girl Power-programma in Ethiopië bedraagt 3,2 miljoen euro voor een looptijd van vijf jaar (2011-2015).

Stand van zaken

- Meisjes worden ondersteund met rechtsbijstand als hun rechten zijn geschonden. Hiervoor zijn rechtsbijstandbureaus opgezet en juristen getraind in kindvriendelijke rechtshulp.
- Trainingsmodules en mediacampagnes zijn ontwikkeld om op scholen

en in de projectregio's in te zetten.

- De kindertelefoon wordt uitgebreid en de hulpverleners (counselors) krijgen ondersteunende training.

Duurzaamheid

- Het programma wordt uitgevoerd in samenwerking met de partners van de Child Rights Alliance.
- De lokale partners in Ethiopië hebben allen hun specifieke toegevoegde waarde en zijn stuk voor stuk geworteld in de deelnemende gemeenschappen. Hierdoor zullen zowel de lokale gemeenschap als de lokale overheid aan het einde van het project voldoende in staat zijn door te gaan met de activiteiten en op blijven komen voor de rechten van kinderen, met specifieke aandacht voor de achtergestelde positie van meisjes.

Onderwijs

Leren zonder angst in Ethiopië

Dit is het probleem

In Ethiopië zijn lijfstraffen en seksueel misbruik op school aan de orde van de dag. De dreigende, kindonvriendelijke sfeer zorgt ervoor dat veel Ethiopische leerlingen school voortijdig verlaten. Volgens Ethiopische statistieken maakt nog geen 50 procent van de jongens en net onder

de 40 procent van de meisjes de basisschool af. De situatie in het voortgezet onderwijs is nog slechter: maar 15 procent van de jongens en 10 procent van de meisjes rondt de middelbare school af. Het African Child Policy Forum publiceerde in 2010 onthutsende cijfers over de situatie op Ethiopische scholen: 68 procent van de jonge vrouwen geeft aan op school te zijn misbruikt, van hen is 30 procent daadwerkelijk verkracht.

Dit doet Plan

Plan voert wereldwijd de campagne 'Learn without Fear', waarin geweld op scholen aan de kaak wordt gesteld en druk wordt uitgeoefend op overheden om de rechten van kinderen te respecteren en hun veiligheid op scholen te garanderen.

- In het kader van deze campagne organiseerde Plan de Great Ethiopian Run, waarin Haile Gebreselassie en andere internationaal bekende marathonlopers meeliepen.
- De Run bracht extra fondsen op en genereerde veel publiciteit voor veilig onderwijs en veiligheidsmaatregelen op scholen in Ethiopië.

Doel van het project

- In de gebieden Jimma en Lalibela kunnen 14.000 kinderen op 40 scholen zich nu veilig voelen. Zij komen niet meer in aanraking met geweld.
Het percentage jongens en meisjes dat school voortijdig verlaat,

daalt met gemiddeld 20% per school en kinderen presteren beter op school.

Omvang van het project

- In totaal profiteren 40 scholen met gemiddeld 350 leerlingen van het project, dus in totaal 14.000 leerlingen.
- Het totale budget bedraagt bijna 290.000 euro. Het project heeft een looptijd van drie jaar (januari 2011 – december 2013).

Stand van zaken

- 400 Leerkrachten worden bewust gemaakt van het probleem van geweld op school en leren met kindvriendelijke methodes de orde in de klas te handhaven.
- Er worden gedragscodes opgesteld waarin extra aandacht is voor de kwetsbare situatie van meisjes.
- Alle 40 deelnemende scholen richten schoolclubs op. Daar leren de kinderen dat geweld op scholen, lijfstraffen en seksueel geweld niet vanzelfsprekend zijn. Bovendien kunnen de kinderen hun zorgen bespreken en meedenken over hoe hun school veiliger en kindvriendelijker kan worden.
- Meisjes krijgen assertiviteitstrainingen en cursussen zelfverdediging.
- Via de media en campagnes wordt geweld bespreekbaar gemaakt voor een breder publiek.

Duurzaamheid

- Niet alleen de kinderen zelf, maar alle betrokkenen in een gemeenschap worden zich bewust van hun taken en verantwoordelijkheden. Daardoor wordt een verandering in de denk- en handelwijze bewerkstelligd. Het project richt zich bewust niet alleen op de schoolkinderen en hun leraren, maar juist ook op de ouders, dorpsoudsten, religieuze leiders en de overheidsinstanties. Dit gebeurt al bij de start van de activiteiten. Dit leidt tot blijvende verandering. Wanneer bijvoorbeeld kinderen toch niet op school komen opdagen, worden dorpsoudsten ingeschakeld om bij de betreffende familie te informeren.
- De ontwikkelde gedragscodes worden opgevolgd door lokale overheidsinstanties, die inspecties uitvoeren op de scholen.

Brazilië – opleiding en werk in plaats van seksuele uitbuiting

Dit is het probleem

Ieder jaar krijgen 100.000 kinderen in Brazilië te maken met seksueel geweld en seksuele uitbuiting. Vooral meisjes uit lage inkomensgroepen zijn daarvan slachtoffer en blijven dat. Doordat zij zijn misbruikt, worden zij als promiscue en oneerbaar gezien, maken zij school niet af en kunnen moeilijk werk vinden. Om toch in hun levensonderhoud te voorzien, belanden de meisjes vaak in de prostitutie, zeker in de bad-

plaatsen in het noordoosten van Brazilië waar internationaal toerisme enorm groeit. Zij zijn een gemakkelijke prooi voor seksuele uitbuiting en zelfs mensenhandel. Meer dan 80 procent van de slachtoffers is ongeschoold, tussen de twaalf en achttien jaar en meisje.

Dit doet Plan

Plan, andere internationale non-gouvernementele organisaties (NGO's), Braziliaanse overheidsorganisaties en Nederlandse reisorganisaties bundelen hun krachten om kindersekstoerisme in het noordoost Brazilië met een geïntegreerd en internationaal actieplan aan te pakken.

- Plan en partners zetten scholingstrajecten in de toerismebranche op voor jongeren van 16 tot 26 jaar; 240 jongeren krijgen een opleiding in de toerismesector met baangarantie.
- De Braziliaanse en de Nederlandse toerisme-industrie worden aangespoord zich te committeren aan de Code of Conduct voor Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism. Medewerkers van reisorganisaties in Nederland worden getraind in het signaleren en melden van kinderprostitutie.
- Nederlandse toeristen worden gestimuleerd om vermoedens van sekstoerisme met (Braziliaanse) minderjarigen te melden op www.meldkindersekstoerisme.nl.

Doel van het project

- Het aanpakken van kindersekstoerisme in Noordoost-Brazilië.
- 7.000 jongeren worden weerbaarder gemaakt.
- Opleiding en werk voor voormalige kindprostituees.
- Beter overheidsbeleid.

Omvang van het project

- Het project heeft een budget van 1.46 miljoen euro en een looptijd van drie jaar.

Stand van zaken

- Vanaf het begin van het project worden gemeentelijke instanties betrokken bij de scholing- en bewustwordingsactiviteiten in Brazilië. Verschillende gemeenten hebben hun medewerking toegezegd, bijvoorbeeld door klaslokalen beschikbaar te stellen voor de beroepsopleidingen.
- In de eerste helft van 2011 is in de deelstaat Pernambuco een oproep gedaan voor inschrijving voor de beroepsopleiding. Tweehonderd kandidaten, zowel meisjes als jongens, beginnen in september 2011 aan hun beroepsopleiding.
- In Nederland hebben Plan, ECPAT (een mondiaal netwerk tegen kindprostitutie en kinderhandel), de reisorganisaties TUI Nederland, Fly

Brazil en Travel Counsellors en de reisbrancheorganisatie ANVR een intentieverklaring getekend, waarin alle partijen zich committeren aan een gezamenlijke aanpak van seksuele uitbuiting van kinderen in toerisme.

- Inmiddels zijn diverse bewustwordingsactiviteiten georganiseerd, zoals het verspreiden van campagnemateriaal op de vakantiebeurs; uitzending van de televisieserie 'Love for Sale' in samenwerking met MTV en een flyer-campagne op Schiphol.
- TUI heeft ruim 350 personeelsleden getraind en ECPAT nog eens ruim 70 studenten van toersime-opleidingen.
- In april 2011 ondertekende de brancheorganisatie ANVR de Code of Conduct.

Duurzaamheid

- Alle activiteiten van Plan en partners in het kader van het project worden afgestemd met (lokale) overheidsinstanties en formele opleidingsinstututen. Het Braziliaanse ministerie van Toerisme, het Secretariaat voor Onderwijs en instanties voor jeugdzorg zijn bij het project betrokken.
  - De steun van de lokale overheid, de plaatselijke Braziliaanse horeca en de Nederlandse reisbranche (via brancheorganisatie ANVR) garandeert langdurig draagvlak.
-

Gezondheid

Let girls be born in India

Dit is het probleem

In India zijn meisjes vaak al vóór hun geboorte een teleurstelling voor hun ouders. Want cultuur, traditie en religie bepalen nog steeds dat meisjes per definitie minder waard zijn dan jongens. Meisjes kosten bovendien meer, dus ouders willen liever een zoon. En waar blije ouders in Nederland in de 21e week van de zwangerschap een echo laten maken om te kijken of hun kind gezond is, wordt de echo in India steeds vaker gebruikt om te zien of het een meisje of een jongen is, ook door arme ouders. Als blijkt dat het verwachte kind een meisje is, nemen ouders vaak hun toevlucht tot abortus. Volgens een onderzoek in de Lancet (2006) is deze female foeticide er de oorzaak van dat jaarlijks 500.000 Indiase meisjes niet het recht krijgen geboren te worden. India heeft al sinds 1994 wetgeving die prenatale sekseselectie verbiedt, maar deze wet wordt niet of slecht gehandhaafd.

Dit doet Plan

Plan komt op voor alle meisjes die niet geboren mogen worden en genereert aandacht voor de rechten van ongebornen meisjes en illegale, sekseselectieve abortussen (female foeticide).

- Via belangenbehartigingsgroepen wordt bewustwording gecreëerd

op diverse niveaus. Door coalities aan te gaan met andere organisaties en lokale overheden wordt maximaal effect bereikt.

- Plan voert lobby en stelt het probleem aan de kaak, zodat de naleving van de wet op dit gebied verbetert en aanstaande ouders, families en artsen zich bewust worden van dit gevaarlijke en discriminerende gebruik.

Doel van het project

- Goede voorlichting aan aanstaande ouders en betere controle op klinieken en naleving van de wet leiden ertoe dat meisjes een even grote kans krijgen geboren te worden als jongens. Het aantal abortussen op basis van sekseselectie vermindert.
- Vrouwen worden niet meer gedwongen of voelen zich niet meer gedwongen tot abortus als ze zwanger zijn van een meisje.
- Iedereen is zich bewust van gelijke rechten voor meisjes en jongens.

Omvang van het project

- Het project strekt zich uit over zes deelstaten in het noorden van India, waar het probleem van sekseselectieve abortus het grootst is.
  - Het project heeft een budget van 1,14 miljoen euro en een looptijd van drie jaar.
-

Stand van zaken

- Er zijn workshops en discussies georganiseerd op verschillende niveaus en voor verschillende doelgroepen (onder andere voor de overheid, media, advocaten en rechters, jongerengroepen en scholen) om hen bewust te maken van de bestaande wetgeving en de nadelige gevolgen van female foeticide.
- Er is een controlestructuur opgezet met belangrijke overheidsfunctionarissen om de naleving van de wetgeving te garanderen.
- Er is voorlichtingsmateriaal ontwikkeld en in samenwerking met de overheid een nationale mediacampagne gestart.

Duurzaamheid

- Door belangenbehartigingsgroepen wordt blijvend gelobbyd tegen female foeticide.
- Bewustwording bij grote bevolkingsgroepen zorgt voor daadwerkelijke gedragsverandering.
- Door coalities aan te gaan met andere organisaties en met lokale overheden wordt het project verankerd in de Indiase samenleving.
- Door de omvang van het project zal een sneeuwbaaleffect ontstaan naar andere deelstaten en zelfs naar nationaal niveau.

Stop meisjesbesnijdenis in Mali

Dit is het probleem

In Mali is ruim 80 procent van de meisjes levenslang verminkt door meisjesbesnijdenis. En daar komen jaarlijks duizenden jonge meisjes bij, ondanks het feit dat tegengaan van meisjesbesnijdenis in Mali sinds 2003 regeringsbeleid is. De lichamelijke complicaties en trauma's van besnijdenis zijn enorm en kosten meisjes soms zelfs het leven. En dat allemaal omdat in de cultuur en traditie verankerd ligt dat onbesneden meisjes onrein zijn, daarom nooit zullen trouwen en veroordeeld zijn te eindigen als paria in de samenleving.

Dit doet Plan

Plan zet zich in Mali al sinds 2004 in voor het uitbannen van meisjesbesnijdenis.

- Plan voert lobby bij de overheid en lokale gemeenten voor naleving van de wet.
- Plan geeft voorlichting over de vele medische risico's van meisjesbesnijdenis.
- Ook werkt Plan aan bewustwording, onder meer bij ouders, religieuze leiders en dorpsleiders.
- Bovendien zorgt Plan ervoor dat traditionele vroedvrouwen, die de besnijdenissen meestal uitvoeren, voorlichting krijgen en een andere bron van inkomsten.

Doel van het project

- Het aantal besnijdenissen van Malinese meisjes van 0 tot 14 jaar wordt in de komende vier jaar teruggebracht met 10 procent.
- 200 religieuze leiders, 50 gezondheidswerkers en 50 traditionele vroedvrouwen scharen zich achter de afschaffing van meisjesbesnijdenis.

Omvang van het project

- Plan wil 35.000 meisjes en 100.000 vrouwen bereiken.
- Het budget voor dit vijfjarige project bedraagt 1,5 miljoen euro.

Stand van zaken

- De aanpak van Plan begint vruchten af te werpen. In de afgelopen vijf jaar is in de Plan-projectgebieden het aantal meisjesbesnijdenissen met 10 procent verminderd.
- Onderzoek heeft uitgewezen dat religieuze leiders en dorpsoudsten steeds meer overtuigd raken van de noodzaak meisjesbesnijdenis af te schaffen. Maar jonge mannen grijpen steeds meer terug op de traditie. Daarom worden specifieke strategieën ontwikkeld om deze jongeren te bereiken.

Duurzaamheid

- De lobby bij lokale overheden en religieuze leiders helpt om meisjesbesnijdenis af te schaffen. Deze groepen functioneren als rolmodel en hebben een voorbeeldfunctie voor anderen.
- Alle voorlichting draagt bij aan bewustwording over de gezondheidsrisico's van meisjesbesnijdenis en aan het besef dat deze praktijk niet wordt voorgeschreven door de Islam noch door het christendom.
- Burgemeesters van dorpen tekenen publiekelijk een contract dat zij zullen strijden voor een besnijdenisvrij dorp.

Voeding en voedselzekerheid

Women Empowerment Programma in Nepal – microfinanciering voor plattelandsvrouwen

Dit is het probleem

Meisjes en vrouwen in Nepal dragen nog steeds de last van cultuur en traditie, die bepalen dat zij minder waard zijn dan mannen. Meisjes gaan zelden naar school of krijgen slecht onderwijs, trouwen als tieners en krijgen jong kinderen. En omdat de status van vrouwen zo laag is, mogen ze niet meepraten, hebben zij beperkte bewegingsvrijheid en leveren hun economische activiteiten maar weinig op. De armoede onder vrouwen is dan ook groot, met als gevolg onder meer te weinig of slechte voeding.

Dit doet Plan

Plan wil de situatie van Nepalese vrouwen verbeteren en voert daarom een project uit voor microfinanciering voor jonge vrouwen.

- In het kader van dit project organiseren de deelnemende vrouwen zich in microfinancieringsgroepen – coöperaties.
- Via deze coöperaties kunnen de vrouwen sparen en microfinanciering krijgen. Groepen sparen in hun gezamenlijke 'pot', waaruit de leden, volgens onderling overeengekomen voorwaarden, een kleine lening kunnen krijgen.
- De vrouwen organiseren zich ook in verschillende producentgroepen, bijvoorbeeld voor veehouderij, telers van zijderupsen of groentetelers.
- Plan begeleidt de vrouwengroepen de eerste twee jaar; daarna kunnen ze zelfstandig functioneren.

Doel van het project

- Meer zeggenschap van vrouwen over hun leven, hun lijf en hun rechten als mens.
- Vrouwen hebben grotere vrijheid om in en buiten het dorp bij familie op bezoek te gaan of om naar de markt te gaan.
- Collectieve steun tegen huiselijk geweld en voor vrouwen schadelijke gebruiken, waardoor het gevoel van eigenwaarde van vrouwen toeneemt.
- Vrouwen zijn georganiseerd, hebben gezamenlijke plannen, en krij-

gen hiervoor steun van overheid en maatschappelijke organisaties.

- Meer economische onafhankelijkheid voor vrouwen.
- Minder armoede, vooral onder landloze vrouwen en onder vrouwen van etnische minderheden.
- 81 procent beter voedsel, 47 procent hogere voedselproductie.
- In de komende vijf jaar krijgen 35.500 vrouwen steun om zich in 44 coöperaties te organiseren.

Omvang van het project

- Dit project heeft al tien jaar gelopen en gaat nu weer van start voor een periode van vijf jaar. De afgelopen tien jaar is 1,7 miljoen euro geïnvesteerd. De grootste donor is het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Ook het Women in Control Fund draagt bij. Dit fonds heeft Plan in samenwerking met Crystal Clear opgericht.

Stand van zaken

- Tot nu toe (in de afgelopen tien jaar) zijn 23.000 vrouwen uit het district Makwanpur georganiseerd in 30 coöperaties.
- Het percentage vrouwen dat voor meer dan 20 procent aan het huishouden bijdraagt, stijgt: voor het project 32 procent, na het project 78 procent.
- Het percentage vrouwen met spaargeld stijgt: voor het project 30 procent, na het project 96 procent (gemiddeld \$32).

Duurzaamheid

- De coöperaties hebben gezamenlijk twee niet-gouvernementele organisaties (NGO's) opgericht die bijdragen aan de bestending van de positieve resultaten. Een van de organisaties is bezig met een licentie als instituut voor microfinanciering. De andere organisatie is een kenniscentrum voor vrouwenorganisaties. De NGO's zijn lid van verschillende landelijke netwerken en krijgen steun van collega-NGO's en de overheid.

Sterke en gezonde kinderen in Bolivia

Dit is het probleem

Ondervoeding is een van de belangrijkste oorzaken van kindersterfte in ontwikkelingslanden. Van de 10 miljoen kinderen in arme landen die jaarlijks sterven voor hun vijfde levensjaar, sterft een derde als gevolg van ondervoeding. Bolivia is een van de landen waar ondervoeding veel kinderlevens eist, vooral in arme, inheemse gezinnen. Van alle Boliviaanse kinderen onder de drie jaar is 24 procent chronisch ondervoed; in de armste streken van Bolivia is dat 35 procent. Zij kampen vaak levenslang met de gevolgen. Want ondervoede kinderen hebben meer moeite met leren, zijn vaker ziek, gaan eerder van school en hebben later minder kansen op de arbeidsmarkt. Armoede ligt aan de wortel van ondervoeding, samen met onvoldoende kennis over gezonde voeding bij ouders. Verouderde productietechnieken en uitputting van de bodem leiden bovendien tot magere landbouwopbrengsten.

Dit doet Plan

Samen met Wemos (een Nederlandse NGO die opkomt voor het recht op gezondheid van mensen in ontwikkelingslanden) wil Plan de vicieuze cirkel van armoede en ondervoeding in Bolivia doorbreken. Voortbouwend op het succesvolle overheidsprogramma 'Desnutricion Cero' (Geen ondervoeding) zetten Plan en Wemos zich in om het aantal ondervoede kinderen in Bolivia terug te dringen. Om dit te bereiken zetten Plan en Wemos zich in voor:

- verbetering van de landbouwproductie en de toegang tot markten;
- betere gezondheidsvoorlichting en betere voeding voor de kinderen en hun familie;
- verbetering van de coördinatie en de deskundigheid van gemeenteamttenaren, zodat zij met kennis van zaken beleid kunnen maken en uitvoeren;
- beter beleid;
- draagvlakversterking en educatie in Nederland over voeding, gezondheid en ontwikkelingssamenwerking.

Doel van het project

- 75 procent van alle boerengezinnen in 171 dorpen in Bolivia produceert meer voedsel en verbetert hun inkomsten uit de verkoop van hun oogst op de markt.
- 80 procent van alle gezinnen in 171 dorpen heeft een gezonder

voedingspatroon.

- 150 dorpscomités en 4 gemeentelijke comités in Bolivia monitoren systematisch de voeding en gezondheidssituatie van kleine kinderen uit arme gezinnen.
- 4 gemeenten in het programmagebied voeren effectief beleid op het terrein van voeding en gezondheid.
- Maatschappelijke organisaties in Bolivia zijn in staat om het overheidsbeleid over voeding en gezondheid kritisch te volgen en waar nodig te verbeteren.
- Nederland en andere internationale donoren die actief zijn in Bolivia ondersteunen het overheidsprogramma 'Desnutricion Cero'.
- Activiteiten op het gebied van communicatie, educatie en draagvlak in Nederland ondersteunen de lobby bij politici en beleidsmakers op het gebied van voeding en financiering van gezondheid in Bolivia.

Omvang van het project

- Het project bereikt ruim 5.000 arme gezinnen met in totaal bijna 19.000 kinderen in 171 dorpen in Bolivia, verspreid over vier platelandsgemeenten.
- Het project bereikt bovendien bijna 800.000 scholieren, ouders, beleidsmakers en politici in Nederland.
- Het budget bedraagt 1,4 miljoen euro voor de periode van drie jaar.

Stand van zaken

- 105 scholen hebben zaaigoed voor schooltuinen ontvangen.
- 130 families hebben kleinvee ontvangen.
- 2.090 mensen kregen training over onder meer voeding en landbouw.
- 2.230 jongeren participeerden in verschillende projectactiviteiten.
- 1.716 kinderen zijn gecheckt op ondervoeding en gemeten en gewogen om te controleren of ze ondervoed zijn.
- 7 voedingscentra zijn opgezet.
- Nederland ondersteunt het Boliviaanse overheidsprogramma 'Desnutricion Cero'.
- Educatie en draagvlak in Nederland ondersteunt de lobby: met het scholenproject 'Grow your meal' heeft Plan Nederland inmiddels 130 groepen 7/8 bereikt.

Duurzaamheid

- Duurzame verbetering wordt gegarandeerd doordat de boeren zelf worden voorgelicht en getraind.
- Lokale sleutelfiguren (zoals leerkrachten en medewerkers van gezondheidscentra) doen kennis op en de capaciteit van lokale organisaties wordt versterkt, zodat zij het beleid ook in de toekomst kunnen voortzetten.
- Wemos en Plan werken samen met lokale partners uit de zorgsector met kennis en ervaring op het gebied van gezondheid en voeding.

Water en sanitatie (WASH)

Veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen en hygiëne in Zambia

Dit is het probleem

In Nederland spoelen we de wc door met drinkwater. Er is schoon water genoeg en goede sanitaire voorzieningen en hygiëne zijn vanzelfsprekend. In de meeste ontwikkelingslanden is daarvan geen sprake. Zo is het gebrek aan hygiëne, sanitaire voorzieningen en veilig drinkwater ook in Zambia een groot probleem. Veilig (drink)water in de buurt en goede sanitaire voorzieningen zijn essentieel voor de gezondheid van alle kinderen, maar in Zambia worden veel kinderen ziek van vervuild water en gebrekkige hygiëne. Veel kinderen – en vooral meisjes – kunnen bovendien niet naar school, omdat ze dagelijks uren bezig zijn met water halen.

Dit doet Plan

- In het Zambiaanse district Mansa verbetert Plan de toegang tot veilig drinkwater en de hygiëne, onder meer door voorlichting en het aanleggen van drinkwatersystemen en sanitaire voorzieningen. Plan gebruikt hierbij de Community Led Total Sanitation-methode (CLTS), waarbij de betrokken dorpingen worden gestimuleerd om zelf initiatieven te nemen voor verbetering, vaak met een natuurlijke leider in de gemeenschap als voortrekker. Het begint vaak met de

zogenaamde walk-of-shame, waarbij de vervuiler van de omgeving bijna letterlijk met de neus op de feiten wordt gedrukt.

- Plan geeft voorlichting en maakt mensen bewust van de gezondheidsgevaaren van poepen in het openbaar en stimuleert mensen elkaar aan te spreken op onhygiënisch gedrag.
- Bij ieder huis bouwen de dorpingen latrines en het dorp wordt gezamenlijk schoonhouden. Als beloning voor het succesvolle anti-poep-en-plasbeleid mag een dorp zich na verloop van tijd sieren met het bordje: Defecation free (vrij van openbare ontlasting).

Doel van het project

- Veilig drinkwater, betere hygiëne en sanitaire voorzieningen voor de kinderen in Mansa.
  - 40 Nieuwe waterputten, voorzien van handpompen.
  - Latrines bouwen bij huizen en scholen.
  - 5 bestaande waterbronnen herstellen en veilig maken.
  - 40 watercomités trainen in beheer om zo de verantwoordelijkheid voor de eigen waterbronnen te kunnen dragen.
  - 20 monteurs trainen in onderhoud en reparatie van de waterpompen; zij krijgen beschikking over een gereedschapskist.
  - 50 schooltuintjes aanleggen.
  - In 600 omringende dorpen voorlichting geven over het belang van hygiëne en veilig drinkwater.
-

Omvang van het project

- 120.000 mensen in Zambia profiteren van het project.
- Het budget bedraagt bijna 1 miljoen euro uit de Plan-scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water in 2009.

Resultaten tot nu toe

- 27 van de 40 nieuwe boringen zijn uitgevoerd en voorzien van handpompen.
- Al snel bleek dat het water van vijf waterpunten te veel ijzer bevatte. Niet gevaarlijk, maar het rode water is onaantrekkelijk om te drinken en kleren krijgen rode vlekken als ze met dit water worden gewassen. De pompen werden dus nauwelijks gebruikt. Er is opnieuw naar de watersituatie gekeken en bestaande open waterputten zijn hersteld en dichtgemaakt, zodat het water schoner is. Dit is nu bij 40 waterputten gebeurd.
- De 40 watercomités zijn getraind en functioneren naar behoren.
- Er zijn 42 waterpompoperateurs opgeleid. Zij hebben gereedschapskisten gekregen en zorgen met de watercomités voor goed functionerende waterpompen en –putten.
- In het eerste jaar zijn waterpunten bij de scholen geplaatst. Hierna worden schooltuintjes aangelegd en onderhouden.

- In 211 dorpen is een begin gemaakt met de voorlichting over water, sanitatie en hygiëne volgens de CLTS-methode. Van deze 211 dorpen zijn er inmiddels 69 'vrij van openbare ontlasting'.
- In totaal hebben 775 huishoudens nu hun eigen latrine, en hebben 26.834 mensen toegang tot veilig drinkwater, van wie 16.100 kinderen.

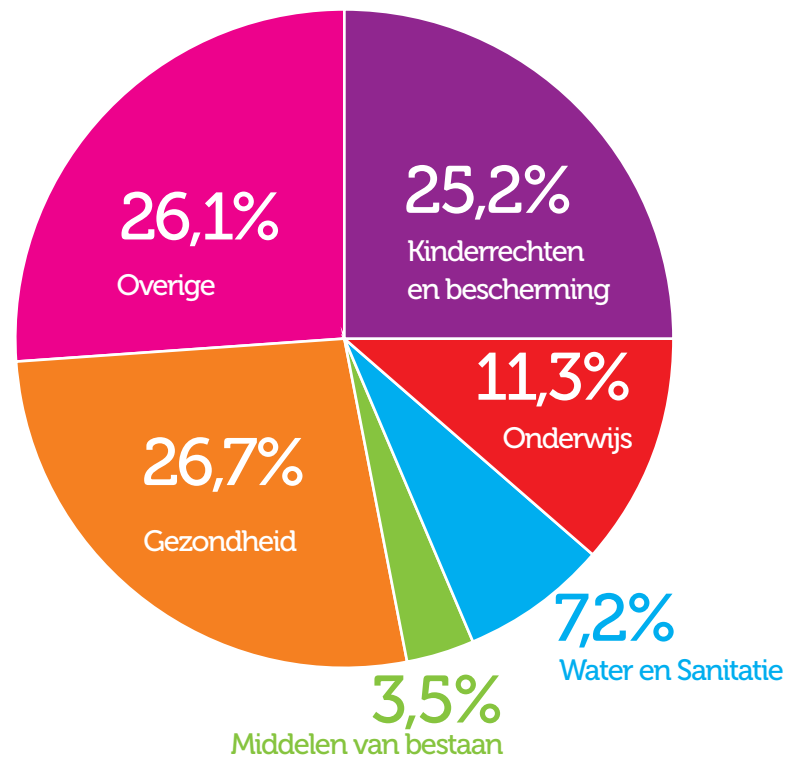
Duurzaamheid

- De combinatie van veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen en betere hygiëne brengen een blijvende, positieve verandering teweeg.
  - De toegepaste methode, Community Led Total Sanitation (CLTS), stimuleert eigen initiatieven van de bevolking en zorgt daarmee voor grote motivatie, betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid.
  - Met de opleiding van watercomités en monteurs is de duurzaamheid van de watervoorziening zeker gesteld.
-

Noodhulp

Behalve de thematische programma's, die bijdragen aan de structurele ontwikkeling van gemeenschappen in ontwikkelingslanden, heeft Plan ook noodhulp verleend. Afhankelijk van de lokale behoeften en noden, is de noodhulp als volgt verdeeld over de Plan-thema's:

Noodhulp 2011 thematische verderling

5.1.2 Impactmeting

Voor het meten van resultaten van programma's heeft Plan International een eigen systeem ontwikkeld: het Program Accountability and Learning System (PALS). Daarmee worden behaalde projectresultaten vergeleken met de oorspronkelijke doelstellingen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen directe resultaten (de output), en indirecte resultaten (outcome en impact). Indirecte resultaten worden aan het einde van elk project gemeten. Impact wordt onder meer gemeten in zogenoemde post intervention studies die worden uitgevoerd nadat Plan zich heeft teruggetrokken.

Output

Resultaten op output-niveau hebben betrekking op de uitgevoerde activiteiten en de onmiddellijke effecten daarvan op de kwaliteit van het werk van de lokale organisatie waarmee Plan werkt.

Outcome

Resultaten op outcome-niveau betreffen de veranderingen bij de doelgroepen van Plan, niet alleen kinderen maar ook de personen en organisaties in de omgeving van kinderen (families, gemeenschap, maatschappelijke organisaties, overheden). Een voorbeeld van een outcome is het aantal jongens en meisjes dat mede dankzij het Plan-programma nu wordt beschermd tegen huiselijk geweld. Outcome-resultaten worden

door Plan gemeten met behulp van evaluaties die door onafhankelijke onderzoekers worden uitgevoerd.

Impact

Resultaten op impactniveau hebben betrekking op duurzame veranderingen in een samenleving, zoals de toegenomen gelijkheid tussen jongens en meisjes en een groei in het opleidingsniveau van kinderen en adolescenten. De bijdrage van programma's van Plan aan deze (lange-termijn)resultaten wordt gemeten aan de hand van de zogenaamde post intervention studies, die worden uitgevoerd vijf jaar nadat Plan uit een werkgebied is vertrokken. Deze studies onderzoeken de rechtspositie van kinderen en de bestaande vaardigheden van betrokken belanghebbenden (ouders, gemeenschappen, overheden). Hierbij worden verschillende kwantitatieve en kwalitatieve methoden gebruikt om de uitkomsten in Plan-gemeenschappen te vergelijken met uitkomsten in gemeenschappen waar Plan niet werkt en niet heeft gewerkt (controlegroep).

Kwaliteit van effectmeting

Hoge kwaliteit van informatie is essentieel om projecten en programma's te verantwoorden en om van de ervaringen te leren. Daarom wordt de kwaliteit van bijvoorbeeld evaluaties getoetst aan strenge kwaliteitscriteria. Plan Nederland publiceert jaarlijks over de belangrijkste ontwikkelingsresultaten die zijn behaald met overheidssubsidie(s). Daarnaast

---

publiceert Plan International over de resultaten van de wereldwijde Plan-organisatie, waar ook Plan Nederland een bijdrage aan levert. Plan Nederland streeft ernaar om alle projecten te beoordelen. Afgezien van enkele uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld door calamiteiten, slaagt Plan daar goed in.

Evaluaties in 2010-2011

In 2010 zijn er twee post intervention studies uitgevoerd (in Bolivia en in India) om vast te stellen in hoeverre de resultaten duurzaam verankerd zijn in een gemeenschap. In de post intervention studies, uitgevoerd in opdracht van Plan International, maakt Plan een aantal jaren na afloop van programma's de balans op over de uiteindelijke effecten daarvan op kinderen.

Daarnaast laat Plan Nederland ook de behaalde resultaten van de eigen programma's onderzoeken. Het afgelopen jaar heeft Plan Nederland zo'n studie laten uitvoeren naar de effectiviteit van haar programma's ter bestrijding van geweld tegen kinderen en in het bijzonder geweld tegen meisjes in de periode 2004-2009. De inzichten die zulke studies opleveren, zijn van grote waarde en gaan dieper dan projectevaluaties. Het is de bedoeling dat Plan Nederland in de toekomst vaker dergelijk onderzoek programmeert. De geplande evaluaties voor het Girl Power-programma (dat loopt van 2011 tot en met 2015) zijn daarvan een voorbeeld.

Evaluaties 2010 per thema

Het overzicht op de volgende pagina geeft inzicht in het aantal onafhankelijke evaluaties dat in het kalenderjaar 2010 per thema is uitgevoerd en in de kwaliteit daarvan. Evaluaties zijn als onvoldoende beoordeeld als deze laag scoorden op het criterium 'betrouwbaarheid' of 'validiteit' (rapportcijfer 5,5 en lager).

De criteria voor de beoordeling van de evaluaties komen van de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB) van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

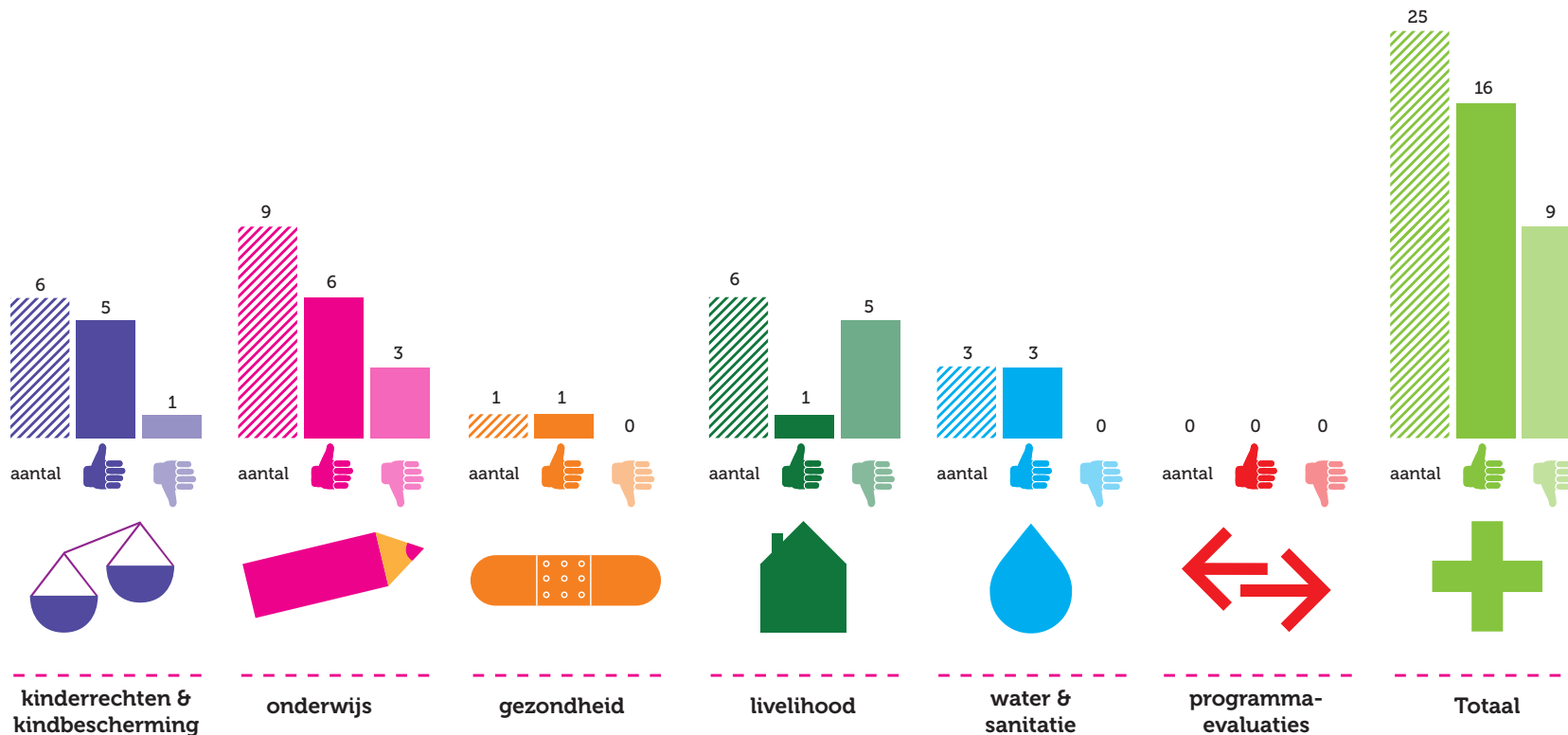
5

Resultaten per afdeling

Internationale programma's

Impactmeting

Kwaliteit van evaluaties

Aangetoonde impact

Evaluaties in 2011 hebben onder meer de volgende impact aangetoond:

- Kinderen in Indonesië zijn minder kwetsbaar geworden voor kinderhandel dankzij het project 'Children in Need of Special Protection' dat liep van 2004-2009;
- Een kinderrechtencampagne in Nepal heeft geleid tot de borging van kinderrechten in de nieuwe grondwet van het land;
- Door het project 'Juvenile Crime Prevention and Reintegration' is de samenwerking tussen overheid en lokale gemeenschappen in Vietnam blijvend verbeterd wanneer het gaat om de preventie van jeugddelinquentie en bij de reïntegratie van delinquente jongeren;
- De positie van kinderen in Latijns-Amerika is aanmerkelijk verbeterd door de activiteiten van het 'Child Media'-project, uitgevoerd in 12 Latijns-Amerikaanse landen met directe betrokkenheid van zo'n 15.000 jongeren;
- In Ethiopië zijn schadelijke traditionele praktijken, zoals meisjesbesnijdenis, de afgelopen 10 jaar verminderd, onder meer door Plan-projecten als het 'Child Participation and Protection' Program'.
- De onderwijsprogramma's van Plan (QL, SIP, ECCD) hebben ertoe geleid dat meer kinderen naar school gaan, dat de kwaliteit van het onderwijs is verbeterd en dat de betrokkenheid van ouders bij het schoolmanagement is toegenomen. Echter, de mate van impact

verschilt sterk per regio. Een zeer contextspecifieke benadering blijft daarom noodzakelijk.

- In een groot aantal landen hebben vrouwen hun bestaansbasis kunnen verbreden. De methode om livelihood-programma's te koppelen aan microfinanciering is uitermate succesvol gebleken. Alleen al in Ethiopië werd met deze geïntegreerde benadering het bestaan van 67.000 vrouwen verbeterd.

De Plan-evaluatiepraktijk in 2011 versterkt het beeld dat de effecten van project-outputs op duurzame ontwikkeling lastig zijn vast te stellen. Het uitgangspunt dat Plan-projecten zoveel mogelijk moeten worden ingebed in lokale structuren van overheden en maatschappelijk middenveld blijkt vaak moeilijk realiseerbaar. Vooral overheden, maar ook organisaties in het maatschappelijk middenveld, blijken in veel landen nog onvoldoende toegerust voor hun taak als promotor en hoeder van kinderrechten en blijven afhankelijk van externe ondersteuning. Bovendien blijken veel projecten nog onvoldoende aan te sluiten bij lokale gebruiken en tradities, waardoor gedragsverandering bij de doelgroep soms (te) langzaam op gang komt. Capaciteitsopbouw is essentieel bij het streven naar duurzame ontwikkeling en staat daarom hoog op de Plan-agenda.

Evaluaties in 2011 hebben bovendien duidelijk gemaakt dat Plan nog onvoldoende de tijd neemt om effectief te leren van praktijkervaringen. Reflectie over het eigen functioneren en het doorvoeren van strategische heroriëntaties zijn nog onvoldoende ingebed in de dagelijkse routine van de Plan-staf. Dit probleem wordt algemeen onderkend, in de hele Plan-organisatie en door Plan Nederland in het bijzonder. De expliciete aandacht die aan leren wordt geschonken in de programmaontwikkeling van de komende jaren - bijvoorbeeld als strategisch onderdeel van de PME cyclus (verwoord in PALS), en via de uitvoering van de leeragenda in het kader van Girl Power (MFSII-subsidie) - maakt het waarschijnlijk dat het lerend vermogen van Plan op korte termijn zal verbeteren.

5.2 Educatie en Participatie

Dit doet de afdeling Educatie en Participatie

De doelstelling van de afdeling Educatie en Participatie is om kinderen en jongeren in Nederland te informeren en te betrekken bij kindgerichte ontwikkelingsamenwerking en kinderrechten wereldwijd. Dit gebeurt door middel van lespakketten voor basisscholen en in toenemende mate via mediaproducties, social-mediacampagnes en evenementen. De nadruk komt steeds meer te liggen op peer-to-peer-educatie: kinderen en jongeren delen zelf de informatie met hun vrienden en kennissen. De geloofwaardigheid, en dus het uiteindelijke effect, zijn op deze manier groter.

Doelen in het verslagjaar

- 40.000 kinderen en 200.000 jongeren informeren: kinderen en jongeren zijn door educatieve projecten op de hoogte van het belang van kindgerichte ontwikkelingsamenwerking en het naleven van kinderrechten wereldwijd.
- 10.000 kinderen en 5.000 jongeren doen mee: kinderen en jongeren hebben zich daadwerkelijk ingezet voor de doelstellingen van Plan.
- 40 jongeren voeren lobby: jongeren lobbyen voor de doelstellingen van Plan. Plan ondersteunt en faciliteert.

- Training voor 60 jongeren, 10 contacten met relevante politici en beleidsmakers.
- Jongeren en kinderen helpen € 30.000 te werven.
- 1500 jongeren zijn blijvend betrokken: jongeren tonen zich werkelijk betrokken door zich aan te melden op een netwerksite, voor de nieuwsbrief of door zich aan te sluiten bij de YouthBoard of Child Rights Watch van Plan Nederland.
- 700 basisscholen zijn (blijvend) betrokken: scholen werken intensief met lesmateriaal van Plan.
- Uitwisseling tussen 45 jongeren en kinderen: jongeren en kinderen in Nederland en uit programmalanden van Plan leren van elkaar en delen ervaringen in het kader van educatieve projecten.
- Bijdragen aan de naamsbekendheid van Plan: projecten en acties gericht op jongeren en kinderen dragen bij aan de naamsbekendheid van Plan.
- 10 strategische partnerschappen: het bereik en de impact van educatieve projecten van Plan wordt groter door strategische partnerschappen.
- € 250.000 aan externe financiering: educatieve activiteiten van Plan worden waar mogelijk gefinancierd door externe donoren.

Resultaten in het verslagjaar

- 8.200 kinderen zijn op de hoogte van belangrijke ontwikkelingstema's als geld en voedselzekerheid, grotendeels via het lesprogramma Aflatoun, de actie Grow your meal en een aantal acties op de Buitenschoolse Opvang (BSO's).
- Meer dan 2 miljoen jongeren zijn op de hoogte van belangrijke ontwikkelingstema's:
  - het televisieprogramma Love for Sale bereikte 1,4 miljoen jongeren;
  - de actie op GoSupermodel.nl bereikte 500.000 jongeren;
  - het schoolkrantmagazine bereikte 131.000 jongeren en
  - de jongerenkrant 7Days (voormalig Kidsweek) bereikte 40.000 jongeren.
- 40 jongeren zetten zich in voor lobby: de leden van het YouthClimate-Network, de Girls-ambassadors en GirlsRights Watch kregen een lobbytraining. De ambassadeurs van Girls Rights Watch hebben contact gehad met drie beleidsmakers van het ministerie van Buitenlandse Zaken en tien beleidsmakers tijdens de Youth Advocates meeting in het Kinderrechtenhuis.
- Geen € 30.000 geworven: het fondsenwervende project Brains-4Brains, een door studenten ontwikkelde wervende en educatieve studentenlijn voor Plan, is niet doorgegaan. De deelnemende studentenverenigingen trokken zich terug en besloten aan te sluiten bij een ander event. Daarmee zijn maar weinig fondsen opgehaald.
- Jongeren blijvend betrokken: Plan heeft 30 Girls Ambassadors, 10 leden van het Youth Climate Network, 10 Girls Rights Watch-leden, 4 Youth Board-leden, 241 leden op Facebook (Plan Youth) en 25.000 leden van het Plan-profiel op GoSupermodel.nl,
- Basisscholen blijvend betrokken: 130 lespakketten van Grow your meal, 30 lespakketten van Aflatoun en 20 van Make the Link – Climate exChange worden op scholen behandeld, plus 500 sets van regulier educatief materiaal van Plan.
- Uitwisseling tussen jongeren en kinderen:
  - 18 jongeren deden mee aan de internationale VN-simulatie in het kader van het lespakket Make the Link - Climate exChange;
  - 90 scholieren deden mee aan een Skype-meeting met kinderen in Bangladesh, Mali en Sudan, in het kader van het lespakket Aflatoun;
  - In het kader van Love for Sale vonden 8 uitwisselingen plaats tussen Nederlandse jongeren en jongeren in ontwikkelingslanden en 2 uitwisselingen voor Girls Rights Watch (deze uitwisselingen zijn mede mogelijk gemaakt door de Postcode Loterij);
  - 2 jongeren reisden in het kader van GoSupermodel.nl naar Ghana en 15 naar Malawi (deze reizen zijn mogelijk gemaakt door de Postcode Loterij); 25.000 jongeren volgden de reizen via Nikki op GoSupermodel.nl.
- Bijgedragen aan naamsbekendheid - door de activiteiten van de afdeling Educatie en Participatie was er aandacht voor Plan in de volgende media:

- Pauw en Witteman voor het programma Love for Sale (1,1 miljoen kijkers);
- Spits (1,1 miljoen lezers);
- de Volkskrant (262.183 lezers);
- Ochtendspits (180.000 luisteraars);
- Lunch!, Radio 1 (Radio 1 heeft een weekbereik van 2.806.000 luisteraars);
- Trouw (106.000 lezers);
- NOS journaal op 3 (236.000 kijkers);
- 3FM (3FM heeft een weekbereik van 2.686.000 luisteraars).
- 11 strategische partnerschappen - de afdeling Educatie en Participatie werkte in het verslagjaar samen met:
  - MTV;
  - Kidsweek;
  - Het schoolkrantmagazine;
  - De Nationale Jeugdraad(NJR);
  - Institute for Social Studies (ISS);
  - Online-netwerk GoSupermodel.nl;
  - Fancy;
  - Stichting Aflatoun;
  - De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU);
  - Mundial productions;
  - DCI/Ecpat.

Behaalde successen

- Succesvolle televisieserie ‘Love for Sale’: jongerenzender MTV en Plan werkten samen in dit project over sekstoerisme met minderjarigen in Brazilië. In het kader van deze televisieserie kwam een groep jonge vakantiegangers in contact met Braziliaanse meiden die door armoede gedreven in de prostitutie werken. Het bereik van de campagne op MTV was goed (1,4 miljoen) en genereerde veel media-aandacht, onder meer in Ochtendspits, in de landelijke dagbladen en bij Pauw en Witteman. Het optreden van de MTV-presentator Tess Milne en de jongens die in het kader van het project naar Brazilië waren gereisd, werd door de Vara-gids uitgeroepen tot beste fragment van het jaar.
- Lobbygroep Girls Rights Watch getraind en actief: eind 2010 kreeg een groep meiden een training over het thema gender(ongelijkheid) en in het voeren van lobby van het Institute of Social Studies(ISS) en themadeskundigen van Plan. De meiden voerden de succesvolle campagne ‘Duik niet onwetend de koffer in’. Daarmee vroegen zij onder meer op Schiphol aandacht bij een jonger publiek voor seksuele uitbuiting van minderjarige meisjes. De actie kreeg veel aandacht in de media, onder meer in het NOS journaal, Dichtbij Nederland, radio 3FM, Wereldomroep en dagblad Trouw.
- Samenwerking met online-netwerk GoSupermodel.nl wint Perfect Beat Award: Plan ging in het verslagjaar een samenwerkingsver-

band aan met het online-netwerk GoSupermodel.nl, waar maandelijks 500.000 meiden actief zijn. In korte tijd werden 25.000 GoSupermodel-leden lid van het Plan 's 'Because I am a Girl'-profiel. Hoogtepunt van de online-Plan-campagne via GoSupermodel.nl was de door de Postcode Loterij mogelijk gemaakte Ghana-reis van Nikki (16), die een week logeerde bij haar Ghanese leeftijdgenoot Abigail (16). Nikki won de reis als prijs in het kader van een schrijfwedstrijd van Plan en deelde haar reiservaringen met een live chat en een blog op GoSupermodel.nl. Deze werden op de voet gevolgd door tienduizenden GoSupermodel-leden. De campagne won de Perfect Beat Award, een prestigieuze jongerenmarketingprijs.

Teleurstellingen

- Samenwerking met studenten komt nog niet van de grond: Plan wilde zich met betrekking tot educatie en participatie in 2010-2011 meer richten op studenten. Brains4Brains, zoals de studentenlijn zou gaan heten, zou zowel inhoudelijk als fondsenwervend van karakter zijn en zou studenten in Nederland koppelen aan studenten in ontwikkelingslanden. Als eerste stap in de ontwikkeling van Brains4Brains gaf de afdeling Educatie en Participatie een groep van vier studenten de opdracht een concept voor de studentenlijn te ontwikkelen. Heineken trad op als coach van de studenten en faciliteerde een brainstorm, waaraan vertegenwoordigers van de 17 grootste studentenverenigin-

gen in Nederland meededen. Verschillende studentenverenigingen waren aanvankelijk heel enthousiast over hun eigen concept, maar trokken zich in de uitvoeringsfase alsnog terug. De associatie met bier, die inherent was aan het concept, vonden de studenten bij nader inzien niet wenselijk en Plan was het daarmee eens. De les is dat de relatie met studenten rustig moet worden opgebouwd. Plan werkt inmiddels samen met de UVSV, een vrouwenstudentenvereniging in Utrecht. In de komende jaren volgen inhoudelijke en fondsenwervende activiteiten.

Geleerde lessen

- Minder focus op scholen: het reguliere onderwijs is niet langer de belangrijkste weg om kinderen en jongeren te betrekken bij ontwikkelingsamenwerking. Het educatieve aanbod is groot en scholen zijn steeds minder bereid of in staat extra projecten in hun onderwijsprogramma in te passen.
- Meer samenwerking: om toch succesvol educatieprogramma's te kunnen aanbieden, gaat Plan meer samenwerken met organisaties in de kinderrechtenalliantie, gelinkt aan het Girl Power-programma dat voor de komende vijf jaar financiering krijgt uit de MFSII-subsidie.
- Nieuwe kanalen aanboren: om kinderen en jongeren te bereiken, zoekt Plan naar nieuwe kanalen, zoals jongeren-netwerken, festivals, social media, sportverenigingen en buitenschoolse opvang

(BSO). Met de BSO's werkt Plan al samen. Na succesvolle acties in 2009/2010 komt er in het voorjaar van 2012 een groot educatief evenement waaraan 5.000 BSO's en 50.000 kinderen in heel Nederland zullen deelnemen.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Meer peer-to-peer-educatie: voor de doelgroep jongeren gaat Plan door op de ingeslagen weg, met nog meer nadruk op peer-to-peer-educatie, vanwege het gebleken effect.
- Meer samenwerken met studenten: Plan gaat zich meer richten op studenten. In dit kader is een langdurig samenwerkingsverband gesloten met de Utrechtse studentenvereniging UVSV, die zich de komende jaren gaat inzetten voor Plan.
- Schaatsen en Zwemmen voor Water: in november 2011 organiseert Plan weer de tweejaarlijkse landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water. Duizenden scholieren van honderden scholen in heel Nederland schaatsen en zwemmen deze editie voor veilig drinkwater en betere sanitaire voorzieningen en hygiëne voor hun leeftijdsgenoten in Mali.
- Subsidieaanvraag voor project ICreate – Creative minds for development: om jongeren de mogelijkheid te bieden hun creatieve talenten in te zetten voor ontwikkelingssamenwerking, ontwikkelde Plan samen met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en MTV het

programma ICreate -Creative minds for development. Een subsidieaanvraag hiervoor is ingediend bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het project zet in op peer-to-peer-educatie, waarbij jongeren informatie, kennis en vaardigheden doorgeven aan andere jongeren. In het iCreate- Creative Lab gaan jongeren campagnes ontwikkelen, die andere jongeren op grote schaal informeren en betrekken bij ontwikkelingssamenwerking en specifiek bij het probleem van gendergerelateerd geweld. Daarbij gebruiken zij verschillende media, inclusief gaming en sociale netwerken. Tijdens veldbezoeken ervaren zij de problematiek zelf en werken zij nauw samen met jongeren in de programmalanden van Plan.

5.3 Institutionele Donoren

Dit doet de afdeling Institutionele Donoren

De afdeling Institutionele Donoren is verantwoordelijk voor:

- Het werven van nieuwe fondsen bij institutionele donoren, zoals de Europese Commissie, het ministerie van Buitenlandse Zaken en (internationale) vermogensfondsen;
- De coördinatie van de ontwikkeling van projectvoorstellen;
- Relatiebeheer met institutionele donoren;
- Bijdragen aan de ontwikkeling van strategisch beleid, visie, kennis en kaders voor institutionele donoren van Plan Nederland en voor Plan International.

Om continuïteit in de financiering van het werk van Plan te garanderen, richt de afdeling Institutionele Donoren zich op diversificatie van inkomstenbronnen, waarbij steeds vaker vermogensfondsen worden benaderd. Ook richt de afdeling zich meer en meer op publiek-private partnerschappen, in samenwerking met de afdeling Corporate Partnerships.

Samenwerkingsverbanden

Publiek- private samenwerking: Plan en de Nederlandse reisindustrie

Een voorbeeld van publiek- private samenwerking is het project 'Opleiding en werk in plaats van seksuele uitbuiting' dat Plan uitvoert in Brazilië. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door reisorganisatie TUI Nederland en de Postcode Loterij en uitgevoerd door Plan en Plans lokale partners. ECPAT Nederland, de reisbrancheorganisatie ANVR en reisorganisaties Travel Counsellors en Fly Brazil ondersteunen het project. Brazilië is de laatste jaren enorm in opkomst als reisbestemming. Toerisme zorgt voor banen en inkomen voor de lokale bevolking, maar brengt ook problemen, zoals sekstoerisme. Vooral jonge Braziliaanse meiden zijn hiervan slachtoffer. Plan Nederland werkt samen met de Nederlandse en Braziliaanse toerisme-industrie aan bestrijding en preventie van seksuele uitbuiting van minderjarigen door vakopleidingen aan te bieden. Meisjes en jongens worden opgeleid voor een baan in de toerimesector. In het eerste jaar van het project zijn al tweehonderd meiden en jongens ingeschreven voor een opleiding tot receptionist, serveerster of kok. De opleidingen gaan in het tweede projectjaar van start. Het gaat om leer-werktrajecten die worden afgesloten met een officieel erkend diploma.

Child Rights Alliance: samenwerkingsverband van (kinderrechten)organisaties

In de afgelopen twee jaar heeft de afdeling Institutionele Donoren zich ingezet om subsidie te krijgen van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het programma Girl Power voor gelijke rechten en kansen voor meisjes en jonge vrouwen in tien ontwikkelingslanden. Plan werkt in dit kader samen met vijf Nederlandse collega-organisaties en vormt met hen de Child Rights Alliance. De afdeling Institutionele Donoren heeft de alliantievorming, de projectontwikkeling en het indienen van de aanvraag voor het gezamenlijke vijfjarige Girl Power-programma gecoördineerd. Eind 2010 is de aanvraag bij het MFSII-stelsel van het ministerie van Buitenlandse Zaken gehonoreerd met een bijdrage van ruim € 52 miljoen. Dit bedrag wordt gedeeld met de alliantiepartners.

Doelen in het verslagjaar

- Het uitbreiden van het aantal potentiële donoren. De afdeling presenteert minstens zeven voorstellen aan de Europese Commissie, privaat-publieke partners, het ministerie van Buitenlandse Zaken en vermogensfondsen.
- De afdeling streeft naar financiële ondersteuning voor de projecten van Plan ter waarde van € 9 miljoen.
- Het Girl Power-programma wordt uitgevoerd door de Child Rights

Alliance, waarvan Plan de penvoerder is. Het programma wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken

- Met het oog op een goed relatiebeheer legt de afdeling bezoeken af aan externe partners en aan lokale kantoren van Plan en evalueert de tevredenheid van al haar partners.
- Medewerkers volgen en geven trainingen aan collega's van Plan Nederland en Plan International. Het faciliteren van projectontwikkeling behoort ook tot de taak van de afdeling.
- De afdeling draagt bij aan de Visie 2016 van Plan en aan andere beleidsdocumenten. Om processen te verbeteren, neemt de afdeling deel aan minstens een ISO-audit.

Resultaten in het verslagjaar

In het afgelopen kalenderjaar heeft Plan acht projectaanvragen ingediend bij verschillende institutionele donoren. Hiervan zijn er in FY11:

- Twee toegekend;
  - MFSII-subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het Girl Power-programma van de Child Rights Alliance, dat in 10 landen wordt uitgevoerd;
  - Europese Commissie: voedselzekerheid in Nicaragua.

- Twee uitgenodigd voor tweede fase-indiening
  - Europese Commissie: onderwijs in Indonesië (concept note) is door naar de tweede ronde;
  - Europese Commissie: seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in Pakistan (concept note) is door naar de tweede ronde.
- Twee uitslagen zijn nog niet bekend
  - SBOS, een fonds van het ministerie van Buitenlandse Zaken: van een projectvoorstel voor draagvlakversterking in Nederland wordt de uitslag in FY12 bekend;
  - Europese Commissie: Youth in Action, een internationaal (lobby) project over jeugdwerkloosheid in Ghana, Kameroen, Litauwen, Nederland, Noorwegen en Sierra Leone.
- Twee afgewezen
  - Europese Commissie: het projectvoorstel voor water, sanitatie en hygiëne in Rwanda is in FY10 ingediend en in FY11 afgekeurd;
  - UNIFEM, fonds voor vrouwen en gendergelijkheid van de Verenigde Naties: het voorstel is afgewezen.
- TUI heeft haar commitment voor een bijdrage in natura aan het project in Brazilië formeel vastgelegd.

Andere belangrijke resultaten in het verslagjaar zijn:

- Targets fondsenwerving vrijwel gehaald
  - De goedgekeurde voorstellen leverden € 8,5 miljoen aan fondsen op. Dit is vrijwel gelijk met de geplande targets;
- Opstarten van de uitvoering van het Girl Power-programma
  - De ontwikkelingsfase van MFSII is in de maand mei afgerond en goedgekeurd door het ministerie, inclusief het monitoringsprotocol en jaarplanning van de Child Rights Alliance. Het gehele project is per 1 mei 2011 overgedragen aan de Girl Power Desk die speciaal hiervoor is ingericht;
- Relatiebeheer verbeterd
  - De afdeling heeft regelmatig overleg met de afdeling Corporate Partnerships en de afdeling Programmaontwikkeling van Plan Nederland, de twee afdelingen waarmee de afdeling Institutionele Donoren nauw samenwerkt;
  - Ook is er geïnvesteerd in de opbouw van relaties in het Plan International-netwerk: Met Plan USA is gewerkt aan een strategie om gezamenlijk fondsen te werven op de internationale markt. Zo werd een gezamenlijke aanvraag ingediend bij de Bill & Melinda Gates Foundation. Plan USA is penvoerder voor deze aanvraag;
  - De afdeling Institutionele Donoren bezocht verschillende Plan-landenkantoren, het ministerie van Buitenlandse Zaken en vertegenwoordigers van de Europese Commissie;

- Capaciteit versterkt
  - De capaciteit op het gebied van het schrijven van projectvoorstellen volgens de voorwaarden van de Europese Commissie is versterkt op de regionale Plan-kantoren in oostelijk en zuidelijk Afrika en bij Plan in Pakistan en Liberia;
  - In Brazilië werd een start-up workshop gefaciliteerd om de activiteiten in Brazilië en Nederland in het kader van het project 'Opleiding en werk in plaats van seksuele uitbuiting' op elkaar af te stemmen;
  - De afdeling Institutionele Donoren bood ondersteuning aan Plan Haïti in de noodhulp- en wederopbouwfase na de aardbeving. De manager Institutionele Donoren, was voor een periode van drie maanden gedetacheerd om de Haïtiaanse Plan-collega's te ondersteunen bij het werven en verantwoord besteden van noodhulpfondsen, waaronder fondsen van de Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO);
  - De afdeling trainde alle medewerkers van Plan Nederland in de rechtenbenadering en het voeren van een genderbewust beleid.
- Bijdrage aan strategische ontwikkeling en kwaliteitsmanagement
  - De afdeling heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van het Plan-beleidsstuk Visie 2016;

- De afdeling heeft een haalbaarheidsstudie gedaan naar vermogensfondsen in Nederland;
- Het opstellen van de Resource Mobilisation Strategy is niet gelukt in het verslagjaar.

Overzicht van projecten in het verslagjaar

Nieuwe projecten gefinancierd door de Nederlandse overheid

- MFSII subsidie voor Girl Power-programma gehonoreerd: Eind 2009 heeft Plan in samenwerking met vijf andere Nederlandse ontwikkelingsorganisaties (Child Helpline International, Defence for Children/ECPAT, Free Press Unlimited, ICDI en Women Win) de eerste ronde van een aanvraag voor een Girl Power-programma ingediend in het kader van het Medefinancieringsstelsel I van het ministerie van Buitenlandse Zaken. In het kader van MFSII stimuleert het ministerie organisaties in een samenwerkingsverband subsidie aan te vragen. Daarom is de Child Rights Alliance gevormd, die het Girl Power-programma onder penvoerderschap van Plan implementeert. De tweede en laatste ronde van de gezamenlijke aanvraag werd eind 2010 ingediend en gehonoreerd voor een totaalbedrag van ongeveer € 52 miljoen. Het programma loopt van 2011 tot 2015. Het Girl

Power-programma richt zich op het bevorderen van gelijke rechten en kansen van meisjes en jonge vrouwen in de leeftijd van 10 tot 24 jaar in tien ontwikkelingslanden: Ghana, Liberia, Sierra Leone, Ethiopië, Zambia, Bangladesh, Nepal, Pakistan, Bolivia en Nicaragua. Het programma richt zich op (post)primair onderwijs, toegang tot werk, bescherming en politieke participatie van meisjes en jonge vrouwen in de tien ontwikkelingslanden.

Nieuwe projecten gefinancierd met subsidie van de Europese Commissie

- De Europese Commissie (EC) heeft dit jaar de financiering van een project in Nicaragua gehonoreerd dat de voedselproductie van de lokale landbouw verbetert. Dit wordt gerealiseerd door in een specifiek gebied te investeren in betere kennis van en ervaring met voedsel en landbouwtechnieken in de leefgemeenschap.

Behaalde successen

- Toekenning MFSII-subsidie ter waarde van €52 miljoen voor een periode van vijf jaar.
- De afdeling coördineerde het proces voor de MFSII-aanvraag, die eind 2010 is gehonoreerd door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Girl Power-programma van de Child Rights Alliance is gericht op gendergelijkheid (MDG3) en sluit nauw aan bij de nieuwe koers

van Plan Nederland: Girls first. De subsidie maakt het mogelijk voor Plan om zich nog krachtiger in te zetten voor gelijke rechten en kansen van meisjes en jonge vrouwen in ontwikkelingslanden.

- Capaciteitsversterking van Plan en haar partners.
- Plan Nederland droeg bij aan capaciteitsversterking van collega's van landenkantoren van Plan en partners in ontwikkelingslanden (het schrijven van projectvoorstellen voor institutionele donoren). Medewerkers van Plan Nederland droegen bij aan het ontwikkelen van een module van Plan International voor het schrijven van projectvoorstellen en projectbeheer ten aanzien van grote donoren, zoals de Europese Unie. Ook trainde Plan Nederland samen met Plan Europe de collega's van Plan-landenkantoren in Zuid- en Oost-Afrika en in Haïti in het ontwikkelen van projectaanvragen. Daardoor is de kwaliteit van projectaanvragen van landenkantoren en hun partners bij de Europese Commissie en andere grote institutionele donoren verbeterd.

Teleurstellingen

- Kansen voor het opzetten van publiek-private partnerschappen nog niet volledig benut: door de noodzakelijke inspanning tijdens de opstartfase van het Girl Power-programma was er minder capaciteit beschikbaar voor het werven van fondsen en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden. Daardoor zijn vooral de kansen voor het opzetten van publiek-private partnerschappen nog niet volledig benut.

- Weinig mogelijkheden voor aanvragen bij de Europese Commissie: vanwege tussentijdse reviews van het Europese beleid en de budgetstructuur waren er weinig mogelijkheden voor aanvragen bij de EC. Toch is er een aantal onvoorziene EC-calls uitgekomen waar de afdeling zo goed mogelijk op heeft ingespeeld.
- Het aantal financieringsaanvragen bij vermogensfondsen blijft achter bij de verwachtingen. Oorzaak hiervan is de krapte op de Nederlandse markt.

Geleerde lessen

- Financiering door vermogensfondsen: Plan heeft eind 2010 een haalbaarheidsstudie gedaan naar werving bij vermogensfondsen in Nederland. Met deze studie wilde Plan achterhalen waarom de organisatie de afgelopen jaren weinig succesvol is geweest met werving bij Nederlandse vermogensfondsen en de toekomstige mogelijkheden analyseren. In het onderzoek is gekeken naar de eigenschappen van vermogensfondsen, de ervaringen van Plan Nederland met dit marktsegment, ervaringen van collega-NGO's en naar vermogensfondsen en adviseurs. Het onderzoek bevatte bovendien een advies voor Plan over de meest effectieve wervingsstrategie betreffende vermogensfondsen in Nederland.

Op basis van dit onderzoek zet Plan Nederland volgend jaar in samenwerking met andere nationale kantoren van Plan in op buitenlandse vermogensfondsen. Dit bevordert de samenwerking bij Plan wereldwijd en leidt naar verwachting tot de gezamenlijke ontwikkeling van een succesformule voor het werven van internationale fondsen, zoals de Bill & Melinda Gates Foundation. Sleutelfiguren in de organisatie worden in toenemende mate betrokken bij het aanboren van contacten bij vermogensfondsen en het onderhouden van relaties op hoog niveau, ondersteund door de relevante afdelingen.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Uitbreiding van de afdeling: in FY12 wordt de afdeling ID uitgebreid van vijf naar zes personen, zodat nog adequater gereageerd kan worden op subsidiemogelijkheden.
- Begrote omzet € 14,9 miljoen: in FY12 streeft de afdeling naar een omzet van € 14,9 miljoen. Daarvan is € 12,5 miljoen reeds toegezegd en moet € 2,4 miljoen nog worden geworven.
- Geplande financieringsaanvragen: voor FY12 staan de volgende financieringsaanvragen gepland:
  - twee aanvragen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken;
  - een aanvraag op het gebied van publiek-private-partnerschappen bij Partners for Water;
  - tien aanvragen bij de Europese Unie; daarvan zijn minstens zes

- volledige aanvragen;
  - twee aanvragen bij vermogensfondsen (1 Nederlands, 1 internationaal);
  - drie aanvragen bij de Postcode Loterij in samenwerking met de afdeling Corporate Partnerships.
- In afwachting van goedkeuring of afwijzing: de afdeling is in afwachting van goedkeuring of afwijzing van de volgende aanvragen (reeds in FY11 ontwikkeld):
  - SBOS,
  - drie aanvragen bij de Europese Commissie (EC), voor Indonesië, voor Pakistan en het EC Youth in Action-project.
- Ontwikkeling Resource Mobilisation Strategie: eind FY12 heeft de afdeling de Resource Mobilisation Strategie voor de komende vijf jaar ontwikkeld. Deze zal dienen als leidraad bij het werven van fondsen bij grotere, institutionele donoren. De strategie zal aansluiten bij het beleid van Plan International op het gebied van large grants.

5.4 Corporate Partnerships

Dit doet de afdeling Corporate Partnerships

De afdeling Corporate Partnerships geeft uitvoering aan de missie van Plan door middel van samenwerking met het bedrijfsleven en vermogende particulieren die via Plan willen bijdragen aan kindgerichte armoedebestrijding. De afdeling speelt hierbij in op de behoefte van bedrijven om maatschappelijk verantwoord en betrokken te ondernemen en de wens van vermogende particulieren om met eigen projecten het werk van Plan structureel te steunen. In overleg met deze partners geeft de afdeling invulling aan de manier waarop bedrijven of particulieren bijdragen aan de gezamenlijke doelstelling: betere levensomstandigheden en toekomstkansen voor meisjes en jongens in ontwikkelingslanden. Bedrijven ondersteunen het werk van Plan meestal financieel, inhoudelijk en structureel. De bijdragen worden altijd gebruikt voor de financiering van de programma's van Plan in het veld of in Nederland, inclusief de campagnes van Plan Nederland.

Doelstellingen in het verslagjaar

- Het werven van € 1,375 miljoen aan fondsen, inclusief € 75.000 van vermogende particuliere gevers.
- Verwerven van € 2,7 miljoen uit de Postcode Loterij.
- Verwerven van bijdragen in natura (in kind) van de relaties.

- Een relatie opbouwen en onderhouden met vierentwintig corporate partners en particulieren.
- Kostenbeheersing voor de afdeling, een lager afdelingsbudget.
- Organisatiekosten voor nieuwe relaties is in 80 procent van de gevallen contractueel vastgelegd op 17 procent.

Resultaten in het verslagjaar

- Uitgaven bleven binnen het budget en inkomsten waren hoger dan begroot: de gebudgetteerde inkomsten uit de doelgroep vermogende particulieren met eigen projecten is ruimschoots gehaald. De ondersteuning uit het bedrijfsleven blijft achter bij de doelstelling en is relatief gering ten opzichte van de bijdrage van de Postcode Loterij. In totaal bedragen de inkomsten € 7.935.750, waarvan € 4,6 miljoen uit de extra trekking van de Postcode Loterij.
- Plan onderhield een goede relatie met in totaal 24 corporate partners en major donors. Zo genereerde de succesvolle samenwerking met Crystal Clear veel aandacht in de media voor het Women in Control Fund, dat projecten van Plan steunt. De samenwerking met NIVEA werd voor het eerst zichtbaar doordat NIVEA samen met de Postcode Loterij het Girls first concert mede mogelijk maakte.
- De interne kostenbeheersing is gerealiseerd.
- Organisatiekosten zijn 16 procent in plaats van 17 procent. Hierdoor

zou het aandeel van CP niet in alle organisatiekosten van Plan Nederland zijn gedekt, ware het niet dat door de veel hogere inkomsten dan begroot, de organisatiekosten niet procentueel maar wel nominaal kunnen worden gedekt.

Behaalde successen

- Missing Child Alert kan worden opgezet. Dankzij een substantiële bijdrage van de Postcode Loterij (€ 4,6 miljoen) kan Plan een lang gekoesterde wens in vervulling laten gaan: het opzetten van een Missing Child Alert, tegen de verhandeling van kinderen in de landendriehoek India, Nepal, Bangladesh.
- Aanzienlijke bijdragen in natura: naast financiële bijdragen ontving Plan in het verslagjaar aanzienlijke ondersteuning in natura van adviesbureau Booz & Co, dat met Plan de Strategie Fondsenwerving 2015 heeft geschreven. Bovendien sloot Plan een driejarig samenwerkingsverband met Accenture. Accenture Nederland ondersteunde Plan met 200 mensdagen consultancy ten behoeve van projecten in India (Sakshan-project) en Vietnam (REACH) en bij de ontwikkeling van een CRM- strategie en het opzetten van het Project Missing Child Alert.

Teleurstellingen

- Corporate ondersteuning voor evenementen bleef achter: voor evenementen van Plan, zoals het Girls first concert, is een substantieel langere periode voor werving nodig dan tot nu toe beschikbaar was.
- Het leggen van eerste contacten met vermogende particulieren voor een Fonds op Naam verloopt moeizaam: eerste contacten met deze doelgroep komen niet gemakkelijk tot stand. Maar zodra het contact is gelegd, blijkt er veel vertrouwen te zijn in Plan.

Geleerde lessen

- Contact onderhouden met medewerkers van bedrijven: bedrijven blijken huiverig om Plan contact te laten onderhouden met hun medewerkers voor werving van particuliere sponsors. Acties onder medewerkers van corporate relaties voor eenmalige donaties, zoals voor Kerstmis of Valentijnsdag, of productdonaties aan Plan voor acties, kunnen wel op medewerking rekenen.
- Keuzes maken: relaties met een relatief lage financiële bijdrage vragen bijna evenveel aandacht als relaties met een grotere bijdrage. Met het oog op verantwoording naar de achterban en het minimaliseren van de organisatiekosten, gaat de afdeling er meer op letten dat de aandacht die sommige partners vragen, in verhouding staat tot de (financiële) bijdrage van deze partners.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Corporate engagement: de afdeling focust zich in het komende verslagjaar op internationaal opererende bedrijven. In de samenwerking met deze bedrijven kan een goede match worden gevonden met een aantal unieke eigenschappen van Plan: wereldwijde aanwezigheid; de mogelijkheid om projecten op te schalen, de mogelijkheid voor meerdere vormen van samenwerking en de mogelijkheid om in meerdere landen samen te werken.
- Cause related marketing: de afdeling gaat bedrijven benaderen die positief staan tegenover de nieuwe koers van Plan (Girls first).
- Employee engagement: bedrijven vinden medewerkersbetrokkenheid in de samenwerking een belangrijke factor als zij kiezen voor Plan. De afdeling Corporate Partners biedt deze mogelijkheid daarom nadrukkelijk aan. Het uitgangspunt is wel haalbaarheid en dus een minimaal beslag op de capaciteit van Plan.

5.5 Marketing en Particuliere Fondsenwerving

Dit doet de afdeling

De afdeling Particuliere fondsenwerving werft fondsen op de particuliere markt voor de projecten en programma's van Plan in ontwikkelingslanden. Met het oog op de duurzaamheid en effectiviteit van programma's voor kindgerichte armoedebestrijding, streeft Plan ernaar om sponsors via kind- en project sponsoring structureel aan zich te binden.

Doelstellingen in het verslagjaar

- Het werven van 3.818 nieuwe kind sponsors.
- Het werven 26.263 project sponsors.
- Het werven van € 1,5 miljoen aan nalatenschappen.
- Het werven van € 550.115 aan eenmalige donaties.
- Een opzegpercentage van 9,5 procent van sponsors die langer dan een jaar aan Plan Nederland verbonden zijn.

Resultaten in het verslagjaar

- Het werven van kind sponsors blijft een zorgpunt van Plan Nederland. In het verslagjaar zijn 904 nieuwe kind sponsors geworven. Dit resultaat blijft achter bij de doelstelling (3.818).
- 15.603 nieuwe project sponsors hebben zich aan Plan verbonden.

- Plan Nederland ontving € 2.093.516 aan nalatenschappen.
- Plan Nederland ontving € 550.115 aan eenmalige donaties.
- Een opzegpercentage van 9,7 procent van sponsors die langer dan een jaar aan Plan Nederland verbonden zijn.

Resultaten in het verslagjaar	Resultaat FY 2011	Doelstelling FY 2011	Vershil
Steun voor aantal nieuwe sponsorkinderen	904	3.818	-2.194
Aantal nieuwe project sponsors	15.603	26.263	-10.660
Nalatenschappen in €	2.093.516	1.500.000	+ 593.516
Eenmalige donaties in €	550.115	798.000	-247.885
Behoud % kind sponsors > 1jr	90.3%	90.5%	+0.2%

- Om succesvol fondsen te kunnen werven onderkent Plan de noodzaak om in Nederland een betere naamsbekendheid en imago voor Plan te realiseren. Plan Nederland heeft ervoor gekozen om zich te positioneren als organisatie die zich inzet meisjes om dezelfde rechten en kansen te geven als jongens. Want pas dan kunnen alle kinderen zich ontwikkelen. In het verslagjaar heeft de afdeling particuliere fondsenwerving bijgedragen aan het tot stand komen en uitdragen van deze nieuwe positionering: Girls first. Doelstelling is deze positionering uit te rollen voor succesvolle fondsenwerving op de particuliere markt.

Behaalde successen

- Verhoging van de maandelijkse bijdrage van kindsponsors: Plan heeft de kindsponsors gevraagd hun maandelijkse bijdrage op vrijwillige basis te verhogen van € 21,50 naar € 25,00. Maar liefst 35.000 sponsors bleken bereid dit te doen. Dit zijn er 10.000 meer dan waar Plan op had gehoopt.
- Succesvolle door-to-door-werving projectsponsors: de meeste nieuwe projectsponsors werden via door-to-door-werving ingeschreven (10.303 gerealiseerd; de doelstelling was 8.893). Plan werkt in dit kader goed samen met gespecialiseerde wervingsbureaus. Wanneer zich zo nu en dan een probleem voordeed, zoals onjuiste afspraken met nieuwe sponsors, werd dit teruggekoppeld naar het bureau en kon het probleem meteen worden opgelost. Zo werd voortdurend gewerkt aan kwaliteitsverbetering.
- Behoud kindsponsors: ondanks de (vrijwillige) verhoging van de maandelijkse bijdrage van kindsponsors, bleef het opzegpercentage nagenoeg zoals begroot: 9,5 procent ten opzichte van 9,7 procent.
- Betrokkenheid sponsors: in het verslagjaar heeft Plan diverse activiteiten ondernomen om de band tussen sponsors en gesponsorde kinderen te verstevigen. Zo nodigde Plan sponsors uit om een kaart te sturen naar het kind dat zij sponsoren. Meer dan 10 procent heeft hierop positief gereageerd.

- Noodhulpacties: de betrokkenheid van sponsors bij kinderen in ontwikkelingslanden is groot. Dat blijkt onder meer uit hun bereidheid gul te geven voor de noodhulpacties van Plan na een ramp. Voor steun aan Pakistan, dat werd getroffen door ernstige overstromingen, doneerden sponsors in totaal bijna € 300.000.

Teleurstellingen

- Minder kindsponsors dan begroot: het aantal nieuwe kindsponsors is minder dan verwacht, ondanks een campagne in het voorjaar van 2011. Dit is een tegenvaller. De belangrijkste oorzaak van de inkomstendaling bij Plan Nederland is de geringe instroom van nieuwe kindsponsors. In de komende periode wordt geanalyseerd wat de oorzaken zijn van deze tegenvallende resultaten. Hiervoor wordt onder meer gekeken of kindsponsoring in de huidige vorm aansluit bij de doelgroep. Ook worden andere donatiemogelijkheden getoetst.
- Voorjaarscampagne 2011: de doelstellingen voor de introductiecampagne van Plan's nieuwe koers (Girls first) waren ambitieus en zijn niet gehaald. Van de begrote 1.000 nieuwe kindsponsors zijn er 382 gerealiseerd. Plan wilde met de campagne, die bestond uit een mediacampagne (tv en on-line), door to door- werving, telemarketing en het Girls first concert, zowel fondsen werven als de nieuwe koers van Plan Nederland introduceren. Deze dubbele doelstelling bleek met de beschikbare beperkte middelen en capaciteit lastig te realiseren.

Geleerde lessen

- Beter benutten internet: internet is een steeds belangrijker kanaal voor werving en het vergroten van naamsbekendheid. Zo zagen ruim 70.000 bezoekers via de actie op inyourfaceboek.nl het verhaal van Mamouna, het Afrikaanse campagnemeisje van Plan die model staat voor de achterstelling van miljoenen meisjes in ontwikkelingslanden. Helaas werden vrijwel geen bezoekers aangezet om kindsponsor te worden. De online weg die de bezoeker moest afleggen was te ingewikkeld en te lang. Dit is een van de redenen om www.plannederland.nl te optimaliseren.
- Voorkomen van verzadiging door-to-door-werving: ondanks het succes van door-to-door-werving in het verslagjaar, signaleert Plan dat er steeds meer druk komt te liggen op deze wervingsmethode. Plan wil verzadiging voorkomen door crossmediaal actie te voeren en innovatief te zijn in het kanaal door-to-door-werving.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Voeren crossmediale acties: door verschillende kanalen goed op elkaar af te stemmen gaat Plan Nederland de effectiviteit fondsenwervende campagnes verbeteren.
- Internet als wervingskanaal: Plan wil internet beter gaan benutten, en ook via bijvoorbeeld straatwerving, door-to-door, telemarketing en events nieuwe sponsors werven en betrekken.

- Actie Baby's voor baby's (www.babysvoorbabys.nl): ook in het komende verslagjaar wil Plan in het kader van deze actie zo veel mogelijk geboortekaartjes verkopen en daarmee geboortebewijzen voor kinderen in India mogelijk maken.
- Inzet van de social media: in het komende verslagjaar zal Plan social media meer en beter inzetten voor het betrekken en binden van sponsors.
- Bestendigen en verder uitrollen van de nieuwe koers (Girls first).
- Ontwikkeling van nieuwe product-marktcombinaties en het aanspreken nieuwe doelgroepen met passende proposities.

5.6 Communicatie

Dit doet de afdeling Communicatie

De afdeling Communicatie zorgt ervoor dat mensen in Nederland Plan kennen en vertrouwen, informeert de diverse doelgroepen en stakeholders over het werk en de resultaten van Plan en betreft hen hierbij. De afdeling is verantwoordelijk voor:

- het organiseren van campagnes en evenementen;
- het genereren van vrije publiciteit en het onderhouden van relaties met de pers;
- het verzorgen van de interne communicatie, inclusief die met vrijwilligers;
- de redactie, vormgeving en productie van alle communicatiemiddelen van Plan Nederland, inclusief de website en social media-platforms.

Doelstellingen in het verslagjaar

Verbeteren van de naamsbekendheid en het imago van Plan Nederland.

Om succesvol sponsors te werven, is het belangrijk om als organisatie een zekere bekendheid en een goede reputatie te hebben. Communicatie levert hier een bijdrage aan. Naast de diverse stakeholders en doelgroepen richtte de afdeling zich dit jaar met name op de doelgroep ‘zorgzame moeders en vrouwen 30+'. Voor deze doelgroep werd gekozen in het kader van de nieuwe koers (Girls first).

Nieuwe koers Plan Nederland: Girls first

De afdeling ondersteunde (in samenwerking met de andere afdelingen) de ontwikkeling van een nieuwe en onderscheidende positionering, die aansluit bij het inhoudelijke beleid.

Doelgroepen van Plan

1 Zorgzame moeders & vrouwen (30+)	2 Betrokken jonge vrouwen	3 Actief betrokken oudere vrouwen	4 Verantwoordelijke bedrijven	5 Single supporters	6 Enthousiaste kinderen
Gezin, opvoeden, plannen, ambitie, vriendschap	Samen, ontwikkelen, vriendinnen, ergens bijhoren, inzetten, onrecht	Wijsheid, actief, positief, zorgzaam, verantwoordelijk, oneerlijk	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	Individualistisch, sociaal, mening, invloed, imago, verantwoordelijkheid	Leergierig, competitief
“Iedereen verdient dezelfde kansen op geluk, onderwijs, liefde, bescherming en opvoeding.”	“Toch niet normaal wat daar gebeurt! Wil best wat doen om die meisjes te helpen.”	“Het wordt tijd dat wij, vrouwen met levenservaring, actie ondernemen en een eind maken aan de onderdrukking van meisjes in ontwikkelingslanden. Samen of alleen, op onze eigen manier.”	“Duurzaamheid zit ‘m ook in hoe we met elkaar omgaan.”	“Ik bepaal zelf wel hoe en wanneer ik meedoe.”	“Met z’n allen, wij doen mee!”

Resultaten in het verslagjaar

1. Naamsbekendheid en imago van Plan zijn verbeterd

1.a Naamsbekendheid en imago Plan bij de Nederlandse bevolking

	Juni 2011 werkelijk in %	Juni 2011 begroot in %	Juni 2010 werkelijk in %
Naamsbekendheid Plan spontaan	13	20	10
Naamsbekendheid Plan geholpen	42	56	34
Betrouwbaarheid Plan	35	38	29

1.b Naamsbekendheid Plan bij de doelgroep zorgzame moeders en vrouwen 30+

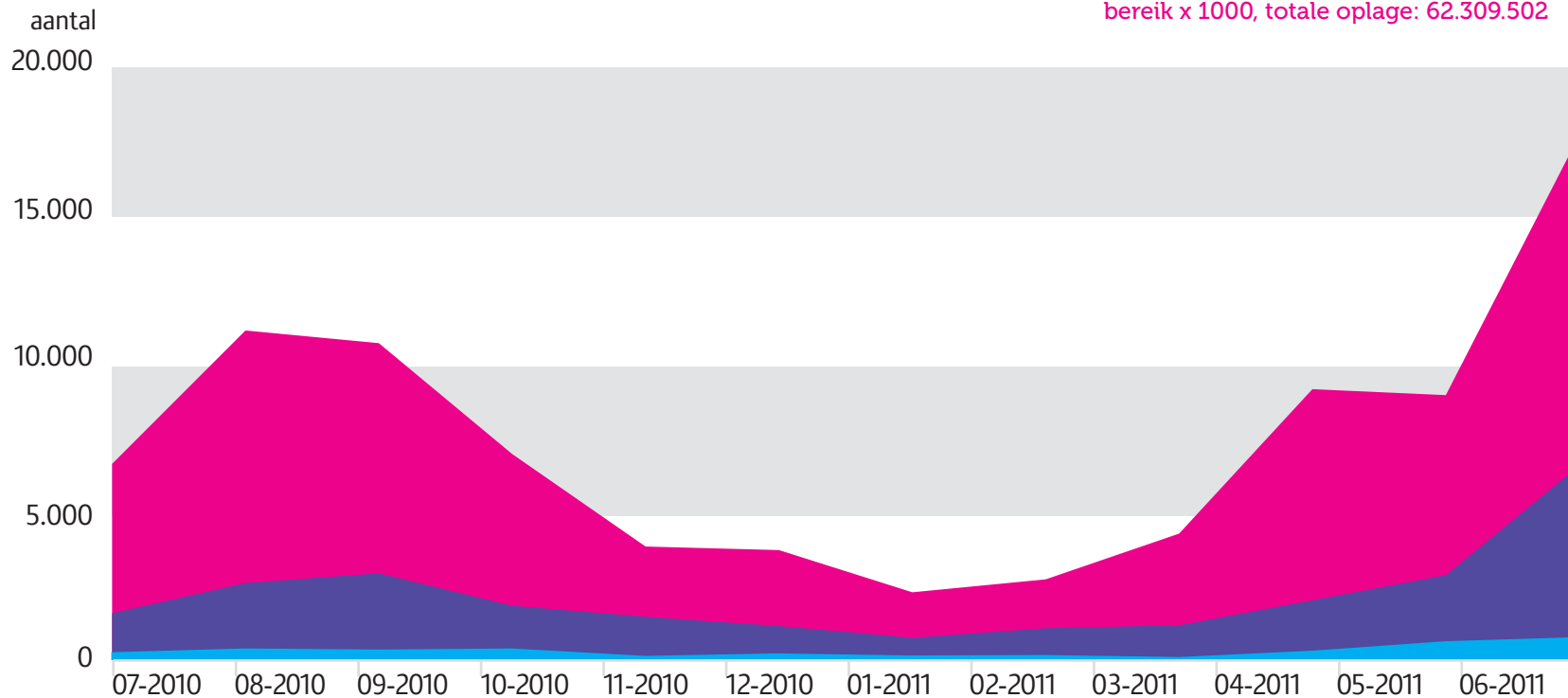
	Juni 2011 werkelijk in %	Juni 2011 begroot in %	Juni 2010 werkelijk in %
Naamsbekendheid vrouwen 30+ spontaan	22	30	17
Naamsbekendheid vrouwen 30+ geholpen	64	75	60
Betrouwbaarheid vrouwen 30+	35	42	35

Toelichting

De naamsbekendheid en het imago van Plan zijn verbeterd, zowel onder de Nederlandse bevolking als in de primaire communicatiedoelgroep. Echter ondanks het feit dat er meer media-aandacht is gerealiseerd dan verwacht, is de beoogde verbetering niet waargemaakt.

1.c Overzicht vrije publiciteit juli 2010 t/m juli 2011

mediawaarde x 1000 €, totaal € 3.987.955
publicaties, totaal 22.180
bereik x 1000, totale oplage: 62.309.502

Toelichting

Plan heeft wat betreft media-aandacht een goed jaar achter de rug. Met ruim 22.000 publicaties in de landelijke en lokale media is in het afgelo-

pen jaar een totaal bereik van 62 miljoen gerealiseerd. Dat is 2 miljoen boven het vooraf gestelde doel en ruim 16 miljoen meer dan in 2010. De totale mediawaarde (de totaal vertegenwoordigde adver-

tentieprij) bedraagt bijna 4 miljoen euro.

In augustus en september kreeg Plan veel aandacht met de Twirlskalender, het 'Because I am a Girl'-rapport, het boek Wereldmeiden en Wereldmeisjesdag. In mei en juni 2011 zorgden de lancering van de nieuwe koers (Girls first) en het Girls first concert voor publiciteit.

1.d Plan op tv

Ter introductie van de nieuwe koers van Plan Nederland is een televisiecommercial ingezet. De populatie zorgzame moeders en vrouwen 30+ bedraagt 3.5 miljoen personen. Uit de resultaten blijkt dat 45 procent van deze beoogde doelgroep 3,29 keer is bereikt met de commercial. Dat is net iets minder dan verwacht: 49 procent 3,39 keer. Behalve met de commercial was er in het verslagjaar op televisie ruim aandacht voor de activiteiten van Plan.

- Op 22 september 2010 had het Jeugdjournaal een uitgebreid item over het internationale initiatief van Plan om 22 september uit te roepen tot Wereldmeisjesdag.
- De rubriek Fokke en Sukke in De Wereld Draait Door van de VARA ging over Wereldmeisjesdag.
- Shownieuws (SBS6) verzorgde een item over het boek 'Wereldmeiden' met beelden van de reis naar Bangladesh van Susan Smit.
- Jongerenzender MTV zond in maart en april de spraakmakende serie

Love for Sale uit over verborgen kinderprostitutie in Brazilië. Plan, de Postcode Loterij, TUI en MTV tekenden samen voor deze serie.

- Plan-directeur Monique van 't Hek en Plan-jongerenambassadeur Tess Milne waren te gast in de programma's Pauw en Witteman en Wakker Nederland om de serie Love for Sale toe te lichten. Het item in Pauw en Witteman is door de Vara-gidslezers uitgeroepen tot beste gesprek van het seizoen.
- Het project Missing Child Alert, dat mede mogelijk is door de Postcode Loterij, kreeg speciale aandacht in Koffietijd met een toelichting van Monique van 't Hek.
- In april 2011 stond Plan centraal in een aflevering van de RTL4-serie Mijn geheime missie.
- In een reeks van 5 uitzendingen van het spelprogramma Lingo van de Tros werd aandacht besteed aan het werk van Plan. Plans Girls first concert in juni 2011 was goed voor een groot item bij Shownieuws. Het concert werd bovendien integraal uitgezonden door de Avro.

1.e Campagnes

Voorjaarcampagne

De doelstelling van de voorjaarcampagne was tweeledig: de introductie van de nieuwe koers en fondsen werven. De campagne bestond uit een online campagne, de tv-commercial en het Girls first concert. Veel

bekende Nederlandse artiesten zetten zich tijdens dit concert belangeloos in voor Plan.

Doelen en resultaten Girls first concert

	Resultaat	doelstelling
aantal bezoekers	+/- 8.500	>7.000
Aantal kijkers tv-uitzending concert	514.000	550.000
Aantal nieuwe kind-sponsors	213	200
Aantal projectponsors	129	niet begroot

Tijdens de campagne en vooral rondom het concert zijn social media ingezet. Het aantal fans op Facebook steeg van 587 naar 1313 (+726). Het aantal personen dat Plan volgt via Twitter steeg van 1027 naar 1769. Ondanks het feit dat de doelstellingen van de campagne ten aanzien van het bereik goed was, bleef het resultaat op fondsenwerving achter bij de doelstelling. Gerekend was op 1000 nieuwe kindsponsors voor de totale campagne, maar dit waren er 382.

'Because I am a Girl'-campagne

Utrecht was in het najaar van 2010 het centrum van de activiteiten van Plan en de 'Because I am a Girl'-campagne. Speciale postcodegebie-

den en lokale media zijn geselecteerd om mee samen te werken voor speciale acties. Uit de metingen in de regio, die voor- en achteraf zijn gehouden, blijkt dat de geholpen naamsbekendheid van de campagne is gestegen met 8%. De Hyves-pagina van de campagne telt inmiddels bijna 80.000 leden.

2. De nieuwe positionering (Girls first) is in de wereld gezet en klinkt door in bijna alle communicatie-uitingen

In Nederland zag Plan de inkomsten en het aantal kindsponsors teruglopen. Het groeiende aantal nieuwe projectponsors kon dat verlies niet volledig compenseren. De grootste hindernis voor het bereiken van de gestelde doelen is onvoldoende naamsbekendheid en een onvoldoende duidelijke positie in de markt. Niet genoeg Nederlanders kennen Plan en weten wat de organisatie doet. En degenen die wel van Plan hebben gehoord, hebben geen helder beeld of onvoldoende vertrouwen in de organisatie.

De nieuwe koers die Plan Nederland in het verslagjaar heeft gekozen, brengt hier naar verwachting verandering in. De keuze prioriteit te geven aan de rechten en kansen voor meisjes laat aan duidelijkheid niets te wensen over en zal met name de doelgroep zorgzame vrouwen en moeders (30+) aanspreken.

De nieuwe koers van Plan komt onder meer tot uiting in:

- a. een nieuwe huisstijl, inclusief een vernieuwde website en een nieuwe branddriver van het Plan-logo: Girls first;
- b. herintroductie van 'kindsponsoring' naast 'themasponsoring', met de nadruk op het steunen van meisjes.

Behaalde successen

- De televisiecommercial waarmee Plan de nieuwe koers introduceerde, bereikte miljoenen kijkers.
- Het Girls first concert trok ruim 8.500 bezoekers en leverde 213 nieuwe kindsponsors en 129 project sponsors op.
- Girls first magazine, het blad voor sponsors, wordt positief ontvangen. Het magazine onderstreept de nieuwe koers en wordt kostenefficiënt bijna volledig 'in huis' gemaakt.
- Vrijwilligersacties in de regio rond Utrecht genereerden veel vrije publiciteit voor (het werk van) Plan in de lokale en regionale pers.
- Wereldmeisjesdag was op 22 september trending topic op Twitter en haalde het landelijke nieuws in kranten, op internet en op radio en televisie (Radio 2-interview, DWDD en NOS Jeugdjournaal).
- Het boek Wereldmeiden kreeg uitgebreid aandacht in verschillende media. Lydia Rood schreef voor de Volkskrant een blog, kwam vertellen bij het tv-programma On AIR van de NCRV, Susan Smit deed meerdere interviews en Rosita Steenbeek werd uitgebreid geïnterviewd op Radio 1.

- De actie van de jongerenlobbygroep Girls Rights Watch haalde het NOS op 3-journaal, de landelijke dagbladen en internet.
- De Hyves pagina van de Because I'm a Girl campagne telt bij 80.000 leden.

Teleurstellingen

- Het totaal aantal nieuwe sponsors blijft achter bij de gestelde doelen voor de voorjaarscampagne 2011.
- De naamsbekendheid is minder gestegen dan beoogd. De doelen hiervoor waren te hoog gesteld. Bovendien had de publiekscampagne in het voorjaar als dubbele doelstelling de naamsbekendheid en het imago van Plan te versterken en nieuwe sponsors te werven. Het blijkt erg lastig om in één campagne twee doelstellingen te realiseren.
- De communicatieactiviteiten die voortvloeiden uit de nieuwe koers hebben meer beslag gelegd op de afdeling dan was voorzien. De afdeling Communicatie speelde een grote rol in de strategiebepaling, creatie, uitvoering en productie. De werkdruk was daardoor erg hoog. Andere communicatiedoelen kwamen in het gedrang, zoals een proactief persbeleid, het binden van meer VIP's aan Plan en het uitbreiden van het gebruik van social media.

-
- De verkoopmodule van de website functioneerde onvoldoende. De conversie van de vele bezoekers aan het web naar aanleiding van de (online) voorjaarscampagne verliep daardoor niet goed.

Geleerde lessen

- Het voeren van een regiocampagne kan erg succesvol zijn, mits op tijd wordt begonnen met het mobiliseren van vrijwilligers en lokale media.
- Bij het voeren van campagne gaat Plan de verschillende doelstellingen (verbetering van de naamsbekendheid en het werven van nieuwe sponsors) meer afzonderlijk benaderen.
- Verbetering van het imago en de naamsbekendheid van Plan vergen meer tijd dan beoogd. Verwachtingen en targets moeten daarop worden aangepast.
- Een goed functionerende website is essentieel voor succesvolle werwing. Hieraan wordt nu gewerkt.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Bestendigen en uitrollen van de nieuwe koers (Girls first).
- Lancering van het vijfde 'Because I am a Girl'-rapport, met als thema de rol en betekenis van jongens en mannen bij gelijke rechten en kansen voor meisjes.

- Acties rond Wereldmeisjesdag op 22 september, een wereldwijd initiatief van Plan.
  - Plan bestaat in 2012 75 jaar. Wereldwijd wordt hierbij uitgebreid stilgestaan.
  - De landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water.
-

5.6.1 Communicatie met doelgroepen: de communicatiematrix

Doelgroep	Middel	Doel	Oplage/bereik
Kindsponsors	Plan Journaal (tot december 2011)/ Girls first magazine (vanaf mei 2011), 3x per jaar (mei, september, december); het magazine voor alle sponsors	Beverstigen en binden, verantwoord- ing afleggen en resultaten tonen, mobiliseren om in actie te komen	72.000 print, 37.000 digitaal
	in januari 2010 is een speciale jaarverslageditie van het Plan Journaal verschenen	Verantwoorden, informeren, inspireren	
	See Our World Jaarlijkse update over het land van het sponsorkind en de resultaten die Plan heeft geboekt.	Informeren, verantwoorden	Oplage verschilt per land (de sponsor kiest zelf voor digitaal of print)
	Sponsor Child Update Periodieke update van de situatie van het sponsorkind en diens familie en een beschrijving van de gemeenschap waarin het kind woont.	Informeren, betrekken, verant- woorden	Oplage verschilt per land
	Noodhulpbrieven In 2011 naar aanleiding van rampen in Haïti, Indonesië en Pakistan.	Informeren, extra fondsen werven	109.000 (meerdere malen, print en digitaal)
	Digitale nieuwsbrief 1x per 6 weken	Behoud, informeren, betrekken	74.000

Doelgroep	Middel	Doel	Oplage/bereik
Project-sponsors	Plan Journaal (tot december 2011)/ Girls first magazine (vanaf mei 2011) 3x per jaar (mei, september, december); het magazine voor alle sponsors	Behoud, informeren, betrekken	20.000 (op basis van het gedoneerde bedrag ontvangt de sponsor een gedrukte of digitale versie)
	in januari 2010 is een speciale jaarverslageditie van het Plan Journaal verschenen	Verantwoorden, informeren, inspireren	
	Digitale nieuwsbrief 1x per 6 weken	Behoud, informeren, betrekken	20.000
	Jaarlijkse project-update	Informeren, verantwoorden	20.000
	Ad hoc donatieverzoeken (e-mail of brief)	Extra fondsen werven	Wisselend
	Jaarverslag 'Plan van een meisje'	Verantwoording afleggen, informeren	2500 (print) www.plannederland.nl/jaarverslag Facebook
Vrijwilligers	Plan Journaal (tot december 2011)/Girls first magazine (vanaf mei 2011), 3x per jaar (mei, september, december)	Informeren, betrekken, inspireren	350
	Nieuwsbrief (wekelijks) Via digitaal vrijwilligersnetwerk 'Basecamp'	Informeren, betrekken	350
	Informatiebijeenkomsten	Informeren, opleiden, betrekken, inspireren	+ - 35 vrijwilligers per bijeenkomst
Corporate partners	Gelegenheidsmailingen (in 2011 een Valentijnsmailing)	Relatie onderhouden, betrekken, informeren	Enkele honderden
	Evenementen (in 2011 het Goed Geld Gala, lancering netwerk Diversity & Inclusion, Girls first concert)	Relatie onderhouden, betrekken	Enkele tientallen tot honderden
	Jaarverslag 'Plan van een meisje'	Verantwoorden, informeren, inspireren	2.500 (print) www.plannederland.nl/jaarverslag Facebook

Doelgroep	Middel	Doel	Oplage/bereik
Kinderen en jongeren	MTV-serie Love forSale	Informeren over kindgerichte ontwikkelingsamenwerking	1,4 miljoen kijkers/aflevering
	Jongerenkrant 7Days Schoolkrantmagazine GoSupermodel.nl	Kinderen en jongeren actief laten inzetten voor doelen van Plan	40.000 131.000 500.000
	Direct contact via buitenschoolse opvang		3.600
	Verschillende netwerken	Lobby door jongeren voor het werk van Plan	40
	Educatieve programma's op scholen	Scholen zijn blijvend betrokken bij Plan	680
Potentiële sponsors (in het bijzonder zorgzame moeders en vrouwen 30+)	RTL-programma Mijn geheime missie	Betrekken	+ 600.000 kijkers/aflevering
	Girls first concert, juni 2011	Werven, betrekken	10.000 bezoekers
	Televisie-uitzending Girls first concert	Werven, betrekken	514.000 kijkers
	Televisiecommercial	Werven, betrekken	3,5 miljoen kijkers
	Twitter-accounts (Plan Nederland, Because I am a Girl)	Betrekken, interesseren	3.200 (2009-2010: 900)
	Hyves-accounts (Plan Nederland, Because I am a Girl)	Betrekken, interesseren	80.000 (2009-2010: 83.000)
	Facebook accounts (Plan Nederland, Because I am a Girl)	Betrekken, interesseren	1.400 (2009-2010: 300)
	Jaarverslag op Facebook	Interesseren, informeren	1.100
	Corporate website	Informeren, betrekken, fondsen werven	+ 20.000 unieke bezoekers/maand

5.7 De vrijwilligers van Plan Nederland

Dit doet de afdeling Vrijwilligers

Plan werkt al 24 jaar samen met een groot aantal vrijwilligers, die een belangrijke bijdrage leveren aan de activiteiten van Plan. In het verslagjaar zetten zo'n 350 vrijwilligers zich in als vertaler van sponsorpost, gastspreker op scholen, de bezetting van informatiestands op evenementen, als kantoorvrijwilliger, als medewerkers voor de tweejaarlijkse landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water en als persvrijwilliger voor het onderhouden van contact met de lokale pers.

De vrijwilligers

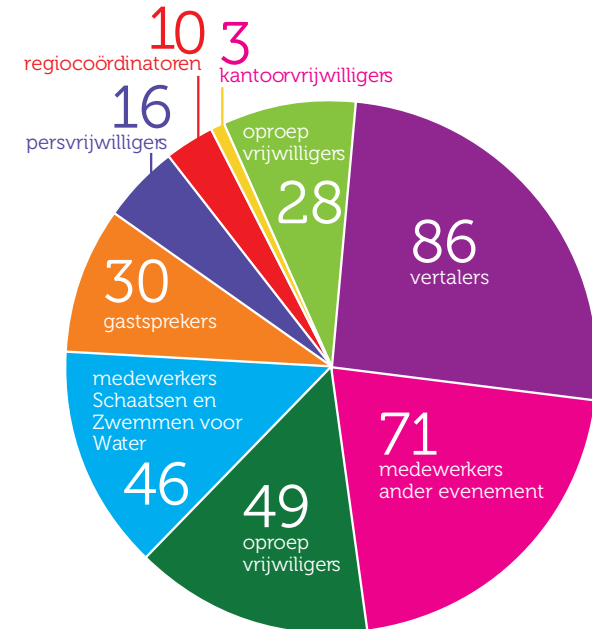
Ondersteuning van de vrijwilligers

Voor de ondersteuning van het vrijwilligersnetwerk zijn twee betaalde deeltijdmedewerkers in dienst bij Plan (in totaal voor 48 uur). Deze twee medewerkers zorgen voor

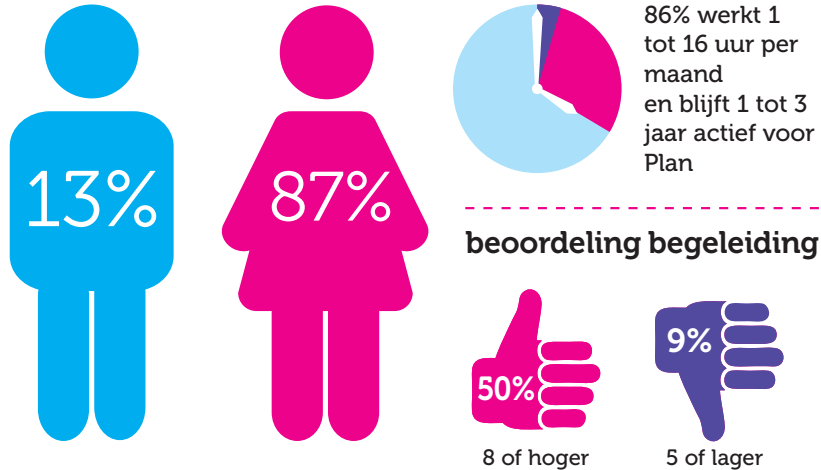
- de werving, selectie en training van vrijwilligers,
- communicatie met de vrijwilligers,
- het begeleiden van de regiocoördinatoren,
- het motiveren en ondersteunen van de vrijwilligers,
- het coördineren en faciliteren van vrijwilligersactiviteiten,
- het opstellen en uitvoeren van vrijwilligersbeleid.

Vrijwilligers werken door heel Nederland en hebben een gezamenlijke digitale ontmoetingsplaats. Twee keer per jaar organiseert Plan een vrijwilligersinformatiedag, waar nieuwe ontwikkelingen bij Plan worden gepresenteerd en aan vrijwilligers wordt gevraagd mee te denken over nieuwe producten en mogelijkheden om het vrijwilligerswerk gemakkelijker en leuker te maken. Op de vrijwilligersinformatiedag worden de vrijwilligers bovendien nog eens extra bedankt voor hun inzet voor het werk van Plan.

Opbouw van het vrijwilligersbestand per activiteit

Profiel van de vrijwilligers

66% heeft een HBO opleiding of hoger

Resultaten in het verslagjaar

- Afgelopen jaar heeft Plan Nederland veel geïnvesteerd in het vernieuwen en activeren van het vrijwilligersnetwerk om zo beter aan te sluiten bij de instroom van nieuwe, veelal jongere vrijwilligers die zich naar aanleiding van de Plan-campagne 'Because I am a Girl' bij de organisatie hebben aangemeld.

- Er is voor de vrijwilligers een eigen plek gecreëerd op de website van Plan Nederland (www.plannederland.nl/vrijwilligers).
- Nieuwe vrijwilligers ontvangen een uitgebreid introductiepakket.
- Alle vrijwilligers worden twee keer per jaar uitgenodigd voor een informatiedag. Hier komen interessante, leerzame en inspirerende onderwerpen aan bod.
- Er is een nieuw online communicatieplatform geïntroduceerd: In Touch.

Behaalde successen

- In juni 2011 zetten honderd vrijwilligers zich in bij het Girls first concert van Plan.
- Vrijwilligers genereerden in het verslagjaar veel vrije publiciteit in de lokale pers, in het bijzonder gedurende de najaarscampagne 2010.
- Het aantal vrijwilligers is in het verslagjaar gestegen van 270 naar 350.

Teleurstellingen

- Het is nog onvoldoende duidelijk wat de beste manier is om de vrijwilligers goed inzicht te geven in de werkzaamheden van Plan.
- De vrijwilligers zijn onvoldoende geïnformeerd over de koerswijziging van Plan (Girls first) en vinden het lastig om goed te verwoorden wat de kern is van de nieuwe koers in het werk van Plan.

- In de praktijk blijkt dat het voor vrijwilligers vaak onvoldoende duidelijk is op welke manier zij kunnen bijdragen aan de doelstellingen van Plan (Nederland). Zij hebben behoefte aan kant-en-klare concepten en draaiboeken waarmee zij gemakkelijk en snel een eigen actie of evenement kunnen opzetten.

Geleerde lessen

- Het werkt beter om vrijwilligers een specifieke en duidelijk omschreven taak te geven in plaats van ze te werven en te selecteren op een specifieke functie.
- De taken van vrijwilligers moeten duidelijk worden omschreven in hand- en draaiboeken.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

In de toekomst zal het vrijwilligerswerk van Plan Nederland verschuiven van functiegericht naar taakgericht. De verschillende taken worden uitgewerkt in praktische handboeken en draaiboeken, zodat alle vrijwilligers gemakkelijk en snel een bijdrage kunnen leveren. Bijvoorbeeld door in de regio campagne te voeren in de media (social media, tv, radio, regionale bladen), door bij te dragen aan regionale evenementen en zich in te zetten op scholen (gastlessen, sportdag, projectweek).

Vrijwilligers op veldreis

De regiocoördinatoren van het vrijwilligersnetwerk die zich een half jaar of langer voor Plan inzetten, krijgen de mogelijkheid om een keer op veldreis te gaan. Zo'n reis motiveert, maar is ook heel erg leerzaam. Regiocoördinatoren die op veldreis gaan, betalen de reiskosten zelf of committeren zich voor nog een periode van minimaal twee jaar als vrijwilliger van Plan. In november 2010 ging een aantal vrijwilligers op veldreis naar Ghana. Hieronder drie impressies van een overgetelijke reis.

Gelukkig met een oude autoband

'Toen ik hoorde dat ik naar Ghana mocht, was ik superblij. Ik wilde zo graag weten wat er nou precies met 'ons' geld gebeurt. Verwachtingen durfde ik niet te hebben. Je krijgt van foto's en televisie misschien een indruk van hoe het leven is in een Afrikaans land, maar hoe het echt is, weet je pas als je er bent geweest. Nu heb ik met eigen ogen gezien hoe de mensen in Ghana wonen, leven, leren. Naar onze maatstaven leven de mensen in grote armoede, maar wat zijn ze allemaal vrolijk. Dat vond ik mooi om te zien. Wij (in West-Europa) hebben het zo ontzettend goed. Het is normaal dat alle kinderen spelen met een spelcomputer en ander luxe-speelgoed. De kinderen in Ghana spelen met een oude autoband en lijken net zo gelukkig! Mijn denkwijze is door deze reis veranderd. Ik voel me regelmatig schuldig als ik in de supermarkt sta en niet weet wat we moeten eten. 'Schandalig', denk ik dan. Maar ons

leven hier is anders dan daar en dat moet je ook accepteren, hoe onrechtvaardig dat ook voelt. Wij kunnen niet leven zoals de mensen daar en zij zullen ons leven niet krijgen. Maar het kan, het moet wel beter voor ze worden. Mijn inzet om de kinderen daar een betere toekomst te geven, is alleen maar groter geworden. En ik kan de boodschap nu ook echt overbrengen op de mensen in Nederland.'

Hilde Busman, Regiocoördinator

Recht op veilig onderwijs

'Op een grote poster bij een van de lokale Plan-kantoren in de buurt van Makkasim, zuidelijk Ghana, zien we een getekende afbeelding van een vrouwelijke leerkracht die een leerling seksueel benadert, met een groot rood kruis erdoorheen. We observeren de poster met verbijstering. Seksueel misbruik door een vrouwelijke docent? We zetten ons als vrijwilligers toch juist in tegen mishandeling en misbruik van meisjes? Sinds wanneer doen nota bene vrouwen ook mee aan dit soort machtsmisbruik? Mijn analyse als kindertherapeut is dat deze vrouw - ook al is ze uitgegroeid tot een volwassen leerkracht - niet in staat is om haar eigen vicieuze cirkel van misbruik te doorbreken. Slechte voorbeelden doen slecht volgen.

Seksueel misbruik is een groot probleem in Ghana. In 2009 is hier door Plan psychosociaal onderzoek gedaan met schokkende uitkomsten. Sek-

sueel misbruik kwam veel voor in de gemeenschappen waar Plan scholen steunt. De betreffende leerkrachten zijn op staande voet ontslagen, nieuwe mensen zijn aangenomen en Plan waarschuwt alle betrokkenen met voorlichtingsmateriaal tegen deze illegale praktijken. In de folders en op de posters staat informatie over de schadelijke effecten van seksuele intimidatie en misbruik. Er wordt extra gelet op de omgang tussen leerkrachten en kinderen en iedereen wordt opgeroepen om alle gevallen van seksueel misbruik te rapporteren bij de politie. Kinderen moeten leren dat dit niet normaal, maar strafbaar is. Kinderen over de hele wereld hebben niet alleen recht op onderwijs, zij hebben vooral ook recht op veilig onderwijs. Daar werk ik als vrijwilliger graag aan mee.'

Angelique le Grand, Regiocoördinator

Dancing roads en yam met een sausje

'We zijn een week in Ghana en bezoeken met z'n vieren een aantal projecten van Plan.

Het wordt een intensieve week. We leggen flinke afstanden af over hobbelige rode zandpaden met diepe kuilen. Onze fantastische Ghaneese chauffeur Peter noemt dat dancing roads. We rijden langs dorpjes met lemen hutten, zien markten waar vrouwen yam, mango's en vis verkopen. Overdag is het bloedheet, en tropische slagregens maken het Afrika-gevoel compleet. We doen dorpen aan waar de mensen nog

niet eens een waterput hebben. Ze drinken rechtstreeks uit de rivier. In een van de dorpen worden we met veel ceremonieel onthaald door het dorps hoofd, een man in een prachtig Afrikaans gewaad met een gouden staf en gezeten op een troon. Overal krijgen we een feestelijke ontvangst van de dorpsbewoners met dans, zang en drums.

We hebben allerlei soorten projecten gezien, maar vooral het bezoek aan het peuterschooltje zal me altijd bijblijven. Soms wel zestig kinderen in één klasje! Op het moment van ons bezoek krijgen ze net een schoolmaaltijd: Fufu - gemalen yam met een sausje. Ook de bezoeken aan de basisschool en aan de middelbare school, waar een project wordt uitgevoerd tegen seksueel misbruik van meisjes en tienerzwangerschappen, zijn indrukwekkend. Vooral het verhaal van Sarah, een meisje van ongeveer veertien jaar, die vertelt hoe blij ze is met de kansen die ze nu heeft dankzij de projecten in haar dorp. Ze kan nu naar school, er is een kliniek in het dorp en ze heeft een geboortebewijs, waardoor ze een identiteit heeft. Ze wil graag verder leren en later dokter worden.

Alle projecten hebben me diep geraakt. Al jaren vertaal ik met veel plezier de nieuwsbrieven van Plan, maar nu heb ik zelf gezien hoe die projecten echt werken en wat de resultaten zijn. Voor mij is het doel behaald. In één zin: inspirerend en onvergetelijk.'

Linda Goedhart, Vrijwillig vertaler voor Plan

5.8 Human Resources

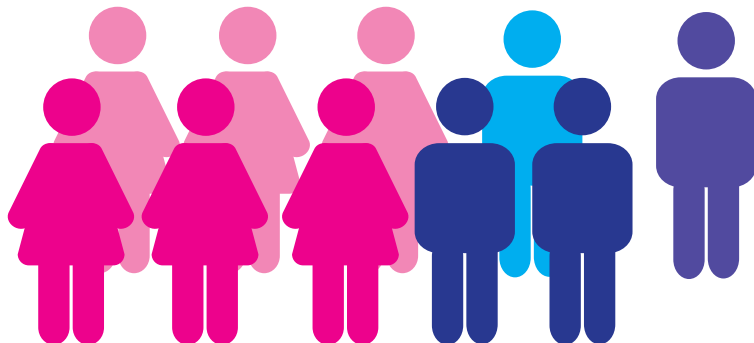
Dit doet de afdeling Human Resources

De afdeling Human Resources is verantwoordelijk voor:

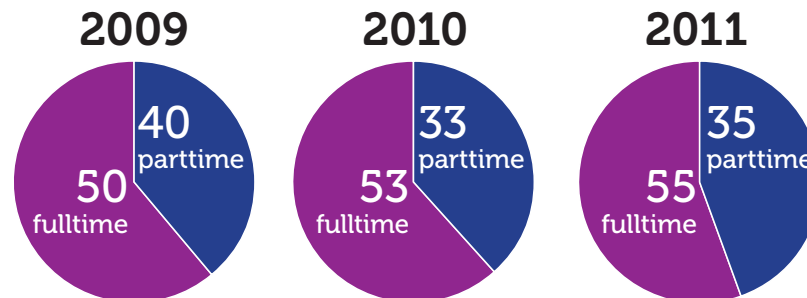
- Werving en selectie van de juiste mensen voor de juiste functies,
- Ondersteuning en ontwikkeling van de competenties van leidinggevenden en andere medewerkers,
- Een goed werkklimaat (letterlijk en figuurlijk),
- Duidelijke en bescheiden arbeidsvoorwaarden.

De waarden resultaatgericht, ondernemend, persoonlijk, gepassioneerd, deskundig en betrouwbaar vormen de kern van de organisatiecultuur bij Plan Nederland.

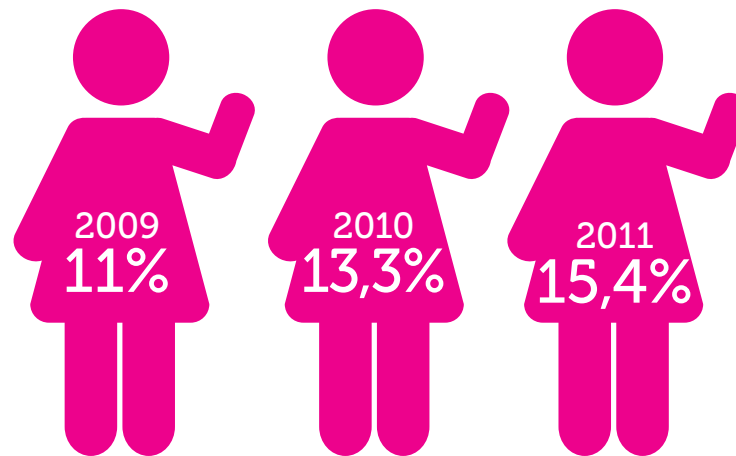
Werken bij Plan Nederland

30 mannen 60 vrouwen 12 stagiaires

verloop

90

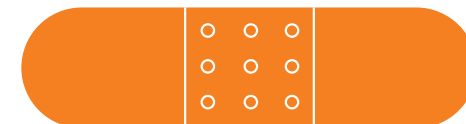
gemiddeld aantal
dienstjaren: 7 jaar

gemiddelde leeftijd in
2009 & 2010: 40 jaar

FTE 2011: 82,4

medewerkers

5,4% ziekteverzuim
exclusief zwangerschap

	FY11 Werkelijk	FY11 Begroot	Verschil	FY10 Werkelijk
HR				
Aantal medewerkers *)	90,0	86,0	5%	86,0
Aantal stagairs *)	12,0	3,0	300%	5,0
Aantal FTE *) incl. vervanging	84,4	78,6	7%	83,8
vrouw	60,0	55,0	9%	56,0
man	30,0	31,0	-3%	34,0
vrouwelijke leidinggevend	69%	61%	13%	59%
fulltime/parttime	51/39	53/33		50/40
gemiddeld aantal dienstjaren	7	7	0%	6,8
gemiddelde leeftijd	40	40	0%	40,0
Verloop	15,4%	15,0%	3%	13,3%
Ziekte, exclusief zwangerschapsverlof	5,4%	4,0%	35%	3,7%

*) Per jaareinde

Toelichting op het personeelsverloop

Het verloop lijkt hoog, maar wijkt niet af in vergelijking met andere organisaties. Wel stijgt het verloop doordat Plan in het kader van flexibilisering van het personeelsbestand vooral kortere dienstverbanden aangaat. Plan neemt dus meer mensen aan op tijdelijke contracten en voor tijdelijke opdrachten of vervanging. Aan het einde van het project of de werkzaamheden, eindigt dan ook het contract. Dit resulteert in een stijgend verlooppercentage.

Werving en selectie

Plan streeft naar een evenwichtig en divers personeelsbestand, waarbij medewerkers worden geselecteerd op basis van de competenties die voor de gevraagde functie noodzakelijk zijn. Bij gelijke geschiktheid hebben interne kandidaten de voorkeur. Zijn deze er niet, dan gaat de voorkeur uit naar een externe kandidaat met een achtergrond in een van de programmalanden waar Plan actief is (wanneer dit relevant is voor de functie). Tweederde van de huidige medewerkers van Plan is vrouw. Met het oog op een evenwichtig personeelsbestand kan de voorkeur bij gelijke geschiktheid dan ook uitgaan naar mannelijke kandidaten. Werving- en selectieprocedures worden zo min mogelijk uitbesteed. Tijdelijke krachten kunnen via een uitzendbureau worden geworven.

Nieuwe medewerkers krijgen in eerste instantie een tijdelijk arbeidscontract aangeboden. Aan het einde van de contractperiode volgt een beoordeling. Op basis hiervan krijgt een medewerker al dan niet een vervolgonderzoek aangeboden. Bij indiensttreding doorlopen nieuwe medewerkers een introductieprogramma van enkele weken.

Arbeidsvoorwaarden

Plan is niet aangesloten bij een cao, maar heeft een eigen, marktconforme arbeidsvoorwaardenregeling. Op grond van nieuwe wetgeving worden jaarlijks artikelen in het personeelshandboek aangepast. In het verslagjaar zijn er geen grote wijzigingen geweest in de arbeidsvoorwaarden.

Beoordelingssysteem en competentieontwikkeling

Beoordelingssysteem

Voor alle functies bij Plan zijn functieprofielen opgesteld. Het functieprofiel maakt deel uit van het arbeidscontract van iedere medewerker. De functiewaarderingsmethode is gebaseerd op de rollen die medewerkers in de organisatie vervullen, gekoppeld aan salarisschalen. Managers voeren jaarlijks functionerings- en beoordelingsgesprekken. Tijdens functioneringsgesprekken wordt de behoefte aan training en opleiding geïnventariseerd. Dit wordt vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelplan (POP). Plan heeft het voornemen het beoordelingssysteem in het volgende verslagjaar (2011-2012) resultaatgerichter te maken.

Competentieontwikkeling

Training en opleiding worden zowel intern als extern ontwikkeld en gevolgd, individueel en in groepsverband. In het verslagjaar hebben alle medewerkers bijvoorbeeld een gendertraining gekregen. Met een medewerker die in het kader van competentieontwikkeling een externe opleiding of training volgt, sluit Plan een studieovereenkomst. Plan reserveert jaarlijks 2 procent van de loonsom voor training en opleiding van medewerkers.

Arbeidsomstandigheden en sociaal beleid

Plan werkt samen met een arbodienst aan verzuimpreventie, verzuimbegeleiding en een zo gezond en prettig mogelijke werkplek. Elk kwartaal vindt een sociaal-medisch overleg (SMO) plaats tussen de bedrijfsarts, de HR-manager en indien noodzakelijk een afdelingshoofd. In een enkel geval wordt een reïntegratiebureau ingezet, of een 2e-spoor-loopbaanconsultatie aangeboden.

Plan heeft een externe, onafhankelijke vertrouwenspersoon. Medewerkers kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht voor vragen of klachten over ongewenst gedrag of andere zaken die zij in de organisatie aan de orde willen stellen.

Safety & security

Veel medewerkers van Plan reizen in het kader van hun werk naar de programmalanden van Plan. Vaak zijn dat landen waar de veiligheids-situatie door natuurrampen, burgeroorlog, corruptie of een voedselcrisis niet optimaal is. Om de risico's voor medewerkers zo veel mogelijk te beperken, hanteert Plan daarom wereldwijd de Global Safety & Security Policy. Het veiligheidsbeleid van Plan bestaat uit een aantal risicobeperkende maatregelen. Voorafgaand aan een veldreis wordt een inschatting gemaakt van het risico ter plaatse. Medewerkers van Plan mogen alleen op veldreis als ze een basistraining Safety & Security hebben gevolgd,

die hen beter in staat stelt om te gaan met ongewone situaties in ontwikkelingslanden. Zo nodig biedt Plan nazorg.

Fraudebeleid

Plan handhaaft een zero-tolerancebeleid ten aanzien van fraude, belangenverstrengeling en de schending van de rechten van kinderen. Iedere medewerker die in dienst komt, moet een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aan Plan ter beschikking stellen. Dit geldt ook voor externen (freelance-medewerkers, sponsors, partners en vrijwilligers) die voor Plan op reis gaan.

Ontwikkelingen in het verslagjaar

- De vorige manager Human Resources vertrok na een langdurig dienstverband, in december 2010 bij Plan om een nieuwe uitdaging aan te gaan. Het jaarplan was toen enkele maanden effectief in werking. Na haar vertrek lag de inspanning vooral bij het vinden van een opvolger.
- Na de komst van de nieuwe manager HR in maart 2011 lag de prioriteit op inwerken, procesverbetering, het ontwikkelen van de Visie 2016 en het jaarplan 2012. Daardoor is het vorige jaarplan niet verder opgepakt.

Resultaten in het verslagjaar

- Nieuwe manager Human Resources: per 1 maart 2011 is Daniëlle Prent bij Plan in dienst getreden als nieuwe HR-manager.
- Kortere doorlooptijd werving en selectie: een strakkere en meer duidelijke planning voor werving en selectie verkort de doorlooptijd.
- Nieuw introductieboekje: als onderdeel van het introductieprogramma van nieuwe medewerkers is een nieuw introductieboekje in gebruik genomen. Het is een persoonlijk roze boekje, in lijn met de nieuwe koers van Plan, met daarin alle ins en outs van de organisatie. Wie kun je waar vinden, hoe werkt het bij Plan, waar kun je informatie vinden en een overzicht van te plannen introductiegesprekken.
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek: zoals ieder jaar voerde Plan ook dit verslagjaar een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uit. Plan vindt het belangrijk dat medewerkers open kunnen communiceren in een prettige sfeer. De resultaten van het MTO worden meegenomen in de formulering van de nieuwe HR-jaarplannen.

Behaalde successen

- Platina Vuurtoren voor stijging medewerkerstevredenheid: in het verslagjaar jaar heeft Plan de Platina Vuurtoren gewonnen, de prijs van De Monitorgroep voor de organisatie met de grootste stijging in medewerkerstevredenheid over meerdere jaren. Plan's medewerkerstevredenheidsonderzoek laat zien dat medewerkers zich betrokken voelen bij Plan, trots zijn op hun organisatie en achter de doelstellingen van Plan staan.

Teleurstelling

- Het vertrek in december 2010 van de vorige manager Human Resources na een langdurig dienstverband en het zoeken naar een opvolger heeft de afdeling veel extra inspanning gekost. De afdeling heeft een paar maanden op halve kracht gefunctioneerd.

Geleerde lessen

- Sneller beslissen: medewerkers van Plan, zo blijkt uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek, signaleren dat beslissingen in de organisatie sneller genomen kunnen worden.
- Beter samenwerken: uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek kwam ook naar voren dat de samenwerking tussen de verschillende afdelingen kan worden verbeterd.

Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Efficiencyverbetering: voor het komende verslagjaar komt de nadruk te liggen op efficiencyverbeteringen in de organisatie. In samenwerking met de directie wil de afdeling HR de huidige structuur van de organisatie goed in lijn krijgen met de strategie van Plan. Daarbij hoort ook een review van functies, omschrijvingen van rollen, taken en verantwoordelijkheden.
- Resultaatgericht: efficiencyverbetering en de bijbehorende veranderingen hebben ook als doel resultaatgerichter werken en belonen.

6 Plan International

6.1 Profiel van Plan International

Identiteit

Plan Nederland is lid van Plan International, een internationale, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie zonder politieke, godsdienstige of commerciële doelstellingen. Plan werkt sinds 1937 in vaak moeilijke en complexe omstandigheden aan blijvende verbeteringen in de levenssituatie van kinderen en hun familie in ontwikkelingslanden. Plan doet dit door middel van kindgerichte gemeenschapsprojecten in 50 landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.

Visie

Plan wil een wereld waarin alle meisjes en jongens zich volledig kunnen ontwikkelen; een wereld die de rechten en de waardigheid van volwassenen en kinderen respecteert. Plan werkt aan een wereld waarin meisjes en jongens gelijke kansen krijgen, omdat ze daar recht op hebben.

Missie

Plan streeft naar blijvende en concrete verbeteringen in het leven van meisjes en jongens in ontwikkelingslanden. Plan doet dit door:

- te luisteren naar kinderen en met hen samen te werken;
- uit te gaan van de kracht van ieder kind;
- kinderen, hun familie en de gemeenschap waarin zij leven, in staat te stellen in hun basisbehoeften te voorzien en hun mogelijkheden te vergroten om volledig mee te doen in de samenleving;
- op te komen voor de rechten van kinderen, waar ook ter wereld.

Historie

Plan is een niet-gouvernementele ontwikkelingsorganisatie van Britse oorsprong. De Engelse journalist John Langdon-Davies richtte de organisatie in 1937 op om weeskinderen en dakloze kinderen in de Spaanse Burgeroorlog een veilig onderkomen te bieden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de organisatie ook actief in Nederland, Frankrijk en België. In de loop van de jaren vijftig verschoof het zwaartepunt van het werk van Plan naar landen buiten Europa.

Per 30 juni 2011 werden in totaal 1,5 miljoen kinderen via Plan gesponsord (2010: 1.261.167), van wie 60 procent meisjes en 40 procent jongens. Wereldwijd steunt Plan kinderen in 17.731 communities.

Organogram Plan International

Programmatalanden

Westelijk Afrika (WARO)

Benin, Burkina Faso, Ghana, Guinee, Guinee-Bissau, Kameroen, Liberia, Mali, Niger, Senegal, Sierra Leone, Togo

Oostelijk en Zuidelijk Afrika (RESA)

Egypte, Ethiopië, Kenia, Malawi, Mozambique, Rwanda, Sudan, Zuid-Sudan, Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe

Azië (ARO)

Bangladesh, Cambodja, China, Filipijnen, India, Indonesië, Laos, Myanmar, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Oost-Timor, Thailand, Vietnam

Latijns-Amerika (ROA)

Dominicaanse Republiek, El Salvador, Guatemala, Haïti, Honduras, Nicaragua, Bolivia, Brazilië, Colombia, Ecuador, Paraguay, Peru

**Internationaal
Bestuur &
Internationaal
kantoor**

Nationale organisaties

Australië

België

Brazilië

Canada

Colombia

Denemarken

Duitsland

Finland

Frankrijk

Groot-Brittannië

Hong Kong

Ierland

India

Japan

Nederland

Noorwegen

Spanje

Verenigde Staten

Zuid-Korea

Zweden

Zwitserland

Organisatie

De koepelorganisatie Plan International is een gezamenlijke organisatie voor beleid, uitvoering en controle van de programma's en de projecten in vijftig programmalanden in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Plan International heeft 21 leden, de nationale organisaties.

De 21 nationale organisaties (inclusief Colombia en India, die een status als Field Country National Organisation hebben) hebben als belangrijkste taak de fondsen te werven die nodig zijn voor het realiseren van de kindgerichte gemeenschapsprojecten in de programmalanden. De nationale organisaties werven die fondsen bij particulieren, overheden en bedrijven. Bovendien zetten de nationale organisaties van Plan zich in eigen land en internationaal in voor lobby en mondiale educatie. Behalve in Nederland, heeft Plan nationale organisaties in Australië, België, Brazilië, Canada, Colombia, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Hong Kong, Ierland, India, Japan, Noorwegen, Spanje, de Verenigde Staten, Zuid-Korea, Zweden en Zwitserland.

Beleid

Het beleid van Plan wordt vastgesteld door het internationale bestuur van Plan, dat bestaat uit elf gekozen bestuursleden, en een vertegenwoordiging van minimaal drie bestuursleden uit de programmalanden. De bestuursleden worden op basis van individuele kennis, expertise

en ervaring gekozen door de Members Assembly van Plan, waarin alle nationale organisaties zijn vertegenwoordigd. Het internationale bestuur legt verantwoording af aan de Members Assembly.

Het internationale kantoor van Plan International, gevestigd in het Engelse Woking (bij Londen), is verantwoordelijk voor de coördinatie van alle activiteiten in de landen waar Plan werkt. Het internationale kantoor wordt geleid door de internationale directeur (Chief Executive Officer), die rapporteert aan het internationale bestuur.

Het internationale kantoor ziet toe op een efficiënte besteding van de fondsen die geworven zijn door de nationale organisaties en stelt het geld beschikbaar aan de Plan-veldorganisaties (Country Offices) in de programmalanden, op basis van hun jaarlijkse en meerjarige ontwikkelingsplannen, voortgangsrapportages en begroting. Ook controleert het internationale kantoor de bestedingen en de kwaliteit van de ontwikkelingsprogramma's en draagt zorg voor regelmatige interne en externe audits.

Toegevoegde waarde van de samenwerking met de internationale organisatie voor de Nederlandse donateur en voor de eigen organisatie

- Plan is een grassroots organisatie, beheerst haar keten en heeft daarvoor veel informatie beschikbaar over concrete projecten in het veld;
- dertig jaar ervaring met fondsenwerving en ontwikkelingswerk en

de ervaring en het imago van Plan International, de uitvoerende organisatie van Plan die al bijna 75 jaar programma's uitvoert in ontwikkelingslanden.

Werkwijze in de programmalanden

Plan werkt in de directe leefomgeving van kinderen aan duurzame verbetering van hun levensomstandigheden. Plan doet dit door middel van kindgerichte programma's en projecten, waarin kinderen centraal staan en die armoede aan de basis aanpakken. Duurzame armoedebestrijding is het primaire doel.

Selectie van programmalanden

Plan selecteert de programmalanden op basis van een aantal criteria, namelijk:

- de kindersterfte (onder kinderen tot en met vijf jaar) is hoger dan 4 procent;
- de HDI (Human Development Index, een meetinstrument van de Verenigde Naties dat de sociaal-economische situatie van een land aangeeft) is 0,72 of lager.

Vóór de start van programma's in een nieuw land, onderzoekt Plan bovendien de situatie in een land, om op grond daarvan te kunnen bepalen hoe de organisatie het beste kan bijdragen aan de ontwikkeling

van de kinderen. In deze analyse neemt Plan in elk geval de volgende factoren mee:

- de aard en de oorzaken van kinderarmoede;
- de plaatselijke wetgeving en het plaatselijke beleid met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen;
- de betrokkenheid van de nationale overheid inzake de rechten van het kind;
- het politieke en sociale klimaat en de stabiliteit in het land;
- de aard en de mate van ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld, inclusief de aanwezigheid van andere internationale ontwikkelingsorganisaties;
- bestaande nationale en internationale communicatiefaciliteiten.

Bij de identificatie, planning, uitvoering en evaluatie van programma's en projecten zijn de kinderen en de families in de betrokken gemeenschappen de partners van Plan. De prioriteiten die zij aangeven, staan centraal. Plan werkt in de programmalanden op nationaal, regionaal en lokaal niveau ook intensief samen met overheden, andere (inter)nationale ontwikkelingsorganisaties, maatschappelijke organisaties (zoals dorpscomités, vrouwenorganisaties, culturele instellingen en vrijwilligers- en jongerenorganisaties), particuliere organisaties en het bedrijfsleven.

Child Centered Community Development: kinderen centraal

Plan gelooft in de kracht van kinderen. Plan gelooft ook dat kinderen zelf heel goed weten wat ze nodig hebben voor hun ontwikkeling. Daarom luistert Plan naar kinderen en betreft Plan hen bij de projectactiviteiten. Plan leert kinderen daarbij op te komen voor hun rechten en geeft hun een stem. Vaak letterlijk, met een jeugdjournaal of een radioprogramma voor en door kinderen, met een kinderparlement of met videofilms die kinderen maken over hun leven. De stem van kinderen die opkomen voor hun rechten, kan het begin zijn van ingrijpende, positieve veranderingen in een samenleving, en van oplossingen die goed zijn voor kinderen, niet alleen voor volwassenen.

Als basisingrediënten van de werkwijze zet Plan de behoeften van kinderen centraal, luistert Plan naar kinderen, hun familie en communities en neemt hen serieus. Deze werkwijze noemt Plan Child Centered Community Development (CCCD). Het is de hoeksteen van alle Plan-activiteiten.

Capaciteitsversterking

Betere vaardigheden van de mensen ter plaatse maken deel uit van Plan's doel bij te dragen aan de zelfredzaamheid van de betrokken gemeenschappen, zodat zij onafhankelijk zijn van externe hulp. In dat kader begeleidt Plan ook gemeenschapsorganisaties (zoals een buurt- of wijkvereniging) bij het analyseren van problemen en bij het vinden van

mogelijke oplossingen, bij de planning en uitvoering van projecten en programma's. Ook ondersteunt Plan gemeenschappen bij het verbeteren van hun vaardigheden om op te komen voor hun rechten.

De rechten van kinderen

Bijna de helft van alle kinderen wereldwijd – dat is meer dan een miljard kinderen – leeft in armoede, vooral als gevolg van uitsluiting en discriminatie. Om armoede blijvend uit te bannen, is het niet voldoende de welvaart eerlijker te verdelen. Blijvende oplossingen voor armoede beginnen met inzicht in de bestaande, ongelijke machtsrelaties op sociaal, economisch en politiek gebied. Belangrijker is dus dat deze ongelijkheid wordt aangepakt en dat volwassenen en kinderen, waar ook ter wereld, aanspraak kunnen maken op hun rechten. Plan is een kindgerichte ontwikkelingsorganisatie en werkt op grond van de verplichting die de internationale gemeenschap is aangegaan met het ondertekenen van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind in 1989: kinderen verdienen niet alleen alle steun die ze nodig hebben om een toekomst op te bouwen, ze hebben er recht op.

Voor het werk van Plan betekent dit dat kinderen, hun families en de gemeenschappen waarin zij leven, leren opkomen voor hun rechten, onder meer door bewustwording en training. Het betekent ook dat Plan nadrukkelijk opkomt voor de rechten van meisjes om hun dezelfde kansen te geven als jongens. Bovendien betekent het dat Plan werkt met

---

overheden om ervoor te zorgen dat internationale verdragen worden omgezet in beleid dat wordt uitgevoerd en gehandhaafd. Plan draagt zo bij aan de mondigheid van kinderen en families en aan de plichts-
vervulling van overheden.

Programmakader

Armoede heeft nooit één oorzaak. Bovendien veroorzaakt armoede vaak een vicieuze cirkel waarin mensen gevangen raken. Daarom pakt Plan de oorzaken van armoede in samenhang en aan de basis aan, op meerdere terreinen tegelijkertijd. Want een school bouwen heeft weinig zin als kinderen moeten werken, als er geen goede leerkrachten zijn en ouders er niet van overtuigd zijn dat hun kinderen recht hebben op onderwijs. Als Plan een school gaat bouwen, zet Plan dus ook projecten op waarmee ouders hun inkomsten kunnen verbeteren, leidt Plan leerkrachten op en vertelt Plan kinderen en ouders over de rechten van kinderen.

De programma's van Plan dragen bij aan een duurzame leefomgeving waarin de rechten van kinderen en jongeren bekend zijn, worden gerespecteerd en beschermd en kunnen worden geclaimd door allen.

Plan stelt zich hierbij concreet tot doel:

1. Kinderen en jongeren te beschermen tegen alle vormen van geweld;

2. Een gezond leven voor kinderen en jongeren;
3. Goed onderwijs voor kinderen;
4. Veilig water en betere sanitaire voorzieningen voor kinderen en hun familie;
5. Een betere levensstandaard voor kinderen en hun familie;
6. Seksuele en reproductieve gezondheid voor jongeren, met name in relatie tot HIV/aids;
7. Kinderen en jongeren in staat stellen te participeren in de samenleving;
8. Hulp en bescherming te bieden bij rampen.

Als leidraad bij het plannen, uitvoeren en evalueren van programma's en projecten gelden de volgende uitgangspunten (*principles*):

Het kind staat centraal (*child centeredness*):

alle activiteiten moeten bijdragen aan de verbetering van de levensomstandigheden van kinderen. De rechten van kinderen liggen hieraan ten grondslag.

Geïntegreerde aanpak (*integration*):

met het oog op doelmatigheid worden aspecten van de acht doelstellingen samengevoegd in een coherente programmastrategie.

Gelijke kansen voor meisjes en jongens (*gender equity*):

projecten zijn erop gericht de verhouding tussen mannen en vrouwen te verbeteren en de ontwikkelingskansen voor meisjes en vrouwen te vergroten.

Draagkracht op de lange termijn vergroten (*empowerment and sustainability*):

projecten richten zich op blijvende verbetering van de organisatorische, technische en financiële deskundigheid van de gemeenschappen.

Respect voor het leefmilieu (*environmental sustainability*):

projecten richten zich op armoedebestrijding op de lange termijn, op een manier die duurzame en gelijke toegang tot natuurlijke hulpbronnen waarborgt en de draagkracht van het ecosysteem verbetert.

Samenwerking (*cooperation*):

alle projecten worden in samenwerking met de betrokken gemeenschap, overheidsorganen, non-gouvernementele en andere organisaties opgezet en uitgevoerd.

Leren van elkaar (*learning*):

met het oog op kwaliteitsverbetering trekt Plan voortdurend lering uit interne en externe ervaringen van de eigen organisatie en partners.

Bestedingen via Plan International

Plan is een wereldwijde organisatie met een wereldwijde ambitie. Ruim 7.000 medewerkers – in de programmalanden vrijwel allemaal van lokale afkomst - 50.000 vrijwilligers in gemeenschapsprojecten over de hele wereld en bijna anderhalf miljoen kinderen en hun sponsors werken samen aan een beter leven voor kinderen in ontwikkelingslanden. Om dit doel stap voor stap te bereiken, heeft Plan een efficiënt internationaal netwerk, dat bestaat uit veldorganisaties in vijftig programmalanden en 21 nationale organisaties, veelal in de rijke(re) landen, waar fondsen worden geworven.

Plan gaat zo efficiënt mogelijk en volgens de internationale normen om met de fondsen uit de 21 donorlanden. Via het internationale kantoor van Plan worden deze fondsen toegekend aan de veldkantoren in de programmalanden. Een centraal verzamelpunt biedt kostenvoordelen vanwege lagere transactiekosten, betere wisselkoersen en betere controle.

Verdeling van de middelen

De verdeling over de programmalanden van de gebundelde inkomsten, onder meer uit particuliere sponsorwerving, vindt in principe plaats op basis van de goedgekeurde strategische meerjarenplannen. Deze worden door de veldkantoren vastgelegd na overleg met kinderen,

---

hun families en gemeenschappen en partners. Deze strategische plannen voor elk programmaland bevatten de specifieke programmadoelen voor een programmaland of -gebied. Bijvoorbeeld dat het percentage kinderen dat de lagere school afmaakt in vijf jaar stijgt van 40 naar 60 procent, door het bouwen van scholen en het trainen van leerkrachten.

Investeren in kindgerichte gemeenschapsprojecten

Plan geeft geen geld rechtstreeks aan kinderen of hun families. De beschikbare middelen worden gebruikt voor het realiseren van kindgerichte gemeenschapsprojecten die op de korte of langere termijn leiden tot verbetering van de kwaliteit van het leven van kinderen. Bijdragen van sponsors worden dus geïnvesteerd in deze projecten en programma's.

Controle

Plan controleert streng hoe de fondsen worden besteed. Daarmee waarborgt Plan efficiënt beheer en kan oneigenlijk gebruik worden voorkomen. Het lokale veldmanagement is financiële verantwoording verschuldigd aan de landendirecteur, die op zijn beurt verantwoording aflegt aan een van de vier regionale directeurs. De regionale directeurs leggen verantwoording af aan de internationale directeur van Plan International, die weer verantwoording aflegt aan het internationale bestuur van Plan.

Plan werkt met gedetailleerde procedures voor elke fase in de besteding van fondsen. Alle procedures en administratieve en controllingprocessen zijn vastgelegd in het field operations book. De interne afdeling van Plan controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in het veld en rapporteert daarover direct aan de financial audit committee van het internationale bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door externe accountants van accountantskantoor PwC. Tot slot zijn het management en de operaties van Plan International Inc. en Plan Limited gecontroleerd en onafhankelijk beoordeeld door de International Committee on Fundraising Organizations (ICFO). Beide voldoen aan de ICFO-standaarden en grondslagen.

Sinds eind jaren '90 heeft Plan een systeem voor de planning, uitvoering, monitoring en evaluatie van programma-activiteiten. Dit systeem voor Corporate Planning, Monitoring & Evaluation (CPME) vormt de basis voor het beheer en de controle van de financiën en de controle van de resultaten (outputs) van programma's en projecten. CPME biedt namelijk de mogelijkheid om:

- op basis van een onderzoek vooraf (baseline study) duidelijke en haalbare doelstellingen te formuleren (planning);
- tussentijds te bepalen of er aantoonbare stappen zijn gezet in het bereiken van de vooraf bepaalde doelstellingen; met deze gegevens kan de voortgang worden gemeten (monitoring);

- te bepalen of de vooraf bepaalde doelstellingen zijn bereikt en om lering te trekken uit de programma's (evaluation).

Inkomsten en uitgaven

Het totaal van de inkomsten van de 21 nationale organisaties bepaalt de inkomsten van Plan. Van de som van geworven fondsen mag volgens de richtlijnen van Plan maximaal 20 procent worden uitgegeven aan kosten voor fondsenwerving en aan de uitvoeringskosten van Plan en de nationale organisaties.

De overige 80 procent wordt besteed aan de ontwikkeling, begeleiding en uitvoering van Plan's programma's en projecten voor kinderen. Daaronder vallen alle kosten die moeten worden gemaakt om 'de klus te klaren', waaronder de kosten van deskundigen (artsen, ingenieurs, architecten) en salarissen van lokale Plan-medewerkers, het programabeheer en de huisvesting van de lokale Plan-organisatie. Deze kosten zijn noodzakelijk om programma's en projecten van de grond te krijgen en succesvol af te ronden. Aard en omvang van kosten die Plan International voor haar rekening neemt voor Plan Nederland. Plan International neemt geen kosten voor haar rekening met betrekking tot de fondsenwerving voor Plan in Nederland.

Reserves

Plan reserveert middelen uitsluitend voor onvoorziene omstandigheden, zoals inkomstenverliezen, koersschommelingen en onverwachte extra uitgaven, zoals hulp na rampen. De fondsen die bedoeld zijn voor deze reserves worden vastgezet in deposito's.

6.2 Plan-organen

Managementteam Plan Nederland

Drs. T. (Tjipke) Bergsma, Algemeen Directeur, tot 1 februari 2011
Drs. B.J.M. (Bernadette) Langius, gedelegeerd bestuurder, februari 2011
Drs. M.M. (Monique) van 't Hek, Algemeen Directeur vanaf 1 maart 2011
Drs. E. (Liesbeth) Pruijs MBA, Hoofd Commercie
Drs. J.J. (Jan Jaap) Kleinrensink, Hoofd Internationale Programma's
Drs. Q.A. (Quirine) van Heek, Chief Financial Officer (CFO)
Drs. S. (Selma) Penseel, Manager Communicatie
Mevrouw E. (Esther) Visser BBA, Manager HR, tot 31 december 2010
Mevrouw D. (Daniëlle) Prent, Manager HR, vanaf 1 maart 2011

Raad van Toezicht Plan Nederland

Drs. D. (David) Vriesendorp, voorzitter
Mr. P. (Paul) Arlman
Mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf, vice-voorzitter
Mevrouw F.E.M. (Elsemieke) Havenga-Hillen
De heer R.A. (Rudolf) Jordaan, tot 1 maart 2011
Mevrouw drs. B.J.M. (Bernadette) Langius
Drs. P.B. (Peter) Mensing
De heer G.J. (Gerard) Mezenberg
Drs. F.M.J. (Frans) Röselaers

Prof. dr. E.M. (Esther Mirjam) Sent
Mevrouw N.P. (Natascha) Jacobovits de Szeged, BA,
vanaf 22 november 2010

Raad van Advies Plan Nederland

Dr. H.O.C.R. (Onno) Ruding, voorzitter
De heer A. (Antony) Burgmans
Drs. A.E.J.M. (Alexandra) Schaapveld MA
Prof. mr. J. E. (Jaap) Doek
De heer J. (Joop) van den Ende, tot mei 2011
Drs. E. Ph. (Ewoud) Goudswaard
Prof. dr. Angeline G.Z. Kemna, tot januari 2011
Drs. J. (John) Lintjer
Drs. M.A. (Margot) Scheltema
Rabbijn A. (Awraham) Soetendorp
Drs. E. (Ehsan) Turabaz
Luitenant-Generaal b.d. M.L.M. (Marcel) Urlings
De heer E.T. (Erik Thijs) Wedershoven

Internationaal Directeur

De heer N. (Nigel) Chapman

Internationaal Bestuur (per 30 juni 2011)

Paul Arlman (voorzitter), Nederland
Peter A. Gross, (penningmeester), Verenigde Staten
Ezra Mbogori, Zimbabwe (vice-voorzitter) (Southern Director)
Stan Bartholomeeussen, België
Werner Bauch, Duitsland
Lydie Boka-Mene, (Southern director) vanaf juni 2011
Pierre Bardon, Frankrijk
Martin Hoyos, Oostenrijk
Dorota Keverian, Verenigde Staten
Joshua Liswood, Canada
Anne Skipper, Australië

Nationale organisaties en hun directeur

Australië: Ian Wishart
België: Dirk van Maele
Canada: Rosemary A. McCarney
Colombia: Gabriela Bucher Balcázar
Denemarken: Gwen Wisti
Duitsland: Maike Röttger, m.i.v. 3 december 2010
Finland: Riitta Weiste
Frankrijk: Alain Caudrelier-Benac
Groot-Brittannië: Marie Staunton

Hong Kong: James R. Murray
Ierland: David Dalton
India: Bhagyashri Dengle
Japan: Gabriel Kazuo Tsurumi
Nederland: Monique van 't Hek, m.i.v. 1 maart 2011
Noorwegen: Helen Bjørnøy
Spanje: Concha López
Verenigde Staten: Tessie San Martin
Zuid-Korea: Sang-Joo Lee
Zweden: Anna Hägg-Sjöquist
Zwitserland: Andreas Herbst m.i.v. 16 september 2010

Regionale organisaties

Gezahegn Kebede, Regionaal Directeur Oostelijk en Zuidelijk Afrika,
met ingang van 1 augustus 2010
Roland Angerer, Regionaal Directeur Latijns-Amerika,
met ingang van 1 september 2010
Adama Coulibaly, Regionaal Directeur Westelijk Afrika,
met ingang van 1 februari 2011
Mark Pierce, Regionaal Directeur Azië,
met ingang van 1 april 2011

---

7 Verantwoording over 2011

7.1 Niet financiële resultaten

Is Plan Nederland tevreden met de resultaten?

Plan Nederland is blij met het grote aantal trouwe sponsors. Zij maakten het dit verslagjaar mogelijk dat Plan Nederland ruim 93.000 kinderen kon steunen met onder meer goed onderwijs, goede gezondheidszorg, bescherming tegen geweld en respect voor hun rechten. Maar het aantal kindsponsors staat onder druk, met name door natuurlijk verloop als gevolg van vergrijzing.

De instroom van nieuwe particuliere sponsors bleef achter in vergelijking met de begroting. Dat is een punt van zorg. Dit geldt ook voor de naamsbekendheid van Plan, deze is minder gestegen dan beoogd.

Projecten waarvoor het gestelde doel niet is behaald

Vertraagde uitvoering van MFSII: door een late laatste ronde van de bezuinigingen van het ministerie van Buitenlandse Zaken in januari 2011, kon Plan Nederland pas in april 2011 starten met de uitvoering van MFSII. Ook was er te optimistisch begroot voor de opstartfase van dit project.

Dilemma's

De campagne 'Because I am a Girl' voor meisjes in ontwikkelingslanden was heel succesvol. Het motiveerde ook jongeren zich in te zetten en inspireerde een nieuwe manier van betrokkenheid in de vorm van project sponsoring.

Jammer genoeg is duidelijk geworden dat voor het publiek onvoldoende duidelijk was dat 'Because I am a Girl' een campagne is van Plan. De campagne werd regelmatig gezien als nieuwe organisatie.

Plan Nederland kan dan ook niet anders dan de conclusie trekken dat het succes van de campagne onvoldoende heeft bijgedragen aan de naamsbekendheid van Plan of een groei in inkomsten. Daarvoor was de link tussen de campagne en Plan niet duidelijk genoeg.

Plaats van de organisatie in de Nederlandse samenleving

Plan Nederland is een van de grootste kindgerichte ontwikkelingsorganisatie in Nederland. Met zo'n 85.000 kindsponsors is de organisatie nog steeds diep verankerd in de samenleving. Plan werkt op grond van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind en is voorvechter van gelijke rechten en kansen voor meisjes in ontwikkelingslanden.

- Plan gaat daarbij altijd uit van het belang van het kind, wijst kinderarbeid af en conformeert zich aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties op kinderen).
  - Plan verdedigt de rechten en belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan in Nederland relaties onderhoudt.
  - Het kindbeschermingsbeleid van Plan Nederland is vastgelegd in de Gedragscode Kindbescherming. Werknemers en sponsors, partners of freelancers die voor Plan naar het veld reizen, zijn aan deze gedragscode gebonden.
  - Plan wijst sponsoring af van partijen die:
    - handelen in wapens, tabak of alcohol,
    - handelen in strijd met de universele rechten van de mens en de rechten van het kind (zoals kinderhandel en kinderarbeid),
    - worden vervolgd voor schendingen van internationale humanitaire, milieu of financiële standaarden of verdragen,
    - onvoldoende transparant zijn over activiteiten in sectoren of regio's waar schendingen van internationale standaarden regelmatig voorkomen.
-

7.2 Jaarrekening 1 juli 2010 tot en met 30 juni 2011

7.2.1 Gecombineerde balans

€ * 1.000

per 30 juni 2011 (na resultaatbestemming)

	Toelichting		30 juni 2011		30 juni 2010
Activa					
Materiele vaste activa	7.2.5				
- Bedrijfsmiddelen			851		138
Vorderingen					
- Toezeggingen van kindspponsors		78		67	
- Rekening courant met Plan International	7.2.6	271		31-	
- Overige vorderingen	7.2.7	2.791		2.830	
			3.140		2.866
Voorraad goederen	7.2.8		67		28
Liquide middelen	7.2.9		9.529		8.199
Totaal activa			13.587		11.231

	Toelichting		30 juni 2011		30 juni 2010
Passiva					
Reserves	7.2.10				
- Nog niet uitgekeerde projectbijdragen en giften		8.719		7.784	
			8.719		7.784
Fondsen					
- Vooruitontvangen van sponsors		772		761	
			772		761
Totaal reserves en fondsen			9.491		8.545
Voorzieningen	7.2.11				
- Reorganisatievoorziening		-		64	
- Pensioenvoorziening		260		81	
- Jubileum voorziening		74		74	
			334		219
Schulden op korte termijn					
- Crediteuren		670		923	
- Belastingen en sociale premies		143		124	
- Overige schulden	7.2.12	2.949		1.420	
			3.762		2.467
Totaal passiva			13.587		11.231

7.2.2 Gecombineerde staat van baten en lasten

€ * 1.000

voor het jaar eindigend 30 juni 2011

	Toelichting	2010/2011	2010/2011 Begroting	2009/2010
Baten				
Fondsenwerving				
Baten uit eigen fondsenwerving	7.2.14-1			
- Kindsponsoring		25.906	26.018	27.344
- Giften en schenkingen		2.447	3.621	2.395
- Acties		237	375	1.069
- Corporate partnerships		647	1.415	618
- Nalatenschappen		2.094	1.500	1.072
		31.331	32.929	32.498
Baten uit acties van derden	7.2.14-2			
- SHO		220	400	446
- Postcode Loterij		7.290	2.700	2.700
		7.510	3.100	3.146
Subsidies	7.2.14-3			
Subsidies Nederlandse Overheid		4.974	7.872	9.975
Subsidies - Europese Unie		494	771	945
Overige subsidies		447	20	-
		5.915	8.663	10.920

	Toelichting	2010/2011	2010/2011 Begroting	2009/2010
Overige baten				
Netto resultaat liquide middelen		180	125	145
Overige baten		57	-	-
		237	125	145
Som der baten		44.993	44.817	46.709
Lasten				
Bestedingen aan de doelstelling	7.2.15-1			
Doelstelling educatie en participatie (a)		1.067	854	1.249
Doelstelling programmaontwikkeling en beheer (b1)		2.549	2.094	2.465
Doelstelling Child Rights Alliance (b2)		1.955	1.250	-
Doelstelling voorlichting en bewustwording (c)		4.314	4.186	4.028
Doelstelling internationale afdracht (d)		29.039	30.740	34.425
		38.924	39.124	42.167
Werving baten	7.2.15-2			
Kosten eigen fondsenwerving		2.970	3.273	2.552
Kosten acties derden		112	85	113
Kosten verkrijging subsidies overheden		594	762	673
		3.676	4.120	3.338
Beheer en administratie	7.2.15-3			
Kosten beheer en administratie		1.447	1.573	1.578
Som der lasten	7.2.15-4	44.047	44.817	47.083

	Toelichting	2010/2011	2010/2011 Begroting	2009/2010
Resultaat		946	-	-374
Resultaatbestemming	7.2.10	946		-374
Reserves		935		-59
Fondsen		11		-315
Kern ratio's				
Kostenpercentage eigen fondsenwerving		9,5%	9,9%	7,9%
Bestedingspercentage (t.o.v. De baten)		86,5%	87,3%	90,3%
Bestedingspercentage (t.o.v. De bestedingen)		88,4%	87,3%	89,6%
Beheerskosten als % van de totale lasten		3,3%	3,5%	3,4%
Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in FTE		82,4	76,2	82,1

7.2.3 Kasstroomoverzicht

€ * 1.000

voor het jaar eindigend 30 juni 2011

Kasstroom uit operationele activiteiten	2010/2011		2009/2010	
Baten	44.993		46.709	
Lasten	44.047		47.083	
		946		-374
Correctie voor afschrijvingen		135		115
Vorderingen	-274		1.345	
Voorraad goederen	-39		-9	
Voorzieningen	115		-613	
Schulden	1.295		807	
		1.097		1.530
Operationele kasstroom		2.178		1.271
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-848		-126
Totale kasstroom		1.330		1.145
Liquide middelen per begin boekjaar		8.199		7.054
Liquide middelen per einde boekjaar		9.529		8.199
		1.330		1.145

Ontvangen gelden stelt Plan Nederland zo snel mogelijk ter beschikking aan de doelstelling. Projectverplichtingen worden echter niet altijd op voorhand aangegaan in verband met de onzekerheid over de te verwachten giften. Na ontvangst van een gift staan de liquide middelen bij Plan

totdat ze worden uitbetaald ten behoeve van het project. Liquide middelen worden op een direct-opeisbare rentedragende rekening gehouden, zodat middelen altijd direct beschikbaar zijn voor de doelstelling. De liquide middelen positie is gedurende het boekjaar toegenomen met € 0,6 miljoen.

7.2.4 Toelichting

1 Algemeen

De jaarrekeningen van Stichting Plan Nederland en van de Stichting Hein Kolk Scholarship Fund of Plan International Inc. (hierna Hein Kolk Scholarship Fund) zijn gecombineerd, waarbij de onderlinge transacties en verhoudingen zijn geëlimineerd. Beide stichtingen zijn statutair gevestigd in Amsterdam.

Stichting Plan Nederland (hierna ook Plan) heeft tot doel zorg te dragen voor maximale, duurzame financiële bijdragen aan de internationale programma's uitgevoerd door Plan International Inc. (hierna Plan International) gericht op de verbetering van de levenssituatie van kansarme kinderen in ontwikkelingslanden.

Daarnaast voert Plan ook in Nederland projecten uit (bijvoorbeeld educatie en participatie), die hoofdzakelijk gefinancierd worden door daarvoor ontvangen projectbijdragen.

Tevens heeft Plan als doelstelling zinvolle communicatie te bevorderen tussen enerzijds particuliere en andere sponsors, en anderzijds de gesponsorde kinderen, hun familie en hun omgeving.

In de organisatie van Plan Nederland is er statutair onderscheid tussen besturen en toezichthouden. Aan de ene kant is er Stichting Plan

Nederland met de statutaire directie, de staf en afdelingen. De directie is belast met het besturen van de stichting. Aan de andere kant is er de Raad van Toezicht, die veelal goedkeuring moet verlenen voor het mandaat van de directie en toezicht houdt op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken. De onderlinge werkverhouding tussen deze twee organen is vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement en een Directiestatuut, die beide verankerd zijn in de statuten, welke door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld. Ook is het mandaat van de Raad van Toezicht vastgelegd in de statuten van Plan Nederland.

Het Hein Kolk Scholarship Fund is opgericht 6 november 2003. De heer Hein Kolk, oud-directeur van Plan Nederland, is medeoprichter en voorzitter. Plan benoemt vijf van de zes bestuursleden. Het Hein Kolk Scholarship Fund heeft tot doel het in samenwerking met Plan International verstrekken van studiebeurzen aan kansarme jongeren in met name Sri Lanka, Ghana en Tanzania.

2 Relatie Plan International Inc.

Plan International is verantwoordelijk voor de selectie, uitvoering, beheersing en verantwoording van de internationale programma's van de Fondsenwervende Plan-organisaties met betrekking tot specifieke kind- en project sponsoring. De Plan-landkantoren in de ontwikkelingslanden zijn verantwoordelijk voor de interventieprogramma's, gefinancierd

uit inkomsten van bedrijven, subsidies van de overheid en inkomsten van particuliere projectsponsors. Deze programma's worden samen met de Nederlandse organisatie overeengekomen. Plan Nederland schakelt dus de landenkantoren van Plan International in voor het uitvoeren van specifieke projecten die gefinancierd worden uit projectbijdragen, van onder meer de overheid in het kader van het Medefinancieringsprogramma. De hiermee gepaard gaande bedragen worden gespecificeerd in noot 12.3. De rol van Plan International in dit proces ligt op het gebied van coördinatie, ondersteuning en het faciliteren van de (financieel)administratieve processen.

Plan Nederland en Plan International zijn met elkaar verbonden via de oprichtingsakte van Plan International en door middel van de lidmaatschapsovereenkomst en een beeldmerkovereenkomst. De 21 fondsenwervende Plan-organisaties (inclusief Colombia en India) zijn de enige leden van Plan International. Plan International heeft een internationaal bestuur met daarin bestuursleden die geselecteerd worden op basis van specifieke kennis en vaardigheden. In lijn met de oprichtingsakte van Plan International en de statuten van Plan Nederland, zal Plan Nederland alle specifieke kindsponsorbijdragen, minus de fondswervende en overige lokale lasten, afdragen aan Plan International. De leden zijn binnen de missie en visie van Plan vrij om hun eigen operationele beleid te formuleren en uit te voeren.

3 Waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (of Richtlijn 650). De jaarrekening is opgesteld in euro's en wordt vergeleken met de door de directie vastgestelde begroting verslagjaar 2010/2011 en de realisatie 2009/2010.

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende het jaar en vorderingen en schulden in vreemde valuta aan het einde van het boekjaar, worden omgerekend tegen respectievelijk de koersen geldend op het tijdstip van de transactie en tegen de koersen geldend aan het einde van het boekjaar. Alle contracten worden afgesloten in euro's.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. Deze afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur die varieert van drie tot vijf jaar en zijn berekend volgens de lineaire methode.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Reserves en Fondsen

Het eigen vermogen is ingedeeld in reserves (de directie van een fondsenwervende instelling heeft een deel van de reserves afgezonderd voor een specifiek doel) en fondsen (door derden is aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum staan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen en tegen de nominale waarde van de uitgaven die noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde.

Baten en lasten

Toegezegde bijdragen uit **kindsporing** worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben, met uitzondering van vooruit

---

---

ontvangen sponsorbijdragen waarvoor een bestemmingsfonds wordt aangehouden.

De opbrengsten van **nalatenschappen** worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang van deze baten betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voorzover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

De baten uit **gezamenlijke acties** worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, met dien verstande dat ontvangen voorschotten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Projectbijdragen en giften worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging heeft plaatsgevonden. Overheidssubsidies in contanten worden verantwoord na toekenning. Ontvangen projectbijdragen en giften die nog niet aan doelbesteding zijn besteed, worden na resul-

taatbestemming in de balans opgenomen onder “nog niet uitgekeerde projectbijdragen en giften”. Een overheidssubsidie wordt verantwoord na besteding. Voorwaardelijke projectbijdragen (met een mogelijke terugbetaalverplichting) die ontvangen zijn maar nog niet besteed, worden als schuld verantwoord.

Afdrachten aan Plan International uit hoofde van inkomsten uit kindsponsorship worden verantwoord in het jaar dat de donatie onvoorwaardelijk is geworden.

Aandeel in **acties van derden**, zoals de Postcode Loterij, worden verantwoord voor het netto door Plan te ontvangen bedrag, verminderd met eventueel door Plan aan derden te betalen directe verwervingskosten. De baten worden toegerekend aan het jaar dat de betreffende actiegelden bij Plan Nederland zijn ontvangen.

“De giften van een **zaak in natura** worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardebare diensten van bedrijven betreft. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Personeelsbeloningen (lonen, salarissen en sociale lasten) worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de Staat van herkomst en Besteding van de Middelen (SHBM) voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

7.2.5 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

€ * 1.000

	30 juni 2011	30 juni 2010
Aanschafwaarde		
Openingsbalans per 1 juli	2.267	2.142
Investerings	848	126
Desinvesteringen	-	-1
Eindbalans per 30 juni	3.115	2.267
Cumulatieve afschrijvingen		
Openingsbalans per 1 juli	2.129	2.015
Afschrijving verslagjaar	135	115
Afschrijving op desinvesteringen	-	-1
Eindbalans per 30 juni	2.264	2.129
Boekwaarde per 30 juni	851	138

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering.
De boekwaarde per 30 juni 2011 bestaat voor het grootste gedeelte uit ICT-gerelateerde materiële vaste activa.

7.2.6 Rekening courant met Plan International

In het verslagjaar is de rekening courant verhouding met Plan International gestegen tot € 0,2 miljoen.

7.2.7 Overige vorderingen

De post overige vorderingen (met een looptijd korter dan één jaar) bestaat uit de volgende onderdelen: € * 1.000

	30 juni 2011	30 juni 2010
Nog te ontvangen interest	84	47
Nog te ontvangen nalatenschappen	2.143	1.760
Vooruit betaalde pensioenpremies	200	185
Nog te 'settelen' met Plan International	-	286
Openstaande vorderingen bij corporate partners	66	93
Overige vooruitbetaalde en te ontvangen bijdragen	298	459
	2.791	2.830

Vorderingen hebben een looptijd van maximaal één jaar.

7.2.8 Voorraad goederen

Per 30 juni 2011 zijn de aantallen merchandise-goederen geteld en gewaardeerd tegen € 67.000. Vanwege het buiten gebruik stellen van oude merchandise in verslagjaar 2010/2011 zijn vanuit de verkochte Merchandise geen bedragen ten goede gekomen aan het Meisjesfonds.

7.2.9 Liquide middelen

Het verloop van liquide middelen is als volgt:

€ * 1.000

	30 juni 2011	30 juni 2010
Kas en banksaldi	594	2.699
Spaarrekeningen bij Rabobank (rating Aaa)	2.900	4.000
Spaarrekeningen bij ASN Bank (rating A-)	6.035	1.500
	9.529	8.199

De omvang van de liquide middelen bestaat met name uit tijdelijk nog niet uitgekeerde projectbijdragen en giften, zoals deze in de Reserves en Fondsen zijn opgenomen.

7.2.10 Reserves en Fondsen

De ontwikkeling van de reserves en fondsen is als volgt:

€ * 1.000

	Reserves				Fondsen		Totaal reserves en fondsen
	Niet uitgekeerde overheid-MFP-bijdragen	Niet uitgekeerde NPL-project-bijdragen	Overige niet uitgekeerde project-bijdragen en giften	Totale reserves	Bestemmings-fonds kind-sponsoring	Totaal vastgelegd vermogen	
Stand per 1 juli 2010	1.016	2.796	3.972	7.784	761	761	8.545
Toename van reserve	1	6.290	9.564	15.855	11	11	15.866
Afname van reserve	-1.017	-3.395	-10.508	-14.920	-	-	-14.920
Stand per 30 juni 2011	0	5.691	3.028	8.719	772	772	9.491

Reserves

De reserves kunnen als volgt worden toegelicht:

€ * 1.000

Bron	Giften			Reserves					
	Bruto Gift	Uitvoerings- kosten	Netto Gift	Saldo 30 juni 2010	Totaal beschikbaar	Besteed via Plan Int. of rechtstreeks	Besteed in Nederland	Saldo 30 juni 2011	Voorwaardelijke verplichtingen
Eigen fondsenwerving									
Giften en schenkingen	2.681	819	1.862	919	2.781	1.589	109	1.083	4.403
Acties	3	0	3	1.004	1.007	694	0	313	313
Corporate partners	647	117	530	340	870	610	55	205	498
Nalatenschappen	2.094	622	1.472	1.466	2.938	1.511	0	1.427	720
Educatie	0	0	0	21	21	0	21	0	0
Baten acties van derden									
Postcode Loterij	2.700	810	1.890	2.796	4.686	2.409	986	1.291	3.049
NPL Missing Child Alert	4.590	190	4.400	0	4.400	0	0	4.400	0
SHO	220	13	207	231	438	438	0	0	400

Bron	Giften			Reserves					
	Bruto Gift	Uitvoeringskosten	Netto Gift	Saldo 30 juni 2010	Totaal beschikbaar	Besteed via Plan Int. of rechtstreeks	Besteed in Nederland	Saldo 30 juni 2011	Voorwaardelijke verplichtingen
Subsidies									
MFS	4.206	344	3.862	0	3.862	1.692	2.170	0	6.868
MFP	1	0	1	1.016	1.017	645	372	0	0
Europese Unie	494	14	480	-9	471	411	60	0	884
Nederlandse Overheid	1.213	65	1.148	0	1.148	831	317	0	4.288
Totalen	18.849	2.994	15.855	7.784	23.639	10.830	4.090	8.719	21.423

De reserve giften en schenkingen (van particulieren) bestaat uit giften ten behoeve van projecten (onder andere noodfonds, thema-fondsen zoals gezondheidszorg, onderwijs en kinderrechten) die nog niet besteed zijn.

De directie heeft bepaald dat de verschillende onderdelen van de reserves aan - reeds vastgestelde - projecten zullen worden besteed aan de hand van vastgestelde interne richtlijnen; deze onderdelen hebben derhalve een specifieke bestemming.

Vastgelegd vermogen

Hieronder zijn alleen fondsen opgenomen waarvan de beperking in de bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald of het gevolg zijn van speciale acties. Plan zal deze bestemmingsfondsen pas uitkeren op het moment dat er zekerheid kan worden geboden dat de uitgaven in overeenstemming zijn met de wens of eisen van de gever.

Het bestemmingsfonds kindsponsorship betreft vooruit ontvangen bedragen van sponsors.

7.2.11 Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn de verplichtingen opgenomen voor de toegezegde pensioenregelingen, de toekomstige jubilea en een reorganisatie als gevolg van de negatieve subsidiebeschikking.

De mutaties in de voorzieningen uit hoofde van toegezegde pensioen- en jubilearegelingen en de voorgenomen reorganisatie, zijn als volgt:

€ * 1.000

	Voorziening toegezegde pensioen regeling	Voorziening jubileum- uitkering	Voorziening reorganisatie	Totaal
Stand per 1 juli 2010	81	74	64	219
Betaalde pensioenpremies	652	-	0	652
Overige mutaties	-473	-	-64	-537
Stand per 30 juni 2011	260	74	0	334

De pensioenregeling is conform de bepalingen van IAS19. Dit betekent voor de zogenaamde toegezegde pensioenregelingen dat in de balans wordt opgenomen de contante waarde van de pensioenaanspraken uit

hoofde van de toegezegde pensioenregeling, onder aftrek van de reële waarde van de fondsbeleggingen en rekening houdende met de aan volgende boekjaren toe te rekenen lasten over verstreken diensttijd.

De pensioenaanspraken zijn per 30 juni 2011 als volgt samengesteld:

€ * 1.000

	30 juni 2011	30 juni 2010
Contante waarde van toegekende pensioenaanspraken waartegen beleggingen worden aangehouden	6.461	7.045
Reële waarde van de fondsbeleggingen	-7.363	-8.015
Subtotaal	-902	-970
Nog niet in het resultaat verwerkte actuariële resultaten	1.162	1.051
Netto pensioenaanspraken	260	81

De samenstelling van de pensioenlasten in de staat van baten en lasten is als volgt:

€ * 1.000

	2010/2011	2009/2010
In boekjaar verdiende pensioenaanspraken	298	145
Toegerekende interest	355	314
Verwachte opbrengst fondsenbeleggingen	-182	-106
Toegerekende actuariële resultaten	2	-13
Totale pensioenlasten	473	340

De belangrijkste actuariële uitgangspunten zijn de volgende:

€ * 1.000

	2010/2011	2009/2010
Levensverwachting vrouw	87,6	86,9
Levensverwachting man	84,7	83,8
Rendement op fondsbeleggingen	-10,6%	40,1%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	5,2%	4,4%
Verwachte salaristijgingen	1,5%	1,5%
Verwachte indexeringen van pensioenen	2,0%	2,0%

De samenstelling van de jubileumlasten in de staat van baten en lasten is als volgt:

€ * 1.000

	2010/2011	2009/2010
In boekjaar verdiende jubileumrechten	8	8
Vrijval in verband met uitbetaalde jubilea	8	8

De reorganisatielast als gevolg van de negatieve subsidiebeschikking is conform de afgesproken MFP-exitsubsidie gedeclareerd.

Dit houdt in dat de reorganisatiekosten niet ten laste van de Staat van baten en lasten komen.

7.2.12 Overige schulden

€ * 1.000

	30 juni 2011	30 juni 2010
Bankkosten	22	23
Vakantiedagen	164	129
Kosten jaarcontrole en drukwerk jaarverslag	80	92
Mogelijke terugbetaalverplichting subsidie	839	1.088
Verplichting MFS	1.690	-
Overige vooruit ontvangen en te betalen bedragen	154	88
Totaal	2.949	1.420

Alle schulden hebben een looptijd korter dan één jaar, de mogelijk terug te betalen subsidie heeft te maken met vooruitontvangen gelden van Buitenlandse Zaken en de Europese Unie voor uit te voeren programma's in het kader van de doelstelling.

7.2.13 Niet uit de balans blijkende bezittingen en verplichtingen

Niet uit de balans blijkende bezittingen

De niet uit de balans blijkende bezittingen betreffen een tweetal bloot eigendom verhoudingen uit legaten, met een waarde van totaal € 160.000 en een fonds op naam voor een bedrag van € 20.000 voor een periode van 5 jaar (per boekjaar 2009/2010).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De verplichtingen zijn onderverdeeld in: de projectverplichtingen in het kader van de doelstelling en de overige verplichtingen voor het kantoor van Plan Nederland.

Projectverplichtingen € * 1.000

Boekjaren	Verplichtingen
2012	15.100
2013	4.443
2014	1.796
2015	84
Totaal projectverplichtingen	21.423

Per 30 juni 2011 heeft Plan Nederland € 21 miljoen aan contractuele verplichtingen uitstaan inzake uit te voeren projecten. Deze uitgaven zijn gedekt door de niet uitgekeerde projectbijdragen binnen het vrij besteedbaar vermogen en door subsidietoezeggingen die nog niet als baten zijn verantwoord. Projectverplichtingen zijn voorwaardelijke verplichtingen.

Nadere specificaties van de projectbestedingen in verslagjaar 2010/2011 is terug te vinden in de toelichting.

Projectbestedingen € * 1.000

Boekjaren	Verplichtingen
2012	551
2013	510
2014	464
Totaal projectverplichtingen	1.525

Plan Nederland heeft verplichtingen uit hoofde van diverse huurcontracten voor apparatuur en faciliteiten. De aan de inflatie geïndexeerde huurverplichting loopt ultimo december 2010 af. Voor de periode 2011 tot en met 2015 is een huurverplichting aangegaan met een breekmogelijkheid na 2 jaar (opzegtermijn van 9 maanden). Verder staat Plan Nederland garant voor frankeerkosten die Sandd heeft gefactureerd aan de drukker van periodieken, voor het geval de drukker niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

7.2.14 Baten

7.2.14-1 Baten uit eigen fondsenwerving

Het verloop van het aantal sponsors kan als volgt worden weergegeven:

€ * 1.000

Aantal sponsors	Structureel			Enmalig
	Kind sponsors	Project sponsors	Totaal aantal sponsors	Totaal aantal sponsors
1 juli 2010	93.345	19.738	113.083	13.969
Toename aantal sponsors	904	15.603	16.507	
Afname aantal sponsors	-9.505	-7.807	-17.312	
Eénmalige sponsors				8.246
30 juni 2011	84.744	27.534	112.278	8.246

De baten vanuit de verschillende inkomsten-bronnen kunnen als volgt worden toegelicht:

€ * 1.000

Kindsporsoring

	begroting			2009/2010
	2010/2011	2010/2011		
Totaal kindsporsoring	25.906	26.018	0%	27.344

De baten uit kindsporsoring zijn € 0,1 miljoen (0,4%) lager dan de begroting. Ten opzichte van het vorige verslagjaar is de teruggang € 1,4 miljoen (-5%). De achtergebleven werving van nieuwe sponsors speelt

hier de voornaamste rol in. Baten uit kindsporsoring betreffen de periodieke bijdragen van particuliere sponsors voor ondersteuning van de gemeenschappen van de gesponsorde kinderen.

Giften en schenkingen

€ * 1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal giften en schenkingen	2.447	3.621	-32%	2.395

Dit betreft eenmalige en structurele giften en schenkingen van sponsors of derden. Hogere baten (ten opzichte van vorig jaar) zijn een gevolg van een stijging van het aantal structurele projectponsors met ruim

15.000. De lagere inkomsten dan begroot komt worden veroorzaakt door het verloop van sponsors relatief hoger is dan verwacht.

Acties

€ * 1.000

Dit betreft de verantwoording van baten van scholen en bijzondere giften.

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal acties	237	375	-37%	1.069

De baten vanuit Acties hadden betrekking op de actie Schaatsen en Zwemmen voor Water 2009 en de noodhulpactie voor Pakistan.

Corporate Partnerships

Dit betreft de verantwoording van baten van het bedrijfsleven. Deze corporate partners steunen verschillende, veelal ‘op maat’ projecten, waarbij zij in de projectlanden vaak ook lokale deskundigheid en hulp

van eigen medewerkers ter beschikking stellen. Een voorbeeld hiervan is Accenture.

€ * 1.000

	begroting			2009/2010
	2010/2011	2010/2011		
Totaal corporate partnerships	647	1.415	-54%	618

De baten van de corporate partners zijn € 0,6 miljoen. Dit is € 0,8 miljoen (-54%) minder dan begroot. Partners zijn meer bereid tot samenwerking dan tot het beschikbaar stellen van een gift in geld. Ten opzichte van verslagjaar 2009/2010 is er een verbetering van 5%. Van Accenture is een bedrag vooruitontvangen van € 0,3 miljoen welke nog niet is uitgegeven in het kader van de doelstelling en derhalve geen deel uitmaakt van de € 0,6

miljoen. Dit bedrag is verantwoord onder de Overige Schulden (paragraaf 7.2.12) onderdeel ‘Mogelijke terugbetaalverplichting subsidie’.

Plan Nederland heeft in het verslagjaar giften in natura ontvangen ter waarde van € 111.000 (vorig verslagjaar € 295.000).

Nalatenschappen

€ * 1.000

Op deze regel worden de ontvangen en toezegde gelden uit erfenissen verantwoord.

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal nalatenschappen	2.094	1.500	40%	1.072

De inkomsten uit nalatenschappen zijn € 0,6 miljoen (+ 40%) hoger dan begroot. Gezien de aard kunnen de inkomsten van jaar tot jaar sterk verschillen. In vergelijking met vorig jaar is de opbrengst bijna verdubbeld.

Fondsenwerving

€ * 1.000

Het totaal aan baten uit fondsenwerving is:

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal baten uit eigen fondsen werving	31.331	32.929	-5%	32.498

7.2.14-2 Aandeel in acties van derden

Postcode Loterij

De bate van de Postcode Loterij betreft de reguliere bijdrage van € 2,7 miljoen en een bijdrage uit de Extra Trekking van € 4,6 miljoen voor het project Missing Child Alert. Hieronder een toelichting van twee projecten die door de Postcode Loterij mogelijk zijn gemaakt.

Postcode Loterij Extra trekking - Missing Child Alert

De donatie voor het project Missing Child Alert betreft een driejarig pilotprogramma in Bangladesh, India en Nepal. Plan gebruikt deze subsidie om samen met partners uit de publieke en private sector van deze drie landen een systeem te ontwikkelen dat gebruikt maakt van moderne ICT om grensoverschrijdende kinderhandel effectief, efficiënt en op duurzame wijze te bestrijden. Het programma zal in januari 2012 van start gaan. De periode voorafgaand wordt gebruikt om alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen.

Postcode Loterij- Brazilië / Opleiding en werk in plaats van seksuele uitbuiting

Plan werkt samen met belangrijke spelers uit de Nederlandse reisindustrie - onder andere TUI Nederland en ANVR - aan de bestrijding van sekstoerisme met minderjarigen in Brazilië. Het 3-jarige project ter waarde van € 1,5 miljoen wordt voor een groot deel mogelijk gemaakt met bijdrage van de Postcode Loterij van € 943.000. De betrokken reisorganisaties dragen veelal in natura bij aan het project. Verschillende bedrijven dragen financieel bij waaronder KICI, Akzo Nobel en Elsevier.

In het eerste jaar is vooral ingezet op lobby en voorlichtingsactiviteiten in Nederland (zoals het MTV-programma Love for Sale) en het opzetten van beroepsopleidingen voor jongeren in Brazilië.

Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO)

De baten van de Samenwerkende Hulp Organisaties, ontvangen in het kader van een gastdeelnemerschap SHO via Save the Children ten behoeve van noodhulp- en wederopbouw Haiti, bedraagt € 0,5 miljoen (inclusief €235.000 ontvangen in het voorgaande jaar). In 2011 is de noodhulpfase afgerond en de wederopbouwfase gestart.

SHO

Onderstaand de verslaglegging voor de Samenwerkende Hulp Organisaties:

€ * 1.000

	2010/2011	2010/2011	2009/2010	2009/2010
Baten				
Aandeel in gezamenlijke acties		220		446
Vooruitontvangen		235		
Rentebaten		-		-
Totale baten		455		446
Besteed aan:				
Adrachten aan Plan International		442		189
Uitvoeringskosten in Nederland				
- Personeelskosten	7		14	
- Reiskosten	1		3	
- Kantoor- en algemene kosten	5		9	
Totaal uitvoeringskosten (5,8 %)		13		26
Totale lasten		455		215
Toegevoegd aan de nog niet uitgekeerde projectbijdragen overheid		-0		231

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal aandeel in acties van derden	7.510	3.100	142%	3.146

7.2.14-3 Overheidssubsidies

Nederlandse subsidies

Afbouwsubsidie MFP

Dit verslagjaar is het laatste halfjaar (2e helft 2010) met de zogenaamde afbouwsubsidie MFP. Hierbij zijn de (lang)lopende projectverplichtingen door middel van een aflopende subsidietoewijzing afgerond. De afbouwperiode liep van 2007 tot en met 2010.

De met deze overheidssubsidie samenhangende uitvoeringskosten (gedurende de afbouwperiode gemiddeld 9%) worden vergoed door het ministerie en dienen ter dekking van bureau- en overige kosten.

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Ontvangen projectcontributie	-	-		8.911
Saldo rentebaten	1	-		8
Totale baten afbouwsubsidie MFP	1	-		8.919
Besteed aan:				
- Project - en programmafinanciering	1.017	1.016		9.434
in Nederland	372	371		604
via Plan International	645	645		8.830
- Vergoeding uitvoeringskosten	-	-		731
Totale lasten afbouwsubsidie MFP	1.017	1.016	100%	10.165
Onttrokken aan de nog niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	-1.016	-1.016		-1.246

MFS - Girl Power - Promoting Equal Rights and Opportunities for Girls and Young Women

De subsidie in het kader van het Girl Power-programma betreft een vijfjarig programme ter grootte van €52 miljoen dat gefinancierd wordt door het ministerie van Buitenlandse Zaken (MFSII). Plan diende de subsidieaanvraag in als penvoerder van de Child Rights Alliance, met als mede-indieners de Nederlandse organisaties Child Helpline International, DCI-ECPAT, Free Press Unlimited, International Child Development Initiative (ICDI) en Women Win. Het programma heeft als doel de

versterking van het maatschappelijk middenveld in 10 landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika voor de gelijke rechten en kansen van meisjes en jonge vrouwen. In de eerste 6 maanden van 2011 ondersteunden de alliantieleden hun partnerorganisaties in de 10 programmalanden bij de nadere uitwerking van project- en programmavoorstellen en het opzetten en versterken van onderlinge samenwerkingsverbanden. Op 1 juni diende de Child Rights Alliance de nulmeting van het Girl Power-programma in bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, gebaseerd op baseline-onderzoek in de 10 programmalanden.

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011
Ontvangen projectcontributie	4.183	5.209
Saldo rentebaten	23	-
Totale baten subsidie MFS	4.206	5.209
Besteed aan:		
* Alliantie verdeling		
- Child Helpline	440	390
- DCI / ECPAT	414	367
- Free press Unlimited	492	437
- ICDI	431	382
- Women Win	218	194
* Project- en programmafinanciering		
- In Nederland	175	352
- Via Plan International	1.692	2.673
* Vergoeding uitvoeringskosten	344	414
Totale lasten subsidie MFS	4.206	5.209
Toegevoegd aan de nog niet uitgekeerde projectbijdragen overheid		-

Dit verslagjaar is het eerste halfjaar (1e helft 2011) met de MFS-subsidie. De met deze overheidssubsidie samenhangende uitvoeringskosten (gemiddeld 9%) worden vergoed door het ministerie en dienen ter dekking van bureau- en overige kosten.

DGIS - Sanitation in peri-urban Areas in Africa

De subsidie in het kader van het programma Sanitation in Peri-urban Areas in Africa (SPA) betreft een vijfjarig programma ter grootte van € 3,5 miljoen dat gefinancierd wordt door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Plan voer het programma uit met de andere Nederlandse NGO WASTE in de steden Kabwe (Zambia), Arba Minch (Ethiopië), Parakou (Benin) en Blantyre (Malawi). Het programma heeft

als doel de sanitaire voorzieningen in deze steden op een structurele en duurzame manier te verbeteren. Een eerste uitgave van € 685.696 is in boekjaren 2007/2008 en 2009/2010 gedaan ter ondersteuning van de lokale overheid om een sanitatieplan te ontwikkelen en om de lokale banken te betrekken bij de verbetering van de sanitaire voorzieningen in hun steden te verbeteren.

€ *1.000

	2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	-	441
Vooruitontvangen	52	-96
Saldo bankrente	2	5
Totale baten	54	350
Besteed aan:		
- directe project - en programmafinanciering	43	313
- Internationale project - en programmafinanciering	-	15
- vergoeding uitvoeringskosten	11	22
Totale lasten	54	350
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde project-bijdragen overheid	-	-

Milleniumfonds -

Fighting Violence to ensure education for all

De subsidie betreft een bijdrage voor een driejarig project ter grootte van € 1,4 miljoen. Het project wordt gefinancierd door het Millennium Fonds van het ministerie van Buitenlandse Zaken (€ 0,5 miljoen) en door Plan Nederland samen met vier Nederlandse partners, te weten Child Helpline International, International Child Development Initiatives (ICDI), International Research on Working Children (IREWOC) en

Defence For Children International (DCI). Dit project heeft volgens de mid term evaluatie een duidelijk impact op het aantal gerapporteerde gevallen van kindermishandeling en een verbeterde samenwerking met de Keniaanse overheid. Ook het onderwijsbeleid in Kenia benadrukt inmiddels het stoppen van geweld tegen kinderen, onder andere door het verbieden van lijfstraffen op school en het feit dat op alle salarisstroken van onderwijzers nu 'Stop kindermisbruik' staat.

€ *1.000

	2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectdonatie	94	90
Vooruit ontvangen	96	-5
Saldo rentebaten	2	-
Totale baten	192	85
Besteed aan:		
- directe project- en programmafinanciering	142	57
- via Plan International	50	-
- vergoeding uitvoeringskosten	0	28
Totale lasten	192	85
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	-	-

DGIS - CLTS Empowering self-help sanitation of rural and peri-urban communities and schools in Africa
De subsidie in het kader van het programma Community Led Total Sanitation (CLTS) betreft een vijfjarig project. Het project wordt voor

€ 4,5 miljoen gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Plan Nederland draagt € 2,5 miljoen bij uit de opbrengsten van de actie Schaatsen en Zwemmen voor Water.

€ *1.000

	2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	473	520
Vooruitontvangen	46	-
Voorgefinancierd	127	-
Saldo rentebaten	2	-
Totale baten	648	520
Besteed aan:		
- directe project- en programmafinanciering	129	73
- via Plan International	468	447
- vergoeding uitvoeringskosten	51	0
Totale lasten	648	520
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	-	-

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal Nederlandse overheidssubsidies	4.974	7.872	-37%	9.975

Subsidies Europese Unie

Nepal - Freed Kamaiyas Livelihood Development

De subsidie in het kader van dit project betreft een driejarig project in Nepal. De Europese Unie draagt hieraan € 750.000 bij en Plan Nepal

€ 277.053. In Nepal wordt sinds 2008 ondersteuning verleend aan ex-Kamaiyas in het zuidwesten van het land om een zelfstandig bestaan op te bouwen. Het programma richt zich vooral op huishoudens die door vrouwen worden gerund.

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	46	142	142
Vooruitontvangen	84	68	68
Totale baten EU-subsidie	130	210	210
Besteed aan:			
- directe project- en programmafinanciering	115		
- Internationale project- en programmafinanciering	15	200	200
- vergoeding uitvoeringskosten	-	10	10
Totale lasten EU-subsidie	130	210	210
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	-	-	-

Zambia - Enhancing Effective Coordination an Referral Structures for Comprehensive HIV/AIDS protection

De subsidie in het kader van het project Enhancing Effective Coordination and Referral Structures for Comprehensive HIV/AIDS Prevention, Care and Treatment is een driejarig project in Zambia. De Europese Unie draagt € 660.000 bij en Plan Nederland € 223.904 uit nalatenschappen. In Zambia wordt sinds januari 2010 de lokale HIV/aids-structuur en het doorverwijssysteem in de provincie Mansa

versterkt door het trainen van lokale overheden. De bevolking zet lokale gezondheidscomités op in alle wijken die moeten zorgen voor een deugdelijke doorverwijzing van HIV/aids-geïnfecteerden, hetzij voor zorg en behandeling, hetzij voor psycho- sociale ondersteuning. Ook ondersteunt het project de lokale overheidsstructuur die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het nationale HIV/aids-programma op districts- en gemeenschapsniveau.

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	-	n.v.t.	218
Saldo bankrente	-		-
Totale baten EU-subsidie	-	-	218
Besteed aan:			
- Internationale project- en programmafinanciering	-		203
- vergoeding uitvoeringskosten (6,9 %)	-		15
Totale lasten EU-subsidie	-	-	218
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	-	-	-

Nicaragua - Strengthening Family Farming for increased food production

De subsidie in het kader van het versterken van landbouw op gemeenschapsniveau om de voedselproductie te verhogen, is een project van 22 maanden in Nicaragua. De Europese Unie draagt € 1.4 miljoen bij en Plan Nederland € 151.230 uit nalatenschappen. Dit project beoogt de voedsel- en voedingszekerheid bij kleine boeren in 123

kwetsbare gemeenschappen van Madriz, Boaco/Chontales, Managua and Chinandega te verbeteren. Dit gebeurt door variatie in gewassen te brengen, zodat de voeding minder eenzijdig is, en door de boeren te helpen zich te organiseren om betere toegang te krijgen op lokale markten en tot financiële dienstverlening. Betere voeding komt ten goede aan de gezondheidssituatie en de ontwikkeling van kinderen.

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	418	n.v.t.	554
Saldo bankrente	-		-
Totale baten EU-subsidie	418	-	554
Besteed aan:			
- Internationale project- en programmafinanciering	418		486
- vergoeding uitvoeringskosten	-		68
Totale lasten EU-subsidie	418	-	554
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	-	-	-

Make the Link - Climate exChange, educating children and young people in a changing climate

Dit driejarige project is een partnerovereenkomst tussen Plan UK, Bulgarian Foundation, Plan Senegal, Plan Malawi en Plan Kenia.

De Nederlandse educatieactiviteiten worden gefinancierd door de Europese Unie (€ 213.345) via Plan UK. Plan Nederland financieert activiteiten in Kenia en Malawi uit nalatenschappen (€ 77.446).

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	30	n.v.t.	31
Voorgefinancierd	8		-8
Totale baten EU-subsidie	38	-	23
Besteed aan:			
- directe project- en programmafinanciering (doelstelling A)	60		18
- vergoeding uitvoeringskosten	-		5
- vooruitbetaald door Plan Nederland	-22		
Totale lasten EU-subsidie	38	-	23
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	-	-	-

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal Subsidies Europese Unie	494	771	-36%	945

7.2.14-4 Overige Subsidies

Indonesië - Sanitation, hygiene and water (SHAW) for East Indonesia

Bijdragen van overige Nederlandse overheden bestaan uit de bijdrage van de Nederlandse Ambassade te Indonesië aan het project. Dit vijfjarige project wordt uitgevoerd in samenwerking met de Stichting Simavi.

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Ontvangen projectcontributie	447	-	-
Vooruitontvangen country office Indonesië	109		
Totale baten Overige Subsidies	556	-	-
Besteed aan:			
- Internationale project- en programmafinanciering	556	-	-
- vergoeding uitvoeringskosten	-	-	-
Totale lasten Overige Subsidies	556	-	-
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	-	-	-

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal Overige Subsidies	447	-	0%	-

7.2.15 Lasten

Hieronder worden alle lasten opgenomen die Plan gedurende het verslagjaar heeft gemaakt in het kader van de doelstelling. Deze lasten zijn ingedeeld in de volgende hoofdactiviteiten:

- Lasten samenhangende met de doelstellingen
- Lasten samenhangende met werving baten
- Lasten samenhangende met beheer en administratie
- Totale lasten

De lasten worden toegerekend op basis van bedrijfseconomische grondslagen. Lasten die rechtstreeks betrekking hebben op een hoofdactiviteit worden zoveel mogelijk direct toegerekend. De resterende lasten worden verdeeld met een sleutel gebaseerd op het aantal werkzame personen in voltijdsformatieplaatsen (FTE). Ingeval een FTE volledig werkzaam is voor een bepaalde hoofdactiviteit wordt deze daar 100% verantwoord.

Onderstaand de verdeling van de afdelingen over de hoofdactiviteiten:

Afdelingen	Doelstelling	Werving	Beheer	Totaal	Werkelijk FTE	Begroot FTE
Algemeen directeur	-	-	100%	100%	1,8	1,9
Stafafdelingen (Corporate Communicatie, P&O en Bedrijfsvoering)	42%	21%	37%	100%	27,3	25,3
Programmamanagement	60%	40%	-	100%	2,9	2,9
Programma-afdeling	100%	-	-	100%	14,5	13,9
Subsidie acquisitie, Werving & Upgrading, Business Development, Corporate Partnerships	-	100%	-	100%	14,5	16,9
Particuliere sponsoring en Relatiemanagement	30%	15%	55%	100%	21,4	18,3
Totaal					82,4	79,2

De verdeling op de vorige pagina leidt tot de volgende doorbelastingpercentages van de uitvoeringskosten per hoofdactiviteit:

€ * 1.000

	percentage doorbelasting	doorbelasting
Besteed aan doelstellingen		
Draagvlakversterking	4,2%	329
Ondersteuning projecten en programma's	18,4%	1.467
Bewustwording en voorlichting	30,9%	2.874
Internationale afdracht	0,0%	-
Besteed aan werving		
Fondsenwerving	19,3%	2.971
Acties van derden	1,4%	113
Subsidieacquisitie	7,5%	593
Beheer en administratie		
Beheer en administratie	18,3%	1.447
Totaal	100,0%	9.792

7.2.15-1 Lastenverdeling en toerekening aan de doelstellingen

De lasten samenhangende met de doelstellingen kunnen als volgt worden verdeeld:

€ * 1.000

Werkelijk 2010/2011	Besteed aan doelstellingen						
	Educatie en Participatie	Programma Ontwikkeling en Beheer	Voorlichting en bewustwording	Internationaal beschikbaar gesteld	werkelijk 2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Doelstellingen	A	B	C	D			
Subsidies en bijdragen	47	2.246	-	-	2.293	1.551	764
Afdrachten	-	-	-	29.039	29.039	30.740	34.425
Uitbesteed werk	677	728	-	-	1.405	950	1.207
Publiciteit en communicatie	27	117	1.961	-	2.105	2.109	2.226
Personeelskosten	219	979	1.631	-	2.829	2.452	2.366
Huisvesting	24	106	176	-	306	280	256
Kantoor- en algemene kosten	68	304	505	-	877	947	875
Afschrijving	5	24	41	-	70	95	48
Totaal	1.067	4.504	4.314	29.039	38.924	39.124	42.167
Bestedingspercentage / totale baten					87%	87%	90%
Gemiddelde personeel in FTE samenhangend met de doelstelling	3,4	15,3	25,4	0,0	44,1	38,9	37,7

De besteding aan doelstellingen zijn met € 0,6 miljoen (2%) gedaald ten opzichte van de begroting, en € 3,7 miljoen (-9%) ten opzichte van vorig jaar.

A: De bestedingen van Educatie en Participatie hebben ten doel de Nederlandse bevolking te informeren over en zo mogelijk te betrekken bij verdelingsvraagstukken in de wereld. De bestedingen van Educatie en Participatie zijn onderverdeeld in eigen projecten en lasten eigen organisatie. Ten behoeve van verbetering van het imago en de naamsbekendheid werd op 9 juni 2011 het Plan Girls first concert georganiseerd in Amsterdam. De kosten van dit concert werden voor 45% gefinancierd uit de baten van de Nationale Postcodeloterij (€ 200.000 doelstelling A) en voor 55% uit het campagne budget (€ 247.000 doelstelling C). Daarnaast vonden een aantal educatieve activiteiten plaats, die grotendeels gefinancierd werden uit de baten van de Nationale Postcodeloterij.

B: Programmaontwikkeling en Beheer betreft bestedingen ten behoeve van de ondersteuning vanuit Nederland van geselecteerde projecten in de programmalanden van Plan International, door middel van de uitwisseling van geleerde lessen en monitoring, evaluatie en verslaglegging van projecten.

C: Van bestedingen van de doelstelling Voorlichting en Bewustwording is sprake wanneer de instelling voorlichting geeft, die primair ten doel heeft het bewerkstelligen van bewustwording, attitudeverandering en gedragsverandering (anders dan het geven van geld) bij de doelgroep. Het gaat hierbij om kosten van bijvoorbeeld het bijwerken van de Plan-website met betrekking tot informatie over ontwikkelingsprojecten, vrijwilligers- en PR-activiteiten en informatie over projecten bij gesponsorde kinderen, gerelateerd aan informatievoorziening aan sponsors. De uitvoeringskosten omvatten communicatiekosten voor met name de verzending van sponsorpost en daarnaast (een deel van) de salariskosten en bijbehorende kosten van de afdelingen Communicatie en Particuliere Sponsoring (sponsorinformatie en sponsoradministratie).

D: De Internationaal beschikbaar gestelde bedragen worden in paragraaf 7.2.16 nader uiteengezet.

7.2.15-2 Lastentoekening aan de werving

De lasten samenhangende met de wervingsactiviteiten kunnen als volgt worden toegelicht:

€ * 1.000

Werkelijk 2010/2011	Besteed aan werving					
	Fondsen-werving	Subsidies	Acties van derden	werkelijk 2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Publiciteit en communicatie	1.500	24	2	1.526	1.732	974
Personeelskosten	1.019	395	8	1.422	1.551	1.511
Huisvesting	110	43	23	176	177	190
Kantoor en algemene kosten	316	122	75	513	600	630
Afschrijving en rente	25	10	4	39	60	33
Totaal wervingslasten	2.970	594	112	3.676	4.120	3.338
Wervingskosten als percentage van de eigen fondsenwerving	9,5%					
Subsidiekosten als percentage van de ontvangen subsidies		10,0%				
Kosten acties van derden als percentage van acties van derden			1,5%			
Totale wervingskosten als percentage van totale baten				9,9%	9,9%	7,7%
Gemiddeld aantal medewerkers werving	15,9	6,2	1,2	23,2	24,2	25,1

De totale wervingskosten waren 10% hoger dan vorig verslagjaar. Met een percentage van 9,5 % van de wervingskosten ten opzichte van de eigen fondsenwerving voldoet Plan ruimschoots aan de CBF-norm van

25%. Plan hanteert intern een eigen norm van maximaal 15%, de begrote en gerealiseerde percentages zitten hier ruimschoots onder.

De lasten samenhangende met publiciteit en communicatie, alsmede de verdeling fondsenwerving / voorlichting en bewustwording worden hieronder nader geanalyseerd:

€* 1.000

Kosten van Publiciteit en Communicatie	Voorlichting & Bewustwording (*)	Werkelijk 2010/2011	Eigen Fondsenwerving	Werkelijk 2010/2011
Directe kosten				
Advertentieontwikkeling en -productie				14
Overige wervingskosten				104
Kosten met een gemengd karakter				
Fondsenwerving / publieksvoorlichting (direct marketing)	50%	946	50%	946
Geboorteregistratie	50%	20	50%	20
Ontwikkeling webshop	50%	10	50%	10
Promotie van nalatenschappen	50%	5	50%	5
Evenementen en campagnes (zoals herpositionering)	50%	425	50%	425
Marktonderzoeken	50%	2	50%	2
Totaal		1.408		1.526

(*) bestedingen in het kader van de Doelstelling C.

De wervingskosten zijn € 0,4 miljoen onder de begroting. In verslagjaar 2010/2011 is veel gebruik gemaakt van door-to-door-werving. Potentiële sponsors worden door medewerkers van het door-to-door-bureau

op het huisadres gevraagd projectsponsor van het meisjesfonds van Plan te worden. In verslagjaar 2010/2011 zijn op deze manier 15.000 extra projectponsors geworven. Hiervoor zijn aanvullende middelen ter beschikking gesteld (bovenop de begroting 2010/2011).

7.2.15-3 Lastentoerekening aan Beheer en Administratie

De lasten die samenhangen met beheer en administratie zijn als volgt samen te vatten:

€ * 1.000

Werkelijk 2010/2011	Besteed aan beheer & administratie		
	2010/2011	begroting 2010/2011	2009/2010
Publiciteit en communicatie	54	89	34
Personeelskosten	965	964	1.030
Huisvesting	105	110	112
Kantoor- en algemene kosten	299	373	381
Afschrijving en rente	24	37	21
Totaal	1.447	1.573	1.578
Percentage beheer en administratie t.o.v. de lasten	3,3%	3,5%	3,4%
Percentage beheer en administratie t.o.v. de baten	3,2%	3,5%	3,4%
Gemiddeld personeel in FTE	15,0	14,9	16,4

De werkelijke beheer en administratielasten zijn 8,0% lager dan de begroting. Ten opzichte van vorig jaar zijn de lasten met € 0,1 miljoen (8,3%) gedaald, alle kostencategoriën hebben hieraan bijgedragen. Plan hanteert interm een eigen norm van maximaal 5,0%, de begrote en gerealiseerde percentages zitten hier ruimschoots onder.

7.2.15-4 Totale lasten

De totale som van de bovenstaande lasten is als volgt samengevat:

€ * 1.000

Werkelijk 2010/2011	doelstellingen	werving	beheer	werkelijk	begroting	%	2009/2010
	2010/2011	2010/2011	2010/2011	2010/2011	2010/2011		
Subsidies en bijdragen	2.293			2.293	1.551	48%	764
Afdrachten	29.039			29.039	30.740	-6%	34.425
Uitbesteed werk	1.405			1.405	950	48%	1.207
Publiciteit en communicatie	2.105	1.526	54	3.685	3.930	-6%	3.234
Personeelskosten	2.829	1.422	965	5.216	4.967	5%	4.907
Huisvesting	306	176	105	587	567	4%	558
Kantoor- en algemene kosten	877	513	299	1.689	1.920	-12%	1.886
Afschrijving en rente	70	39	24	133	192	-31%	102
Totaal	38.924	3.676	1.447	44.047	44.817	-2%	47.083
Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in FTE:	44,1	23,2	15,0	82,4	79,2	4%	79,2
Gemiddelde personeelskosten per personeelslid, gemeten in voltijds formatieplaatsen in €:	64.135	61.212	64.182	63.314	62.732	1%	61.937
Baten per personeelslid, gemeten in voltijdsformatieplaatsen in €:				546.096	566.014	-1%	589.607

De totale lasten waren lager dan begroot (€ 0,8 miljoen (-2%)) en € 3,0 miljoen (6%) lager dan de cijfers van vorig jaar. Het gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in voltijds formatieplaatsen, is met 3,2 afgenomen ten opzichte van vorig jaar; in de begroting was rekening gehouden met een consolidatie ten opzichte van 2009/2010. De gemiddelde personeelskosten per medewerker zijn met 2% gestegen ten opzichte van vorig jaar. Ten opzichte van de begroting zijn de werkelijke gemiddelde personeelskosten 1% hoger als gevolg van het inhuren van tijdelijke medewerkers. De totale baten per personeelslid zijn met 1% afgenomen versus de begroting en 4% afgenomen ten opzichte van vorig jaar.

De huisvestingskosten zijn 4% hoger dan de begroting (als gevolg van interne verbouwing en inflatiecorrectie) en in lijn met de kosten van vorig jaar. Kantoor- en algemene kosten zijn inclusief druk- en portokosten, welke ook betrekking hebben op sponsorpost. De kosten waren conform begroting. Ten opzichte van vorig jaar zijn de kantoor- en algemene kosten 6% lager. De afschrijvingen zijn 30% lager dan begroot. Ten opzichte van vorig jaar zijn de afschrijvingskosten 30% hoger.

7.2.16 Internationaal beschikbaar gesteld

Plan International

Gedurende het jaar worden voorschotten op de jaarlijkse afdracht betaald aan Plan International, gebaseerd op een percentage van de

gebudgetteerde kindsponsorinkomsten. Aan het einde van het verslagjaar wordt de exacte afdracht bepaald op basis van het resterend saldo op de vrij beschikbare reserves.

Het verloop van het aantal gesponsorde kinderen kan als volgt worden weergegeven:

€ * 1.000

1 juli 2009	102.624
Toename aantal gesponsorde kinderen van sponsors	1.093
Afname aantal gesponsorde kinderen	-10.370
30 juni 2010	93.347

Door de afnemende afbouwsubsidie MFP en de lagere baten kindsporing is er minder aan Plan International overgemaakt dan begroot. Voor de verantwoording van de bestedingen Medefinancieringsprogramma (MFP) per project verwijzen wij naar het Verslag MFP 2010 over het kalenderjaar 2010 en het overzicht projectbestedingen in ver-

slagjaar 2010/2011 welke terug is in de toelichting.

Voor de verantwoording van de aan Plan International betaalde afdracht verwijzen wij naar de Verkorte Jaarrekening van Plan International (hoofdstuk 9; hier is ook meer informatie opgenomen over de bestedingen).

€ *1.000

	2010/2011	begroting 2010/2011		2009/2010
Totaal internationaal beschikbaar gesteld	29.039	30.740	-6%	40.287

7.2.17 Bezoldiging Raad van Toezicht en directie

Plan Nederland kent per jaareinde één statutair directeur.

De bezoldiging van de directie kan als volgt worden samengevat:

€ * 1.000

Specificatie totale bezoldiging directie:				2009/2010	
	Algemeen directeur 1 (*)	Algemeen directeur 2(**)	Totaal	Algemeen directeur	Totaal
Uren per week	35	40		35	
Beloning					
Bruto salaris (inclusief vakantiegeld en overige)	63	33	96	107	107
Beloning	63	33	96	107	107
Overige werkgeverslasten					
Pensioenpremie	13	7	20	19	19
Sociale premies	5	2	7	7	7
Overige lasten	18	9	27	26	26

De bezoldiging van de algemeen directeur betreft 11 maanden, 7 maanden: Tjipke Bergsma (*) en 4 maanden: Monique van 't Hek (**). De algemeen directeur heeft de beschikking over een auto van de zaak waarbij privégebruik wordt doorbelast (Toyota Prius). De gemiddelde kosten van een lease-auto bedragen € 11.250 per jaar.

Tijdens kantoortijden kan deze auto mede gebruikt worden door andere medewerkers voor zakelijk verkeer.

De zwaarte van de directiefunctie is getoetst aan de hand van de Adviesregeling Beloningen Directeuren van Goede Doelen. Deze adviesregeling is op 7 december 2005 door de leden van de brancheorganisatie VFI vastgesteld.

Op grond van deze regeling is de functie van algemeen directeur ingeschaald in functiegroep I, met een maximale beloning van € 122.684 (gemiddelde bedragen van 1 juli 2009 tot en met 30 juni 2010). De maximale beloningen voor 2010/2011 zijn nog niet gepubliceerd.

Aan leden van de Raad van Toezicht, de Raad van Advies of de directie zijn geen voorschotten, leningen en/of garanties verstrekt. Leden van de Raad van Toezicht kunnen reiskosten wel in rekening brengen. In het verslagjaar hebben de leden van de Raad van Toezicht een bedrag gedeclareerd van € 1.500.

7.3 Overige gegevens

7.3.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing

7.3.2 Genormaliseerd resultaat of hoofdlijnen

€ * 1.000

	Genormaliseerd 2010/2011	Begroting 2010/2011	Vershil
Som der baten	40.403	44.817	-4.414
Besteed aan doelstelling	38.924	39.124	-200
Wervingskosten eigen fondsenwerving	3.676	4.120	-444
Beheer en administratie	1.447	1.573	-126
Som der lasten	44.047	44.817	-770
Saldo	-3.644	-	-3.644

Het genormaliseerde resultaat versus de begroting laat de volgende correctie zien:

- in maart 2011 is € 4.590.000 ontvangen van de Postcode Loterij in verband met het programma Missing Child Alert

(kalenderjaren 2011-2013), deze middelen worden beschikbaar gesteld uit de Extra Trekking van de Postcode Loterij. Toekenning van deze gelden is onzeker en derhalve niet opgenomen in de begroting 2010/2011.

7.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht en de Directie van Stichting Plan Nederland

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 154 tot en met 204 opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Plan Nederland te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 30 juni 2011 en de staat van baten en lasten over de periode 1 juli 2010 tot en met 30 juni 2011 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalue-

---

ren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Plan Nederland per 30 juni 2011 en van het resultaat over de periode 1 juli 2010 tot en met 30 juni 2011 in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Tevens zijn wij nagegaan dat het jaarverslag, voorzover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 23 december 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door H.A. Wink RA MBA

---

8. Meerjarenbegroting FY12-FY15 *

Gecombineerde staat van baten en lasten

€ * 1.000

	Werkelijk 2010/2011 FY11	Begroting 2011/2012 FY12	Begroting 2012/2013 FY13	Begroting 2013/2014 FY14	Begroting 2014/2015 FY15
Fondsenwerving					
Baten uit eigen fondsenwerving					
- Kindsporsoring	25.906	24.930	23.431	22.211	21.245
- Giften en schenkingen	2.447	2.784	2.686	2.650	2.677
- Acties	237	1.000	750	1.000	750
- Corporate partnerships	647	1.550	1.600	1.900	1.650
- Nalatenschappen	2.094	1.500	1.750	2.000	2.250
	31.331	31.764	30.217	29.761	28.572
Baten uit acties van derden					
- SHO	220	-	-	-	-
- Postcode Loterij	7.290	2.700	2.700	2.700	4.700
	7.510	2.700	2.700	2.700	4.700
Subsidies van overheden					
Subsidies Nederlandse overheid (mfp/mfs)	4.974	12.532	12.301	12.351	10.340
Subsidies - Europese Unie	494	1.105	950	916	866
Subsidies - vermogensfondsen	447	750	1.600	3.150	5.300
Subsidies - Verenigde Naties	-	483	633	800	500
	5.915	14.870	15.484	17.217	17.006

	Werkelijk 2010/2011 FY11	Begroting 2011/2012 FY12	Begroting 2012/2013 FY13	Begroting 2013/2014 FY14	Begroting 2014/2015 FY15
Overige baten					
Rente en overige baten	237	150	150	150	150
Som der baten	44.993	49.484	48.551	49.828	50.428
Lasten					
Besteed aan doelstellingen					
Doelstelling draagvlakversterking (a)	1.067	982	760	814	747
Doelstelling ondersteuning projecten en programma's (b)	2.549	1.693	1.693	1.693	1.693
Doelstelling Girl Power-desk (b2)	1.955	4.933	4.995	4.733	4.737
Doelstelling voorlichting en bewustwording (d)	4.314	4.236	4.400	4.563	4.724
Doelstelling internationale afdracht (e)	29.039	31.742	33.742	33.528	32.737
	38.924	43.586	45.590	45.331	44.638
Werving baten					
Kosten eigen fondsenwerving	2.970	2.972	3.135	3.298	3.461
Kosten acties van derden	112	85	85	85	85
Kosten verkrijging subsidies overheden	594	797	797	797	797
	3.676	3.854	4.017	4.180	4.343
Beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie	1.447	1.655	1.655	1.655	1.655
Som der lasten	44.047	49.095	51.262	51.166	50.636
Resultaat	946	389	-2.711	-1.338	-208

€ * 1.000

	Werkelijk 2010/2011 FY11	Begroting 2011/2012 FY12	Begroting 2012/2013 FY13	Begroting 2013/2014 FY14	Begroting 2014/2015 FY15
Resultaatbestemming	946				
Vrij besteedbaar vermogen	935				
Vastgelegd vermogen	11				
Kernratio's					
Kostenpercentage eigen fondsenwerving	9,5%	9,4%	10,4%	11,1%	12,1%
Bestedingspercentage	86,5%	88,1%	93,9%	91,0%	88,5%
Beheerskosten als % van de totale lasten	3,3%	3,4%	3,2%	3,2%	3,3%
Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in FTE	82,4	78,0	83,0	83,0	83,0

* Op deze meerjarenbegroting is geen accountantscontrole toegepast.

Toekomst informatie

In FY12 blijft Plan Nederland onveranderd inzetten op de in Visie 2012 gemaakte strategische keuzes. De lessen en nieuwe inzichten zullen daarbij richting geven aan het scherper en gericht uitvoeren van de gekozen strategie en activiteiten. Uitgangspunt voor Plan's visie is dat we voorzichtig weer willen groeien. Plan zet zich in om de komende jaren gemiddeld 2% per jaar in inkomsten te groeien.

De financiële weerslag van de meerjarendoelen, visie en missie van Plan Nederland (zoals deze voor de afdelingen en staf in het meerjarenbedrijfsplan zijn vastgelegd) zijn weergegeven op de vorige pagina in de meerjarenbegroting van Plan Nederland. Kernaspect hiervan is het sluiten van partnerschappen met individuele sponsors, corporate partners en institutionele donoren, innovatie van het aanbod, en strategische samenwerking en allianties. Tot slot is het aanpassingsproces van de organisatie aan de veranderende digitale omgeving een van de speerpunten. In de meerjarencijfers zijn tevens nog te realiseren nieuwe subsidies verwerkt. Plan Nederland hanteert bij de budgettering een bandbreedte tussen de 8 - 15% als kostenpercentage eigen fondsenwerving, 3 - 5% beheer- en administratiekosten als % van de totale lasten en 80% als bestedingspercentage. De organisatie hanteert de budgetteringsnorm van 9% algemene kostenvergoeding ten aanzien van de subsidies van de overheid en 7% ten aanzien van EU subsidies.

Investeren in vertrouwen, omzet en gedrag

Ondanks een aantal zichtbare verbeteringen in 2010/2011, gedraagt Plan Nederland zich in de praktijk nog niet altijd conform de geformuleerde organisatiewaarden. Na een grondige analyse van in- en externe factoren is het management team in 2010/2011 tot de conclusie gekomen dat groei in inkomsten alleen mogelijk is als Plan groeit in vertrouwen, omzet en gedrag.

Plan zal investeren in vertrouwen, door te werken aan naamsbekendheid, door de resultaten uit het veld te laten zien, door te investeren in omzet, door successen te maximaliseren, door in dialoog te gaan met de klant (onder andere verhalen van trotse sponsors), door te focussen op servicepakketten en door te investeren in commitment van alle Plan medewerkers.

Eigen Fondsenwerving

Verwacht wordt dat het natuurlijke verloop van de kindsponsors tot lagere baten zullen leiden. Omdat de inkomsten uit nalatenschappen lastig te voorspellen zijn, wordt deze conservatief ingeschat. De giften en schenkingen zullen vanaf verslagjaar FY12 licht dalen doordat er iets meer projectsponsors opzeggen dan erbij komen. Het aandeel kindsporsoring daalt naar 42% in verslagjaar 2015.

Acties van derden

Het aandeel in acties van derden betreft de Postcode Loterij. Voor de komende jaren verwacht Plan een aandeel van 2,7 miljoen in de baten. Tevens zullen er jaarlijks extra projectaanvragen worden ingediend bij de NPL. De daaruit verwachte baten zijn om conservatieve redenen niet opgenomen in deze meerjarenbegroting (met uitzondering van FY15).

Subsidies van overheden

In de meerjarenbegroting is subsidie MFSII opgenomen. Tot en met kalenderjaar 2015 zal Plan Nederland € 12 miljoen per jaar ontvangen (90% van dit bedrag in kalenderjaar 2015). Daarnaast wordt ingezet op een groeiende bijdrage uit EU- en vermogensfondsen. De totale fondsen beschikbaar voor de doelstellingen stijgen volgend jaar met € 2,1 miljoen (+ 5%).

Doelstellingsbestedingen

Volgend jaar zal de accentverschuiving van de bestedingen worden voortgezet. Hierbij zal relatief minder via Plan International dan via partners in Nederland worden besteed. In totaal zal volgend jaar € 2,2 miljoen (+23%) meer worden besteed via Nederlandse partners. € 2,7 miljoen zal minder worden overgemaakt naar Plan International in verband met teruglopende opbrengsten kindsponsorring (-9%).

Beleid bij Plan Nederland is om ontvangen inkomsten zo snel mogelijk overeenkomstig de doelstelling te besteden, de (tijdelijke) fondsen en reserves zo laag mogelijk te houden en om geen vrije reserves aan te houden. In verslagjaar 2011/2012 neemt de bijdrage aan Plan International toe met € 2,7 miljoen ten opzichte van verslagjaar 2010/2011 vanwege een volledige MFS-bijdrage in 2011/12. De hierop volgende jaren zal de afdracht rond de € 33 miljoen bedragen.

Kostenontwikkeling

Voor de komende jaren is een normale kostenontwikkeling voorzien, rekening houdend met de noodzakelijke capaciteit en inflatie. Als percentage van de baten zal het kostenpercentage eigen fondswerwing eerst stijgen tot 9,4% in 2011/12 naar 12,4% in 2014/15. Dit is nog steeds ruim onder de norm van het CBF, die een normpercentage van 25% hanteert. De beheer- en administratiekosten zijn de komende jaren begroot tussen de 3,0 en 3,5%.

---

9. Verkort jaarverslag van Plan International

Verkorte gecombineerde balans Plan International

€ * 1.000

	2010/2011	2009/2010
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	7.609	6.628
Materiële vaste activa	17.821	17.018
Beleggingen	6.840	8.023
	32.270	31.669
Vlottende activa		
Voorraden	11.066	267
Vooruitbetaalde kosten	6.207	7.677
Overige vorderingen	22.632	17.894
Beleggingen	30.129	17.604
Liquide middelen	245.513	242.424
	315.547	285.866
Totaal activa	347.817	317.535

	2010/2011	2009/2010
Passiva		
Eigen vermogen:		
- Fondsen zonder bestedingsbeperking	164.021	158.936
- Fondsen met tijdelijke bestedingsbeperking	115.266	95.032
- Fondsen met permanente bestedingsbeperking	11.569	12.272
	290.856	266.240
Schulden op lange termijn (incl voorzieningen)	17.292	15.847
Schulden op korte termijn	39.669	35.448
	56.961	51.295
Totaal passiva	347.817	317.535

Gecombineerde staat van baten en lasten Plan International

€ * 1.000

	2010/2011	2009/2010
Baten		
- Baten uit kindsponsoring	353.368	345.854
- Projectbijdragen en overige giften	231.638	183.207
- Rente en overige inkomsten	2.807	2.060
- Verkoop artikelen	3.605	3.597
Totaal baten	591.418	534.718
Lasten		
- Project- en programma-uitgaven	417.665	366.800
- Fondsenwerving	73.707	61.787
- Inkoop artikelen	3.491	3.071
- Overige uitvoeringskosten	49.583	43.102
Totaal lasten	544.446	474.760
Wisselkoers baten (-) of lasten	16.773	-19.209
Verschil tussen baten en lasten	30.199	79.167

Toelichting op de verkorte gecombineerde staat van baten en lasten Plan International

Algemeen

Opgericht in 1937 om kinderen te helpen die gedurende de Spaanse Burgeroorlog wees waren geworden, omvat Plan International thans 21 nationale organisaties en een internationaal kantoor in Groot-Brittannië (Plan Ltd.), dat de werkzaamheden coördineert van de programmalanden.

De financiële middelen worden ingezameld door de nationale organisaties en verdeeld over de vijftig programmalanden en de vier regiokantoren. Plan International heeft voor dit doel per 30-6-2010 48 vaste inrichtingen, een geregistreerde vereniging in Brazilië en de FCNO's Colombia en India. Centrale administratieve taken en projectrapportages ten behoeve van de nationale organisaties worden voor de programmalanden eveneens verzorgd door het internationale kantoor. Korthedshalve wordt verwezen naar de tabel Analyse project- en uitvoeringskosten.

Plan International wordt bestuurd door de 21 nationale organisaties welke elk een onafhankelijke rechtspersoon is. Geen enkele nationale organisatie heeft direct of indirect de totale controle over Plan International. De verkorte financiële overzichten zijn ontleend aan de

gecombineerde jaarrekening van Plan International. Een exemplaar van het volledige Engelstalige jaarverslag is op verzoek verkrijgbaar bij Plan Nederland of via www.plan-international.org te downloaden.

Waarderings- en presentatiegrondslagen

Het gecombineerde jaarverslag van Plan International is opgesteld volgens de richtlijnen van de International Financial Reporting Standards (IFRS), gebruikmakend van de historische kosten conventie, aangepast conform IAS 39. Deze richtlijnen wijken op een aantal terreinen af van de in de jaarrekening van Plan Nederland toegepaste regels voor financiële verslaglegging.

Het belangrijkste verschil in de waarderingsgrondslagen heeft betrekking op het verantwoorden van donaties (internationaal worden deze verantwoord op het moment van ontvangst). In de presentatie worden internationaal onder Fondswerving alleen de (in)directe kosten opgenomen. Kosten eigen organisatie, zowel fondswervend als projectgericht worden apart gepresenteerd. Tevens wordt internationaal een andere indeling gevolgd met betrekking tot de fondsen in het eigen vermogen. Voor de overige waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar punt 3 van de Toelichting bij de gecombineerde jaarrekening van Plan Nederland.

Combinatiegrondslagen

De gecombineerde jaarrekening van Plan International bestaat uit de gecombineerde balans en resultatenrekeningen van Plan International Inc., welke is geregistreerd in de staat New York als een non-profit organisatie en zetelhoudend in Rhode Island. Daarnaast de vijftig landenkantoren die werkzaam zijn als vaste inrichting, Plan International Brasil, de 21 nationale organisaties (met eventueel door hun gecontroleerde rechtspersonen), en Plan Ltd (het internationale kantoor in Groot-Brittanië).

Onderlinge verhoudingen en transacties zijn hierbij geëlimineerd.

Analyse project- en uitvoeringskosten

€ * 1.000

	Programma landen	Internationaal Kantoor	Nationale Organisaties	Inter Company	Totaal 2010/2011	Totaal 2009/2010
Healthy start in life	68.481	1.379	1.008	0	70.868	61.592
Sexual and reproductive health	10.693	170	1.041	0	11.904	14.432
Education	74.357	1.923	4.539	0	80.819	67.203
Water and sanitation	42.391	878	1.005	0	44.274	37.627
Economic security	37.297	782	1.475	0	39.554	32.947
Protection	12.852	373	2.996	0	16.221	13.814
Participate as citizens	40.982	1.759	13.800	0	56.541	46.537
Disaster risk management	41.783	1.539	2.466	0	45.788	44.763
Sponsorship communications	35.183	2.097	14.416	0	51.696	47.885
Totaal project en programma-uitgaven	364.019	10.900	42.746	0	417.665	366.800
Fondsenwerving	2.876	2.558	70.038	-1.765	73.707	61.787
Overige uitvoeringskosten	-	11.053	40.964	-2.434	49.583	43.102
Totaal 2010/2011	366.895	24.511	153.748	-4.199	540.955	471.689
Inkoop goederen	0	0	3.491	0	3.491	3.071
Netto verlies valuta	0	0	0	16.773	16.773	-19.209
Totaal uitgaven 2010/2011	366.895	24.511	157.239	12.574	561.219	455.551

Analyse uitgaven per domein per land voor het verslagjaar 2010/2011

€ * 1.000

	Healthy start in life	Sexual and reproductive health	Education	Water and sanitation	Economic security	Protection	Participate as citizens	Disaster risk manage- ment	Sponsorship communica- tions	Fundraising costs	Total Field expenditure
Asia											
Bangladesh	2.782	279	1.321	575	547	880	559	285	366	0	7.594
Cambodia	1.563	20	1.230	731	197	103	548	196	331	22	4.941
China	741	13	1.022	847	329	279	618	314	1.023	52	5.238
Indonesia	1.765	0	1.154	2.424	962	698	492	1.204	1.771	0	10.470
Laos	142	0	782	120	11	0	103	7	113	0	1.278
Nepal	1.537	47	2.396	1.446	1.965	469	1.464	141	595	0	10.060
Pakistan	726	201	2.867	1.525	2.098	123	432	12.408	511	0	20.891
Philippines	744	0	3.000	1.179	3.437	449	929	620	998	0	11.356
Sri Lanka	767	0	979	1.307	418	115	490	242	369	0	4.687
Thailand	706	382	317	0	187	546	164	419	285	62	3.068
East Timor	0	0	492	485	282	35	55	11	274	0	1.634
Vietnam	2.384	0	2.163	1.668	720	795	1.160	1.111	926	0	10.927
Regional	1	0	53	5	59	322	85	315	148	51	1.039
Totaal	13.858	942	17.776	12.312	11.212	4.814	7.099	17.273	7.710	187	93.183

€ * 1.000

	Healthy start in life	Sexual and reproductive health	Education	Water and sanitation	Economic security	Protection	Participate as citizens	Disaster risk manage- ment	Sponsorship communica- tions	Fundraising costs	Total Field expenditure
Americas											
Bolivia	1.434	42	1.414	1.425	419	196	1.182	209	821	111	7.253
Brazil	196	126	435	18	337	61	964	19	602	219	2.977
Colombia	1.393	1	2.607	304	35	2	2	85	0	0	4.429
Domenican Republic	507	61	364	-12	644	374	1.435	1.026	880	258	5.537
Ecuador	546	2	2.579	1.048	638	38	2.362	16	1.521	297	9.047
El Salvador	2.078	133	959	440	744	292	2.174	419	456	190	7.885
Guatemala	1.244	285	1.557	1.638	834	899	811	494	415	0	8.177
Haiti	3.468	124	3.177	1.205	1.043	115	1.485	4.485	700	-1	15.801
Honduras	467	221	797	260	750	150	595	182	538	62	4.022
Nicaragua	538	267	742	348	1.587	66	610	0	354	8	4.520
Paraguay	813	183	669	152	779	5	776	6	369	36	3.788
Peru	949	106	711	662	949	2	1.113	219	664	163	5.538
Regional	18	20	34	0	65	46	306	122	95	115	821
Totaal	13.651	1.571	16.045	7.488	8.824	2.246	13.815	7.282	7.415	1.458	79.795

€ * 1.000

	Healthy start in life	Sexual and reproductive health	Education	Water and sanitation	Economic security	Protection	Participate as citizens	Disaster risk manage- ment	Sponsorship communica- tions	Fundraising costs	Total Field expenditure
Africa											
Egypt	385	44	265	267	580	551	1.541	13	1.094	0	4.740
Ethiopia	1.360	369	612	2.429	833	23	86	313	458	0	6.483
Kenya	964	1.223	1.018	851	627	69	2.828	75	1.317	164	9.136
Malawi	917	209	516	688	105	0	1.232	6	491	0	4.164
Mozambique	147	4	617	32	124	34	189	10	256	35	1.448
Rwanda	2.099	0	529	39	656	14	135	0	203	43	3.718
Sudan - Southern	20	0	931	81	325	20	183	0	56	24	1.640
Sudan - Northern	617	69	1.024	246	864	312	289	2.366	742	0	6.529
Tanzania	437	63	709	678	869	535	518	83	562	86	4.540
Uganda	974	432	1.307	1.047	988	536	814	51	540	0	6.689
Zambia	807	35	260	857	1.320	646	377	0	714	33	5.049
Zimbabwe	1.397	287	1.595	315	1.427	307	361	9.040	1.079	119	15.927
Regional	0	0	1	36	111	17	215	1	459	0	840
Totaal	10.124	2.735	9.384	7.566	8.829	3.064	8.768	11.958	7.971	504	70.903

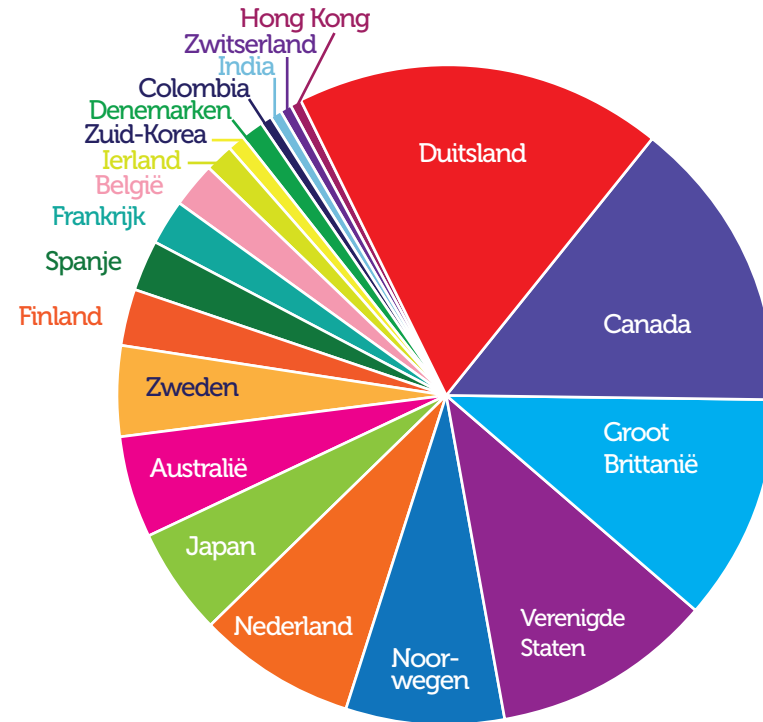
€ * 1.000

	Healthy start in life	Sexual and reproductive health	Education	Water and sanitation	Economic security	Protection	Participate as citizens	Disaster risk manage- ment	Sponsorship communica- tions	Fundraising costs	Total Field expenditure
Africa											
Benin	1.933	234	403	1.650	430	175	154	1.106	703	1	6.789
Burkina Faso	9.995	353	12.673	2.185	399	450	310	266	1.478	44	28.153
Cameroon	1.837	0	1.571	994	112	50	1.271	505	779	68	7.187
Ghana	759	49	3.008	462	1.602	259	768	24	467	86	7.484
Guinea	497	14	2.854	1.326	1.448	50	914	51	921	2	8.077
Guinea Bissau	712	163	1.056	551	75	0	437	0	435	0	3.429
Liberia	286	133	1.240	164	116	15	191	243	163	39	2.590
Mali	553	674	806	484	224	70	96	80	672	0	3.659
Niger	512	36	967	537	914	111	230	2.483	469	0	6.259
Senegal	4.030	3	2.416	902	902	39	756	305	1.206	0	10.559
Sierra Leone	3.901	21	1.460	1.194	353	9	583	13	293	239	8.066
Togo	1.233	0	637	443	684	436	1.426	0	914	0	5.773
Regional	0	0	111	1.194	252	68	1.168	39	339	102	3.273
Totaal	26.248	1.680	29.202	12.086	7.511	1.732	8.304	5.115	8.839	581	101.298
Colombia FCNO	2.364	16	719	496	319	58	1.973	446	574	0	6.965
India FCNO	3.029	568	2.153	2.508	970	278	1.382	344	716	0	11.950
Interact	0	2.800	0	0	0	0	0	0	0	0	2.800
Totale bestedingen	69.274	10.313	75.279	42.457	37.666	12.192	41.341	42.418	33.225	2.730	366.895

Waar het geld in 2010/2011 vandaan kwam

	2010/ 2011	2009/ 2010
Duitsland	18,1%	18,5%
Canada	14,5%	15,9%
Groot-Brittannië	11,1%	10,8%
Verenigde Staten	10,8%	8,6%
Noorwegen	7,9%	8,4%
Nederland	7,7%	8,8%
Japan	5,2%	5,2%
Australië	5,2%	4,6%
Zweden	4,5%	4,2%
Finland	2,7%	2,8%
Spanje	2,4%	2,8%
Frankrijk	2,3%	2,4%
België	2,1%	2,3%
Ierland	1,4%	1,1%
Zuid-Korea	1,0%	0,8%
Denemarken	0,9%	0,9%
Colombia	0,8%	0,7%
India	0,5%	0,5%
Zwitserland	0,5%	0,4%
Hong Kong	0,4%	0,3%

Hoe het geld in 2010/2011 is besteed

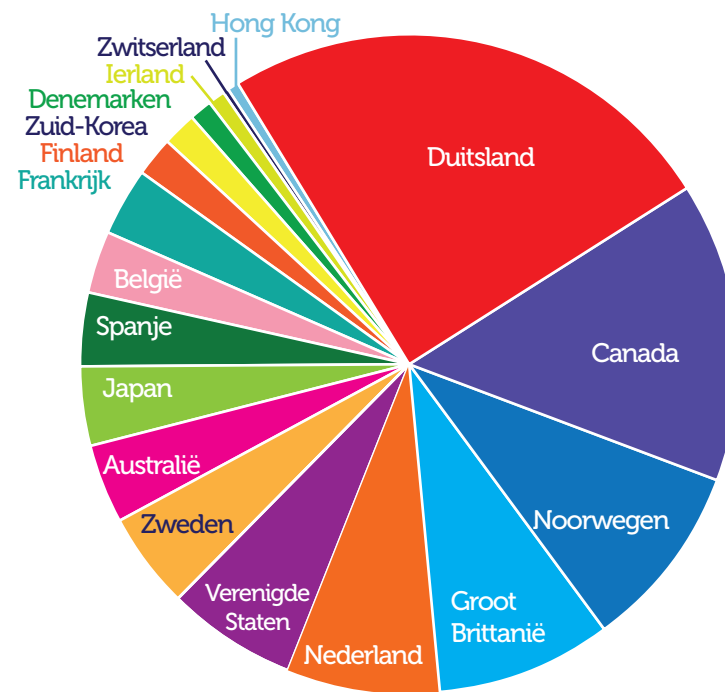
	2010/ 2011	2009/ 2010
Onderwijs	15%	14%
Kosten eigen fondsenwerving	14%	13%
Gezonde start	13%	13%
Participate (als citizens)	10%	10%
Sponsorcommunicatie	10%	10%
Rampenrisicomanagement	9%	10%
Uitvoeringskosten eigen organisatie	9%	9%
Water and sanitatie	8%	8%
Economische zekerheid	7%	7%
Bescherming	3%	3%
Seksuele en reproductieve gezondheid	2%	3%

Aantal gesponsorde kinderen 30-6-2011

(Brazilië, Colombia en India zijn hierin niet opgenomen, omdat de gegevens nog niet beschikbaar zijn).

	2010/ 2011	2009/ 2010
Duitsland	309.238	297.929
Canada	180.865	178.182
Noorwegen	113.231	118.700
Groot-Brittannië	107.781	111.875
Nederland	92.985	102.100
Verenigde Staten	78.068	86.619
Zweden	60.059	65.766
Australië	48.237	52.035
Japan	47.574	51.112
Spanje	44.185	43.935
België	38.972	39.201
Frankrijk	38.562	39.347
Finland	25.139	25.495
Zuid-Korea	21.328	18.343
Denemarken	14.302	15.445
Ierland	8.130	8.621
Zwitserland	4.205	4.012
Hong Kong	5.686	2.450

Het aantal gesponsorde kinderen bij Plan wereldwijd is 1,24 miljoen per 30 juni 2011 (per 30 juni 2010 waren dat er 1,26 miljoen).

10. Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Bestedingen

Een overzicht met de totale projectbestedingen van de baten die Plan Nederland in verslagjaar 2011 heeft besteed.

De onderstaande projecten zijn door Plan Nederland zelf begeleid en uitgevoerd. Voordat een project door Plan wordt geactiveerd zal deze door een vast projectgoedkeuringsprotocol gaan, waarbij onder meer het management en de afdeling Financiën goedkeuring moeten geven. De projectkosten zijn in de jaarrekening onder de genoemde doelstellingen verantwoord en onder punt paragraaf 7.2.15-1 van de Toelichting uiteengezet.

In de kolom financieringsbron zijn de financiers van de projecten opgesomd. Het betreft hier:

MFP / MFSII Medefinancieringsorganisatie - Nederlandse overheid

NPL Nationale Postcode Loterij

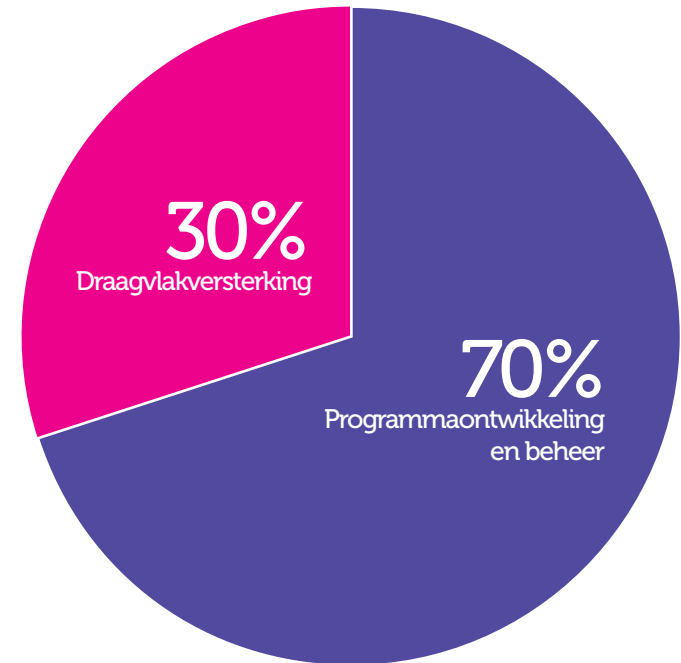
Particulier Privédonaties van instellingen en particulieren

Legaten Nalatenschappen

Corp.Ptr Corporate partners

EU Europese Unie

Overig BuZa / Millenniumfonds ministerie van Buitenlandse Zaken

A. Educatie en participatie

De doelstelling Educatie en participatie heeft gedurende het boekjaar € 1,4 miljoen aan projecten uitgegeven. Aan verplichtingen resteert er nog € 509.857 per jaareinde.

Educatie en participatie

€ * 1.000

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	FY11	Verplichting per ultimo FY11
Kidsweek	MFP	1	1	
Communicatie Simavi en Plan	NPL*	26	9	17
Girls first concert 2011	NPL	200	200	
Schaatsen en Zwemmen voor Water 2009	NPL	10	3	7
Geef ondervoeding geen kans meer / Bolivia	NPL	139	80	59
Aflatoun - sociaal financieel onderwijsprogramma voor basisonderwijs	NPL/Corp.Ptr./MFP	21	21	1
Make the Link - Climate exChange	EU	192	61	131
Child Helpline Kenia	MFP	20	20	
Kerstgala 2010	NPL	54	54	
Let's Talk About Sex - adressing seks tourism with minors in N-E Brazil	NPL	295	100	195
MTV Let's Talk About Sex	NPL	100	47	53
Jongerenparticipatie	NPL	134	88	46

*NPL= Postcode Loterij

€ * 1.000

Projectomschrijving	Financierings- bron	Contractuele toezegging	FY11	Verplichting per ultimo FY11
Because I am a Girl in 7-Days	NPL*	11	11	
Schoolkrantmagazine	NPL	25	24	1
Missing Child Alert Communicatiebudget	NPL	15	15	
Missing Child Alert (opstart)	NPL	6	6	
Beheerskosten			329	
Totaal Educatie en participatie		1.249	1.068	510

*NPL= Postcode Loterij

B. Programmaontwikkeling en -beheer

Aan doelstelling B. Ondersteuning projecten en programma's is € 4.2 miljoen besteed gedurende het boekjaar. De toekomstige

verplichting bedraagt € 4 miljoen. Verplichtingen aangaan voor het Girl Power-programme zijn jaarlijks.

Programmaontwikkeling en -beheer

€ * 1.000

Projectomschrijving	Financierings- bron	Contractuele toezegging	FY11	Verplichting per ultimo FY11
Food and nutrition security support programme	MFP	28	28	
Geef ondervoeding geen kans meer / Bolivia	NPL*	130	31	99
Innovation fund for enhanced monitoring and evaluation	MFP	26	26	
Child Savings International (CSI)	MFP	1	1	
Study unmet needs among adolescents infected with HIV	Particulier	4		4
Fighting violence to ensure education for all	Millennium Fonds	195	142	52
Sanitation in peri-urban areas in Africa	Overig BuZa	2.929	43	2.886
Empowering self-sanitation in Africa	Overig BuZa	783	132	651
World of Difference	Corp.Ptr.	77	55	22
Study on impact of community based health insurance	Particulier	58	58	
Let's Talk About Sex - addressing seks tourism with minors in N-E Brazil	Particulier	150	55	95
Puzzelactie Margriet	Particulier	51	51	

*NPL= Postcode Loterij

€ * 1.000

Projectomschrijving	Financierings- bron	Contractuele toezegging	FY11	Verplichting per ultimo FY11
Herpositioneringscampagne bijdrage NPL	NPL	286	286	
Girl Power Global Budget	MFSII, Particulier	87	93	-6
Girl Power Ghana	MFSII, Particulier	43	12	31
Girl Power Liberia	MFSII, Particulier	30	16	13
Girl Power Sierra Leone	MFSII, Particulier	38	6	32
Girl Power Ethiopie	MFSII, Particulier	45	3	42
Girl Power Zambia	MFSII, Particulier	36	4	32
Girl Power Bangladesh	MFSII, Particulier	32	6	26
Girl Power Pakistan	MFSII, Particulier	29	8	21
Girl Power Nepal	MFSII, Particulier	47	14	33
Girl Power Bolivia	MFSII, Particulier	46	7	39
Girl Power Nicaragua	MFSII, Particulier	36	6	30
Beheerskosten			1.467	
Totaal Programmaontwikkeling en -beheer		5.186	2.549	4.104

*NPL= Postcode Loterij

C. Voorlichting en bewustwording

In deze bestedingscategorie worden de activiteiten verantwoord die samenhangen met de realisatie van communicatie tussen sponsors en gesponsorde kinderen. Deze kosten worden niet op projectbasis bijgehouden.

D. Beschikbaar gesteld aan Plan International

Deze grootste geldstroom, die via Plan International loopt, valt uiteen in projectspansoring en kindspansoring. Deze betrof € 29 miljoen.

Projectspansoring

In deze paragraaf zijn de projecten weergegeven die zijn gefinancierd uit projectspansoring. Het betreft de regionale bestedingen, waarbij Plan Nederland, Plan International heeft ingeschakeld voor de uitvoering. Ook voor deze internationale projecten geldt dat ze eerst door de vaste projectgoedkeuringsprocedure moeten worden getoetst.

Als dit gebeurt is, zal het monitoren van de voortgang en de evaluatie van de projecten bewaakt worden via Plan's wereldwijde Corporate Planning, Monitoring & Evaluation System en het Grant Tracking System (projectadministratie). De input uit deze systemen vormt de basis voor de projectrapportage.

Daarnaast voeren Plan's accountant PriceWaterhouseCoopers en de interne auditafdeling bij Plan International ieder jaar verschillende controles uit in het veld.

Projectspansoring stoelt op de onderstaande doelstellingen:

1. Betere toegang tot kwalitatief adequate diensten en middelen die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan van in armoede levende kinderen en hun families.
2. Betere toegang tot processen en structuren in de maatschappij, die armen beter in staat stellen claims te leggen op hun recht op middelen en diensten die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan, met een expliciete focus op de rechten van het kind.
3. Groter kritisch inzicht en handelen ten aanzien van de rechten van het kind in ontwikkelingslanden, niet alleen in de Nederlandse samenleving maar ook, parallel daaraan, in de politiek en in global governance-structuren en processen.

De thema's die Plan Nederland hanteert voor de verantwoording van projectspansoring stoelen op de bovengenoemde doelstellingen, zoals deze door Plan Nederland gedefinieerd zijn voor het Medefinancieringsstelsel van de Nederlandse overheid. Hieronder volgt een korte uitleg van ieder thema.

Onderwijs: ondersteuning voor zowel voorschoolse opvang van jonge kinderen en primair onderwijs als voortgezet en volwassenenonderwijs.

Gezondheid: primaire gezondheidszorg (reproductieve gezondheidszorg), HIV/aids (accent op minimaliseren van negatieve effecten van de HIV/aids-epidemie) en overige gezondheidszorg (bijvoorbeeld controle op infectieziekten, ziekenhuisondersteuning en beleid en management op het gebied van gezondheidszorg).

Water en sanitatie: toegang tot veilig drinkwater, zoals pompen, bronnen, opslagtanks en regenwateropvang en -opslag. Sanitatie betreft sanitaire voorzieningen en een veilige afvoer van alle afval, maar ook drainage, hygiënetraining en parasietenbeheersing.

Milieu: betreft waterbeheersing, programma's en projecten gericht op een ecologisch verantwoord gebruik van water en activiteiten gericht op een verantwoord landgebruik, zoals afwisseling van beplanting, compostgebruik, grondbeheer, gebruik van pesticiden, en dergelijke.

Voedselzekerheid: betreft agriculturele ontwikkeling (land, water, teelt van fruit en groente), onderwijs en training, plantbescherming en beheersing van plantenziekten, zaadbankbeheer, irrigatieaanpak,

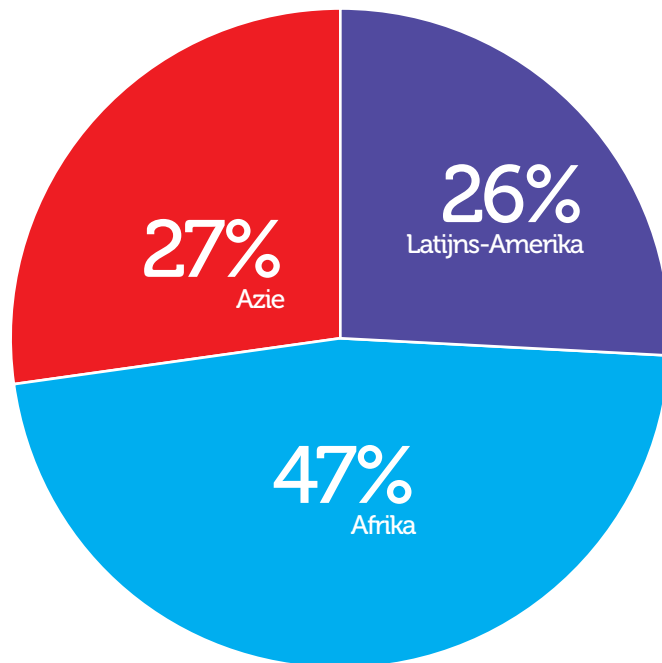
verzorging van vee en pluimvee, advies voor begrazing en weide-management. Het betreft ook voedselhulp en -distributie, Food for Work-programma's, programma's voor speciale voedingssupplementen, training op het gebied van voedingswaarde, het promoten van borstvoeding en ondersteunende voeding, Microkredieten en investeringen en/of participatie.

Kindbescherming: betreft alle activiteiten gericht op de bescherming van kinderen en vrouwen, bij gewapende conflicten, in het kader van geboorteregistratie, kinderarbeid, discriminatie, jong uithuwelijken, genitale verminking bij meisjes en vrouwen, in de rechtspraak, kinderhandel en seksuele uitbuiting en geweld.

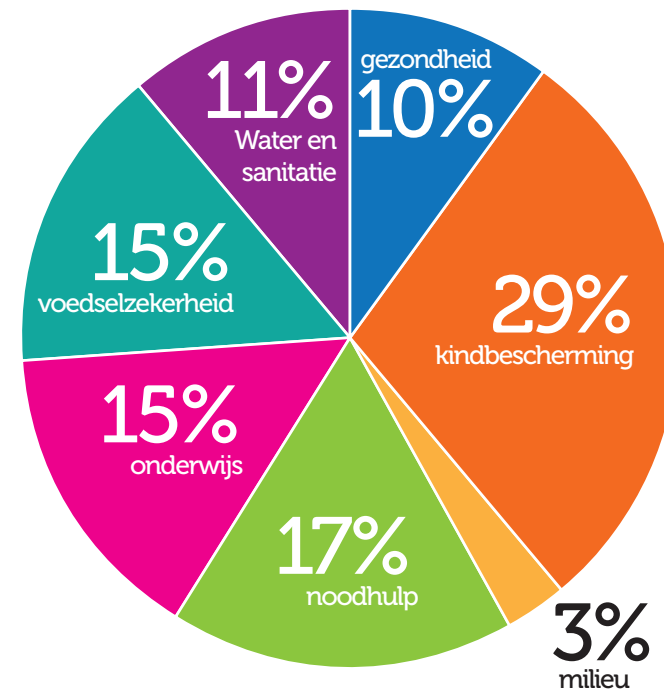
Noodhulp: betreft directe en structurele ondersteuning bij natuurrampen maar ook het mogelijk maken van medische assistentie voor kinderen.

Internationale projectsporsoring per continent

Projectsporsoring per domein

Projecten die uit project sponsoring worden gefinancierd

€ * 1.000

Regio Afrika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Regionale bestedingen Afrika						
	Child Participation Protection	MFP	394	-49		kinderrechten
	Food and Nutrition Security	MFP	1.254	-78		voedselzekerheid
	Empowering Self Help Sanitation in Africa	CLTS, SzvW, Corporate	600	396	147	water en sanitatie
	Light up our Lives Pilot-fase	Klimaatfonds	206	206		milieu
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	642	214	428	kinderrechten
	Overige projecten Ethiopië	Corporate, Private	89	89		kinderrechten
Totaal projecten in Ethiopië			3.185	778	575	
Kenia						
	Fighting Violence to Ensure Education for All	Millennium Fund, Private	878	529	188	kinderrechten
	Empowering Self Help Sanitation in Africa	CLTS	504	64	362	water en sanitatie
	Educating Young People in a Changing Climate	Legacies	11	11		milieu
Totaal projecten in Kenia			1.393	604	549	
Mozambique						
	Gender Self Assessment	MFP	14	14		gezondheid
Totaal projecten in Mozambique			14	14		

Regio Afrika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Malawi						
	Support Children & Families with HIV/AIDS in Malawi	NPL	184	100		gezondheid
	Empowering Self Help Sanitation in Africa	CLTS	504	116	271	water en sanitatie
	School furniture and equipment	Private	2	2		onderwijs
	Educating Children&Yound People in Changing Climate	Legacies	58	58		onderwijs
Totaal projecten in Malawi			748	276	271	
Tanzania						
	African Child Policy Forum Programmes	MFP	208	47		kinderrechten
Totaal projecten in Tanzania			208	47		
Uganda						
	Strengthening Food Security for Children & Families	Corporate	896	-2		voedselzekerheid
	Community Led Total Sanitation (CLTS Empowering self help sanitation of rural and peri urban areas)	CLTS	504	33	333	water en sanitatie
	Child Emergency Medical Treatment	Coporate	9	2		noodfonds
	Overige projecten Uganda	Private	2	2		kinderrechten
Totaal projecten in Uganda			1.411	34	333	

Regio Afrika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Zambia						
	Primary Health Care Water and Sanitation	MFP	1.592	111		gezondheid
	Enhanced Effective Coordination Referral Structure	EU, Legacies	884	156	458	gezondheid
	Empowering Self-Help Sanitation of Rural & Peri-urban Areas	SzvW	795	307	275	water en sanitatie
	Plan Zambia Gender Self Assessment Project	MFP	9	9		gezondheid
	Kanakantapa Health Facility Completion Project	Corporate, Private	44	44		gezondheid
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	639	181	458	kinderrechten
Totaal projecten in Zambia			3.963	807	1.191	
Zimbabwe						
	Children Affected by HIV & AIDS in Mutare District	Private	543	1	105	gezondheid
Totaal projecten in Zimbabwe			543	1	105	
Benin						
	Village saving & loans for poorest women in Atacora	Girls Fund	115	90	11	voedselzekerheid
	Training and education to prevent child trafficking	Private	1.012	2		kinderrechten
	Promotion of city-based mother and neonatal health	Girls Fund	104	4		voedselzekerheid
	Disaster relief in Benin 2010	Legacies Noodfonds	1.035	50	985	noodfonds
Totaal projecten in Benin			2.266	146	996	

Regio Afrika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Burkina Faso						
	Child Survival	MFP	2.376	16		gezondheid
	Child Emergency Medical Treatment	Private	3	3		gezondheid
	Disaster response	Noodfonds	-26	-26		noodfonds
	Relief for flood victims	Noodfonds	45	45		noodfonds
Totaal projecten in Burkino Faso			2.397	37		
Kameroen						
	April 2011 Cholera response	Noodfonds	16	16		noodfonds
	Overige projecten Kameroen	Private	2	2		kinderrechten
Totaal projecten in Kameroen			18	18		
Ghana						
	School Feeding Programme	Corporate	130	63		gezondheid
	Empowering Young Girls in West Africa Programme Area	Girls Fund, Coporate, Private	130	91		voedselzekerheid
	School Feeding Programme Pulima School	Corporate	40	27	-13	voedselzekerheid
	Empowering Self Help Sanitation in Africa	CLTS	504	42	387	water en sanitatie
	Support for Children in Urgent Need of Heart Surgery	Noodfonds	56	56		noodfonds
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	617	208	409	kinderrechten
Totaal projecten in Ghana			1.476	486	783	

Regio Afrika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Liberia						
	Girls Making Media Project - Liberia	Girls Fund, Private	115	20		onderwijs
	Girls Making Media Project - Liberia	MFSII, Girls Fund	424	141	283	onderwijs
Totaal projecten in Liberia			540	162	283	
Mali						
	Fight against Female Genital Mutilation in Mali	Private	1.025	351	674	gezondheid
	Girl Friendly Village	NPL	450	200	250	kinderrechten
Totaal projecten in Mali			1.475	551	924	
Niger						
	Empowering Self Help Sanitation in Africa	CLTS	504	100	248	water en sanitatie
Totaal projecten in Niger			504	100	248	
Senegal						
	Integrated Early Childhood Development	Corporate	10	10		onderwijs
	Emergency Assistant for Flood in Saint Louis	Noodfonds	25	25		noodfonds
	Emergency Assistant for Flood in Dakar Urban	Noodfonds	25	25		noodfonds
Totaal projecten in Senegal			60	60		
Siera Leone						
	Child Rights Watch (Harriet's Project)	Corporate	14	1		kinderrechten
	CLTS Support to Bombali District	CLTS	504	113	391	water en sanitatie

Regio Afrika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
	Girls Making Media - Sierra Leone	Girls Fund	135	55	32	onderwijs
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	568	59	508	kinderrechten
	Totaal projecten in Siera Leone		1.221	228	932	
	Togo					
	Health Insurance Project (Mutuelle de Sante)	NPL	1.383	461	461	gezondheid
	Primary education/ text books	Private	1	1		onderwijs
	Totaal projecten in Togo		1.384	462	461	
	Regionale bestedingen Afrika					
	Research on Child Trafficking	MFP	474	-13		kinderrechten
	Coalition of African NGOs Working with Children 2004-2008	MFP	977	144		kinderrechten
	African Movement of Working Children and Youth	MFP	1.179	-20		kinderrechten
	Technical support to MasterCard project on Livelihood	Private	48	48		voedselzekerheid
	Support to children and young people to end violence	NPL	500	167	333	kinderrechten
	Girls Making Media - Regional Office	Girls Fund	63	20	43	onderwijs
	Drought Emergency	Noodfonds	-55	-55		Noodfonds
	Empowering Self-Help Sanitation of Community Schools	CLTS	471		471	water en sanitatie
	Light up our Lives	NPL	23	23		milieu
	Totaal regionale bestedingen		3.679	313	847	
	Totaal bestedingen in Afrika		26.485	5.125	8.497	

Regio Azië	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Bangladesh						
	Integrated Food and Nutrition Security Program (phase II)	MFP	677	-17		voedselzekerheid
	Girl's Education Project - Jaldhaka	Corporate, Girls Fund, Private	206	206		onderwijs
	Development opportunities for child domestic workers in Dhaka	Girls Fund, Private	86		26	onderwijs
	Women Empowerment through Economic and Nutricional Improvement (WEENI)	MFSII, Girls Fund	461	149	312	kinderrechten
	Overige projecten Bangladesh	Girls Fund, Private	91	91		kinderrechten
Totaal projecten in Bangladesh			1.521	429	338	
China						
	Water and Sanitation Project	NPL	1.765	-1		water en sanitatie
	Disaster relief for Plan China	Private	3	3		noodfonds
	Migrant Women Entrepreneurship Program - Chengdu	Corporate	130	13		voedselzekerheid
	Child Emergency Medical Treatment	Noodfonds	5	5		noodfonds
	ECCD Project in Chun Hua County Shaanxi Province	Corporate	16	16		onderwijs
	Disaster Relief Project of the Catastrophic Floods	Noodfonds	40	40		noodfonds
	Overige projecten China	Corporate	36	-2		kinderrechten
Totaal projecten in China			1.996	74		

Regio Azië	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Indonesië						
	Sanitation, Hygiene and Water Supply Projects	MFP	911	14		water en sanitatie
	Feasibility for addressing child malnutrition in West and East Nusa Tenggara	MFP	685	170		voedselzekerheid
	Support to community based organisation at Bantar Gebang Dumpsite	Private	43	13		voedselzekerheid
	WASH Programme in East Indonesia	Simavi	1.973	556	1.417	water en sanitatie
	Early Child Centered Development Centre Construction in Lembata (AkzoNobel)	Corporate	44		44	onderwijs
	Indonesia Disasters Response	Noodfonds	50	50		noodfonds
	Medical Fund for Sponsor Child Family (Agis)	Noodfonds	16	16		noodfonds
Totaal projecten in Indonesië			3722	819	1461	
Cambodja						
	Engaging Children in Climate Change Adaptation	Klimaatfonds	85	10		milieu
Totaal projecten in Cambodja			85	10		
Sri Lanka						
	Strategic Technical Support for Adolescent & Youth	MFP	292	13		gezondheid
	Irrigation Water Tank Rehabilitation	MFP	373	-124		water en sanitatie
	Institutional Support & Strengthening for Child Protection	MFP	171	2		kinderrechten
	Environmental Sanitation in Schools NLNO	Legacies	28	9		water en sanitatie
Totaal projecten in Sri Lanka			864	-100		

Regio Azië	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
India						
	Combating Child Labour in Coastal Andhra Pradesh	MFP	905	-17		kinderrechten
	SAKSHAM - promote youth employment in disadvantaged neighbourhoods of India	Corporate, St. Education Fund	57	57		onderwijs
	Universal Birth Registration	Corporate, Girls Fund	135	120	14	onderwijs
	Let Girls be Born	Private	1.269	300	969	onderwijs
	Improving School Environment with Sanitation	St. Education Fund	31	31		water en sanitatie
	Urban Youth Vocational Training	Corporate - Accenture	76	15	62	onderwijs
Totaal projecten in India			2.473	505	1.045	
Nepal						
	Socio Economic Empowerment of Rural Women	Corporate, Girls Fund, MFP	1.244	123		kinderrechten
	Child Emergency Medical Treatment	Private	0	0		noodfonds
	Freed Kamaiyas Livelihood Development Project	EU	750	115	382	voedselzekerheid
	Rainwater Harvesting Project Makwanpur	NPL	401	87		water en sanitatie
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	674	222	452	kinderrechten
Totaal projecten in Nepal			3.932	547	834	

Regio Azië	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Pakistan						
	Support to Cyclone-Affected People in Sindh (Pak)	Noodfonds	10	10		noodhulp
	Flood Emergency Support Pakistan - 2010	Noodfonds	170	170		noodhulp
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	425	131	294	kinderrechten
Totaal projecten in Pakistan			605	311	294	
Filipijnen						
	Disaster Assistance Children & Family's Affected by Typhoon Juan	Noodfonds	25	25		noodhulp
Totaal projecten in Filipijnen			25	25		
Thailand						
	HIV/AIDS Project (Srisaket)	MFP	338	77		gezondheid
Totaal projecten in Thailand			338	77		
Vietnam						
	Enhancing Vocational Training Program using LABS Mode	Coporate, Private	579	6		voedselzekerheid
	Children in conflict with the law	MFP	696	9		kinderrechten
	Livelihood Advancement Business School Project	NPL, St. Education Fund	1.053	117	107	voedselzekerheid
	Support REACH Development and Ho Chi Minh Dity Expansion	Corporate - Accenture	1.142	147	995	voedselzekerheid
Totaal projecten in Vietnam			3.471	279	1.102	

10
Aanvullende
informatie omtrent
de bestedingen

Regio Azië	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Internationaal						
	Strengthen Plan's Policy & Practice of Partnership	MFP	105	-20		kinderrechten
	International Girls Fund for Because I am a Girl Campaign	MFP	1	-9		kinderrechten
Totaal projecten Internationaal/Global			107	-28		
Totaal bestedingen in Azië			18.274	2.947	5.073	

Regio Latijns-Amerika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Bolivia						
	Strong and Healty Children in Bolivia	MFP	1.092	2		voedselzekerheid
	Identity for All	MFP	1.900	1		kinderrechten
	Land Reclamation on the Altiplano	NPL	972	201	235	voedselzekerheid
	School Construction	Private	6	6		onderwijs
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	747	201	546	kinderrechten
	Overige projecten Bolivia	Private	1	1		kinderrechten
Totaal projecten in Bolivia			4.718	413	779	
Brazilië						
	Addressing Sex Toursm with Minors in North Brasil	NPL, Private, Legacies, Girls Fund	998	499	499	kinderrechten
Totaal projecten in Brazilië			998	499	499	
Colombia						
	Internally Displaced Persons in Choco	MFP, NPL	786	188		kinderrechten
	Flooding Emergency	Noodfonds	25	25		noodhulp
Totaal projecten in Colombia			811	213		
Ecuador						
	School Improvement Program (following up of ECU0056)	MFP	195	-37		onderwijs
	Exercising the Right to Participation (formerly known as ECU0017)	MFP	512	3		kinderrechten
Totaal projecten in Ecuador			708	-34		

Regio Latijns-Amerika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Guatemala						
	Quality Learning II	MFP	934	110		onderwijs
Totaal projecten in Guatemala			934	110		
Honduras						
	Quality Education	MFP	612	1		onderwijs
Totaal projecten in Honduras			612	1		
Haiti						
	Earthquake Relief Effort	SHO	423	234	412	noodhulp
	Earthquake Early Recovery	SHO	620	208		noodhulp
	Cholera Outbreak Prevention Control & Response (post earthquake)	Noodfonds	75	75		noodhulp
Totaal projecten in Haiti			1.118	517	412	
Nicaragua						
	Small Scale Family Run Agriculture	EU, Legacies	1.512	449	457	voedselzekerheid
	Girl Power-programma	MFSII, Girls Fund	708	183	526	kinderrechten
Totaal projecten in Nicaragua			2.221	631	983	

Regio Latijns-Amerika	Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Actual FY11	Verplichtingen per ultimo FY11	Thema
Peru						
	Food Security and Nutrition	MFP	1.378	68		voedselzekerheid
	Junior Reporters in Peru	Private	73	-6		kinderrechten
	School Improvement Learning (follow up PER221)	MFP	960	14		onderwijs
	Graduating the Extreme Poor into Microfinance in Peru	Legacies	285	14		voedselzekerheid
	Network of Communicating Boys Girls Adolescents	Private	236	5	231	kinderrechten
Totaal projecten in Peru			2.931	95	231	
El Salvador						
	Child Media - Phase II	MFP	229	3		kinderrechten
	Overige projecten El Salvador	Noodfonds,Private	5	5		noodhulp
Totaal projecten in El Salvador			233	8		
Regionale bestedingen Latijns-Amerika						
	Quality Learning II	MFP	551	260		onderwijs
	Children's Voices for Children's Rights Child Media II	MFP	383	45		kinderrechten
Totaal regionale bestedingen			934	305		
Totaal bestedingen in Latijns-Amerika			16.218	2.758	2.905	
Totaal projecten en programma's			60.997	10.830	16.475	